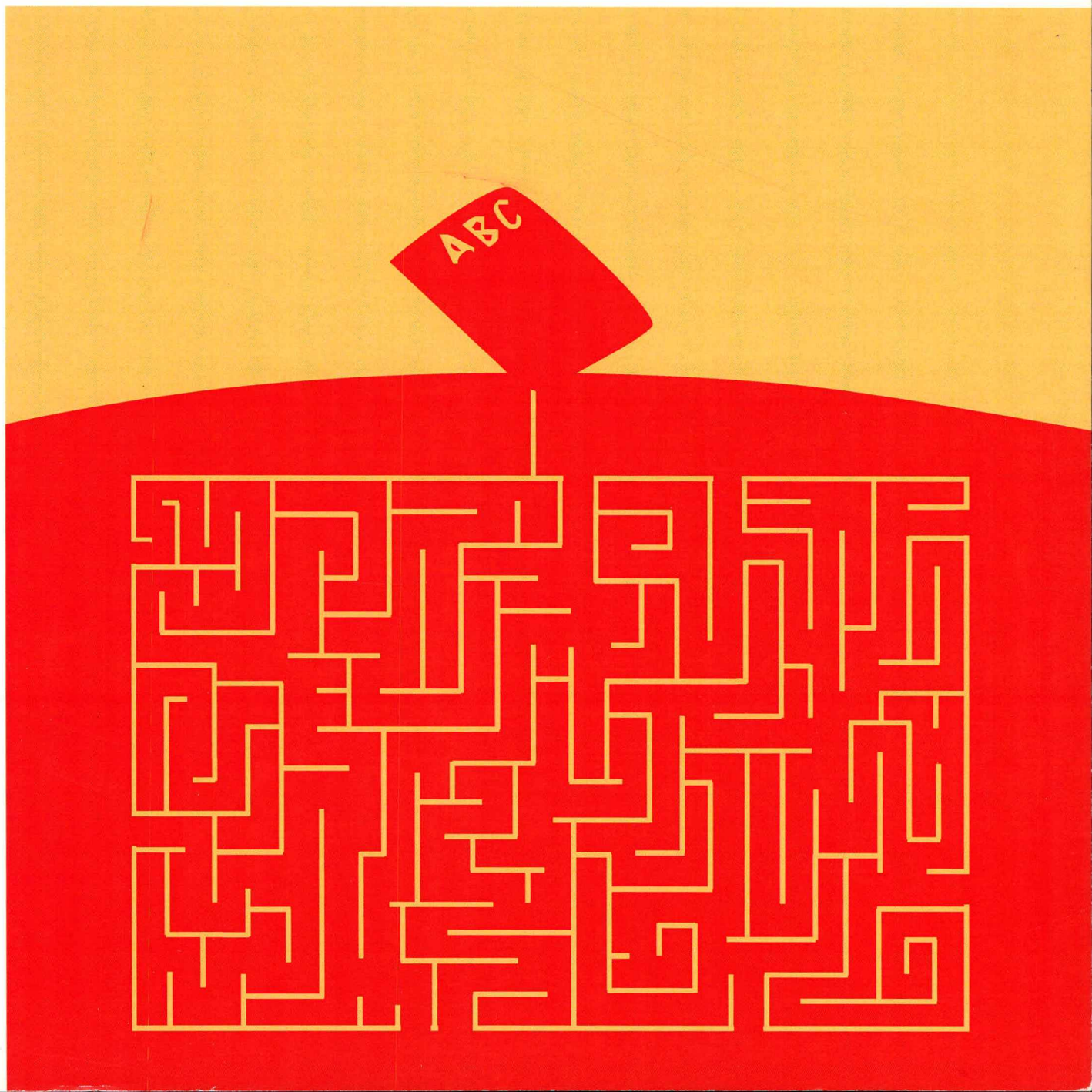

Oppilaitostilastot 2012

Oppilaitostilastot 2012

Tiedustelut – Förfrågningar – Inquiries:

*Oppilaitostilastot
09 17 341*

koulutustilastot@tilastokeskus.fi

Suomen virallinen tilasto
Finlands officiella statistik
Official Statistics of Finland

Kansikuva – Pärmbild – Cover graphics: Jannis Mavrostomos

© 2013 Tilastokeskus – Statistikcentralen – Statistics Finland

*Tietoja lainattaessa lähteenä on mainittava Tilastokeskus.
Uppgifterna får lånas med uppgivande av Statistikcentralen som källa.
Quoting is encouraged provided Statistics Finland is acknowledged as the source.*

ISSN 1795–5165

= Suomen virallinen tilasto

ISSN 2242–8461 (pdf)

ISBN 978–952–244–427–1 (pdf)

ISSN 1455–4402 (print)

ISBN 978–952–244–401–1 (print)

Esipuhe

Oppilaitostilastot 2012 -julkaisu sisältää tuoreimmat tilastotiedot koulutuksen järjestäjistä ja oppilaitoksista, henkilökunnasta, opiskelijoista ja tutkinnoista, väestöstä ja väestön koulutusra-kenteesta, koulutuksen taloudesta, koulutukseen hakeutumisesta ja pääsystä, opiskelusta, opinto-jen kulusta ja sijoittumisesta jatko-opintoihin ja työelämään.

Käytetyt aineistot, käsitteet ja luokitukset on kuvattu lyhyesti jokaisen luvun alussa ja laajem-min erillisessä Käsitteet ja luokitukset -luvussa. Koulutusten luokittelussa on pääsääntöisesti käytetty opetushallinnon koulutusala- ja koulutus-as-teluokitusta. Tilastokeskuksen koulutusluokitusta on käytetty etenkin väestön koulutusrakenne-tilastoissa ja tutkinnoittaisissa liitetaulukoissa. Julkaisussa on käytetty Unescon kansainvälistä koulutusluokitusta (ISCED 1997) mm. englan-ninkielisessä yhteenvedossa.

Luvut kuvaavat useimmiten koko maata tai maakuntaa. Osa julkaisun liitetaulukoista on siir-retty luettavaksi koulutustilastot-aihealueen in-ternet-sivuille osoitteeseen www.tilastokeskus.fi.

Lisätietoja koulutustilastoista saa väestö- ja elinolotilastot -yksikön oppilaitostilastoista ja erityispalveluista. Aineistoista on tietosuoja huo-mioon ottaen mahdollista tuottaa taulukoita tai muita tietopalveluja.

Julkaisun ovat toimittaneet Riitta Auvinen, Sari Heikkonen, Vesa Hämäläinen, Ritva Kauko-nen, Hilikka Kousa, Pirkko Kumpulainen, Anna Loukkola, Elina Mikkeli, Riikka Rautanen, Aila Repo, Irma Suovirta, Mika Tuononen, Reija Vento ja Mika Witting. Julkaisun tekoon on osallistunut koko oppilaitostilastojen henkilökunta.

Helsingissä, maaliskuussa 2013

*Riitta Harala
Tilastojohtaja*

Förord

Publikationen *Oppilaitostilastot 2012* (Läroanstaltsstatistik 2012) innehåller de färskaste statistikuppgifterna om utbildningsanordnare och läroanstalter, anställda, studerande och examina, befolkningen och befolkningens utbildningsstruktur, utbildningsekonomi, sökande och antagna till utbildning, studier, studiernas gång och placering i fortsatta studier och arbetslivet.

Materialet, begreppen och klassificeringarna beskrivs kort i början av varje kapitel och mera detaljerat i ett separat kapitel *Käsitteet ja luokitukset*. För klassificeringen av utbildningar har man i huvuddrag använt undervisningsförvaltningens klassificering av utbildningsområden och utbildningsnivåer. Statistikcentralens utbildningsklassificering har använts i synnerhet i statistiken över befolkningens utbildningsstruktur och i de tabellbilagor där uppgifterna presenteras efter examen. Unescos internationella utbildningsklassificering (ISCED 1997) har använts bl.a. i det engelskspråkiga sammandraget.

Uppgifterna gäller oftast hela landet eller ett landskap. En del av publikationstabellbilagorna har lagts ut på utbildningsstatistikens webbsidor under adress www.tilastokeskus.fi.

Enheten för läroanstaltsstatistik och enheten för uppdragsverksamhet och marknadsföring vid avdelningen för befolknings- och välfärdsstatistik ger mer detaljerad information om utbildningsstatistiken. Med beaktande av datasekretess är det möjligt att ur materialet producera tabeller eller andra informationstjänster.

Publikationen har redigerats av Riitta Auvinen, Sari Heikkonen, Vesa Hämäläinen, Ritva Kaukonen, Hilikka Kousa, Pirkko Kumpulainen, Anna Loukkola, Elina Mikkilä, Riikka Rautanen, Aila Repo, Irma Suovirta, Mika Tuononen, Reija Vento och Mika Witting. Alla anställda vid enheten för läroanstaltsstatistiken har deltagit i arbetet med publikationen.

Helsingfors i mars 2013

Riitta Harala
Statistikdirektör

Foreword

This publication *Oppilaitostilastot 2012* (Educational Institutions 2012) contains the most recent statistical data on the organisers of education, educational institutions, personnel, students and qualifications, the population and its educational structure, finances relating to education, applications and admissions to education and training, progress of studies and transitions to further education and work.

Each section starts with a brief description of the used data, concepts and classifications and these are then elaborated upon in a separate section on concepts and classifications. Education is mainly classified according to the Finnish Educational Administration's Classification of Fields and Levels of Education. Statistics Finland's Finnish Standard Classification of Education was primarily used in the statistics on the educational structure of the population and in the Appendix Tables on educational qualifications. The tables in the English summary were drawn up in compliance with UNESCO's International Standard Classification of Education (ISCED 1997).

The figures mostly describe the whole country or region. Some of the appendix tables in this publication has been added to the web pages of educational statistics at: www.tilastokeskus.fi

Further information on educational statistics is available from the Education Statistics and Social unit or from the Special Services unit of the Population and Social Statistics department. Subject to data protection regulations further tables and information services can also be produced from these data.

This publication was edited by Riitta Auvinen, Sari Heikkonen, Vesa Hämäläinen, Ritva Kaukonen, Hilikka Kousa, Pirkko Kumpulainen, Anna Loukkola, Elina Mikkilä, Riikka Rautanen, Aila Repo, Irma Suovirta, Mika Tuononen, Reija Vento and Mika Witting. The entire staff of the Education Statistics unit participated in its compilation.

Helsinki, March 2013

Riitta Harala
Director, Population Statistics

Sisällys

Esipuhe	3
Förord	4
Foreword	5
Sisällys	6
Tiivistelmä	7
Sammandrag	11
Summary	15
1 Koulutuksen järjestäjät ja oppilaitokset	19
2 Väestö ja väestön koulutusrakenne	22
3 Opiskelijoiden ja tutkinnon suorittaneiden ikä, liikkuvuus, kansalaisuus ja äidinkieli	29
4 Esi- ja peruskouluopetus	34
5 Lukiokoulutus ja ylioppilastutkinnot	37
6 Ammatillinen koulutus	40
6.1 Oppilaitosmuotoinen ammatillinen koulutus	41
6.2 Oppisopimuskoulutus	44
7 Ammattikorkeakoulukoulutus	47
8 Yliopistokoulutus	50
9 Oppilaitosten aikuiskoulutus	54
10 Opettajat ja muu henkilökunta	58
11 Koulutuksen talous	60
12 Peruskoulun ja lukiokoulutuksen ainevalinnat	64
13 Erityisopetus	66
14 Koulutukseen hakeutuminen ja pääsy	70
15 Opintojen kulku	75
16 Koulutuksen keskeyttäminen	80
17 Opiskelijoiden työssäkäynti	83
18 Sijoittuminen koulutuksen jälkeen työhön ja jatko-opintoihin	86
Käsitteet ja luokitukset	89
Liitetaulukot	99
Tabellbilagor	101
Appendix Tables	103

Tiedustelut

Riitta Auvinen: luku 9
Vesa Hämäläinen: luvut 7 ja 8
Ritva Kaukonen: luvut 17 ja 18
Hilkka Kousa: Tiivistelmä
Pirkko Kumpulainen: luku 5
Anna Loukkola: luku 15

Elina Mikkilä: luku 10
Riikka Rautanen: luvut 3, 13, 14 ja 16
Aila Repo: luku 2
Irma Suovirta: luvut 4 ja 12
Mika Tuononen: luku 11
Reija Vento: luku 6
Mika Witting: luku 1

Tiivistelmä

Tässä katsauksessa kuvataan Suomen koulutusjärjestelmä ja sen jälkeen esitetään lyhyesti keskeisiä tietoja julkaisun muista luvuista. Tiedot ovat pääosin vuodelta 2011.

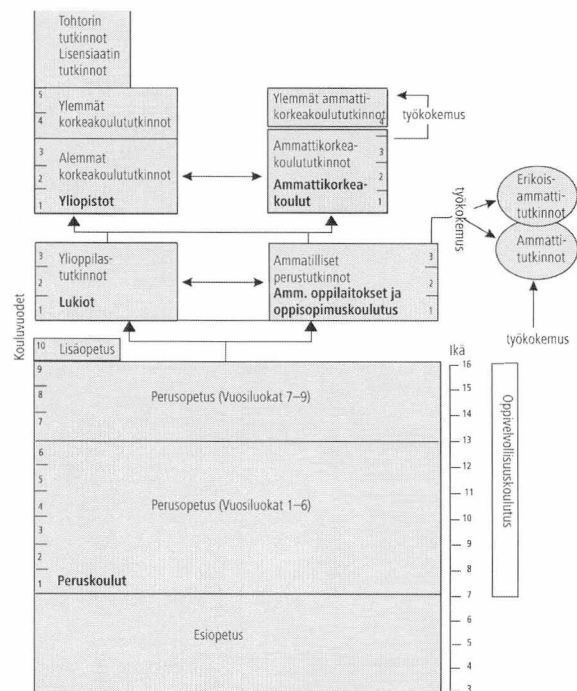
Suomen koulutusjärjestelmä

Esiopetusta annetaan Suomessa 3–6-vuotiaille lapsille yleensä päiväkodissa. Osa 6-vuotiaista saa esiopetusta peruskoulussa. Esiopetukseen osallistuminen on vapaaehtoista.

Perusopetus on koko ikäluokalle järjestettyä yleissivistävää koulutusta. Kaikki Suomessa vakinaisesti asuvat lapset ovat oppivelvollisia. Oppivelvollisuus alkaa sinä vuonna, jona lapsi täyttää seitsemän vuotta. Oppivelvollisuus päättyy, kun perusopetuksen oppimäärä (9-vuotinen peruskoulu) on suoritettu tai kun oppivelvollisuuden alkamisesta on kulunut 10 vuotta. Poikkeustapauksessa oppivelvollisuus voi vammaisuuden tai sairauden vuoksi alkaa jo kuusivuotiaana ja kestää 11 vuotta. Perusopetuksen päättötodistuksen samana tai edellisenä vuonna saanut voi halutessaan hakeutua lisäopetukseen (10. luokalle).

Perusasteen jälkeinen koulutus eli lukiokoulutus ja ammatillinen koulutus on toista astetta. Lukiokoulutus on ylioppilastutkintoon tähtäävää koulutusta. Se on laajuudeltaan 3-vuotista ja antaa yleisen jatko-opintokelpoisuuden. Ammatillinen koulutus voi olla joko oppilaitosmuotoista tai oppisopimuskoulutusta. Oppisopimuskoulutuksessa pääosa on työpaikalla käytännön työtehtävien yhteydessä tapahtuvaa opiskelua, jota täydennetään tietopuolisilla opinnoilla oppi-

Kuvio 0.1 Suomen koulutusjärjestelmä 2011

laitoksissa. Tutkinnot ovat 3-vuotisia ammatillisia perustutkintoja, jotka myös antavat yleisen jatko-opintokelpoisuuden ammattikorkeakouluun ja yliopistoon.

Ammatti- ja erikoisammattitutkinnot ovat ammatillista lisäkoulutusta. Niitä ja myös amma-

Taulukko 0.1

Koululaitoksen opiskelijamäärä koulutusryhmittäin koulutusasteen (Tilastokeskuksen ja ISCED-luokitus) mukaan 2011

Koulutusaste	ISCED ¹⁾	Yhteensä		Koulutussektori				
			%	Peruskoulu-koulutus	Lukio-koulutus	Ammatillinen koulutus	Ammatti-korkeakoulu-koulutus	Yliopisto-koulutus
0 Esiaste	0 Pre-primary education	12 639	1,0	12 639	–	–	–	–
Perusaste	Basic education	529 292	42,7	529 292	–	–	–	–
1 Alempi (vuosiluokat 1–6)	1 Primary education	347 245	28,0	347 245	–	–	–	–
2 Ylempi (vuosiluokat 7–9, 10)	2 Lower secondary	182 047	14,7	182 047	–	–	–	–
3 Keskiaste	3/4 Upper secondary	388 228	31,3	–	109 046	279 182	–	–
Korkea-aste	Tertiary education	308 924	24,9	–	–	84	139 857	168 983
5 Alin korkea-aste	5 5B-programmes	84	0,0	–	–	84	–	–
6 Alempi korkeakouluaste	5 5A-medium programmes	231 932	18,7	–	–	–	132 536	99 396
7 Ylempi korkeakouluaste	5 5A-long/very long programmes	56 713	4,6	–	–	–	7 321	49 392
8 Tutkijakoulutusaste	6 Second stage of tertiary educ.	20 195	1,6	–	–	–	–	20 195
Yhteensä		1 239 083	100,0	541 931 ²⁾	109 046	279 266	139 857	168 983

1) Unesco: International Standard Classification of Education (ISCED 1997).

2) Perusasteen opetuksessa muualla kuin peruskoulussa oli 2 390 opiskelijaa vuonna 2011.

tillisiä perustutkintoja on mahdollista suorittaa ammattitaidon hankkimistavasta riippumattomassa näyttötutkinnossa, jossa osaamisensa voi osoittaa esim. näyttötutkintoon valmistavan koulutuksen tai työkokemuksen pohjalta.

Ammattikorkeakoulututkinnot ovat laajuudeltaan 3,5–4,5-vuotisia ja työkokemusta edellyttävät ylempät ammattikorkeakoulututkinnot 1–1,5-vuotisia. Yliopistojen alemmat korkeakoulututkinnot ovat laajuudeltaan 3-vuotisia ja ylempät 2 vuotta pidempiä. Ylemmän korkeakoulututkinnon suorittaneet voivat jatkaa opintojaan tutkijakoulutuksessa lisensiaatin- ja tohtorintutkintoon.

Väestön suorittamat tutkinnot

15 vuotta täyttäneen väestön määrä oli vuoden 2011 lopussa 4,5 miljoonaa. Heistä 68 prosenttia oli suorittanut jonkin perusasteen jälkeisen tutkinnon. Osuus on liki prosenttiyksikön korkeampi kuin edellisenä vuonna ja 36 prosenttiyksikköä korkeampi kuin vuonna 1975.

Koulutustasot vaihtelevat suuresti eri kunnissa. Korkein koulutustaso oli Kauniaisissa, jossa 80 prosenttia 15 vuotta täyttäneistä oli suorittanut jonkin perusasteen jälkeisen tutkinnon. Muita kärkipään kuntia olivat Espoo, Pirkkala, Helsinki ja Oulu. Alhaisin koulutustaso oli Kivijärven kunnassa, jossa 48 prosenttia 15 vuotta täyttäneistä oli suorittanut jonkin perusasteen jälkeisen tutkinnon. Muita alhaisen koulutustason kuntia olivat Rautavaara, Geta, Isojoki ja Miehikkälä.

Opiskelijat ja tutkinnot

Perusasteen jälkeisessä tutkintotavoitteisessa koulutuksessa opiskeli vuonna 2011 yhteensä 673 200 eri henkilöä. Määrä on 24 000 pienempi kuin koulutussektoreista yhteenlaskettu opiskelijamäärä, 697 150, jota tässä julkaisussa pääsääntöisesti käytetään opiskelijamääränä. Viimeksi mainitussa luvussa opiskelija voi samanaikaisesti opiskella yhtä tai useampaa tutkintoa samassa tai eri koulutussektorissa (lukiokoulutuksessa, ammatillisessa koulutuksessa, ammattikorkeakoulukoulutuksessa tai yliopistokoulutuksessa).

Lähes kaikki 7–15-vuotiaat opiskelivat peruskoulussa. 16–18-vuotiaista yli 90 prosenttia, 19–24-vuotiaista runsas puolet ja 25–29-vuotiaista lähes kolmannes opiskeli jossakin perusasteen jälkeisessä tutkintotavoitteisessa koulutuksessa.

Tutkintotavoitteisessa koulutuksessa opiskeli 30 400 ulkomaalaista (ulkomaan kansalaista), joista 27 prosenttia tuli EU-maasta. Erityisen paljon ulkomaalaisia oli yliopistojen jatkokoulutuksessa, 11,9 prosenttia opiskelijoista. Vähiten

ulkomaalaisia oli lukiokoulutuksen opiskelijoissa, 1,8 prosenttia.

Perusasteen jälkeisessä koulutuksessa suoritettiin vuonna 2011 yhteensä 154 800 tutkintoa. Ylioppilaaksi kirjoitettiin keskimäärin 19-vuotiaana, ammatillinen tutkinto suoritettiin keskimäärin 25-vuotiaana, ammattikorkeakoulututkinto 26-vuotiaana ja yliopistotutkinto 27-vuotiaana.

Oppilaitokset, henkilökunta ja käyttömenot

Koulutuksen järjestäjien ja oppilaitosten määrä väheni vuonna 2011. Koulutuksen järjestäjiä (kuntia, kuntayhtymiä, yksityisiä yhteisöjä, säätiöitä) oli 786, 7 vähemmän kuin edellisenä vuonna. Oppilaitoksia oli 3 934. Niiden määrä väheni 89:llä edellisestä vuodesta.

Peruskouluissa, lukioissa, ammatillisissa oppilaitoksissa, ammattikorkeakouluissa ja yliopistoissa työskenteli vuonna 2010 yhteensä 145 200 henkeä. Heistä 61 prosenttia oli opettajia ja 39 prosenttia muuta henkilökuntaa. Peruskouluissa oli opettajia 47 100, lukioissa 7 600, ammatillisissa oppilaitoksissa 17 500, ammattikorkeakouluissa 7 700 ja yliopistoissa 9 000.

Koululaitoksen käyttömenot olivat vuonna 2010 yhteensä 11,5 miljardia euroa, joka on 6,4 prosenttia bruttokansantuotteesta. Käyttömenot kasvoivat 4,0 prosenttia edelliseen vuoteen verrattuna. Käyttömenoista esiopetuksen, perusopetuksen ja lukiokoulutuksen osuus oli 44 prosenttia, ammatillisen koulutuksen (mukaan lukien oppisopimuskoulutus) 16 prosenttia, ammattikorkeakoulukoulutuksen 8 prosenttia ja yliopistokoulutuksen ja -tutkimuksen menot 19 prosenttia. Loput 13 prosenttia ovat koululaitoksen hallinnon, opintotuen ja muun koulutuksen menoja.

Koulutussektoreittainen tarkastelu

Syyslukukauden 2011 alussa oli toiminnassa 2 870 peruskoulua. Niissä opiskeli yhteensä 541 900 oppilasta, joista ensimmäisellä vuosiluokalla 59 100 oppilasta. Peruskoulun päättötodistuksen sai 63 400 oppilasta. Syyslukukaudella 2011 peruskoululaisista 3,3 prosenttia (18 000) sai tehostettua tukea ja 8,1 prosenttia (44 100) erityistä tukea. Lukuvuonna 2010–2011 peruskoululaisista 22 prosenttia (118 400) sai osaa-erityisopetusta lievien oppimis- ja sopeutumisvaikeuksien vuoksi.

Taulukko 0.2

Oppilaitokset, koulutukseen hakeneet, uudet opiskelijat, opiskelijat ja tutkinnot koulutussektoreittain 2011

Koulutussektori	Ao. koulutusta antaneita oppilaitoksia	Koulutukseen hakeneet	Uusia opiskelijoita	Opiskelijoita	Tutkintoja
Peruskoulukoulutus ¹⁾	2 870	–	59 076	541 931	63 435
Lukiokoulutus.....	433	39 219	36 784	109 046	32 807
Ammatillinen koulutus.....	247	141 405	116 017	279 266	70 596
Ammattikorkeakoulukoulutus.....	27	107 394	38 839	139 857	22 898
Yliopistokoulutus.....	17	78 516	20 274	168 983	28 482

¹⁾ Sisältää vain peruskoulujen peruskoulukoulutuksen. Ei sisällä ulkomaan peruskouluja.

Peruskoululaiset aloittavat yhteisen kielen (A1-kielen) opinnot yleensä kolmannelta vuosiluokalta, jonka oppilaista 90 prosenttia opiskelee A1-englantia. Vuonna 2011 vapaaehtoista kieltä (A2-kieltä) opiskeltiin 151 kunnassa eli 45 prosentissa kaikista kunnista. Suosituimmat vapaaehtoiset kielet olivat englanti, ruotsi ja saksa.

Lukiokoulutusta annettiin 433 oppilaitoksessa. Lukiokoulutuksessa opiskeli 109 000 opiskelijaa, joista 57 prosenttia oli naisia. Vuonna 2011 yhteensä 32 400 suoritti ylioppilastutkinnon, 362 IB-tutkinnon (International Baccalaureate), 31 Reifeprüfung-tutkinnon ja yksi henkilö Gymnasieexamen-tutkinnon.

Lähes kaikki lukiokoulutuksen opiskelijat opiskelevat englantia, ruotsia ja suomea joko äidinkielenä, yhteisenä tai valinnaisena kielenä. Keväällä 2011 lukion koko oppimäärän suorittaneista 25 prosenttia oli opiskellut saksaa, 17 prosenttia ranskaa, 16 prosenttia espanjaa ja 7 prosenttia venäjää. Muita kieliä opiskelleiden osuudet olivat neljä prosenttia tai sen alle.

Syksyllä 2011 ammatillista koulutusta annettiin yhteensä 247 oppilaitoksessa. Ammatillisessa koulutuksessa opiskeli 279 300 opiskelijaa (oppilaitosmuotoinen ja oppisopimuskoulutus), joista 72 prosenttia oli ammatillisessa peruskoulutuksessa ja yhteensä 28 prosenttia ammatti- ja erikoisammattitutkintoon valmistavissa koulutuksissa. Ammatillisen koulutuksen opiskelijoista 50 prosenttia oli naisia.

Vuonna 2011 suoritettiin kaikkiaan 70 600 ammatillista tutkintoa, joista 73 prosenttia oli ammatillisia perustutkintoja ja yhteensä 27 prosenttia ammatti- ja erikoisammattitutkintoja.

Ammattikorkeakouluja oli syksyllä 2011 yhteensä 27. Ammattikorkeakoulukoulutuksessa opiskeli yhteensä 139 900 opiskelijaa, joista 7 300 opiskeli ylempää ammattikorkeakoulututkintoa. Opiskelijoista oli naisia 54 prosenttia. Ammattikorkeakoulututkintoja suoritettiin 21 400 ja ylempiä ammattikorkeakoulututkintoja 1 500.

Syksyllä 2011 yliopistokoulutusta annettiin 17 yliopistossa. Tutkintotavoitteisessa yliopistokoulutuksessa oli yhteensä 169 000 opiskelijaa, joista oli naisia 54 prosenttia. Yliopistoissa suoritettiin yhteensä 28 500 tutkintoa, joista 13 400 oli alem-

pia korkeakoulututkintoja, 12 700 ylempiä korkeakoulututkintoja ja 1 650 tohtoritutkintoja.

Aikuiskoulutusta järjestettiin 614 oppilaitoksessa vuonna 2011. Aikuiskoulutuksessa kirjattiin 2,2 miljoonaa osallistumistapausta ja 5,6 miljoonaa opetustuntia. Osallistumistapausten määrä oli prosentin enemmän ja opetustuntien määrä kaksi prosenttia vähemmän kuin edellisenä vuonna.

Opintojen kulku

Tässä julkaisussa on seurattu opintojen kulkua eli koulutukseen hakeutumista ja pääsyä, sijoittumista koulutukseen ja työelämään sekä koulutuksen keskeyttämistä lyhyellä enintään vuoden ajanjaksolla tai pitkällä ajanjaksolla. Tarkastelun kohteina ovat olleet peruskoulun päättäneet, ylioppilastutkinnon suorittaneet, koulutukseen hakeneet, uudet opiskelijat, opiskelijat ja tutkinnon suorittaneet.

Lukioon hakeneista 94 prosenttia ja toisen asteen ammatilliseen koulutukseen hakeneista 81 prosenttia aloitti opiskelun. Ammattikorkeakouluihin hakeneista 36 prosenttia ja yliopistoihin hakeneista 29 prosenttia aloitti opinnot. Osuudet olivat yliopistokoulutusta lukuun ottamatta pienempiä kuin edellisenä vuonna.

Peruskoulun vuonna 2011 päättäneistä 91 prosenttia pääsi jatkamaan tutkintoon johtavia opintojaan, 50 prosenttia lukiokoulutukseen ja 41 prosenttia toisen asteen ammatilliseen koulutukseen.

Lukiokoulutuksen ja toisen asteen ammatillisen koulutuksen uusien opiskelijoiden opintojen kulkua on seurattu vuodesta 2007, nuorten ammattikorkeakoulukoulutuksen uusien opiskelijoiden opintojen kulkua vuodesta 2006 ja yliopistokoulutuksen ylempään korkeakoulututkinnon uusien opiskelijoiden opintojen kulkua mm. vuodesta 2005 vuoden 2010 loppuun. Tarkastelujakson aikana 79 prosenttia lukiokoulutuksen uusista opiskelijoista suoritti ylioppilastutkinnon, 64 prosenttia toisen asteen ammatillisen peruskoulutuksen uusista opiskelijoista suoritti aloittamansa oppilaitosmuotoisen opetussuunnitelmaperusteisen ammatillisen perustutkinnon, 40 prosenttia nuorten ammattikorkeakoulukoulutuksen uusista

opiskelijoista suoritti aloittamansa ammattikorkeakoulututkinnon ja 29 prosenttia yliopistokoulutuksen ylemmän korkeakoulututkinnon uusista opiskelijoista suoritti alemman korkeakoulututkinnon ja 19 prosenttia ylemmän korkeakoulututkinnon.

Korkeakoulututkinnon suorittaneet sijoittuivat parhaiten työelämään lyhyellä aikavälillä, sillä vuonna 2009 ylemmän korkeakoulututkinnon suorittaneista 88 prosenttia oli sijoittunut työelämään vuoden 2010 loppuun mennessä. Toisen asteen ammatillisen tutkinnon suorittaneista vastaava osuus oli 69 prosenttia. Peruskouluista ja lukioista valmistuneet jatkoivat useimmiten

päätoimista opiskelua. Myös ammattiin johtavan koulutuksen jälkeen opiskeltiin usein sekä päätoimisesti että työn ohessa. Toisen asteen ammatillisen tutkinnon suorittaneista viidennes jatkoi opintojaan.

Keskeyttämistiedot on saatu seuraamalla peruskoulun jälkeisessä tutkintoon johtavassa koulutuksessa syyskuussa 2009 opiskelleiden tilannetta syyskuussa 2010. Lukio- ja yliopistokoulutuksessa oli keskeyttäneitä opiskelijamäärään verrattuna vähiten, lukiokoulutuksessa 4 ja yliopistokoulutuksessa 6 prosenttia. Vastaava osuus ammatillisessa koulutuksessa ja ammattikorkeakoulukoulutuksessa oli 9 prosenttia.

Sammandrag

I den här översikten beskrivs utbildningssystemet i Finland och dessutom ges en kort presentation av övriga viktiga uppgifter i publikationen. Största delen av uppgifterna gäller år 2011.

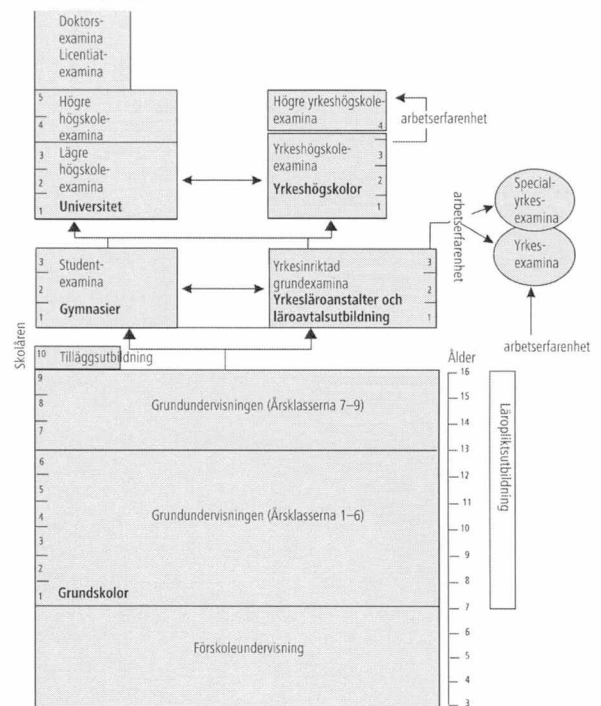
Utbildningssystemet i Finland

I Finland får barn i åldern 3–6 år i allmänhet förskoleundervisning i daghem. En del av 6-åringarna får förskoleundervisning i grundskolan. Det är frivilligt att delta i förskoleundervisningen.

Grundundervisningen är allmänbildande utbildning, som arrangeras för hela åldersklassen. Alla barn som är stadigvarande bosatta i Finland har läroplikt. Läroplikten börjar det år barnet fyller sju år och upphör då barnet fullgjort lärokursen i grundundervisning (nioårig grundskola) eller då det gått tio år sedan läroplikten började. I undantagsfall kan läroplikten på grund av handikapp eller sjukdom inledas redan då barnet är 6 år och vara i elva år. Den som vill kan söka sig till tilläggsundervisning samma år eller året efter att han eller hon fått sitt avgångsbetyg för fullgjord grundundervisning (10:e klass).

Utbildning efter grundnivån, dvs. gymnasieutbildning och yrkesutbildning, är utbildning på andra stadiet. Gymnasieutbildningen är inriktad på studentexamen. Den är treårig och ger allmän behörighet för fortsatta studier. Yrkesutbildningen kan antingen ges vid läroanstalter eller ha formen av läroavtal. Läroavtalsutbildningen består till största delen av studier på en arbetsplats i sam-

Figur 0.1
Utbildningssystemet i Finland 2011

band med praktiska arbetsuppgifter. De praktiska studierna kompletteras med teoretiska studier vid en läroanstalt. Examina är treåriga yrkesinriktade grundexamina, som också ger allmän behörighet för fortsatta studier vid yrkeshögskolor och universitet.

Tabell 0.1
Antalet elever inom skolväsendet efter utbildningsgrupp och utbildningsnivå (Statistikcentralens och ISCED -klassificering) 2011

Utbildningsnivå	ISCED ¹⁾	Utbildningssektor						
		Totalt	%	Grundskole- utbildning	Gymnasie- utbildning	Yrkes- utbildning	Yrkes- högskole- utbildning	Universitets- utbildning
0 Förskolenivå	0 Pre-primary education	12 639	1,0	12 639	—	—	—	—
Grundnivå	Basic education	529 292	42,7	529 292	—	—	—	—
1 Lägre (årsklasserna 1–6)	1 Primary education	347 245	28,0	347 245	—	—	—	—
2 Högre (årsklasserna 7–9,10)	2 Lower secondary	182 047	14,7	182 047	—	—	—	—
3 Mellannivå	3/4 Upper secondary.	388 228	31,3	—	109 046	279 182	—	—
Högre nivå	Tertiary education.	308 924	24,9	—	—	84	139 857	168 983
5 Lägst högre nivå	5 5B-programmes.	84	0,0	—	—	84	—	—
6 Lägre högskolenivå	5 5A-medium programmes.	231 932	18,7	—	—	—	132 536	99 396
7 Högre högskolenivå	5 5A-long/very long programmes	56 713	4,6	—	—	—	7 321	49 392
8 Forskarutbildningsnivå	6 Second stage of tertiary educ.	20 195	1,6	—	—	—	—	20 195
Totalt		1 239 083	100,0	541 931 ²⁾	109 046	279 266	139 857	168 983

1) Unesco: International Standard Classification of Education (ISCED 1997).
2) Antalet studerande i undervisning på grundnivå i andra än grundskolor var 2 390 år 2011.

Yrkes- och specialyrkesexamina är yrkesinriktad tilläggsutbildning. Dessa kan, liksom yrkesinriktade grundexamina, oavsett hur yrkesfärdigheten förvärvats, avläggas vid fristående yrkesprov. Vid yrkesproven kan man bevisa sitt kunnande t.ex. på basis av utbildning som förbereder för fristående yrkesprov eller på basis av arbetserfarenhet.

Yrkeshögskoleexamina är till sin omfattning 3,5–4,5-åriga och högre yrkeshögskoleexamina, som förutsätter arbetserfarenhet, är 1–1,5-åriga. De lägre högskoleexamina vid universiteten är treåriga och de högre examina tar två år mer i anspråk. En person som avlagt högre högskoleexamen kan fortsätta sina studier i forskarutbildning med licentiat- och doktorsexamen som mål.

Examina som befolkningen avlagt

Vid utgången av år 2011 uppgick den 15 år fyllda befolkningen till 4,5 miljoner. Av dem hade 68 procent avlagt någon examen efter grundnivån. Andelen är nästan en procentenhet större än året förut och 36 procentenheten större än år 1975.

Utbildningsnivån varierar en hel del i olika kommuner. Utbildningsnivån var högst i Gran-kulla, där 80 procent av de invånare som fyllt 15 år avlagt någon examen efter grundnivån. Andra kommuner i tätén var Esbo, Birkala, Helsingfors och Uleåborg. Utbildningsnivån var lägst i Kivi-järvi, där 48 procent av den befolkning som fyllt 15 år hade avlagt någon examen efter grundnivån. Andra kommuner med låg utbildningsnivå var Rautavaara, Geta, Storå och Miehikkälä.

Studera och examina

År 2011 studerade totalt 673 200 personer i examensinriktad utbildning efter grundnivån. Detta är 24 000 färre än det sammanlagda antalet studeranden inom utbildningssektorn, 697 150, dvs. det antal studerande som i regel tillämpas i denna publikation. I det sistnämnda antalet kan en studerande samtidigt studera för en eller flera examina inom en eller flera utbildningssektorer (gymnasieutbildning, yrkesutbildning, yrkeshögskoleutbildning eller universitetsutbildning).

Nästan alla personer i åldern 7–15 år studerade i grundskolan. Av 16–18-åringarna studerade mer än 90 procent i någon examensinriktad utbildning efter grundnivån. Detsamma gällde för drygt hälften av 19–24-åringarna och för nästan en tredjedel av 25–29-åringarna.

I examensinriktad utbildning studerade 30 400 utlänningar (utländsk medborgare), av vilka 27 procent kom från EU-landet. Antalet

utlänningar var särskilt stort i fortbildningen vid universitet, där 11,9 procent av de studerande var utlänningar. Minst utlänningar fanns det bland studerande i gymnasier, 1,8 procent.

År 2011 avlades totalt 154 800 examina i utbildning efter grundnivån. Studenten togs i medeltal vid 19 års ålder, yrkesinriktad examen avlades i medeltal vid 25 års ålder, yrkeshögskoleexamen vid 26 års ålder och examen vid universitet vid 27 års ålder.

Läroanstalter, anställda och driftsutgifter

Antalet utbildningsanordnare och läroanstalter minskade år 2011. Det fanns 786 utbildningsanordnare (kommuner, samkommuner, privata sammanslutningar, stiftelser), dvs. 7 färre än året förut. Läroanstalterna var 3 934 till antalet, vilket innebar en minskning på 89 från året innan.

År 2010 arbetade totalt 145 200 personer vid grundskolorna, gymnasier, yrkesläroanstalterna, yrkeshögskolorna och universiteten. Av dem var 61 procent lärare och 39 procent andra anställda. Det fanns 47 100 lärare i grundskolorna, 7 600 i gymnasier, 17 500 i yrkesläroanstalterna, 7 700 i yrkeshögskolorna och 9 000 i universiteten.

Skolväsendets driftsutgifter uppgick år 2010 till totalt 11,5 miljarder euro, vilket är 6,4 procent av bruttonationalprodukten. Driftsutgifterna ökade 4,0 procent jämfört med föregående år. Förskoleundervisningen, grundundervisningen och gymnasieutbildningen stod för 44 procent av driftsutgifterna, yrkesutbildningen (inklusive läroavtalsutbildning) för 16 procent, yrkeshögskoleutbildningen för 8 procent och universitetsutbildningen och -forskningen för 19 procent. Resterande 13 procent var utgifter för förvaltningen av skolväsendet, studiestöd och annan utbildning.

Uppgifter efter utbildningssektor

I början av höstterminen 2011 fanns det 2 870 verksamma grundskolor, med totalt 541 900 elever, av vilka 59 100 gick i första årskursen. Grundskolans avgångsbetyg delades ut till 63 400 elever. Under höstterminen 2011 fick 3,3 procent (18 000) av grundskolorna intensifierat sköd och 8,1 procent (44 100) av grundskoleleverna särskilt sköd. Under läsåret 2010–2011 fick 22 procent (118 400) av grundskoleleverna specialundervisning på deltid på grund av lindriga inlärnings- och anpassningssvårigheter.

Tabell 0.2

Läroanstalter, personer som sökt sig till utbildning, nya studerande, studerande och examina efter utbildningssektor 2011

Utbildningssektor	Läroanstalter med respektive utbildning	Personer som sökt till utbildning	Nya studerande	Studerande	Examina
Grundskoleutbildning ¹⁾	2 870	–	59 076	541 931	63 435
Gymnasieutbildning	433	39 219	36 784	109 046	32 807
Yrkesutbildning	247	141 405	116 017	279 266	70 596
Yrkeshögskoleutbildning	27	107 394	38 839	139 857	22 898
Universitetsutbildning.....	17	78 516	20 274	168 983	28 482

1) Innehåller endast grundskoleutbildning inom grundskolor. Exkl. grundskolor i utomlands.

Grundskoleleverna inledde i allmänhet studier i ett gemensamt språk (A1-språk) i tredje årskursen, där 90 procent av eleverna läser A1-engelska. År 2011 studerade man ett frivilligt språk (A2-språk) i 151 kommuner, dvs. i 45 procent av alla kommuner. De populäraste frivilliga språken var engelska, svenska och tyska.

Gymnasieutbildning gavs vid 433 läroanstalter och antalet studerande uppgick till 109 000, av vilka 57 procent var kvinnor. År 2011 avlade totalt 32 400 personer studentexamen, 362 IB-examen (International Baccalaureate-examen), 31 Reifeprüfung-examen och en person Gymnasieexamen.

Nästan alla studerande i gymnasieutbildning läser engelska, svenska och finska antingen som modersmål, som gemensamt språk eller som tillvalsspråk. Våren 2011 hade 25 procent av dem som avlagt gymnasiet hela lärokurs studerat tyska, 17 procent franska, 16 procent spanska och sju procent ryska. Andelen personer som studerat andra språk var fyra procent eller mindre.

Hösten 2011 gavs yrkesutbildning vid totalt 247 läroanstalter. Antalet studerande uppgick till 279 300 (skolform och läroavtalsutbildning), av vilka 72 procent deltog i yrkesinriktad grundutbildning och totalt 28 procent i utbildning som förbereder för yrkes- och specialyrkesexamen. Av de studerande i yrkesutbildning var 50 procent kvinnor.

År 2011 avlades allt som allt 70 600 yrkesexamina, av vilka 73 procent var yrkesinriktade grundexamina och totalt 27 procent var yrkes- och specialyrkesexamina.

Hösten 2011 fanns det totalt 27 yrkeshögskolor. Totalt 139 900 personer studerade i yrkeshögskoleutbildning och av dem studerade något 7 300 för högre yrkeshögskoleexamen vid yrkeshögskola. Av de studerande var 54 procent kvinnor. I yrkeshögskolorna avlades 21 400 yrkeshögskoleexamina och 1 500 högre yrkeshögskoleexamina.

Hösten 2011 gavs universitetsutbildning vid 17 universitet. Det fanns totalt 169 000 studerande i universitetsutbildning som leder till examen, och 54 procent av dessa var kvinnor. Totalt 28 500 examina avlades vid universiteten och 13 400 av

dem var lägre högskoleexamina, 12 700 högre högskoleexamina och 1 650 doktorsexamina.

Vuxenutbildning gavs vid 614 läroanstalter år 2011. Totalt 2,2 miljoner deltagartillfällen och 5,6 miljoner undervisningstimmar bokfördes inom vuxenutbildningen. Antalet deltagare var en procent större och antalet undervisningstimmar var två procent mindre än förra året.

Studiernas gång

I den här publikationen har vi följt studiernas gång, dvs. ansökan och antagning till utbildning, inplacering i utbildning och arbetsliv samt avbrott i utbildningen. Granskningen gäller dels en kort period på högst ett år, dels en längre period. Föremålet för granskningen är personer som slutfört grundskolan, personer som avlagt studentexamen, personer som sökt till utbildning, nya studerande, studerande och personer som avlagt examen.

Av dem som sökte till gymnasiet inledde 94 procent sina studier och av dem som sökte till yrkesutbildning på andra stadiet 81 procent. Av dem som sökte till yrkeshögskolor inledde 36 procent sina studier och av dem som sökte till universitet 29 procent. Andelarna utom universitetsutbildning var lägre än året innan.

Av dem som slutade grundskolan år 2011 fick 91 procent studieplats i examensinriktad utbildning, 50 procent i gymnasieutbildning och 41 procent i yrkesutbildning på andra stadiet.

Studiegången för nya studerande i gymnasieutbildning och yrkesutbildning på andra stadiet har följts fr.o.m. år 2007, studiegången för nya studerande i yrkeshögskoleutbildning för unga fr.o.m. år 2006 och studiegången för nya studerande i universitetsutbildning som studerar för högre högskoleexamen bl.a. fr.o.m. år 2005 t.o.m. slutet av år 2010. Under granskningsperioden avlade 79 procent av de nya studerande i gymnasieutbildning studentexamen, 64 procent av de nya studerande i yrkesutbildning på andra stadiet avlade den läroplansbaserade yrkesinriktade grundexamen i läroanstaltsform som de börjat studera för och 40 procent av de nya studerande i yrkeshögskoleutbildning för unga avlade den yrkeshögskoleexamen som de börjat studera för. Av

de nya studerande i universitetsutbildning som studerade för högre högskoleexamen avlade 29 procent en lägre högskoleexamen och 19 procent en högre högskoleexamen.

De som avlagt högskoleexamen placerade sig i ett kort tidsperspektiv bäst i arbetslivet. Av dem som avlagt högskoleexamen år 2009 hade nästan 88 procent placerat sig i arbetslivet före utgången av år 2010. För de som avlagt yrkesexamen på andra stadiet var motsvarande andel 69 procent. De som gick ut grundskola eller gymnasium fortsatte i de flesta fall att studera på heltid. Också efter utbildning som leder till yrke var det vanligt med

studier både på heltid och vid sidan av arbetet. En femtedel av dem som avlagt yrkesexamen på andra stadiet fortsatte sina studier.

Uppgifterna om avbrutna studier har erhållits genom att situationen bland personer som i september 2009 deltagit i utbildning efter grundskolan som leder till examen följts upp i september 2010. I förhållande till antalet studerande var andelen personer som avbrutit studierna minst inom gymnasieutbildning, 4 procent, och inom universitetsutbildning, 6 procent. Motsvarande andel inom yrkesutbildning och inom yrkeshögskoleutbildning var 9 procent.

Summary

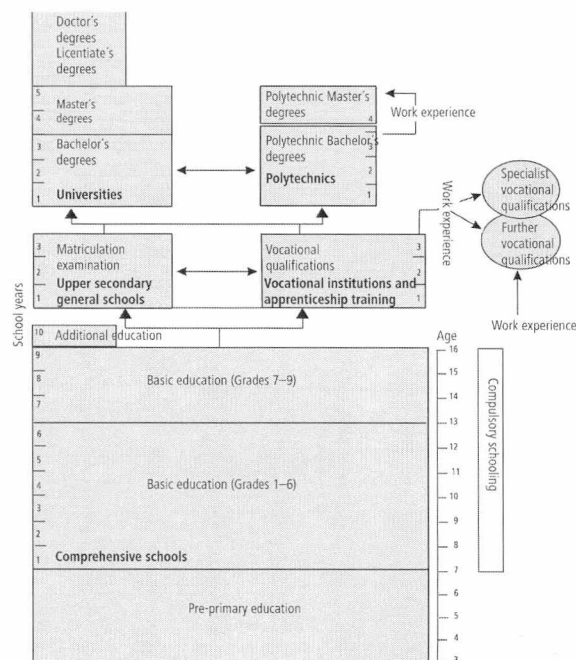
This review describes the education system of Finland and then presents briefly key information from other sections of the publication. The information mainly relates to the year 2011. Appendix Tables 25–29 contain information on students and qualifications according to the UNESCO's International Standard Classification of Education (ISCED).

Education system of Finland

In Finland pre-primary education is given to children aged 3 to 6 usually in day care centres. Some 6-year-olds receive pre-primary education in comprehensive schools. Participation in pre-primary education is voluntary.

Basic education, i.e. primary and lower secondary education, is general education provided for each age group in its entirety. All children permanently resident in Finland are covered by compulsory education. Compulsory education starts in the year the child becomes seven years old and ends when the comprehensive school syllabus (nine years of comprehensive school) has been completed or when ten years have passed since the starting of compulsory education. In exceptional cases, due to disability or illness, compulsory education can begin already at the age of six and last 11 years. Those who have acquired a leaving certificate from basic education in the same or previous year can, if they so wish, apply for additional education (10th grade).

Figure 0.1
Education system of Finland 2011

Upper secondary education includes upper secondary general education and vocational education. Upper secondary general education is general education preparing for the matriculation examination. It lasts for three years and gives general eligibility for further studies. Vocational education can take place in vocational institu-

Table 0.1
Number of students in the regular education system by group and level of education (ISCED's classification ¹⁾) in 2011

ISCED level	Total	%	Sector of education				
			Comprehensive school education	Upper secondary general education	Vocational education	Polytechnic education	University education
0 Pre-primary education	12,639	1.0	12,639	—	—	—	—
Basic education	529,292	42.7	529,292	—	—	—	—
1 Primary education (Grades 1–6)	347,245	28.0	347,245	—	—	—	—
2 Lower secondary education (Grades 7–9, 10)	182,047	14.7	182,047	—	—	—	—
3/4 Upper secondary education	388,228	31.3	—	109,046	279,182	—	—
Tertiary education	308,924	24.9	—	—	84	139,857	168,983
5 5B programmes	84	0.0	—	—	84	—	—
5 5A medium programmes	231,932	18.7	—	—	—	132,536	99,396
5 5A long/very long programmes	56,713	4.6	—	—	—	7,321	49,392
6 Second stage of tertiary education	20,195	1.6	—	—	—	—	20,195
Total	1,239,083	100.0	541,931 ²⁾	109,046	279,266	139,857	168,983

1) Unesco: International Standard Classification of Education (ISCED 1997).

2) In 2011, students in basic level education outside comprehensive school numbered 2 390.

tions or as apprenticeship training. Apprenticeship training mainly involves studying in actual work situations at place of work supplemented by theoretical studies at educational institutions. The qualifications are three-year initial vocational qualifications that also provide general eligibility for further studies in polytechnics and universities.

Further and specialist vocational qualifications are vocational further education. They and initial vocational qualifications can also be taken by a skills examination where competence acquired by training preparing for the skills examination or by work experience can be demonstrated.

Studies leading to a polytechnic Bachelor's degree take 3.5 to 4.5 years and polytechnic Master's degrees requiring work experience 1 to 1.5 years. A lower university degree can be completed in three years and a higher university degree in five years. Those having attained a higher university degree can continue their studies in post-graduate education towards a licentiate or doctorate.

Qualifications attained by the population

In 2011, the number of population aged 15 or over was 4.5 million. Of them, 68 percent had completed some post-basic level qualification. This figure is nearly one percentage point up on the previous year and 36 percentage points higher than in 1975.

The levels of education vary greatly in different municipalities. The level of education was still highest in Kauniainen, where 80 per cent of people aged 15 or over had taken some post-basic level qualification. Other top municipalities were Espoo, Pirkkala, Helsinki and Oulu. The level of education was lowest in Kivijärvi, where 48 per cent of those aged 15 had completed some post-basic level qualification. Other municipalities with a low level of education were Rautavaara, Geta, Isojoki and Miehikkälä.

Students and qualifications

In 2011, a total of 673,200 persons were studying in post-basic level education leading to a qualification. The number is 24,000 lower than the total number of students calculated in all sectors of education, 697,150, which is primarily used as the number of students in this publication. In the latter figure students may study for one or more qualifications within the same or different sector of education (upper secondary general, vocational, polytechnic or university education).

Nearly all aged 7 to 15 were studying in comprehensive schools. Over 90 per cent of those aged 16 to 18, good one half of 19 to 24-year-olds and nearly one third of those aged 25 to 29 were studying in some post-basic level education leading to a qualification.

A total of 30,400 foreigners (foreign citizens) were attending education leading to a qualification, of whom 27 percent came from EU country. There were particularly many foreigners in post-graduate education, 11.9 per cent of all students. The number of foreigners was lowest among students in upper secondary general education, 1.8 per cent.

In 2011, 154,800 qualifications were attained in post-basic level education. The average age at the completion of the matriculation examination was 19, and initial vocational qualifications were taken at the age of 25, polytechnic degrees at 26 and university degrees at 27.

Educational institutions, personnel and current expenditure

The number of providers of education and educational institutions fell in 2011. Providers of education (municipalities, joint municipal boards, private corporations, foundations) numbered 786, down by 7 from the previous year. The number of educational institutions was 3,934, down by 89 from the previous year.

In 2010, a total of 145,200 persons were employed by comprehensive schools, upper secondary general schools, vocational institutions, polytechnics and universities. 61 per cent of them were teachers and 39 per cent other personnel. The number of teachers was 47,100 in comprehensive schools, 7,600 in upper secondary general schools, 17,500 in vocational institutions, 7,700 in polytechnics and 9,000 in universities.

The current expenditure of the regular education system amounted to EUR 11.5 billion in 2010, which is 6.4 per cent of gross domestic product. The current expenditure increased 4.0 percent from the previous year. Pre-primary, primary, lower secondary and upper secondary general education accounted for 44 per cent of the current expenditure, vocational education (including apprenticeship training) for 16 per cent, polytechnic education for eight per cent and university education and research for 19 per cent. The remaining 13 per cent concerned expenditure on administration, student financial aid and other education.

Table 0.2

Educational institutions, applicants, new students, students and qualifications by sector of education in 2011

Type of education	Educational institutions providing education	Applicants	New students	Students	Qualifications, degrees
Comprehensive school education ¹⁾	2,870	–	59,076	541,931	63,435
Upper secondary general education	433	39,219	36,784	109,046	32,807
Vocational education	247	141,405	116,017	279,266	70,596
Polytechnic education	27	107,394	38,839	139,857	22,898
University education	17	78,516	20,274	168,983	28,482

1) Includes only comprehensive school education in comprehensive schools. Excludes comprehensive schools, which were located abroad.

Examination by sector of education

In all, 2,870 comprehensive schools operated at the start of the autumn term of 2011. A total of 541,900 pupils were studying in them, 59,100 in the first grade. The leaving certificate of the comprehensive school was awarded to 63,400 pupils. Intensified support was received by 3.3 per cent (18,000) and special support by 8.1 per cent (44,100) of comprehensive school pupils in autumn 2011. In the academic year 2010/2011, altogether 22 per cent (118,400) of comprehensive school pupils, received part-time special education due to slight learning an adjustment difficulties.

Comprehensive school pupils usually start studying a common foreign language (A1 language) in the third grade, when 90 per cent of the pupils learn A1 English. In 2011 an optional language (A2 language) was studied in 151 municipalities, i.e. 45 per cent of all municipalities. The most popular optional languages were English, Swedish and German.

Upper secondary general education was provided in 433 educational institutions. A total of 109,000 students were in upper secondary general education, 57 per cent of whom were female. In 2011, 32,400 completed the matriculation examination, 362 the IB (International Baccalaureate), 31 the Reifeprüfung and one the Gymnasieexamen examinations.

Almost all students in upper secondary general education studied English, Swedish and Finnish either as a mother tongue, common or optional language. In spring 2011, among those who had completed the entire upper secondary general education syllabus 25 per cent had studied German, 17 per cent French, 16 per cent Spanish and seven per cent Russian. The proportions of other language students were four per cent or less.

In autumn 2011, vocational education was given in 247 educational institutions. A total of 279,300 students were studying in vocational

education (provided in educational institutions and as apprenticeship training), of whom 72 per cent were in initial vocational education and 28 per cent in education preparing for further and specialist vocational qualifications. 50 per cent of the students were women.

In 2011, a total of 70,600 vocational qualifications were taken, of which 73 per cent were initial vocational qualifications and 27 per cent further and specialist qualifications.

In autumn 2011, the number of polytechnics was 27. Altogether 139,900 students were studying in polytechnic education, of which 7,300 for a polytechnic Master's degree. Women made up 54 per cent of all students in polytechnics. In all, 21,400 polytechnic Bachelor's degrees and 1,500 polytechnic Master's degrees were taken.

In autumn 2011, university education was given in 17 universities. A total of 169,000 students were in university education leading to a qualification and 54 per cent of them were women. In all, 28,500 degrees were completed in universities, of which 13,400 were lower university degrees, 12,700 higher university degrees and 1,650 doctorates.

Adult education was arranged in 614 educational institutions in 2011. The number of participating cases recorded in adult education was 2.2 million and the hours of instruction 5.6 million. The number of participating cases was one per cent more and the number of hours of instruction was two per cent less than in a previous year.

Progress of studies

This publication follows the progress of studies, that is, application and admission to education, placement into education and working life and discontinuation of studies over a short period of at most one year or over a longer period. The examination focuses on those having completed the comprehensive school, having taken the matriculation examination, applicants to education, new students, students and those having attained a qualification.

Studies were started by 94 per cent of the applicants to upper secondary general education and 81 per cent of those to upper secondary vocational education. Thirty-six per cent of the applicants to polytechnics and 29 per cent of those to universities commenced studies. With the exception of university education these shares are lower than in the previous year.

Ninety-one per cent of the completers of comprehensive school in 2011 were able to continue their studies: 50 per cent in upper secondary general education and 41 per cent in upper secondary vocational education.

The progress of the studies of new students in upper secondary general and vocational education has been monitored since 2007, the progress of the studies of new young students in polytechnic education since 2006, and the progress of the studies of new young students in university education leading to a higher university degree from, for instance, the year 2005 up to the end of 2010. During the examined period, 79 per cent of the new students in upper secondary general education passed the matriculation examination, 64 per cent of the new students in curriculum-based upper secondary vocational education provided by educational institutions attained the initial vocational qualification which they had started to study for, 40 per cent of the new young students

in polytechnic education attained the polytechnic degree they had started to study for, and 29 per cent of the new students in higher university degree education attained a lower university degree and 19 per cent a higher university degree.

University graduates were placing best in working life in the short term, because 88 per cent of those who graduated higher university degree in 2009 were in working life by the end of 2010. Among the attainers of an upper secondary vocational qualification the respective share was 69 per cent. Those who had completed comprehensive and upper secondary general education mostly carried on in full-time education. Studying also often continued either full-time or alongside work after vocational education. One-fifth of those with vocational upper secondary qualifications went on studying.

Information on discontinuation of education was derived by tracking in September 2010 the situation of students attending post-comprehensive school education leading to a qualification in September 2009. The numbers of drop-outs were the lowest relative to the numbers of students in upper secondary general education, four per cent, and university education, six per cent, respectively. The corresponding proportion in vocational education and in polytechnic education was 9 per cent.

1 Koulutuksen järjestäjät ja oppilaitokset

Koulutuksen järjestäjiä koskevat tiedot perustuvat Tilastokeskuksen ylläpitämään koulutuksen järjestäjärekisteriin. Koulutuksen järjestäjiä ovat useimmiten kunnat, kuntayhtymät, yksityiset yhteisöt tai säätiöt. Opetus- ja kulttuuriministeriö tai muu asianomainen ministeriö antaa koulutuksen järjestäjille luvan (esim. ammatillisen koulutuksen) järjestämiseen.

Oppilaitostiedot perustuvat Tilastokeskuksen ylläpitämän oppilaitosrekisterin tietoihin. Koulutuksen

järjestäjä tai oppilaitos voi järjestää koulutusta useammassa kuin yhdessä koulutussektorissa. Tiedot ovat vuoden 2011 lopun tilanteen mukaisia. Julkaisu muissa luvuissa on käsitelty oppilaitoksia niiden antaman koulutuksen mukaan.

Koulutuksen järjestäjä- ja oppilaitostietoja julkaistaan Tilastokeskuksen Internet-sivuilla osoitteessa www.tilastokeskus.fi aihealueella Koulutus.

Koulutuksen järjestäjiä 786 – oppilaitoksia 3 934

Vuoden 2011 lopussa oli toiminnassa 786 koulutuksen järjestäjää, mikä on 7 vähemmän kuin edellisellä vuonna. Koulutuksen järjestäjistä 47 prosenttia oli kuntia tai kuntayhtymiä, 7 prosenttia valtion yksiköitä ja 44 prosenttia yksityisiä koulutuksen järjestäjiä. Loput kaksi prosenttia koulutuksen järjestäjistä toimivat Ahvenanmaan maakunnassa. Kunnat järjestivät eniten peruskoulukoulutusta ja lukiokoulutusta. Yksityisissä koulutuksen järjestäjissä oli eniten ammatillisen koulutuksen järjestäjiä. Yliopistokoulutuksen sektorissa valtio toimi ainoana koulutuksen järjestäjänä.

Vuoden 2011 lopussa oli toiminnassa 3 934 oppilaitosta, mikä on 89 vähemmän kuin vuonna 2010. Peruskoulukoulutusta, joka käsittää oppilaitostyypeissä 11 (peruskoulu), 12 (peruskouluasteen erityiskoulu) ja 19 (perus- ja lukioasteen koulut) annettavan perusasteen opetuksen, annettiin 73 prosentissa kaikista oppilaitoksista eli 2 876 oppilaitoksessa. Perusasteen opetusta järjestettiin myös 35:ssä peruskoulun ulkopuolisessa oppilaitoksessa, kuten lukioissa, kansanopistoissa ja ammatillisissa oppilaitoksissa.

Lukiokoulutusta (koko lukion oppimäärä) annettiin 433 oppilaitoksessa, mikä on 11 prosenttia kaikista oppilaitoksista. Näistä oppilaitoksista 6 oli kansanopistoja. Lukion koko oppimäärän tarjoavien oppilaitosten lisäksi lukion aineopintoja annettiin seitsemässä muussa oppilaitoksessa.

Taulukko 1.1

Koulutuksen järjestäjien kokonaismäärä ja lukumäärä eräissä koulutussektoreissa (tutkintoon johtava koulutus) omistajatyypeittäin vuoden 2011 lopussa

Koulutuksen järjestäjän omistajatyppi	Kokonaismäärä	Koulutuksen järjestäjien lukumäärä eräissä koulutussektoreissa				
		Peruskoulu-koulutus	Lukio-koulutus	Ammatillinen koulutus	Ammattikorkea-koulukoulutus	Yliopisto-koulutus
Yksityinen	342	67	36	120	14	–
Valtio	53	29	11	5	1	17
Kunta	320	320	232	14	4	–
Kuntayhtymä	52	5	5	40	7	–
Ahvenanmaa	19	18	1	1	1	–
Yhteensä						
2011	786	439	285	180	27	17
2010	793	439	286	181	27	17
2009	804	444	286	188	28	20
2008	877	509	311	214	28	20
2007	880	507	311	219	30	20
2006	899	523	314	224	31	20
2005	903	525	315	229	31	20
2004	918	537	323	242	31	20
2003	918	538	323	244	31	20
2002	926	540	325	247	31	20
2001	933	541	324	249	31	20
2000	942	544	325	256	31	20
1999	941	542	324	263	33	20

1) Ammatillisista koulutusta koskevat luvut järjestäjästä sekä oppilaitoksista ovat vuodelta 2011. Mukana ovat myös ne tilastovuoden aikana lakkautetut järjestäjät, joilla on ehtinyt olla opiskelijoita ko. tilastovuoden aikana.

Taulukko 1.2

Oppilaitosten kokonaismäärä ja lukumäärä eräissä koulutussektoreissa (tutkintoon johtava koulutus) oppilaitostyypeittäin vuoden 2011 lopussa

Oppilaitostyyppi	Kokonaismäärä	Oppilaitosten lukumäärä eräissä koulutussektoreissa				
		Peruskoulu- koulutus	Lukio- koulutus	Ammatillinen koulutus	Ammattikorkea- koulukoulutus	Yliopisto- koulutus
Peruskoulut	2 719	2 719	–	–	–	–
Peruskouluasteen erityiskoulut	118	118	–	–	–	–
Lukiot	388	–	388	–	–	–
Perus- ja lukioasteen koulut	39	39	39	–	–	–
Ammatilliset oppilaitokset	129	–	–	127	–	–
Ammatilliset erityisoppilaitokset	6	–	–	6	–	–
Ammatilliset erikoisoppilaitokset	34	–	–	14	–	–
Ammatilliset aikuiskoulutuskeskukset	26	–	–	26	–	–
Palo-, poliisi- ja vartiointialojen oppilaitokset	1	–	–	1	–	–
Sotilasalan ammatilliset oppilaitokset	13	–	–	–	–	–
Ammattikorkeakoulut	27	–	–	2	27	–
Yliopistot	16	–	–	–	–	16
Sotilaskorkeakoulut	1	–	–	–	–	1
Musiikkioppilaitokset	88	–	–	10	–	–
Liikunnan koulutuskeskukset	14	–	–	13	–	–
Kansanopistot	82	–	6	43	–	–
Kansalaisopistot	196	–	–	–	–	–
Opintokeskukset	10	–	–	–	–	–
Kesäyliopistot	20	–	–	–	–	–
Muut oppilaitokset	7	–	–	5	–	–
Yhteensä						
2011	3 934	2 876	433	247	27	17
2010	4 023	2 952	439	246	27	17
2009	4 161	3 065	441	254	28	20
2008	4 324	3 174	449	285	28	20
2007	4 443	3 263	449	303	30	20
2006	4 610	3 393	461	316	31	20
2005	4 838	3 579	471	341	31	20
2004	5 004	3 720	479	340	31	20
2003	5 103	3 808	483	353	31	20
2002	5 185	3 873	484	356	31	20
2001	5 272	3 953	483	359	30	20
2000	5 364	4 022	483	371	30	20
1999	5 483	4 099	479	404	25	20

Taulukko 1.3

Oppilaitosten kokonaismäärä ja lukumäärä eräissä koulutussektoreissa (tutkintoon johtava koulutus) omistajatyypeittäin vuoden 2011 lopussa

Oppilaitoksen omistajatyypit	Kokonaismäärä	Oppilaitosten lukumäärä eräissä koulutussektoreissa				
		Perus- koulu- koulutus	Lukio- koulutus	Ammatil- linen koulutus	Ammatti- korkea- koulu- koulutus	Yliopisto- koulutus
Yksityinen	352	72	38	122	14	–
Valtio	67	30	11	5	1	17
Kunta	3 349	2 747	368	17	4	–
Kuntayhtymä	138	5	15	102	7	–
Ahvenanmaa	28	22	1	1	1	–
Yhteensä	3 934	2 876	433	247	27	17

Taulukko 1.4

Oppilaitosten kokonaismäärä ja lukumäärä eräissä koulutussektoreissa (tutkintoon johtava koulutus) opetuskielen mukaan vuoden 2011 lopussa

Oppilaitoksen opetuskieli	Kokonaismäärä	Oppilaitosten lukumäärä eräissä koulutussektoreissa				
		Perus- koulu- koulutus	Lukio- koulutus	Ammatil- linen koulutus	Ammatti- korkea- koulu- koulutus	Yliopisto- koulutus
Suomi	3 534	2 598	391	229	20	10
Ruotsi	347	269	36	11	3	2
Suomi/ruotsi	45	1	1	7	4	5
Englanti	5	5	2	–	–	–
Muu kieli	3	3	3	–	–	–
Yhteensä	3 934	2 876	433	247	27	17

Ammatillista koulutusta (tutkintoon johtavaa ammatillista peruskoulutusta sekä tutkintoon johtavaa ammatillista lisäkoulutusta) antavia oppilaitoksia oli vuonna 2011 yhteensä 247, mikä on 6 prosenttia kaikista oppilaitoksista. Suomessa toimi myös 27 ammattikorkeakoulua ja 17 yliopistoa.

Peruskoulukoulutusta antavista oppilaitoksista 90 prosentilla oli opetuskielenä suomi ja 10 prosentilla ruotsi. Lukiokoulutusta antavista

oppilaitoksista 90 prosentilla oli opetuskielenä suomi. Ammatillista koulutusta antavilla oppilaitoksilla vastaava luku oli 93 prosenttia. Myös ammattikorkeakouluista sekä yliopistoista suurin osa oli opetuskieltään suomenkielisiä, ammattikorkeakouluista 74 prosenttia ja yliopistoista 59 prosenttia. Oppilaitokselle on määritelty koulutuksen järjestämislupapäätöksen mukainen pääasiallinen opetuskieli, vaikka oppilaitoksessa annettaisiin opetusta useammalla kielellä.

2 Väestö ja väestön koulutusrakenne

Väestön koulutustiedot perustuvat Tilastokeskuksen tutkintorekisterin ja väestöä koskevat tiedot Väestötietokeskuksen väestötietojärjestelmän tietoihin. Tutkinnon suorittaneella väestöllä tarkoitetaan lukiokoulutuksessa, ammatillisessa koulutuksessa, ammattikorkeakoulu- tai yliopistokoulutuksessa tutkinnon suorittaneita. Tutkinnon suorittaneet on luokiteltu koulutusasteittain korkeimman/viimeksi suoritettuna tutkinnon mukaan. Jos henkilöllä on keskiasteella suoritettuna sekä ylioppilastutkinto että ammatillinen tutkinto on näistä valittu viimeksi mainittu.

Tilaston tiedot ovat 31.12. tilanteen mukaiset. Aluejaot ovat seuraavan vuoden ensimmäisen päivän tilanteen mukaisia. Väestön koulutusrakennetta kuvaavassa aikasarjassa on vuosien 1975, 1980 ja 1985 tiedot väestölaskentojen ajankohtien mukaisia tietoja. Katso tarkemmin luku Käsitteet ja luokitukset.

Liitetaulukossa 6 tutkintoja suorittanut väestö on luokiteltu koulutusasteen (Tilastokeskuksen luo-

Vuoden 2011 lopussa tutkinnon suorittaneen väestön määrä oli 3 056 000 henkeä. Kasvua edelliseen vuoteen verrattuna oli 2 prosenttia. 15 vuotta täyttäneestä väestöstä 68 prosenttia oli suorittanut tutkinnon, naisista 68 prosenttia ja miehistä 67 prosenttia.

Niiden henkilöiden määrä, jotka eivät olleet suorittaneet perusasteen eli peruskoulun, kansakoulun, kansalaiskoulun tai keskikoulun jälkeen mitään muuta tutkintoa, oli 1 456 000. Lukuun sisältyvät henkilöt, joiden koulutus perusasteen koulutuksen jälkeen oli vielä kesken tai joiden koulutuksesta ei ollut tietoa, esim. monet ulkomaalaiset. Näiden ainoastaan perusasteen tutkinnon suorittaneiden määrä väheni edelliseen vuoteen verrattuna lähes kaksi prosenttiyksikköä.

Väestön koulutusaste on noussut voimakkaasti viimeisten vuosikymmenten aikana. Vuonna 1970 oli tutkinnon suorittaneita 25 prosenttia 15 vuotta täyttäneestä väestöstä ja vuoden 2011 lopussa se oli jo 68 prosenttia. Vuonna 1970 keskiasteen tutkinto oli 16 prosentilla 15 vuotta täyttäneestä väestöstä ja 40 prosentilla vuonna 2011. Vuonna 1970 korkea-asteen tutkinnon suorittaneita 15 vuotta täyttäneestä väestöstä oli 9 prosenttia ja vastaavasti 28 prosenttia vuonna 2011.

Vuoden 2011 lopussa keskiasteen tutkinto oli miehistä 42 prosentilla ja naisista 37 prosentilla.

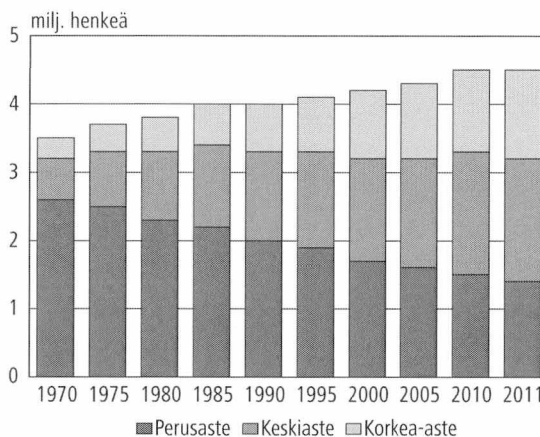
ja maakunnan mukaan. Kuntakohtaiset vastaavat tiedot on julkaistu Internet-sivulla. Liitetaulukossa 7 tutkintoja suorittanut väestö on luokiteltu koulutusasteen (Tilastokeskuksen luokitus) ja iän mukaan. Maakuntakohtaiset vastaavat tiedot on julkaistu Internet-sivulla. Tilastokeskuksen luokitus on 31.12.2011 tilanteen mukainen koulutusluokitus. Liitetaulukossa 8 tutkintoja suorittanut väestö on luokiteltu koulutusasteen (Opetushallinnon koulutusala- ja koulutusasteluokitus 2002) ja iän mukaan. Liitetaulukossa 29 on 15 vuotta täyttänyt väestö luokiteltu Unescon kansainvälisen luokituksen koulutusalan ja -asteen (Unescon kansainvälinen ISCED 1997 -luokitus) mukaan.

Väestön koulutusrakennetietoja julkaistaan Tilastokeskuksen Internet-sivuilla osoitteessa www.tilastokeskus.fi aihealueella Koulutus. Koulutusluokitukset ja tutkintonimikkeet julkaistaan osoitteessa www.tilastokeskus.fi/meta/luokitukset/koulutus/versio.html.

Korkea-asteen tutkinnon oli miehistä suorittanut 25 prosenttia ja naisista 31 prosenttia.

Tutkinnon suorittaneita oli eniten tekniikan koulutusosalalla, 30 prosenttia kaikista tutkinnon suorittaneista. Kaupallisella ja yhteiskuntatieteellisellä koulutusosalalla oli toiseksi eniten tutkinnon suorittaneita, 19 prosenttia. Terveys- ja sosiaalialan koulutuksen oli suorittanut 14 prosenttia sekä palvelualojen koulutusalan oli suorittanut 12 prosenttia.

Kuvio 2.1
15 vuotta täyttänyt väestö koulutusasteen (Tilastokeskuksen luokitus) mukaan 1970–2011

Taulukko 2.1

15 vuotta täyttänyt väestö koulutusasteen (Tilastokeskuksen luokitus) ja sukupuolen mukaan 2011

Koulutusaste	15 vuotta täyttänyt väestö		Muutos edellisestä vuodesta		15 vuotta täyttäneet miehet		Muutos edellisestä vuodesta		15 vuotta täyttäneet naiset		Muutos edellisestä vuodesta	
		%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	
Ei perusasteen jälkeistä tutkintoa	1 455 959	32,3	-1,8	722 387	32,9	-1,5	733 572	31,7	-2,1			
Tutkinnon suorittaneita	3 056 326	67,7	1,7	1 475 975	67,1	1,7	1 580 351	68,3	1,8			
Keskiaste	1 783 389	39,5	1,4	927 200	42,2	1,7	856 189	37,0	1,2			
Korkea-aste	1 272 937	28,2	2,1	548 775	24,9	1,7	724 162	31,3	2,4			
Alin korkea-aste	467 164	10,4	-1,1	181 464	8,2	-1,2	285 700	12,3	-1,0			
Alempi korkeakouluaste	414 622	9,2	4,7	184 002	8,4	4,0	230 620	10,0	5,4			
Ylempi korkeakouluaste	353 721	7,8	3,2	161 339	7,3	2,4	192 382	8,3	4,0			
Tutkijakoulutusaste	37 430	0,8	3,7	21 970	1,0	2,5	15 460	0,7	5,4			
Lisensiaatintutkinto	9 507	0,2	-0,4	5 575	0,3	-1,1	3 932	0,2	0,5			
Tohtorintutkinto	27 923	0,6	5,2	16 395	0,7	3,8	11 528	0,5	7,1			
Yhteensä	4 512 285	100,0	0,6	2 198 362	100,0	0,6	2 313 923	100,0	0,5			

Taulukko 2.2

15 vuotta täyttänyt väestö koulutusasteen (Tilastokeskuksen luokitus) mukaan 1970–2011

Koulutusaste	1970	1975	1980	1985	1990	1995	2000	2005	2010	2011
	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%
Perusaste	75	68	62	55	50	45	41	37	33	32
Keskiaste	16	21	25	30	32	34	36	38	39	40
Korkea-aste	9	11	13	15	18	21	23	25	28	28
Yhteensä	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

15 vuotta täyttänyt väestö. . 3 479 786 3 688 006 3 817 839 3 959 248 4 034 275 4 145 056 4 244 782 4 348 676 4 487 599 4 512 285

Taulukko 2.3

Perusasteen jälkeisen tutkinnon suorittanut väestö koulutusalan (Tilastokeskuksen luokitus) ja sukupuolen mukaan 2011

Koulutusala	Tutkinnon suorittaneita yhteensä	Osuus 15 v. täyttäneistä		Tutkinnon suorittaneita miehiä	Osuus 15 v. täyttäneistä miehistä		Tutkinnon suorittaneita naisia	Osuus 15 v. täyttäneistä naisista	
			%			%			%
Yleissivistävä koulutus	327 011	7,2		164 542	7,5	162 469	7,0		
Kasvatustieteellinen ja opettajankoulutus	91 130	2,0		20 766	0,9	70 364	3,0		
Humanistinen ja taidealan koulutus	149 334	3,3		43 133	2,0	106 201	4,6		
Kaupallinen ja yhteiskuntatieteellinen koulutus	576 143	12,8		186 123	8,5	390 020	16,9		
Luonnontieteellinen koulutus	72 088	1,6		41 462	1,9	30 626	1,3		
Tekniikan koulutus	916 005	20,3		767 857	34,9	148 148	6,4		
Maa- ja metsätalouden koulutus	135 990	3,0		90 887	4,1	45 103	1,9		
Terveys- ja sosiaalialan koulutus	414 499	9,2		45 875	2,1	368 624	15,9		
Palvelualojen koulutus	371 666	8,2		114 228	5,2	257 438	11,1		
Tuntematon koulutusala	2 460	0,1		1 102	0,1	1 358	0,1		
Yhteensä	3 056 326	67,7		1 475 975	67,1	1 580 351	68,3		

Miehet ja naiset suorittivat eri alojen tutkintoja. Tekniikka sekä maa- ja metsätalouden koulutusala olivat selvästi miesvaltaisia koulutusaloja. Selvästi naisvaltaisia koulutusaloja olivat terveys- ja sosiaaliala, kasvatustieteellinen ja opettajankoulutus, humanistinen ja taideala, palvelualat sekä kaupallinen ja yhteiskuntatieteellinen koulutus. Luonnontieteellisen alan tutkintoja miehet olivat

suorittaneet vähän useammin kuin naiset. Yleissivistävän koulutusalan suorittaneita ovat lähinnä ylioppilastutkinnon suorittaneet, jotka eivät ole vielä suorittaneet muuta tutkintoa.

Nuoret olivat saaneet huomattavasti enemmän koulutusta kuin vanhempiin ikäluokkiin kuuluvat. Eniten koulutettuja olivat 35–39-vuotiaat. Tähän ikäryhmään kuuluvista 86 prosenttia

oli suorittanut perusasteen jälkeisen tutkinnon, naisista 90 prosenttia ja miehistä 83 prosenttia. Vähiten koulutettuja olivat eläkeikäiset.

Nuoremmissa ikäryhmissä sukupuolten koulutustasoerot olivat suuret naisten hyväksi. Yli 65-vuotiaista naiset olivat vähemmän koulutettuja kuin vastaavankäiset miehet.

30–59-vuotiaita, joilla ei ollut perusasteen jälkeistä tutkintoa oli vuoden 2011 lopussa 355 000 eli 17 prosenttia vastaavan ikäisestä väestöstä, naisista 13 prosenttia ja miehistä 20 prosenttia. Edellisestä vuodesta ainoastaan perusasteen koulutuksen suorittaneiden 30–59-vuotiaiden määrä oli vähentynyt 4 prosenttia.

Ammatillisen tutkinnon ja korkeakoulututkinnon suorittanut väestö

Vuoden 2011 lopussa oli 15 vuotta täyttäneestä väestöstä ammatillisen tutkinnon suorittaneita 43 prosenttia, korkeakoulututkinnon suorittaneita 18 prosenttia ja pelkän ylioppilastutkinnon suorittaneita 7 prosenttia. Ylioppilastutkinnon suorittaneisiin sisältyi myös henkilöitä, joiden jatko-opiskelu oli vielä kesken.

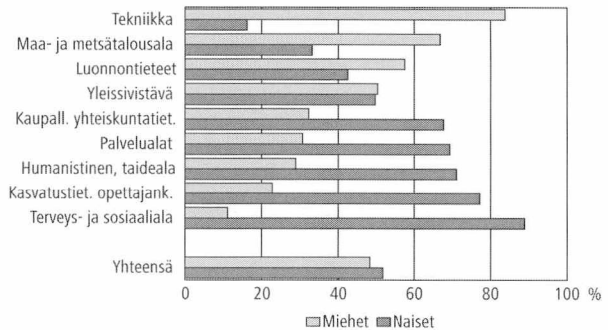
Muun vain yleissivistävän koulutuksen suorittaneisiin kuuluu ulkomaalaisia henkilöitä, jotka ovat ilmoittaneet käyneensä lukion, mutta joilla ei ole ylioppilastutkintoa. Tähän sisältyvät myös Ahvenanmaalla gymnasieexamen-tutkinnon suorittaneet, jotka ovat suorittaneet vain lukion mutta eivät ylioppilastutkintoa. Tällaisia henkilöitä oli 4 300.

Kaikkiaan ylioppilastutkinnon suorittaneita oli vuoden 2011 lopussa 1 360 000 henkeä. 15 vuotta täyttäneistä oli ylioppilastutkinnon suorittanut 30 prosenttia. Miehistä ylioppilastutkinto oli 25 prosentilla ja naisista 35 prosentilla. Eniten ylioppilastutkinnon suorittaneita oli 30–34-vuotiaiden ikäryhmässä, josta lähes puolet oli suorittanut ylioppilastutkinnon. Ikäryhmän naisista 58 prosenttia ja miehistä 40 prosenttia oli suorittanut ylioppilastutkinnon. Aina 75-vuotiaiden ikäryhmään asti olivat naiset suorittaneet ylioppilastutkinnon useammin kuin miehet. Tätä vanhemmissa ikäryhmissä oli miesylioppilaiden osuus suurempi kuin naisylioppilaiden.

Ammatillisiin tutkintoihin sisältyvät sekä ammatillisissa oppilaitoksissa (ammatillisissa kouluissa ja opistoissa) suoritettut tutkinnot että näyttötutkinnot. Tilastokeskuksen koulutusluokituksen mukaan ammatillisiin tutkintoihin sisältyvät keskiasteen ja alimman korkea-asteen koulutukset.

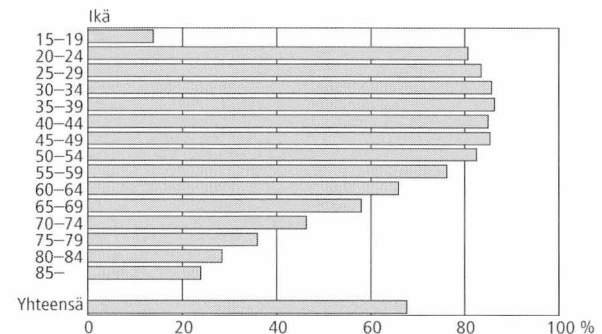
Kuvio 2.2

Perusasteen jälkeisen tutkinnon suorittanut väestö koulutusalan (Tilastokeskuksen luokitus) ja sukupuolen mukaan 2011, %

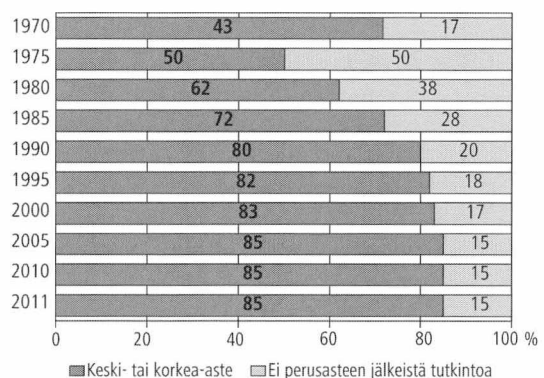
Kuvio 2.3

Perusasteen jälkeisen tutkinnon suorittaneen väestön osuudet ikäryhmittäin 2011, %

Kuvio 2.4

Perusasteen jälkeisen tutkinnon suorittaneiden osuus 25–34-vuotiaista 1970–2011, %

Taulukko 2.4

15 vuotta täyttänyt väestö korkeimman ammatillisen/korkeakoulututkinnon (Tilastokeskuksen luokitus) ja sukupuolen mukaan 2011

	15 vuotta täyttänyt väestö	Muutos edellisestä vuodesta		15 vuotta täyttäneet miehet	Muutos edellisestä vuodesta		15 vuotta täyttäneet naiset	Muutos edellisestä vuodesta %	
		%	%		%	%		%	%
Ei perusasteen jälkeistä tutkintoa.....	1 455 959	32,3	-1,8	722 387	32,9	-1,5	733 572	31,7	-2,1
Tutkinnon suorittaneita.....	3 056 326	67,7	1,7	1 475 975	67,1	1,7	1 580 351	68,3	1,8
Vain yleissivistävän tutkinnon suorittaneita.....	327 011	7,2	-0,1	164 542	7,5	0,6	162 469	7,0	-0,8
Ylioppilastutkinnon suorittaneita.....	322 684	7,2	-0,2	162 313	7,4	0,5	160 371	6,9	-0,9
Muun vain yleissivistävän koulutuksen suorittaneita.....	4 327	0,1	10,0	2 229	0,1	10,6	2 098	0,1	9,3
Ammatillisen tutkinnon suorittaneita									
(Koulutusasteet 3–5).....	1 923 542	42,6	1,1	944 122	42,9	1,3	979 420	42,3	0,9
Keskiasteen ammatillisen tutkinnon suorittaneita (3).....	1 456 378	32,3	1,8	762 658	34,7	1,9	693 720	30,0	1,7
Korkea-asteen ammatillisen tutkinnon suorittaneita (5).....	467 164	10,4	-1,1	181 464	8,3	-1,2	285 700	12,3	-1,0
Korkeakoulututkinnon suorittaneita									
(Koulutusasteet 6–8).....	805 773	17,9	4,0	367 311	16,7	3,2	438 462	18,9	4,7
Ammattikorkeakoulututkinnon suorittaneita.....	245 233	5,4	8,0	92 269	4,2	8,1	152 964	6,6	8,0
Yliopistotutkinnon suorittaneita.....	497 621	11,0	2,8	217 722	9,9	2,3	279 899	12,1	3,2
Muun korkeakouluasteen tutkinnon suorittaneita.....	62 919	1,4	-0,9	57 320	2,6	-0,9	5 599	0,2	-0,3
Yhteensä.....	4 512 285	100,0	0,6	2 198 362	100,0	0,6	2 313 923	100,0	0,5

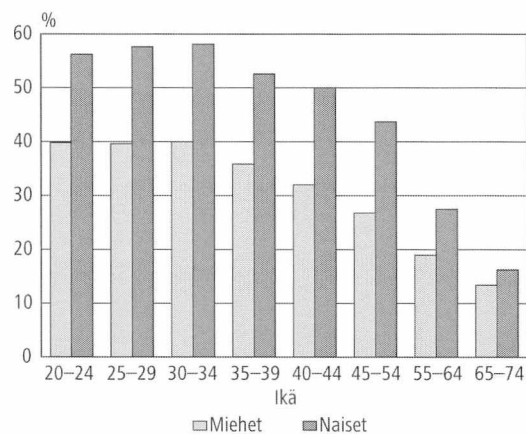
Taulukko 2.5

Perusasteen jälkeisen tutkinnon suorittanut väestö iän ja sukupuolen mukaan 2011

Ikä	Tutkinnon suorittaneita yhteensä	Osuus väestöstä		Tutkinnon suorittaneita miehiä	Osuus miehistä		Tutkinnon suorittaneita naisia	Osuus naisista	
		%	%		%	%		%	%
15–19....	45 276	13,8		22 539	13,5		22 737	14,2	
20–24....	268 624	80,7		133 863	78,6		134 761	82,9	
25–29....	288 503	83,5		142 437	80,2		146 066	87,0	
30–34....	291 741	85,7		143 500	82,1		148 241	89,6	
35–39....	276 919	86,3		136 847	82,9		140 072	89,9	
40–44....	288 234	85,0		139 953	81,3		148 281	88,8	
45–49....	320 930	85,4		155 492	81,8		165 438	89,1	
50–54....	306 471	82,5		146 940	79,1		159 531	85,9	
55–59....	292 478	76,2		140 496	74,0		151 982	78,4	
60–64....	260 302	65,9		125 362	64,6		134 940	67,0	
65–69....	171 798	57,9		82 356	58,0		89 442	57,8	
70–74....	110 781	46,3		51 369	47,3		59 412	45,5	
75–79....	64 812	35,9		28 991	38,2		35 821	34,2	
80–84....	40 983	28,4		16 647	31,5		24 336	26,7	
85–.....	28 474	23,9		9 183	28,5		19 291	22,2	
Yhteensä..	3 056 326	67,7		1 475 975	67,1		1 580 351	68,3	

Kuvio 2.5

Ylioppilastutkinnon suorittaneiden osuudet vastaavan ikäisestä (20–74-v.) väestöstä sukupuolen mukaan 2011, %

Ammatillisen tutkinnon suorittaneita oli vuoden 2011 lopussa 1 924 000 henkeä. Edellisestä vuodesta ammatillisen tutkinnon suorittaneiden määrä kasvoi 21 000 henkilöllä.

Miehet ja naiset olivat suorittaneet ammatillisen tutkinnon lähes yhtä usein. Alle 39-vuotiaat ja yli 80-vuotiaat miehet olivat suorittaneet ammatillisen tutkinnon vastaavankäisiä naisia useammin.

Korkeakoulututkintoihin on luettu ylioppilastoissa suoritettut tutkinnot sekä ammattikorkeakouluissa suoritettut tutkinnot. Tilastokeskuksen koulutusluokituksen mukaan korkeakoulututkintoihin luetaan alemmat ja ylemmät korkeakouluasteen tutkinnot sekä tutkijakoulutusasteen eli lisensiaatin- ja tohtorintutkinnot. Korkeakoulututkintoihin on luettu myös insinöörin, metsätaloudeninsinöörin ja merikapteenin tutkinnot, jot-

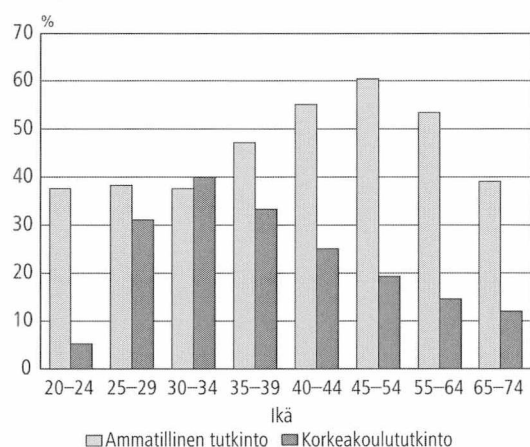
Taulukko 2.6
Ylioppilastutkinon suorittanut väestö iän ja sukupuolen mukaan 2011

Ikä	Yo-tutkinon suorittaneita yhteensä	Osuus väestöstä %	Yo-tutkinon suorittaneita miehiä	Osuus miehistä %	Yo-tutkinon suorittaneita naisia	Osuus naisista %
15–19	28 078	8,6	11 884	7,1	16 194	10,1
20–24	159 148	47,8	67 718	39,8	91 430	56,2
25–29	167 033	48,4	70 263	39,6	96 770	57,6
30–34	166 150	48,8	69 911	40,0	96 239	58,1
35–39	141 270	44,0	59 242	35,9	82 028	52,6
40–44	138 571	40,9	55 042	32,0	83 529	50,0
45–49	142 058	37,8	54 277	28,6	87 781	47,3
50–54	120 908	32,5	46 436	25,0	74 472	40,1
55–59	103 606	27,0	41 108	21,6	62 498	32,2
60–64	78 225	19,8	31 897	16,4	46 328	23,0
65–69	51 052	17,2	21 510	15,1	29 542	19,1
70–74	28 851	12,1	12 003	11,1	16 848	12,9
75–79	15 990	8,9	6 773	8,9	9 217	8,8
80–84	10 535	7,3	4 116	7,8	6 419	7,0
85–	8 036	6,7	2 690	8,3	5 346	6,2
Yhteensä	1 359 511	30,1	554 870	25,2	804 641	34,8

Taulukko 2.7
Ammatillisen tutkinon ja korkeakoulututkinon (Tilastokeskuksen luokitus) suorittanut väestö iän ja sukupuolen mukaan 2011

Ikä	Ammatillisen tutkinon suorittaneita (Koulutusasteet 3–5)				Korkeakoulututkinon suorittaneita (Koulutusasteet 6–8)			
	Yhteensä	%-osuus Väestöstä	Miehistä	Naisista	Yhteensä	%-osuus Väestöstä	Miehistä	Naisista
15–19	18 202	5,6	6,6	4,4	1	0,0	0,0	0,0
20–24	125 101	37,6	41,9	33,1	17 374	5,2	2,2	8,4
25–29	132 341	38,3	41,6	34,9	107 357	31,1	22,9	39,7
30–34	128 051	37,6	40,7	34,4	136 142	40,0	31,8	48,7
35–39	151 505	47,2	47,8	46,6	106 801	33,3	28,0	38,9
40–44	186 989	55,1	53,6	56,8	85 248	25,1	22,4	28,0
45–49	228 459	60,8	58,8	62,9	77 238	20,6	18,8	22,4
50–54	227 056	61,1	58,1	64,1	66 675	17,9	17,4	18,5
55–59	220 162	57,4	54,5	60,1	60 787	15,8	16,6	15,1
60–64	198 005	50,1	47,4	52,7	52 830	13,4	15,2	11,6
65–69	126 216	42,5	40,3	44,6	39 749	13,4	16,0	11,0
70–74	83 072	34,7	33,4	35,8	24 616	10,3	13,0	8,0
75–79	48 141	26,7	26,3	26,9	14 905	8,3	11,3	6,1
80–84	30 014	20,8	21,2	20,6	9 544	6,6	9,7	4,9
85–	20 228	17,0	18,4	16,5	6 506	5,5	9,3	4,0
Yhteensä	1 923 542	42,6	42,9	42,3	805 773	17,9	16,7	18,9

Kuvio 2.6
Ammatillisen tutkinon ja korkeakoulututkinon suorittaneiden osuudet vastaavan ikäisestä (20–74-v.) väestöstä 2011, %

ka ovat alemman korkeakouluasteen tutkintoja, mutta eivät ole yliopisto- eivätkä ammattikorkeakoulututkintoja.

Korkeakoulututkinon suorittaneita oli 806 000 henkeä, joista 245 000 oli suorittanut ammattikorkeakoulututkinon ja 498 000 yliopistotutkinon. Tohtoritutkinon oli suorittanut 27 900 henkeä. 15 vuotta täyttäneestä väestöstä korkeakoulututkinon suorittaneiden osuus oli 18 prosenttia. Edellisestä vuodesta korkeakoulututkinon suorittaneiden määrä kasvoi 31 000 henkilöllä.

Alle 55-vuotiaat naiset olivat suorittaneet korkeakoulututkinon useammin kuin miehet. Tätä vanhemmissa ikäryhmissä oli korkeakoulututkinon suorittaneiden miesten osuus suurempi kuin naisten.

Väestön koulutustaso alueittain

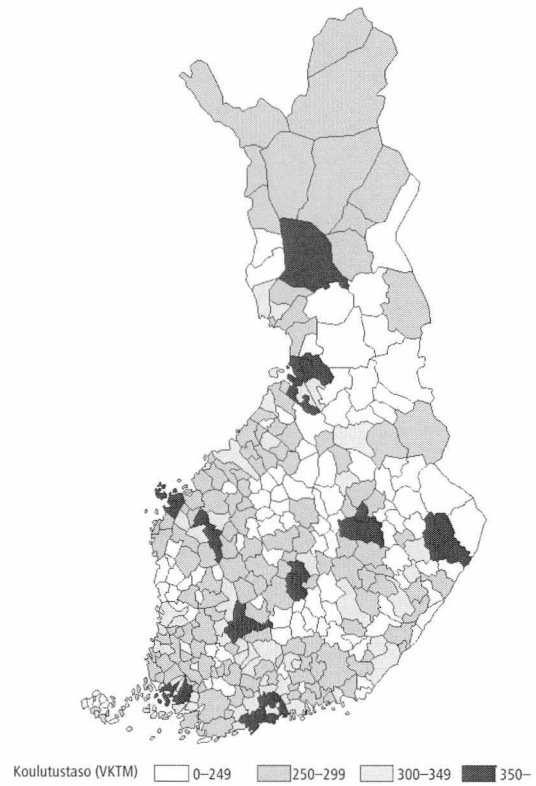
Väestön koulutustasossa on huomattavia alueellisia eroja. Eniten tutkinnon suorittaneita 15 vuotta täyttäneestä väestöstä oli Pirkanmaalla, jossa 70 prosentilla oli perusasteen jälkeinen tutkinto. Vähiten tutkinnon suorittaneita, 61 prosenttia, oli Ahvenanmaalla.

Nuoret aikuiset eli 20–29-vuotiaat olivat suorittaneet eniten tutkintoja Pohjois-Karjalassa, Keski-Pohjanmaalla ja Etelä-Pohjanmaalla ja vähiten tähän ikäluokkaan kuuluvat nuoret olivat suorittaneet tutkintoja Ahvenanmaalla ja Uudellamaalla. 60-vuotiaiden ja sitä vanhempien ikäluokassa oli tutkinnon suorittaneiden osuus Uudellamaalla huomattavasti muuta maata korkeampi. Vähiten tähän ikäluokkaan kuuluvat olivat suorittaneet tutkintoja Keski-Pohjanmaalla. 30–59-vuotiaiden ikäluokkaan kuuluvat olivat suorittaneet eniten tutkintoja Pohjois-Pohjanmaalla, Keski-Suomessa ja Pohjois-Savossa ja vähiten Ahvenanmaalla ja Päijät-Hämeessä.

Kunnittaiset koulutustasoerot olivat suuret. Selvästi korkein koulutustaso oli Kauniaisissa. Seuraavilla sijoilla olivat Espoo ja Pirkkala.

Koulutustasoa ilmaiseva mittainluku on laskettu 20 vuotta täyttäneen väestön suorittamien tutkintojen koulutusasteista. Koulutustason las-

Kuvio 2.7
Koulutustaso kunnittain 2011

Taulukko 2.8

Tutkinnon suorittaneiden osuudet ikäryhmittäin ja maakunnittain 2011

Maakunta	15 vuotta täyttänyt väestö	Ikäryhmät			Koulutustasomittain 20 vuotta täyttäneistä
	%	20–29 %	30–59 %	60– %	
Pirkanmaa	69,9	84,8	85,6	50,1	346
Pohjois-Pohjanmaa	69,8	85,5	86,9	48,0	341
Uusimaa	69,6	78,3	81,3	56,1	385
Keski-Suomi	68,4	85,9	85,8	47,1	331
Manner-Suomi	67,8	82,2	83,4	49,3	337
Koko maa	67,7	82,1	83,4	49,3	337
Pohjois-Savo	67,7	84,9	85,5	47,6	315
Varsinais-Suomi	67,5	83,5	83,1	48,7	332
Pohjois-Karjala	67,2	87,2	84,9	46,2	307
Lappi	67,1	83,0	84,7	47,7	304
Kanta-Häme	66,4	79,9	83,5	48,4	312
Pohjanmaa	66,0	84,4	83,8	44,6	322
Kymenlaakso	65,5	79,1	82,9	49,0	296
Kainuu	65,3	85,8	85,0	44,3	291
Etelä-Pohjanmaa	64,9	86,4	84,5	41,4	292
Etelä-Karjala	64,8	83,5	83,8	43,8	300
Päijät-Häme	64,7	79,0	80,8	48,8	300
Satakunta	64,5	82,0	82,3	46,0	293
Keski-Pohjanmaa	64,3	86,5	84,0	40,0	296
Etelä-Savo	64,2	83,4	83,5	45,4	290
Ahvenanmaa	60,6	73,1	73,4	46,4	278
Ahvenanmaa	60,6	73,1	73,4	46,4	278

Taulukko 2.9

Koulutustasoltaan korkeimmat ja matalimmat kunnat 2011

	Koulutus- taso 20 vuotta täyttäneistä	Tutkinnon suorittaneiden osuus 15 vuotta täyttäneistä %		Koulutus- taso 20 vuotta täyttäneistä	Tutkinnon suorittaneiden osuus 15 vuotta täyttäneistä %
Korkeimman koulutustason kunnat			Matalimman koulutustason kunnat		
Koko maa.	337	67,7			
1 Kauniainen	573	80,0	1 Kivijärvi.	190	47,7
2 Espoo	456	73,9	2 Rautavaara	191	49,9
3 Pirkkala	418	75,2	3 Geta	196	50,4
4 Helsinki	409	71,4	4 Isojoki	202	50,3
5 Oulu	406	75,8	5 Miehikkälä	205	51,1
6 Kirkkonummi	405	70,5	6 Karijoki	206	53,2
7 Muurame	394	73,7	7 Luhanka	207	48,5
8 Kempele	390	74,3	8 Kyyjärvi	208	52,4
9 Liminka	390	73,4	9 Karvia	209	54,4
10 Oulunsalo	389	73,3	10 Kaavi	213	54,1

Taulukko 2.10

Kunnat, joissa perusasteen varaan jääneiden osuus 15 vuotta täyttäneistä korkein ja matalin 2011

	15 vuotta täyttäneistä %	30–59-vuotiaista %		15 vuotta täyttäneistä %	30–59-vuotiaista %
Vähiten perusasteen varaan jääneitä			Eniten perusasteen varaan jääneitä		
Koko maa.	32,3	16,6			
1 Kauniainen	20,0	9,3	1 Kivijärvi.	52,3	27,0
2 Oulu	24,2	10,8	2 Luhanka	51,5	29,1
3 Pirkkala	24,8	10,2	3 Rautavaara	50,1	27,2
4 Jyväskylä	25,3	11,4	4 Föglö	49,9	36,5
5 Kempele	25,7	9,2	5 Isojoki	49,7	27,5
6 Kontiolahti	25,8	9,6	6 Geta	49,6	38,3
7 Kuopio	26,0	11,5	7 Kumlinge	49,4	35,8
8 Espoo	26,1	15,5	8 Kökar	49,1	25,9
9 Kiiminki	26,2	10,0	9 Miehikkälä	48,9	26,2
10 Muurame	26,3	10,6	10 Vesanto	48,0	24,0

kemiskaava on esitetty luvussa Käsitteet ja luokitukset.

Tutkinnon suorittaneiden osuus oli korkein Kauniaisissa, jossa 80 prosenttia 15 vuotta täyttäneestä väestöstä oli suorittanut perusasteen jälkeisen tutkinnon. Korkea-asteen tutkinnon oli suorittanut 57 prosenttia. Koko maassa perusasteen

jälkeisen tutkinnon oli suorittanut 68 prosenttia ja korkea-asteen tutkinnon 28 prosenttia 15 vuotta täyttäneestä väestöstä.

Koko maassa 32 prosentilta 15 vuotta täyttäneistä puuttui perusasteen jälkeinen koulutus. Kauniaisissa perusasteen varassa olevien osuus oli 20 prosenttia.

3 Opiskelijoiden ja tutkinnon suorittaneiden ikä, liikkuvuus, kansalaisuus ja äidinkieli

Seuraavassa tarkastellaan tutkintotavoitteisen koulutuksen kokonaisuutta yhtenäisin käsittein ja luokituksin. Tilastossa on tietoja kaikista koulutussektoreista, mutta pääpaino on perusasteen jälkeisessä koulutuksessa. Tarkemmin käsitellään perusasteen jälkeisen koulutuksen opiskelijoiden ja tutkinnon suorittaneiden ikärakennetta, alueellista liikkuvuutta opintojen alussa ja lopussa sekä opiskelijoiden kansalaisuutta ja äidinkieltä vuonna 2011. Tilasto perustuu oppilaitosten Tilastokeskukselle ilmoittamiin opiskelija- ja tutkintotietoihin.

Tiedot on esitetty koulutussektoreittain. Liitetaulukossa 9–10 on tietoja opiskelijoiden ja tutkinnon suorittaneiden iästä, liitetaulukossa 11 liikkuvuudesta, liitetaulukossa 12–13 ulkomaalaisista opiskelijoista ja liitetaulukossa 14 ruotsinkielisistä opiskelijoista. Koulutusten luokittelussa on käytetty opetushallinnon koulutusala- ja koulutusasteluokitusta.

Oppilaitosten opiskelija- ja tutkintotietoja julkaistaan Tilastokeskuksen Internet-sivuilla osoitteessa www.tilastokeskus.fi aihealueella Koulutus.

Tutkintotavoitteisen koulutuksen opiskelijamäärä lähes ennallaan

Tutkintotavoitteisessa koulutuksessa oli vuonna 2011 yhteensä 1,24 miljoonaa opiskelijaa, 7 200 opiskelijaa eli 0,6 prosenttia vähemmän kuin vuotta aiemmin. Opiskelijoiden määrä vä-

heni peruskoulu-, lukio-, ammatillisessa ja yliopistokoulutuksessa, mutta kasvoi ammattikorkeakoulukoulutuksessa. Naisopiskelijat olivat enemmistönä muilla koulutussektoreilla paitsi peruskoulukoulutuksessa.

Perusasteen jälkeisessä tutkintotavoitteisessa koulutuksessa oli opiskelijoita 697 150 (tässä julkaisussa yleisesti käytetty opiskelijamäärä). Mukana oli 24 000 opiskelijaa, jotka opiskelivat

Taulukko 3.1
Tutkintotavoitteisen koulutuksen uudet opiskelijat, opiskelijat ja suoritettut tutkinnot sukupuolen mukaan 2011

Opiskelijat/tutkinnot Koulutussektori	Yhteensä	Miehiä	%		
Uudet opiskelijat ¹⁾					
Peruskoulun esi-, perus- ja lisäopetus	59 076	30 447	51,5	28 629	48,5
Lukiokoulutus	36 784	15 936	43,3	20 848	56,7
Ammatillinen koulutus	116 017	57 728	49,8	58 289	50,2
Ammattikorkeakoulukoulutus	38 839	17 640	45,4	21 199	54,6
Yliopistokoulutus	20 274	9 054	44,7	11 220	55,3
Yhteensä	270 990	130 805	48,3	140 185	51,7
Opiskelijat ²⁾					
Peruskoulun esi-, perus- ja lisäopetus	541 931	277 896	51,3	264 035	48,7
Aikuisten perus- ja lisäopetus	2 390	1 248	52,2	1 142	47,8
Lukiokoulutus	109 046	47 345	43,4	61 701	56,6
Ammatillinen koulutus	279 266	138 792	49,7	140 474	50,3
Ammattikorkeakoulukoulutus	139 857	64 921	46,4	74 936	53,6
Yliopistokoulutus	168 983	78 126	46,2	90 857	53,8
Yhteensä	1 241 473	608 328	49,0	633 145	51,0
Tutkinnon suorittaneet ³⁾					
Peruskoulun esi-, perus- ja lisäopetus	63 435	32 619	51,4	30 816	48,6
Aikuisten perus- ja lisäopetus	356	196	55,1	160	44,9
Lukiokoulutus	32 807	14 013	42,7	18 794	57,3
Ammatillinen koulutus	70 596	33 998	48,2	36 598	51,8
Ammattikorkeakoulukoulutus	22 898	8 393	36,7	14 505	63,3
Yliopistokoulutus	28 482	11 484	40,3	16 998	59,7
Yhteensä	218 574	100 703	46,1	117 871	53,9

1) Ei sisällä aikuisten perusopetusta. Osa uusista opiskelijoista (1,8 % kaikista uusista opiskelijoista) opiskeli useammassa kuin yhdessä koulutuksessa. Yliopistokoulutuksessa uusissa opiskelijoissa ovat mukana alemman ja ylemmän korkeakoulututkinnon uudet opiskelijat.

2) Osa opiskelijoista (1,9 % kaikista opiskelijoista) opiskeli useammassa kuin yhdessä koulutuksessa.

3) Osa tutkinnon suorittaneista (2,2 % kaikista tutkinnon suorittaneista) suoritti useamman kuin yhden tutkinnon.

useammassa kuin yhdessä koulutuksessa. Näin olen opiskelevien henkilöiden määrä (netto-opiskelijamäärä) oli 673 200, joista 354 900 oli naisia ja 318 300 oli miehiä.

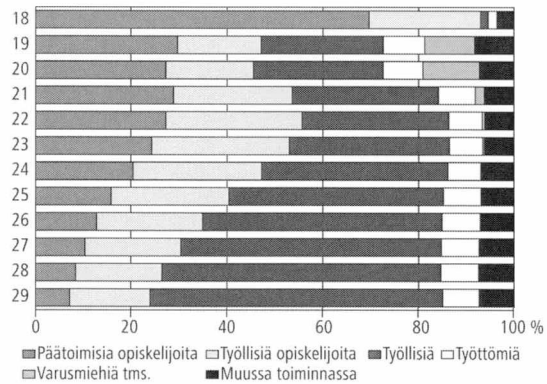
Naiset osallistuvat koulutukseen miehiä useammin

Lähes kaikki 7–15-vuotiaat ovat oppivelvollisuus-koulussa, peruskoulussa. 16–18-vuotiaista vielä yli 90 prosenttia opiskeli tutkintotavoitteisessa koulutuksessa vuonna 2011. Tätä vanhempien koulutukseen osallistuminen oli selvästi vähäisempää.

19–24-vuotiaissa opiskelijoita oli runsas puolet, kuitenkin niin että 19-vuotiaat opiskelivat hieman harvemmin kuin 20–24-vuotiaat. 25–29-vuotiaissa opiskelijoita oli vajaa kolmannes. Työssäkäynti yleistyy selvästi 19-vuotiaiden ja sitä vanhempien ikäryhmissä.

Alle 19-vuotiaat tytöt ja pojat osallistuivat koulutukseen lähes yhtä paljon. Tätä vanhem-

Kuvio 3.1
18–29-vuotiaat pääasiallisen toiminnan mukaan vuoden 2011 lopussa, %

Lähde: Työssäkäyntitilasto 2011, ennako.

mat naiset osallistuivat koulutukseen useammin kuin miehet. Naiset osallistuivat miehiä useammin lukiokoulutukseen, ammattikorkeakoulukoulutukseen ja yliopistokoulutukseen. Sen sijaan 17–18-vuotiaat pojat osallistuivat selvästi tyttöjä useammin ammatilliseen koulutukseen.

Taulukko 3.2

Tutkintotavoitteiseen koulutukseen osallistuminen koulutussektoreittain sukupuolen ja iän (17–59-v.) mukaan 2011

Sukupuoli	Väestö 31.12.2011	Opiskele-		Lukiokoulu-		Ammatillisessa		Ammattikorkeakoulu-		Yliopistokoulu-		Ei ole opiskelemissa
		massa	tuksessa	tuksessa	koulutuksessa	koulutuksessa	koulutuksessa	koulutuksessa	koulutuksessa			
ikä vuoden 2011 lopussa		%	%	%	%	Perus- koulu- tuksessa	Lisä- koulu- tuksessa ¹⁾	Perus- koulu- tuksessa	Jatko- koulu- tuksessa ²⁾	Perus- koulu- tuksessa	Jatko- koulu- tuksessa ³⁾	%
Yhteensä												
17.....	66 450	100,0	93,2	48,0	44,9	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	6,8
18.....	66 422	100,0	93,2	47,1	45,1	0,2	0,5	0,0	0,3	0,0	0,0	6,8
19.....	68 560	100,0	50,4	11,0	21,4	0,7	9,3	0,0	7,9	0,0	49,6	
20–24.....	332 881	100,0	52,2	1,2	11,5	2,7	20,4	0,0	16,4	0,0	47,8	
25–29.....	345 438	100,0	31,6	0,3	5,5	3,3	8,5	0,2	12,5	1,2	68,4	
30–39.....	661 164	100,0	15,8	0,1	3,3	3,3	2,6	0,6	4,2	1,6	84,2	
40–49.....	714 751	100,0	8,8	0,1	2,3	3,0	1,2	0,3	1,3	0,7	91,2	
50–59.....	755 422	100,0	4,0	0,0	1,0	1,7	0,3	0,1	0,5	0,4	96,0	
Miehet												
17.....	33 788	100,0	92,9	40,6	52,1	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	7,1
18.....	33 771	100,0	93,2	40,0	52,2	0,3	0,5	0,0	0,2	0,0	0,0	6,8
19.....	35 097	100,0	48,5	10,0	21,6	0,8	8,4	0,0	7,8	0,0	51,5	
20–24.....	170 256	100,0	47,3	1,2	9,8	3,0	18,7	0,0	14,5	0,0	52,7	
25–29.....	177 541	100,0	30,7	0,3	5,0	3,6	8,6	0,1	11,9	1,1	69,3	
30–39.....	339 765	100,0	14,3	0,1	2,8	3,3	2,4	0,5	3,9	1,4	85,7	
40–49.....	362 194	100,0	6,8	0,0	1,6	2,5	0,8	0,2	1,0	0,6	93,2	
50–59.....	375 750	100,0	3,1	0,0	0,8	1,4	0,2	0,1	0,4	0,3	96,9	
Naiset												
17.....	32 662	100,0	93,4	55,6	37,5	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	6,6
18.....	32 651	100,0	93,1	54,4	37,8	0,2	0,5	0,0	0,3	0,0	0,0	6,9
19.....	33 463	100,0	52,4	12,1	21,3	0,7	10,2	0,0	8,1	0,0	47,6	
20–24.....	162 625	100,0	57,3	1,3	13,2	2,3	22,1	0,0	18,4	0,0	42,7	
25–29.....	167 897	100,0	32,5	0,3	6,1	3,0	8,3	0,3	13,2	1,3	67,5	
30–39.....	321 399	100,0	17,3	0,1	3,8	3,4	2,9	0,7	4,5	1,8	82,7	
40–49.....	352 557	100,0	10,9	0,1	2,9	3,6	1,6	0,4	1,6	0,8	89,1	
50–59.....	379 672	100,0	4,8	0,1	1,2	2,0	0,4	0,1	0,6	0,4	95,2	

1) Ammatti- ja erikoisammattitutkinnot.

2) Ylemmät ammattikorkeakoulututkinnot.

3) Lisensiaatinkoulutus, tohtorinkoulutus, lääkärin erikoistumiskoulutus.

Miesten osallistuminen koulutukseen väheni melko tasaisesti 18 ikävuoden jälkeen. Erityisen suuri ero naisten ja miesten välillä oli 20–24-vuotiaiden ikäryhmässä, jossa naisista koulutukseen osallistui 57 prosenttia ja miehistä 47 prosenttia. Ero selittyy pitkälti miesten varusmiespalvelulla. Naisten koulutukseen osallistumisessa näkyy jatko-opiskelupaikan hakuun liittyvä välivaihe, joka osuu noin 19-vuoden ikään. 19-vuotiaissa naisissa opiskelijoita oli suhteellisesti vähemmän kuin 20–24-vuotiaissa naisissa. Koulutukseen osallistumisen rakenne näyttää pysyvän hyvin samankaltaisena vuodesta toiseen.

Ylioppilastutkinto ja nuorille suunnattu ammatillinen perustutkinto 19-vuotiaana

Lukiokoulutuksessa uusien opiskelijoiden keski-ikä (mediaani) vuonna 2011 oli 16 vuotta. Ylioppilasmaaksi kirjoitettiin keskimäärin 19-vuotiaana.

Nuorille suunnatussa opetussuunnitelmaperusteisessa ammatillisessa peruskoulutuksessa uusien opiskelijoiden keskimääräinen ikä oli 17 ja tutkinnon suorittaneiden 19 vuotta. Näyttötutkintoon valmistavassa ammatillisessa peruskoulutuksessa uusien opiskelijoiden keski-ikä oli 31 ja tutkinnon suorittaneiden 36 vuotta. Ammatillisessa lisäkoulutuksessa vastaavat luvut olivat 36 ja 39. Ammatillisessa koulutuksessa nuorimpina valmistettiin luonnontieteiden sekä tekniikan ja liikenteen koulutusaloilta ja vanhimpina liiketalouden ja hallinnon alalta.

Taulukko 3.3

Uusien opiskelijoiden, opiskelijoiden ja tutkinnon suorittaneiden keski-ikä ¹⁾ koulutussektoreittain perustason jälkeisessä tutkintotavoitteisessa koulutuksessa 2011

Koulutussektori	Uudet opiskelijat	Opiskelijat	Tutkinnon suorittaneet
Lukiokoulutus	16	17	19
Ammatillinen koulutus	24	23	25
– Peruskoulutus, opetussuunnitelmaperusteinen	17	18	19
– Peruskoulutus, näyttötutkintoon valmistava	31	33	36
– Lisäkoulutus ²⁾	36	38	39
Ammattikorkeakoulukoulutus	22	24	26
– Peruskoulutus, nuorten	21	23	25
– Peruskoulutus, aikuisten	35	37	40
– Jatkokoulutus ³⁾	36	36	39
Yliopistokoulutus	21	27	27
– Peruskoulutus, alemmat korkeakoulututkinnot	20	24	26
– Peruskoulutus, ylemmät korkeakoulututkinnot	26	27	28
– Jatkokoulutus ⁴⁾	..	35	36

1) Mediaani-ikä vuoden tarkkuudella vuoden lopussa.

2) Ammatti- ja erikoisammattitutkinnot.

3) Ylemmät ammattikorkeakoulututkinnot.

4) Lisensiaatinkoulutus, tohtorinkoulutus ja lääkärin erikoistumiskoulutus.

Ammattikorkeakoulukoulutuksessa uudet opiskelijat olivat keskimäärin 22-vuotiaita: nuorten koulutuksessa 21-vuotiaita, aikuiskoulutuksessa 35-vuotiaita ja ylempään ammattikorkeakoulututkintoon tähtäävässä koulutuksessa 36-vuotiaita. Tutkinto suoritettiin ammattikorkeakoulukoulutuksessa keskimäärin 26-vuotiaana: nuorten koulutuksessa 25-, aikuiskoulutuksessa 40- ja ylempään ammattikorkeakoulututkintoon tähtäävässä koulutuksessa 39-vuotiaana. Ammattikorkeakoulututkinnoissa koulutusaloittaista vaihtelua keskimääräisessä valmistumisessä oli melko vähän, mutta ylempissä ammattikorkeakoulututkinnoissa vaihtelua oli enemmän.

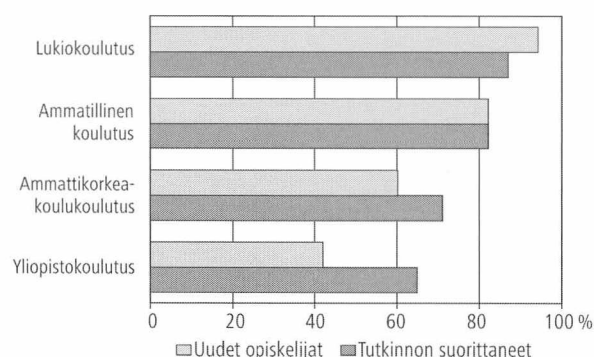
Yliopistokoulutuksen uusien opiskelijoiden keski-ikä oli 21 vuotta. Tutkinnon suorittaneiden keski-ikä oli alemmissa korkeakoulututkinnoissa 26 ja ylempissä 28 vuotta. Ylempien korkeakoulututkintojen keskimääräiset valmistumisiät vaihtelivat koulutusaloittain vain vähän. Lisensiaatintutkinto suoritettiin keskimäärin 39- ja tohtorintutkinto 35-vuotiaana. Lääkärin erikoistumiskoulutuksesta valmistuneet olivat keskimäärin 38-vuotiaita. (Ks. liitetaulukko 10.)

Yliopisto-opiskelijoiden liikkuvuus yleisintä

Vuoden 2011 uusista lukiolaisista 94 prosenttia aloitti opiskelunsa kotimaakunnassaan. Ylioppilastutkinnon suorittaneista 87 prosenttia jäi välittömästi valmistumisensa jälkeen opiskelumaakuntaansa. Ammatillisessa koulutuksessa vastaavat luvut olivat 82 ja 82 prosenttia.

Kuvio 3.2

Perustason jälkeisen tutkintotavoitteisen koulutuksen uudet opiskelijat ¹⁾ ja tutkinnon suorittaneet ²⁾, joiden koti- ja opiskelumaakunta oli sama, koulutussektoreittain 2011, %

1) Kotimaakunta ennen opiskelun aloittamista oli sama kuin opiskelumaakunta. Ei sisällä yliopiston jatkotutkinto-opiskelijoita.

2) Kotimaakunta heti tutkinnon suorittamisen jälkeen oli sama kuin opiskelumaakunta.

Ammattikorkeakoulukoulutuksessa ja yliopistokoulutuksessa maakunnan vaihto oli yleisempää. Tyypillistä oli myös, että opiskelijat jäivät opiskelumaakuntaansa tutkinnon suorittamisen jälkeen useammin kuin he aloittivat opiskelun kotimaakunnassaan. Ammattikorkeakoulujen uusista opiskelijoista 60 prosenttia tuli kotimaakunnastaan ja 71 prosenttia tutkinnon suorittaneista jäi opiskelumaakuntaansa. Yliopistokoulutuksessa vastaavat luvut olivat 42 ja 65 prosenttia. (Ks. kuvio 3.2 ja liitetaulukko 11.)

Opiskelijoista 4 prosenttia ulkomaalaisia

Suomessa opiskeli 30 400 ulkomaan kansalaista perusasteen jälkeisessä tutkintotavoitteisessa koulutuksessa vuonna 2011. Ulkomaalaisten opiskelijoiden määrä kasvoi 2 800 opiskelijalla ja osuus kaikista opiskelijoista kasvoi edellisvuoden 3,9 prosentista 4,4 prosenttiin.

Suhteellisesti eniten ulkomaalaisia, 6,3 prosenttia opiskelijoista, oli ammattikorkeakoulukoulutuksessa. Ammatillisessa koulutuksessa ulkomaalaisten osuus opiskelijoista oli 3,9 prosenttia ja yliopistokoulutuksessa (sis. perus- ja jat-

kokoulutuksen) 5,2 prosenttia. Erityisen paljon ulkomaalaisia oli yliopistojen jatkokoulutuksessa, 11,9 prosenttia opiskelijoista (ks. liitetaulukko 13). Ulkomaalaisten osuus oli pienin lukiokoulutuksessa, 1,8 prosenttia.

Suurimmat ulkomaalaiset opiskelijaryhmät olivat venäläiset, virolaiset ja kiinalaiset. Venäläisten osuus ulkomaalaisista oli 16 prosenttia, virolaisten 11 prosenttia ja kiinalaisten 8 prosenttia. Ulkomaalaisista opiskelijoista 27 prosenttia tuli EU-maista ja 32 prosenttia Aasiasta.

Ruotsinkielisiä suhteellisesti eniten lukio- ja yliopistokoulutuksessa

Perusasteen jälkeisen tutkintotavoitteisen koulutuksen opiskelijoista 89,0 prosentilla äidinkielenä oli suomi ja 5,1 prosentilla ruotsi. Keskimääräistä selvästi enemmän ruotsinkielisiä oli sekä yliopistojen peruskoulutuksessa että lukiokoulutuksessa ja keskimääräistä selvästi vähemmän ammatillisessa koulutuksessa ja ylempään ammattikorkeakoulututkintoon tähtäävässä koulutuksessa (ks. liitetaulukko 14). Opiskelijoista 253 oli saamenkielisiä.

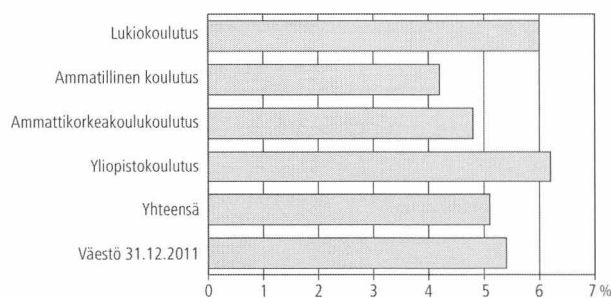
Taulukko 3.4

Ulkomaalaiset ¹⁾ opiskelijat koulutussektoreittain kansalaisuuden maanosan mukaan perusasteen jälkeisessä tutkintotavoitteisessa koulutuksessa 2011

Maanosa – maa/maat	Koulutussektori Yhteensä		Lukiokoulutus		Ammatillinen koulutus		Ammattikorkeakoulu- koulutus		Yliopistokoulutus	
	Osuus ulko- maalaisista opiskelijoista %		Osuus ulko- maalaisista opiskelijoista %		Osuus ulko- maalaisista opiskelijoista %		Osuus ulko- maalaisista opiskelijoista %		Osuus ulko- maalaisista opiskelijoista %	
Eurooppa	14 168	46,7	1 075	56,1	6 364	58,9	3 046	34,3	3 683	42,0
– EU-maat	8 265	27,2	645	33,6	3 460	32,0	1 583	17,8	2 577	29,4
– Ruotsi	1 016	3,3	65	3,4	395	3,7	282	3,2	274	3,1
– Venäjä	4 952	16,3	353	18,4	2 492	23,0	1 276	14,4	831	9,5
– Viro	3 299	10,9	334	17,4	2 193	20,3	370	4,2	402	4,6
Afrikka	4 501	14,8	268	14,0	1 351	12,5	2 132	24,0	750	8,6
– Nigeria	1 023	3,4	10	0,5	74	0,7	773	8,7	166	1,9
Pohjois-Amerikka	498	1,6	25	1,3	41	0,4	155	1,7	277	3,2
Latinalainen Amerikka ja Karibia	696	2,3	26	1,4	227	2,1	113	1,3	330	3,8
Aasia	9 817	32,3	478	24,9	2 304	21,3	3 404	38,4	3 631	41,4
– Kiina	2 314	7,6	56	2,9	129	1,2	976	11,0	1 153	13,2
Oseania	77	0,3	5	0,3	11	0,1	21	0,2	40	0,5
Tuntematon	609	2,0	40	2,1	515	4,8	3	0,0	51	0,6
Ulkomaalaiset opiskelijat yhteensä	30 366	100,0	1 917	100,0	10 813	100,0	8 874	100,0	8 762	100,0
Ulkomaalaisten osuus opiskelijoista, %	4,4	.	1,8	.	3,9	.	6,3	.	5,2	.
Kaikki opiskelijat yhteensä	697 152	.	109 046	.	279 266	.	139 857	.	168 983	.

1) Muut kuin Suomen kansalaiset.

Kuvio 3.3
Ruotsinkielisten ¹⁾ opiskelijoiden osuus perusasteen jälkeisen tutkintotavoitteisen koulutuksen kaikista opiskelijoista koulutussektoreittäin 2011, %

1) Ruotsi äidinkielenä.

Vieraskielisistä opiskelijoista neljännes venäjänkielisiä

Muita kuin suomen-, ruotsin tai saamenkielisiä opiskelijoita oli kaikkiaan 41 100 eli 5,9 prosenttia kaikista perusasteen jälkeisen tutkintotavoitteisen koulutuksen opiskelijoista. Suomen ja ruotsin kielen jälkeen suurimpia kieliryhmiä olivat venäjä, viro, englanti ja kiina. Näistä ylivoimaisesti eniten oli venäjänkielisiä opiskelijoita, joita oli 24 prosenttia kaikista vieraskielisistä opiskelijoista. Eniten venäjän- ja vironkielisiä opiskelijoita oli ammatillisessa koulutuksessa. Englanninkielisiä oli eniten ammattikorkeakoulu- ja ja kiinankielisiä yliopistokoulutuksessa.

Taulukko 3.5
Vieraskieliset ¹⁾ opiskelijat koulutussektoreittäin äidinkielen mukaan perusasteen jälkeisessä tutkintotavoitteisessa koulutuksessa 2011

Äidinkieli	Koulutussektori									
	Yhteensä	Lukiokoulutus	Ammatillinen koulutus	Ammattikorkeakoulukoulutus	Yliopistokoulutus					
	Osuus vieraskielisistä opiskelijoista	Osuus vieraskielisistä opiskelijoista	Osuus vieraskielisistä opiskelijoista	Osuus vieraskielisistä opiskelijoista	Osuus vieraskielisistä opiskelijoista	Osuus vieraskielisistä opiskelijoista				
	%	%	%	%	%	%				
Venäjä	9 795	23,9	1 059	25,2	4 841	31,4	2 333	21,8	1 562	14,6
Viro	3 362	8,2	396	9,4	2 143	13,9	404	3,8	419	3,9
Englanti	2 684	6,5	263	6,3	428	2,8	1 289	12,0	704	6,6
Kiina	2 363	5,8	164	3,9	214	1,4	966	9,0	1 019	9,5
Vietnam	1 344	3,3	183	4,4	287	1,9	696	6,5	178	1,7
Somali	1 281	3,1	390	9,3	719	4,7	136	1,3	36	0,3
Persia	1 167	2,8	225	5,4	548	3,6	132	1,2	262	2,4
Kurdi	1 132	2,8	244	5,8	698	4,5	125	1,2	65	0,6
Arabia	1 111	2,7	176	4,2	612	4,0	154	1,4	169	1,6
Nepali	935	2,3	21	0,5	47	0,3	742	6,9	125	1,2
Espanja	899	2,2	64	1,5	334	2,2	172	1,6	329	3,1
Saksa	844	2,1	86	2,0	165	1,1	211	2,0	382	3,6
Albania	746	1,8	121	2,9	511	3,3	86	0,8	28	0,3
Bengali	582	1,4	17	0,4	51	0,3	335	3,1	179	1,7
Thai	575	1,4	48	1,1	469	3,0	36	0,3	22	0,2
Muu	8 499	20,7	689	16,4	2 685	17,4	2 604	24,3	2 521	23,5
Ei tiedossa	3 732	9,1	54	1,3	644	4,2	300	2,8	2 734	25,5
Vieraskieliset opiskelijat yhteensä	41 051	100,0	4 200	100,0	15 396	100,0	10 721	100,0	10 734	100,0
Vieraskielisten osuus opiskelijoista, %	5,9	.	3,9	.	5,5	.	7,7	.	6,4	.
Kaikki opiskelijat yhteensä	697 152	.	109 046	.	279 266	.	139 857	.	168 983	.

¹⁾ Muut kuin suomen-, ruotsin- tai saamenkieliset.

4 Esi- ja peruskouluopetus

Esi- ja peruskouluopetustilasto sisältää tietoja peruskouluista, peruskouluasteen erityiskouluista sekä perus- ja lukioasteen kouluista. Tilasto perustuu Tilastokeskuksen opetuksen järjestäjiltä oppilaitostasoisina keräämiin tietoihin. Tiedot koskevat tilannetta 20.9.2011. Ulkomailla sijaitsevat peruskoulut eivät ole mukana tilastossa.

Taulukko 4.1 sisältää peruskoulun esiopetusoppilaiden lisäksi tiedon Koulutuksen/opetuksen järjestäjätason tiedot -lomakkeella järjestäjätasolla kerätystä päivähoiton esiopetusoppilaiden määrästä. Taulukoihin 4.1 ja 4.3 on vuoden 2011 lisäksi poimittu muutamia tietoja vuoden 2012 tilastoista.

Esiopetuksessa 58 900 lasta

Syyslukukaudella 2011 lähes 58 900 lasta sai vähintään 700 tuntia vuodessa kestävää esiopetusta. Heistä 21 prosenttia oli peruskoulun esiluokilla ja 79 prosenttia päivähoiton esiopetuksessa. Peruskoulun esiluokkien oppilaat lasketaan mukaan peruskoulun oppilasmäärään.

Peruskouluja 82 vähemmän

Syyslukukauden 2011 alussa oli toiminnassa 2 870 peruskouluja. Koulujen määrä väheni 82:lla edellisestä syksystä. Peruskouluista 66 lakkautettiin ja 29 yhdistettiin toiseen peruskouluun. Uusia peruskouluja perustettiin 14. Peruskouluista 96 prosenttia oli kunnan ylläpitämiä.

Ruotsinkielisiä peruskouluja oli 269, mikä on yksi vähemmän kuin edellisenä vuonna. Ruotsinkielisissä peruskouluissa opiskeli 33 500 oppilasta eli 6 prosenttia peruskoulun oppilasta.

Taulukko 4.2
Peruskoulut oppilaitostyypeittäin 2011 ¹⁾

Oppilaitostyyppi	Oppilaitoksia ¹⁾	Muutos edellisestä vuodesta			Oppilaitosten yhdistyneitä	Oppilaitosten määrä	Muutos edellisestä vuodesta
		Uusia	Lakkautettuja	Toiseen oppilaitokseen			
Peruskoulut	2 715	12	54	27	520 183	-3 983	
Peruskouluasteen erityiskoulut	117	2	12	2	6 191	-619	
Perus- ja lukioasteen koulut ²⁾	38	-	-	-	15 557	110	
Yhteensä 2011	2 870	14	66	29	541 931	-4 492	
Yhteensä 2010	2 952	10	92	31	546 423	-6 906	

1) Lukuun eivät sisälly ulkomailla sijaitsevat peruskoulut (6 kouluja, 387 oppilasta)

2) Perusasteen oppilaat (oppilaitokset antavat myös lukioasteen koulutusta).

Taulukko 4.6 sisältää tietoja peruskoulun ulkopuolella annetusta perusasteen opetuksesta. Esi- ja peruskouluopetuksen tietoja julkaistaan Tilastokeskuksen Internet-sivuilla osoitteessa www.tilastokeskus.fi aihealueella Koulutus.

Peruskoulun ainevalinnoista kerrotaan tämän julkaisun luvussa 12 Peruskoulun ja lukiokoulutuksen ainevalinnat, peruskoulun erityisopetuksesta luvussa 13 Erityisopetus ja koulupudokkaista luvussa 16 Koulutuksen keskeyttäminen. Perus- ja lukioasteen kouluissa järjestetään myös lukiokoulutusta, josta on tietoja luvussa 5 Lukiokoulutus ja ylioppilastutkinnot.

Peruskouluissa 541 900 oppilasta

Peruskouluissa oli syyslukukauden 2011 alkaessa 541 900 oppilasta. Oppilasmäärä väheni edelli-

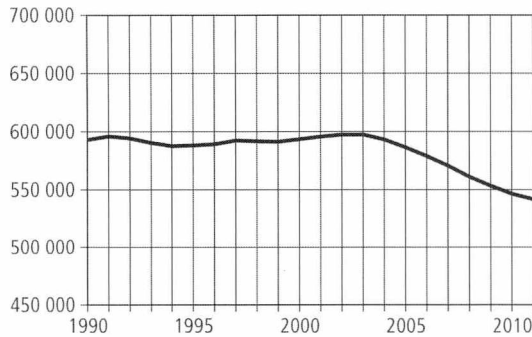
Taulukko 4.1
Esiopetusoppilaat 2000–2012 ¹⁾

Vuosi	Peruskoulun esiopetusoppilaita	Päivähoidon esiopetusoppilaita	Yhteensä	6-vuotiaitten ikäluokka	Verrattuna 6-vuotiaitten ikäluokkaan
2000	10 881	48 598	59 479	65 224	91,2
2001	12 613	49 069	61 682	63 328	97,4
2002	12 393	47 713	60 106	60 951	98,6
2003	12 434	47 113	59 547	59 587	99,9
2004	12 335	44 865	57 200	57 250	99,9
2005	12 276	45 637	57 913	57 997	101,1
2006	12 970	44 909	57 879	57 259	101,1
2007	12 925	44 061	56 986	56 748	100,4
2008	13 128	43 499	56 627	56 487	100,2
2009	13 322	44 405	57 727	57 624	100,2
2010	13 146	45 649	58 795	58 858	99,9
2011	12 639	46 219	58 858	58 901	99,9
2012	12 225	47 379	59 604	60 406 ²⁾	98,7

1) Vähintään 700 tuntia vuodessa kestävä esiopetus.

2) Väestöennuste 2012–2060.

Kuvio 4.1
Peruskoulun oppilaat 1990–2011

sestä vuodesta 0,8 prosenttia. Peruskoulun oppilasta 49 prosenttia oli tyttöjä.

18 000 peruskoululaisella oli tehostetun tuen oppimissuunnitelma ja 44 100 oppilaalla erityisen tuen päätös. Peruskoulun erityisopetuksesta kerrotaan lisää luvussa 13 Erityisopetus.

Peruskoulun oppilasta 12 600 oli esiopetusoppilaita, 347 300 opiskeli vuosiluokilla 1–6, 180 700 vuosiluokilla 7–9 ja 1 300 sai lisäopetusta (10. lk). Esiopetusoppilaiden määrä väheni edellisestä vuodesta 3,9 prosenttia ja vuosiluokkien 7–9 oppilasmäärä 3,0 prosenttia. Vuosiluokkien 1–6 oppilasmäärä kasvoi 0,5 prosenttia ja lisäopetuksen oppilasmäärä 2,9 prosenttia.

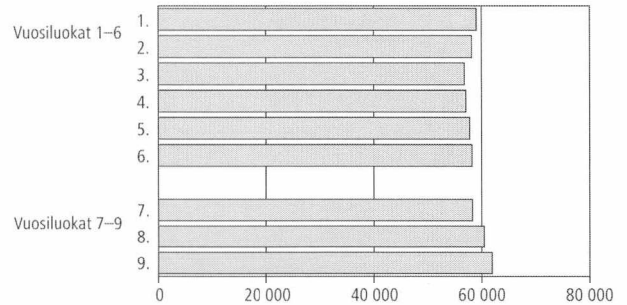
Peruskoulun ensimmäisellä luokalla oli 59 100 oppilasta, 2,1 prosenttia enemmän kuin edellisenä syksynä. Yhdeksännellä luokalla opiskeli 62 000 oppilasta, 3,6 prosenttia edellisvuotista vähemmän.

Taulukko 4.3
Peruskoulun oppilaat ja päättötodistuksen saaneet 1990–2012

Vuosi	Kouluja	Oppilaita Esiopetus	Vuosiluokat 1–6	Vuosiluokat 7–9	Lisäopetus (10. lk)	Yhteensä	joista tyttöjä	1. vuosiluokan oppilasmäärä	Päättö- todistuksen saaneita ¹⁾
1990	4 869	2 189	389 410	197 719	3 602	592 920	289 261	67 427	61 054
1995	4 474	3 973	384 369	196 642	3 178	588 162	287 319	64 364	63 756
1996	4 391	5 293	380 932	200 349	2 554	589 128	287 553	64 337	63 514
1997	4 319	6 520	381 078	202 234	2 543	592 375	288 800	66 543	64 247
1998	4 228	7 440	382 746	199 204	2 289	591 679	288 816	65 993	66 726
1999	4 099	7 327	388 063	193 646	2 236	591 272	288 418	67 212	67 043
2000	4 022	10 881	392 150	188 417	2 003	593 451	289 754	65 306	65 937
2001	3 953	12 613	393 267	187 998	1 849	595 727	290 816	65 313	63 747
2002	3 873	12 393	392 741	190 617	1 605	597 356	291 554	63 574	61 450
2003	3 808	12 434	387 934	195 585	1 461	597 414	291 624	61 300	60 831
2004	3 720	12 335	381 785	197 414	1 614	593 148	289 747	59 823	63 828
2005	3 579	12 276	372 128	200 384	1 593	586 381	286 748	57 546	63 755
2006	3 393	12 970	364 902	199 693	1 353	578 918	282 990	58 011	65 783
2007	3 263	12 925	357 403	199 067	1 294	570 689	278 451	57 645	65 568
2008	3 174	13 128	351 095	195 543	1 295	561 061	273 750	57 028	66 810
2009	3 065	13 322	347 060	191 684	1 263	553 329	269 682	56 770	65 083
2010	2 952	13 146	345 615	186 368	1 294	546 423	266 257	57 876	64 957
2011	2 870	12 639	347 245	180 715	1 332	541 931	264 035	59 076	63 435
2012	2 789	12 225	348 432	177 764	1 124	539 545	263 182	59 115	61 170

¹⁾ Sisältää peruskouluista perusopetuksen päättötodistuksen saaneet ja erityisessä tutkimuksessa perusopetuksen oppimäärän suorittaneet. Peruskoulun voi suorittaa myös lukiossa tai kansanopistossa.

Kuvio 4.2
Peruskoulun oppilaat vuosiluokittain 2011

Taulukko 4.4
Oppivelvollisuusikäisistä muualla kuin peruskoulussa 1990–2011

Vuosi	Lykkäystä saaneita	Yksityis- opetuksessa	Tilapäisesti ulkomailta	Yhteensä
1990	1 350	1 520	1 069	3 939
1995	1 295	427	1 512	3 234
1996	1 391	465	1 299	3 155
1997	1 449	448	1 280	3 177
1998	1 459	275	1 050	2 784
1999	1 445	262	1 058	2 765
2000	1 447	302	990	2 739
2001	1 639	291	688	2 618
2002	1 527	347	492	2 366
2003	1 429	248	587	2 264
2004	1 522	282	612	2 416
2005	1 485	332	603	2 420
2006	1 502	350	598	2 450
2007	1 277	376	636	2 289
2008	1 251	375	700	2 326
2009	1 161	297	580	2 038
2010	1 100	273	646	2 019
2011	882	222	871	1 975

Syyslukukauden 2011 oppivelvollisuusikäistä 2 000 oli muualla kuin peruskoulussa. Heistä 900 oli saanut lykkäystä koulun aloittamiseen ja 900 oli tilapäisesti ulkomailla. Yksityisopetuksessa tai kotona opiskeli 200 lasta.

Peruskoulun päättäneitä 63 400

Keväällä 2011 sai peruskoulun päättötodistuksen 63 400 oppilasta, joista erityisessä tutkinnossa (yksityisoppilaina) todistuksen saaneita oli 21. Päättötodistuksen saaneita oli 2,3 prosenttia vähemmän kuin edellisellä keväänä. Tyttöjä päättötodistuksen saaneista oli 49 prosenttia.

Peruskouluissa lisäopetuksen suorittamisesta sai keväällä 2011 todistuksen 1 100 oppilasta, joista 45 prosenttia oli tyttöjä. Lisäluokan suorittaneita oli 7,8 prosenttia enemmän kuin edellisellä keväänä.

Kevätlukukaudella 2011 oppivelvollisuutensa löi laimin 95 oppivelvollisuusikäistä. Lukuvuonna 2010/2011 peruskoulusta erosi ilman peruskoulun päättötodistusta 180 oppivelvollisuusikäistä ylittänyttä. Peruskoulun koulupudokkaista kerrotaan lisää luvussa 16 Koulutuksen keskeyttäminen.

Peruskoulussa jäi keväällä 2011 luokalle 2 300 oppilasta eli 0,4 prosenttia kevään oppilasmäärästä. Luokalle jääneistä 1 300 oli vuosiluokkien 1–6 ja 1 000 vuosiluokkien 7–9 oppilaita. Suhteellisesti eniten oppilaita jäi luokalle ensimmäisellä, toisella ja yhdeksännellä vuosiluokalla, noin prosentti kyseisten vuosiluokkien oppilaita. Suhteellisesti useampi poika kuin tyttö jäi luokalle kaikilla luokalla-asteilla.

Taulukko 4.5
Peruskoulun luokalle jääneet 1990–2011

Vuosi	Luokalle jääneitä Vuosiluokat 1–6	Osuus kevään oppilasmäärästä %	Vuosiluokat 7–9	Osuus kevään oppilasmäärästä %	Yhteensä	Osuus kevään oppilasmäärästä %
1990.....	1 429	0,4	1 233	0,6	2 662	0,5
1995.....	1 471	0,4	971	0,5	2 442	0,4
1996.....	1 525	0,4	1 084	0,5	2 609	0,4
1997.....	1 414	0,4	1 037	0,5	2 451	0,4
1998.....	1 659	0,4	1 159	0,5	2 818	0,5
1999.....	1 797	0,5	1 385	0,7	3 182	0,5
2000.....	1 981	0,5	1 352	0,7	3 333	0,6
2001.....	1 837	0,5	1 281	0,7	3 118	0,5
2002.....	1 773	0,5	1 036	0,6	2 809	0,5
2003.....	1 694	0,4	1 069	0,6	2 763	0,5
2004.....	1 731	0,4	985	0,5	2 716	0,5
2005.....	1 602	0,4	990	0,5	2 592	0,4
2006.....	1 593	0,4	1 072	0,5	2 665	0,5
2007.....	1 458	0,4	1 010	0,5	2 468	0,4
2008.....	1 429	0,4	916	0,5	2 345	0,4
2009.....	1 432	0,4	967	0,5	2 399	0,4
2010.....	1 346	0,4	881	0,5	2 227	0,4
2011.....	1 309	0,4	967	0,5	2 276	0,4

Perusasteen opetus peruskoulun ulkopuolella

Perusasteen opetusta annetaan peruskoulujen lisäksi lukioissa, kansanopistoissa, ammatillisissa oppilaitoksissa ja kansalaisopistoissa. Opetus on tarkoitettu oppivelvollisuusikäisille ohittaneille opiskelijoille.

Vuonna 2011 perusasteen opetusta annettiin 56:ssa peruskoulun ulkopuolisessa oppilaitoksessa. Perusasteen opetuksessa oli 2 400 opiskelijaa, joista 1 400 opiskeli perusopetuksen koko oppimäärää ja 1 000 oli lisäopetuksessa (10. lk).

Lukuvuonna 2010/2011 perusopetuksen koko oppimäärän suoritti muualla kuin peruskoulussa 356 opiskelijaa, joista 45 prosenttia oli naisia. Lisäopetuksen suoritti 900 opiskelijaa, joista 53 prosenttia oli naisia.

Taulukko 4.6
Peruskoulun ulkopuolella annettu perusasteen opetus
2000–2011

Vuosi	Peruskoulun koko oppi- määrän opiskelijoita	Lisäopetuksen opiskelijoita (10.lk)	Perusasteen opiskelijoita yhteensä	Peruskoulun koko oppi- määrän suorittaneita
2000.....	1 553	716	2 269	256
2001.....	1 332	739	2 071	213
2002.....	1 226	698	1 924	209
2003.....	1 014	905	1 919	212
2004.....	928	915	1 843	268
2005.....	983	1 002	1 985	234
2006.....	982	1 116	2 098	274
2007.....	988	1 191	2 179	255
2008.....	1 082	1 381	2 463	221
2009.....	1 298	1 016	2 326	336
2010.....	1 236	1 125	2 361	373
2011.....	1 443	947	2 390	356

5 Lukioskoulutus ja ylioppilastutkinnot

Lukiokoulutuksen opiskelijatilasto sisältää 20.9. tilanteen mukaisia tietoja niistä lukiokoulutuksen opiskelijoista, jotka suorittavat lukion koko oppimäärää, kansainvälistä ylioppilastutkintoa (IB-tutkintoa, EB-tutkintoa ja saksalaista Reifeprüfung-tutkintoa) tai Gymnasieexamen-tutkintoa (Ålands lyceum). Tiedot perustuvat Tilastokeskuksen oppilaitoksilta keräämiin henkilöperustisiin opiskelijatietoihin. Tilasto ei sisällä tietoja lukiokoulutuksen aineopiskelijoista.

Lukiokoulutuksen kestoa kuvaavat tiedot perustuvat Tilastokeskuksen oppilaitoksilta keräämiin koulukohtaisiin tietoihin lukion koko oppimäärän suorittamiseen kuluneesta ajasta. Tässä luvussa esitetyt tiedot kuvaavat, kuinka monta opiskeluvuotta nuorten opetussuunnitelman mukaan opiskelleilta kului lukiokoulutuksen päättämiseen.

Ylioppilastutkintotilasto perustuu henkilöperustaiseen ylioppilastutkintorekisteriin, jota ylläpitää ylioppilastutkintolautakunta. Kansainvälisiä ylioppilastutkintoja ja Gymnasieexamen-tutkintoja suorittaneiden tiedot on saatu suoraan oppilaitoksilta.

Julkaisun liitetaulukoissa on lisää tietoja lukiokoulutuksen opiskelijoista ja tutkinnoista. Perus- ja lukioasteen koulujen peruskouluasteen opetusta käsitellään luvussa 4 Esi- ja peruskouluopetus. Lukiokoulutuksen ainevalinnoista kerrotaan luvussa 12 Peruskoulun ja lukiokoulutuksen ainevalinnat ja lukiokoulutuksen keskeyttämisestä luvussa 16 Koulutuksen keskeyttäminen.

Lukiokoulutuksen tietoja julkaistaan myös Tilastokeskuksen Internet-sivuilla osoitteessa www.tilastokeskus.fi aihealueella Koulutus.

Lukiokoulutuksen opiskelijat

Syyslukukaudella 2011 lukiokoulutusta annettiin 433 oppilaitoksessa: 427 lukiossa ja 6 kansanopistossa. Suurin osa lukiokoulutusta antavista oppilaitoksista on kunnan ylläpitämiä.

Syyslukukaudella 2011 lukiokoulutuksessa oli 109 000 opiskelijaa. Heistä 107 500 opiskeli lukion koko oppimäärää, 1 500 kansainvälisiin ylioppilastutkintoihin tähtääviä opintoja. Lukiokoulutuksen opiskelijoista 57 prosenttia oli naisia.

Vuoden 2011 lukiokoulutuksen opiskelijoista 36 800 oli uusia opiskelijoita. Uusilla opiskelijoilla tarkoitetaan 20.9.2011 opiskelemissa olleita, jotka olivat tulleet kirjoille kyseiseen oppilaitokseen 1.1.–20.9.2011. Uusien opiskelijoiden määrä ei ole sama kuin ensimmäisen opiskeluvuoden opiskelijamäärä.

Taulukko 5.2
Lukiokoulutuksen opiskelijat 1999–2011

Vuosi	Lukiokoulutusta antavia oppilaitoksia	Uusia opiskelijoita	Opiskelijoita		
			joista naisia	joista naisia	
1999	479	46 033	27 046	130 624	75 302
2000	483	43 775	25 677	130 032	74 651
2001	483	42 793	25 180	128 642	74 309
2002	484	41 020	23 739	124 644	71 778
2003	483	42 605	24 485	121 816	69 742
2004	479	40 593	23 353	120 531	68 714
2005	471	39 544	22 435	118 111	66 921
2006	461	39 395	22 725	117 260	66 726
2007	449	38 517	22 429	115 253	65 806
2008	449	38 744	22 213	114 240	65 305
2009	441	38 054	21 764	112 088	63 939
2010	439	37 869	21 528	111 778	63 333
2011	433	36 784	20 848	109 046	61 701

Taulukko 5.1
Lukiokoulutusta antavat oppilaitokset ja niiden opiskelijat oppilaitostyyppittäin 2011

Oppilaitostyyppi	Oppilaitoksia	Uusia opiskelijoita	Opiskelijoita
Lukiot	388	33 194	98 961
Perus- ja lukioasteen koulut ¹⁾	39	3 156	9 260
Kansanopistot ²⁾	6	434	825
Yhteensä 2011	433	36 784	109 046
Yhteensä 2010	439	37 869	111 778

1) Lukioasteen opiskelijat (oppilaitokset antavat myös perusasteen koulutusta).

2) Vuonna 2011 lukiokoulutusta annettiin kuudessa kansanopistossa. Kansanopistoja oli yhteensä 82.

Vuonna 2011 lukiokoulutusta antavista oppilaitoksista 18 antoi kansainvälisiin ylioppilastutkintoihin tähtäävää koulutusta: 16 lukiota antoi IB-koulutusta, Helsingin eurooppalainen koulu EB-koulutusta ja Helsingin saksalainen koulu Reifeprüfung-koulutusta. IB-tutkintoa opiskeli 1 436 opiskelijaa, EB-tutkintoa 17 opiskelijaa ja Reifeprüfung-tutkintoa 97 opiskelijaa. Syksyllä 2011 Ålands lyceumissa ei ollut yhtään opiskelijaa Gymnaseexamen-tutkintoon johtavassa koulutuksessa.

Ruotsinkielistä opetusta annettiin 37 lukiossa ja niissä opiskeli 6 900 opiskelijaa eli 6 prosenttia lukiokoulutuksen opiskelijoista.

Taulukko 5.3
Kansainväliset ylioppilastutkinnot ja Gymnaseexamen-tutkinto: oppilaitokset ja niiden opiskelijat 2011

Tutkinto	Oppilaitoksia	Uusia opiskelijoita	joista naisia	Opiskelijoita	joista naisia
IB-tutkinto	16	528	323	1 436	870
Reifeprüfung-tutkinto	1	35	17	97	52
EB-tutkinto	1	9	5	17	9
Gymnaseexamen-tutkinto	1	–	–	–	–
Yhteensä	19	572	345	1 550	931

¹⁾ Tämän taulukon oppilaitokset ja opiskelijat sisältyvät taulukon 5.2 lukiuihin.

Lukiokoulutuksen kesto

Valtaosa, 86 prosenttia, nuorten opetus suunnitelman mukaan lukion koko oppimäärän suorittaneista sai lukio-opintonsa päätökseen kolmessa vuodessa. Enemmän kuin kolme vuotta oppimäärän suorittamiseen kului 14 prosentilta nuorten lukiokoulutuksen päättäneistä. Alle kolmessa vuodessa lukion koko oppimäärän suoritti alle prosentti lukiokoulutuksen päättäneistä.

Taulukko 5.4
Lukion koko oppimäärän suorittaneiden opiskeluvuosien määrä 2004–2011 (nuorten opetus suunnitelma)

Vuosi	Opiskeluvuosia lukiokoulutuksessa							
	–2	2,5	3	3,5	4	4,5	5–	Yhteensä
2004..	49	49	26 708	1 692	3 391	88	93	32 070
2005..	96	192	26 150	1 667	3 104	87	83	31 379
2006..	38	226	25 603	1 720	2 323	59	62	30 031
2007..	33	49	26 297	1 765	2 332	82	59	30 617
2008..	79	93	25 711	1 664	2 384	44	62	30 037
2009..	67	108	25 598	1 697	2 384	70	53	29 977
2010..	85	74	24 967	1 955	2 220	53	52	29 406
2011..	54	47	25 093	1 816	2 056	40	41	29 147

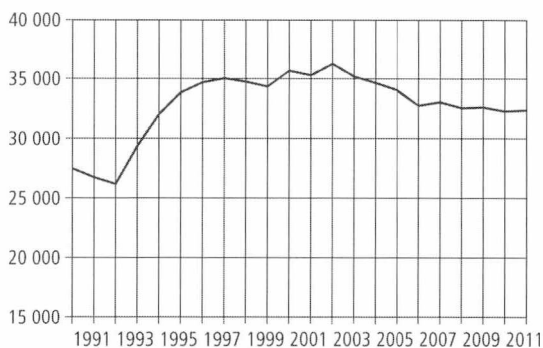
Ylioppilastutkinnot

Vuonna 2011 ylioppilastutkintoja suoritettiin 32 400. Määrä on 0,3 prosenttia edellisvuotista enemmän. Vuonna 2011 suoritetuista ylioppilastutkinnoista 32 300 suoritettiin lukioissa ja 100 kansanopistoissa. Ylioppilastutkinnon suorittaneista 57 prosenttia oli naisia.

Ylioppilastutkinnon suorittaneet jakautuivat iän mukaan seuraavasti: 2 prosenttia oli 18-vuotiaita tai sitä nuorempia, 82 prosenttia 19-vuotiaita, 12 prosenttia 20-vuotiaita ja 4 prosenttia 21-vuotiaita tai sitä vanhempia.

Vuonna 2011 kansainvälisiä ylioppilastutkintoja ja Gymnaseexamen-tutkintoja suoritettiin 394: IB-tutkintoja 362, Reifeprüfung-tutkintoja 31 ja yksi Gymnaseexamen-tutkinto. Tutkinnon suorittaneista 57 prosenttia oli naisia.

Kuvio 5.1
Ylioppilastutkinnon 1990–2011 suorittaneet

Taulukko 5.5
Ylioppilastutkinnot oppilaitostyypeittäin 2011

Oppilaitostyyppi	Kevät		Syksy		Koko vuosi
	Hyväksytyjä	Hyväksymisprosentti	Hyväksytyjä	Hyväksymisprosentti	
Lukiot	26 558	93,5	3 373	77,8	29 931
Perus- ja lukioasteen koulut	2 188	93,9	209	78,6	2 397
Kansanopistot	63	87,5	22	59,5	85
Yhteensä	28 809	93,6	3 604	77,7	32 413
Miehet	12 153	92,1	1 689	76,7	13 842
Naiset	16 656	94,7	1 915	78,6	18 571

Taulukko 5.6
Ylioppilastutkinnot 1990–2011

Vuosi	Yhteensä	Muutos	Naisia	Ruotsin-
		edellisestä vuodesta	%	kielisissä lukioissa
		%	%	%
1990	27 469	-2,0	59,6	6,1
1995	33 853	5,6	58,7	5,7
1996	34 695	2,5	58,2	5,8
1997	35 026	1,0	58,6	5,9
1998	34 743	-0,8	58,5	5,9
1999	34 347	-1,1	59,4	6,0
2000	35 661	3,8	59,1	5,6
2001	35 283	-1,1	58,2	5,9
2002	36 224	2,7	58,9	5,7
2003	35 182	-2,9	58,7	6,0
2004	34 652	-1,5	58,8	6,2
2005	34 058	-1,7	57,6	6,1
2006	32 786	-3,7	57,6	6,4
2007	33 066	1,0	58,0	6,4
2008	32 592	-1,4	57,2	6,5
2009	32 643	0,2	57,7	6,6
2010	32 324	-1,0	58,0	7,0
2011	32 413	0,3	57,3	6,8

Taulukko 5.7
Kansainväliset ylioppilastutkinnot ja Gymnasieexamen-
tutkinnot 1995–2011

Vuosi	IB- tutkintoja	Reifeprüfung- tutkintoja	Gymnasieexamen- tutkintoja	Yhteensä	Naisia
1995	131	14	37	182	101
1996	134	17	21	172	92
1997	149	20	32	201	110
1998	168	19	40	227	138
1999	190	38	53	281	171
2000	190	35	49	274	174
2001	190	38	57	285	157
2002	174	48	78	300	184
2003	229	43	58	330	217
2004	267	44	59	370	216
2005	261	42	47	350	214
2006	286	39	40	365	222
2007	335	34	73	442	259
2008	321	35	15	371	214
2009	342	39	10	391	243
2010	328	41	4	373	249
2011	362	31	1	394	223

6 Ammatillinen koulutus

Ammatillisen koulutuksen tiedot perustuvat Tilastokeskuksen ammatillisista oppilaitoksista, kansanopistoista, musiikkioppilaitoksista, liikunnan koulutuskeskuksesta, kansalaisopistoista, ammattikorkeakouluista ja oppisopimuskoulutuksen järjestäjiltä keräämiin tietoihin. Opetussuunnitelmaperusteisen ammatillisen koulutuksen opiskelijatiedot kuvaavat ajankohdan 20.9. tilannetta. Näyttötutkintoon valmistavan ammatillisen koulutuksen opiskelijatiedot sekä oppisopimuskoulutuksen opiskelijatiedot ovat kalenterivuoden tietoja. Tutkintotiedot ovat kalenterivuoden tietoja.

Ammatillisen koulutuksen opiskelijatilasto sisältää sekä oppilaitosmuotoisen että oppisopimuskoulutuksena järjestetyn tutkintoon johtavan ammatillisen peruskoulutuksen ja ammatillisen lisäkoulutuksen. Ammatillinen peruskoulutus voi olla joko opetussuunnitelmaperusteista ammatillista peruskoulu-

tusta tai näyttötutkintoon valmistavaa ammatillista koulutusta. Ammatillinen lisäkoulutus on joko ammattitutkintoon tai erikoisammattitutkintoon valmistavaa koulutusta.

Koulutusten luokittelussa on pääsääntöisesti käytetty vuonna 2002 uudistettua opetushallinnon koulutusala- ja koulutusasteluokitusta. Vuotta 2002 edeltävät vuosiaineistot on luokiteltu opetushallinnon koulutusala- ja koulutusasteluokituksen 1995 mukaan.

Ammatillisen koulutuksen liitetaulukot ovat 15–16. Niissä on tietoja uusista opiskelijoista, opiskelijoista ja tutkinnoista mm. opintoaloittain ja alueittain.

Ammatillisen koulutuksen tietoja julkaistaan Tilastokeskuksen Internet-sivuilla osoitteessa www.tilastokeskus.fi aihealueella Koulutus.

Ammatillisessa koulutuksessa opiskelijoita 279 300 ja tutkinnon suorittaneita 70 600

Tutkintoon johtavassa ammatillisessa koulutuksessa opiskeli 279 300 opiskelijaa vuonna 2011. Opiskelijoita oli 0,2 prosenttia vähemmän kuin edellisenä vuonna. Heistä 222 400 opiskeli oppilaitosmuotoisessa koulutuksessa ja 56 900 op-

pisopimuskoulutuksessa. Opiskelijoissa oli lähes yhtä paljon miehiä ja naisia.

Ammatillisessa peruskoulutuksessa opiskelijoita oli 201 000, ammattitutkintoon valmistavissa koulutuksissa 54 900 ja erikoisammattitutkintoon valmistavissa koulutuksissa 23 400.

Uusia opiskelijoita vuonna 2011 oli 116 000. Oppilaitosmuotoisessa koulutuksessa uusia opiskelijoita oli 94 000. Oppisopimuskoulutuksessa solmittiin uusia oppisopimuksia 22 000. Suurin

Taulukko 6.1
Ammatillisen koulutuksen opiskelijat 2011

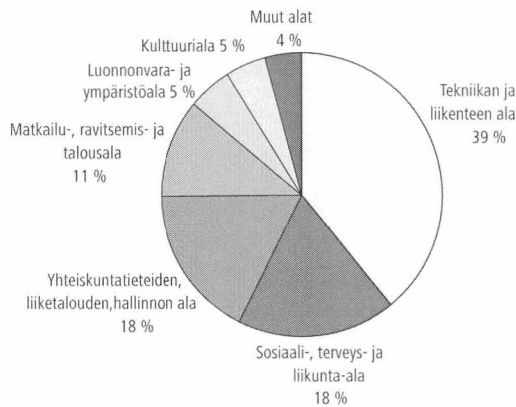
Koulutus	Oppilaitosmuotoinen ammatillinen koulutus	Naisia	Oppisopimuskoulutus	Naisia	Yhteensä	Naisia
Opetussuunnitelmaperusteinen ammatillinen peruskoulutus	133 794	62 799	480	244	134 274	63 043
Näyttötutkintoon valmistava ammatillinen peruskoulutus	43 790	24 608	22 934	12 343	66 724	36 951
Ammattitutkintoon valmistava koulutus	38 047	20 115	16 794	8 349	54 841	28 464
Erikoisammattitutkintoon valmistava koulutus	6 759	3 368	16 668	8 648	23 427	12 016
Yhteensä	222 390	110 890	56 876	29 584	279 266	140 474

Taulukko 6.2
Ammatillisen koulutuksen tutkinnon suorittaneet 2011

Koulutus	Oppilaitosmuotoinen ammatillinen koulutus	Naisia	Oppisopimuskoulutus	Naisia	Yhteensä	Naisia
Opetussuunnitelmaperusteinen ammatillinen peruskoulutus	35 287	16 628	96	56	35 383	16 684
Näyttötutkintoon valmistava ammatillinen peruskoulutus	10 224	5 721	5 913	3 284	16 137	9 005
Ammattitutkintoon valmistava koulutus	10 285	6 198	3 911	2 090	14 196	8 288
Erikoisammattitutkintoon valmistava koulutus	1 529	778	3 351	1 843	4 880	2 621
Yhteensä	57 325	29 325	13 271	7 273	70 596	36 598

Kuvio 6.1

Ammatillisen koulutuksen uudet opiskelijat koulutusaloittain (opetushallinnon luokitus) 2011, %

osa, 39 prosenttia, uusista opiskelijoista opiskeli tekniikan ja liikenteen koulutusaloilla.

Ammatillisen tutkinnon suoritti 70 600 opiskelijaa. Tutkinnon suorittaneita oli 5 prosenttia enemmän kuin edellisenä vuonna. Heistä 52 prosenttia oli naisia. Ammatillisen peruskoulutuksen tutkintoja suoritettiin 51 500, ammattitutkintoja 14 200 ja erikoisammattitutkintoja 4 900. Yli puolet, 58 prosenttia, suoritti tutkinnon tekniikan ja liikenteen sekä sosiaali-, terveys- ja liikunnan koulutusaloilla.

Kappaleissa 6.1 ja 6.2 käsitellään erikseen oppilaitosmuotoista ammatillista koulutusta ja oppipimuskoulutusta. Kappaleiden 6.1 ja 6.2 luvuissa ei ole päällekkäisyyttä, joten lukuja opiskelijoista, uusista opiskelijoista ja tutkinnon suorittaneista voi laskea yhteen.

6.1 Oppilaitosmuotoinen ammatillinen koulutus

Ammatillisia oppilaitoksia 179 – opiskelijoita 222 400

Vuonna 2011 ammatillista koulutusta annettiin 179 ammatillisessa oppilaitoksessa, 43 kansanopistossa, 10 musiikkioppilaitoksessa, 13 liikunnan koulutuskeskuksessa ja 2 ammattikorkeakoulussa. Tämän lisäksi näyttötutkintoon valmistavaa koulutusta annettiin 7 koulutusalan yrityksessä.

Ammatillisten oppilaitosten opiskelijoista 74,1 prosenttia opiskeli kuntien tai kuntayhtymien oppilaitoksissa, 25,6 prosenttia yksityisissä oppilaitoksissa ja 0,3 prosenttia valtion oppilaitoksissa.

Oppilaitosmuotoisessa ammatillisessa koulutuksessa oli vuonna 2011 yhteensä 222 400 opiskelijaa. Ammatillisessa peruskoulutuksessa opiskelijoita oli 177 600 ja ammatti- ja erikoisammattitutkintoihin valmistavissa koulutuksissa 44 800. Naisia ja miehiä oli lähes yhtä paljon. Uusia opiskelijoita oli 94 000, joista ammatillisessa peruskoulutuksessa 70 500 ja ammatti- ja erikoisammattitutkintoihin valmistavassa koulutuksessa 23 500 opiskelijaa. Ruotsinkielisessä ammatillisessa koulutuksessa oli 4 prosenttia ammatillisen koulutuksen opiskelijoista.

Tutkintoja suoritettiin kaiken kaikkiaan 57 300, joista ammatillisen peruskoulutuksen tutkintoja oli 45 500 ja ammatti- ja erikoisammattitutkintoja 11 800. Naisia tutkinnon suorittaneissa oli 51 prosenttia.

Ammatillinen peruskoulutus

Ammatillinen peruskoulutus sisältää toisen asteen perustutkintoihin ja opistoasteen tutkintoihin johtavat ja valmistavat koulutukset.

Opiskelijoita 177 600

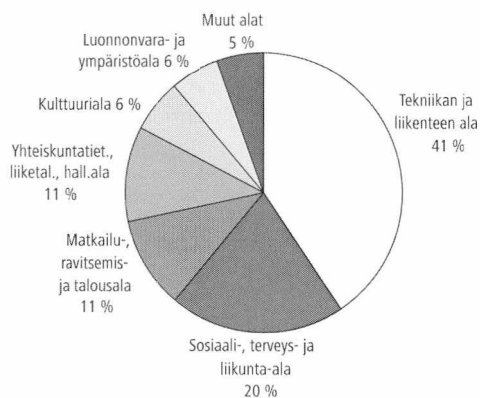
Vuonna 2011 oppilaitosmuotoisessa ammatillisessa peruskoulutuksessa oli 177 600 opiskelijaa. Opiskelijoita oli prosentin verran enemmän kuin edellisenä vuonna. Opiskelijoista 75 prosenttia opiskeli opetussuunnitelmaperusteisessa ammatillisessa peruskoulutuksessa ja 25 prosenttia näyttötutkintoon valmistavassa ammatillisessa peruskoulutuksessa. Eniten opiskelijoita, 61 prosenttia, opiskeli tekniikan ja liikenteen sekä sosiaali-, terveys- ja liikunta-aloilla.

Vuonna 2011 ammatillisen peruskoulutuksen opiskelijoissa miehiä oli 51 prosenttia. Naisia oli eniten, 88 prosenttia, sosiaali-, terveys- ja liikunta-aloilla. Eniten miehiä, 83 prosenttia, oli luonnontieteiden koulutusaloilla.

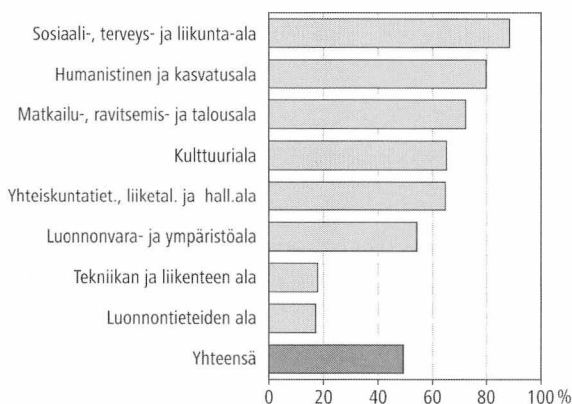
Uusia opiskelijoita 70 500

Ammatillisessa peruskoulutuksessa aloitti opintonsa 70 500 opiskelijaa vuonna 2011. Opiskelijoista 72 prosenttia aloitti opintonsa opetussuunnitelmaperusteisessa ammatillisessa peruskoulutuksessa ja 28 prosenttia näyttötut-

Kuvio 6.1.1
Ammatillisen peruskoulutuksen opiskelijat koulutus-
aloittain (opetushallinnon luokitus) 2011, %

Kuvio 6.1.2
Naisten osuus ammatillisen peruskoulutuksen
opiskelijoista koulutusaloittain (opetushallinnon luokitus)
2011, %

kintoon valmistavassa ammatillisessa peruskoulutuksessa. Miehiiä ja naisia oli uusissa opiskelijoissa lähes yhtä paljon.

Suurin osa, 41 prosenttia, opiskelijoista aloitti opintonsa tekniikan ja liikenteen alalla, 20 prosenttia aloitti opintonsa sosiaali-, terveys- ja liikunta-alalla ja 11 prosenttia matkailu-, ravitsemis- ja talousalalla.

Tutkintoja 45 500

Vuonna 2011 ammatillisessa koulutuksessa suoritettiin ammatillisen peruskoulutuksen tutkintoja 45 500. Tutkintoja oli 8 prosenttia enemmän kuin edellisellä vuonna. Miehiiä tutkinnon suorittaneista oli 51 prosenttia. Tutkinnon suorittaneista 78 prosenttia suoritti opetussuunnitelmaperusteisen ammatillisen peruskoulutuksen tutkinnon ja 22 prosenttia näyttötutkinnon.

Taulukko 6.1.1
Ammatillisen peruskoulutuksen opiskelijat 2000–2011 ¹⁾

Vuosi	Opetussuunnitelma-perusteinen ammatillinen peruskoulutus	Näyttötutkintoon valmistava ammatillinen peruskoulutus	Yhteensä
2000.	121 812	9 279	131 091
2001.	118 679	11 325	130 004
2002.	120 204	13 655	133 859
2003.	120 111	16 098	136 209
2004.	122 607	24 914	147 521
2005.	124 188	28 140	152 328
2006.	125 674	30 862	156 536
2007.	126 085	31 890	157 975
2008.	127 284	34 150	161 434
2009.	131 175	38 148	169 323
2010.	133 770	41 419	175 189
2011.	133 794	43 790	177 584

¹⁾ Ammatillisen koulutuksen opiskelijoiden perusjoukko on muuttunut vuonna 2004. Tiedot näyttötutkintoon valmistavasta koulutuksesta ovat kalenterivuodelta, aikaisemmin tiedot olivat tilanteesta 20.9. Tiedot oppilaitosmuotoisesta opetussuunnitelmaperusteisesta ammatillisesta peruskoulutuksesta ovat kaikilta vuosilta tilanteesta 20.9.

Taulukko 6.1.2
Ammatillisen peruskoulutuksen uudet opiskelijat
2000–2011 ¹⁾

Vuosi	Opetussuunnitelma-perusteinen ammatillinen peruskoulutus	Näyttötutkintoon valmistava ammatillinen peruskoulutus	Yhteensä
2000.	51 234	5 989	57 223
2001.	48 756	6 751	55 507
2002.	47 131	8 048	55 179
2003.	46 203	8 869	55 072
2004.	48 815	11 005	59 820
2005.	48 510	12 554	61 064
2006.	49 006	14 106	63 112
2007.	48 486	14 516	63 002
2008.	48 569	15 839	64 408
2009.	50 930	18 511	69 441
2010.	50 713	18 967	69 680
2011.	50 637	19 864	70 501

¹⁾ Ammatillisen koulutuksen opiskelijoiden perusjoukko on muuttunut vuonna 2004. Tiedot näyttötutkintoon valmistavasta koulutuksesta ovat kalenterivuodelta, aikaisemmin tiedot olivat tilanteesta 20.9. Tiedot oppilaitosmuotoisesta opetussuunnitelmaperusteisesta ammatillisesta peruskoulutuksesta ovat kaikilta vuosilta tilanteesta 20.9.

Taulukko 6.1.3
Ammatillisen peruskoulutuksen uudet opiskelijat koulutus-
aloittain (opetushallinnon luokitus) 2011

Koulutusala	Opetussuunnitelma-perusteinen ammatillinen peruskoulutus	Näyttötutkintoon valmistava ammatillinen peruskoulutus	Yhteensä
Humanistinen ja kasvatusala	861	210	1 071
Kulttuuriala	3 604	492	4 096
Yhteiskuntatiet., liiketal. ja hall. ala	5 712	1 607	7 319
Luonontieteiden ala	1 560	407	1 967
Tekniikan ja liikenteen ala	20 789	8 418	29 207
Luonnonvara- ja ympäristöala	2 655	1 390	4 045
Sosiaali-, terveys- ja liikunta-ala	8 508	5 879	14 387
Matkailu-, ravitsemis- ja talousala	6 515	1 461	7 976
Muu koulutus	433	–	433
Yhteensä	50 637	19 864	70 501

Taulukko 6.1.4
Ammatillisen peruskoulutuksen tutkinnot 2000–2011

Vuosi	Opetussuunnitelma- perusteinen ammattillinen peruskoulutus	Näyttötutkintoon valmistava ammattillinen peruskoulutus	Yhteensä
2000.	37 490	2 958	40 448
2001.	31 706	3 399	35 105
2002.	29 139	4 740	33 879
2003.	30 413	5 624	36 037
2004.	31 626	6 325	37 951
2005.	31 276	6 230	37 506
2006.	31 119	6 560	37 679
2007.	32 106	7 111	39 217
2008.	32 458	6 715	39 173
2009.	33 566	7 715	41 281
2010.	33 801	8 179	41 980
2011	35 287	10 224	45 511

Tutkinnoista 63 prosenttia suoritettiin tekniikan ja liikenteen sekä sosiaali-, terveys- ja liikunta-alan koulutusaloilla.

Ammatti- ja erikoisammattitutkinnot

Opiskelijoita 44 800

Oppilaitosmuotoisissa ammatti- ja erikoisammattitutkintoihin valmistavissa koulutuksissa oli 44 800 opiskelijaa vuonna 2011. Opiskelijoita oli 0,4 prosenttia vähemmän kuin edellisellä vuonna. Naisia opiskelijoista oli 52 prosenttia. Ammatti-

Taulukko 6.1.5
Ammatillisen peruskoulutuksen tutkinnot koulutusaloittain (opetushallinnon luokitus) 2011

Koulutusala	Opetus- suunnitelma- perusteinen ammattillinen peruskoulutus	Näyttö- tutkintoon valmistava ammattillinen peruskoulutus	Yhteensä
Humanistinen ja kasvatusala	586	138	724
Kulttuuriala	2 644	261	2 905
Yhteiskuntatiet., liiketal. ja hall. ala	3 684	703	4 387
Luonnontieteiden ala	1 046	182	1 228
Tekniikan ja liikenteen ala	15 407	4 122	19 529
Luonnonvara- ja ympäristöala	1 737	575	2 312
Sosiaali-, terveys- ja liikunta-ala	5 668	3 652	9 320
Matkailu-, ravitsemis- ja talousala	4 058	591	4 649
Muu koulutus	457	–	457
Yhteensä	35 287	10 224	45 511

tutkintoihin valmistavissa koulutuksissa opiskeli 38 000 ja erikoisammattitutkintoihin valmistavissa koulutuksissa 6 800 opiskelijaa. Ammatti- ja erikoisammattitutkintoihin valmistavissa koulutuksissa oli uusia opiskelijoita 23 500.

Uusista opiskelijoista 61 prosenttia ja opiskelijoista 57 prosenttia opiskeli tekniikan ja liikenteen sekä liiketalouden ja hallinnon koulutusaloilla.

Ammatti- ja erikoisammattitutkintoja 11 800

Ammatti- ja erikoisammattitutkintoja suoritettiin 11 800 vuonna 2011. Tutkinnon suorittaneita oli 10 prosenttia enemmän kuin edellisellä vuonna.

Taulukko 6.1.6
Ammatti- ja erikoisammattitutkintoihin valmistavien koulutusten uudet opiskelijat ja opiskelijat koulutusaloittain (opetushallinnon luokitus) 2011

Koulutusala	Uusia opiskelijoita			Opiskelijoita			
	Yhteensä	Am- matti- tutkintoja	Erikoisammatti- tutkintoja	Yhteensä	Am- matti- tutkintoja	Erikoisammatti- tutkintoja	
Humanistinen ja kasvatusala	454	454	–	945	945	–	
Kulttuuriala	802	775	27	1 857	1 739	118	
Yhteiskuntatiet., liiketal. ja hall. ala	5 061	4 158	903	10 074	7 857	2 217	
Luonnontieteiden ala	234	233	1	598	588	10	
Tekniikan ja liikenteen ala	9 383	8 310	1 073	15 582	13 238	2 344	
Luonnonvara- ja ympäristöala	1 442	1 314	128	3 303	2 894	409	
Sosiaali-, terveys- ja liikunta-ala	3 403	3 047	356	7 072	6 247	825	
Matkailu-, ravitsemis- ja talousala	2 760	2 382	378	5 375	4 539	836	
Yhteensä	2011	23 539	20 673	2 866	44 806	38 047	6 759
	2010	24 688	21 515	3 173	44 972	38 021	6 951
	2009	25 110	22 112	2 998	46 252	38 791	7 461
	2008	22 922	20 224	2 698	44 027	36 922	7 105
	2007	23 085	20 115	2 970	45 209	37 864	7 345
	2006	25 134	21 909	3 225	45 704	38 445	7 259
	2005	21 896	19 373	2 523	39 763	33 752	6 011
	2004	18 596	16 454	2 142	35 617	30 716	4 901
	2003	11 865	9 944	1 921	16 324	13 010	3 314
	2002	10 289	8 540	1 749	14 540	11 700	2 840
	2001	10 440	8 986	1 454	15 015	12 177	2 838
	2000	13 706	11 561	2 145	17 853	14 888	2 965

1) Ammatillisen koulutuksen opiskelijoiden perusjoukko on muuttunut vuonna 2004. Tiedot näyttötutkintoon valmistavasta koulutuksesta ovat kalenterivuodelta, aikaisemmin tiedot olivat tilanteesta 20.9.

Taulukko 6.1.7

Ammatti- ja erikoisammattitutkinnot koulutusaloittain (opetushallinnon luokitus) 2011

Koulutusala	Ammatti- tutkinnot	Erikoisammatti- tutkinnot	Yhteensä
Humanistinen ja kasvatusala	280	-	280
Kulttuuriala	396	72	468
Yhteiskuntatiet., liiketal. ja hall. ala . .	2 669	443	3 112
Luonnontieteiden ala	84	1	85
Tekniikan ja liikenteen ala	2 469	503	2 972
Luonnonvara- ja ympäristöala	636	86	722
Sosiaali-, terveys- ja liikunta-ala	2 276	252	2 528
Matkailu-, ravitsemis- ja talousala . . .	1 475	172	1 647
Yhteensä	10 285	1 529	11 814

Tutkinnon suorittaneista 59 prosenttia oli naisia. Ammattitutkintoja suoritettiin 87 prosenttia ja erikoisammattitutkintoja 13 prosenttia kaikista tutkinnoista. Eniten ammatti- ja erikoisammattitutkintoja suoritettiin liiketalouden ja hallinnon koulutusaloilla.

6.2 Oppisopimuskoulutus

Oppisopimuskoulutukseen osallistuneita 56 900

Vuonna 2011 oppisopimuskoulutuksena järjestettyyn ammatilliseen peruskoulutukseen ja ammatti- ja erikoisammattitutkintoon valmistaviin koulutuksiin osallistui 56 900 opiskelijaa. Vuonna 2011 oppisopimuskoulutukseen osallistuneita oli 5 prosenttia vähemmän kuin edellisellä vuonna. Naisten osuus opiskelijoista oli 52 prosenttia. Uusia oppisopimuksia solmittiin 22 000 ja tutkinnon suorittaneita oli 13 300.

Ammatillinen peruskoulutus

Ammatillinen peruskoulutus sisältää oppisopimuskoulutuksena järjestetyt toisen asteen perustutkintoihin ja opistoasteen tutkintoihin johtavat ja valmistavat koulutukset.

Osallistuneita 23 400

Ammatilliseen peruskoulutukseen osallistui vuonna 2011 yhteensä 23 400 opiskelijaa. Osallistuneita oli prosentin verran enemmän kuin edellisellä vuonna. Naisia oli osallistuneista 54 prosenttia.

Eniten opiskelijoita oli liiketalouden ja hallinnon, tekniikan ja liikenteen sekä sosiaali-, terveys- ja liikunta-alan koulutusaloilla. Näillä koulutusaloilla opiskeli 85 prosenttia opiskelijoista. Naisia oli eniten (84 prosenttia) sosiaali-, terveys- ja liikunta-alalla ja miehiä tekniikan ja liikenteen koulutusaloilla (87 prosenttia).

Taulukko 6.2.1

Oppisopimuskoulutukseen osallistuneet, uudet opiskelijat ja todistuksen saaneet 1997–2011

	Osallistuneita	Naisia %	Uusia opiskelijoita	Todistuksen saaneita
1997.	27 613	53,2	15 128	4 171
1998.	38 908	49,9	19 764	8 142
1999.	35 316	48,8	11 058	7 986
2000.	36 029	50,1	15 385	7 501
2001.	38 963	52,1	16 847	7 780
2002.	41 459	52,0	18 102	7 909
2003.	45 321	51,5	19 316	8 489
2004.	47 685	51,4	19 142	11 415
2005.	51 307	51,0	20 066	12 471
2006.	54 632	49,0	21 793	12 561
2007.	63 295	47,5	28 375	15 230
2008.	70 037	45,7	28 013	13 713
2009.	65 997	47,3	20 121	16 646
2010.	59 702	50,3	21 674	16 647
2011	56 876	52,0	21 977	15 637

Taulukko 6.2.2

Ammatilliseen peruskoulutukseen osallistuneet oppisopimusopiskelijat koulutusaloittain (opetushallinnon luokitus) 2011

Koulutusala	Opetus- suunnitelma- perusteinen ammattillinen peruskoulutus	Näyttö- tutkintoon valmistava ammattillinen peruskoulutus	Yhteensä
Humanistinen ja kasvatusala	5	882	887
Kulttuuriala	13	245	258
Yhteiskuntatiet., liiketal. ja hall. ala	161	6 801	6 962
Luonnontieteiden ala	5	458	463
Tekniikan ja liikenteen ala	173	6 750	6 923
Luonnonvara- ja ympäristöala	9	625	634
Sosiaali-, terveys- ja liikunta-ala	78	6 011	6 089
Matkailu-, ravitsemis- ja talousala	36	1 162	1 198
Yhteensä	480	22 934	23 414

Uusia opiskelijoita 8 500

Ammatillisen peruskoulutuksen oppisopimus-koulutuksena aloitti 8 500 opiskelijaa. Uusista opiskelijoista 54 prosenttia oli naisia.

Suurin osa uusista opiskelijoista aloitti opintonsa liiketalouden ja hallinnon, tekniikan ja liikenteen sekä sosiaali-, terveys- ja liikunta-alan koulutusaloilla. Uusia opiskelijoita oli liiketalouden ja hallinnon koulutusosalalla 32 prosenttia, tekniikan ja liikenteen koulutusosalalla 27 prosenttia ja sosiaali-, terveys- ja liikunta-alan koulutusosalalla 26 prosenttia.

Tutkinnon suorittaneita 6 000

Vuonna 2011 tutkinnon suoritti 6 000 opiskelijaa. Tutkinnon suorittaneista 56 prosenttia oli naisia. Opiskelijoista 62 prosenttia suoritti tutkinnon tekniikan ja liikenteen sekä liiketalouden ja hallinnon koulutusaloilla.

Todistuksen saaneita 6 800

Todistuksen ammatillisen peruskoulutuksen suorittamisesta sai 6 800 oppisopimusopiskelijaa. Heistä 56 prosenttia oli miehiä. Eniten koulutuksia suoritettiin tekniikan ja liikenteen koulutusalailla.

Ammatti- ja erikoisammattitutkinnot

Osallistujia 33 500

Ammatti- ja erikoisammattitutkintoon valmistavissa koulutuksissa opiskeli 33 500 oppisopimusopiskelijaa vuonna 2011. Opiskelijoita oli 8 prosenttia vähemmän kuin edellisellä vuonna. Opiskelijoista naisia oli 51 prosenttia. Ammattitutkintoihin valmistavissa koulutuksissa opiskeli 16 800 ja erikoisammattitutkintoihin valmistavissa koulutuksissa 16 700 oppisopimusopiskelijaa.

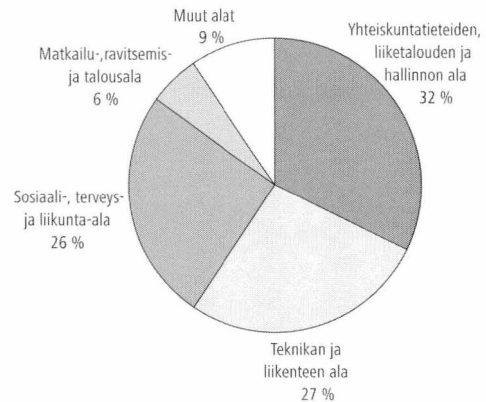
Taulukko 6.2.4

Ammatti- ja erikoisammattitutkintoihin valmistavan koulutuksen uudet opiskelijat ja koulutukseen osallistuneet oppisopimusopiskelijat koulutusaloittain (opetushallinnon luokitus) 2011

Koulutusala	Uusia opiskelijoita			Opiskelijoita		
	Yhteensä	Ammattitutkintoja	Erikoisammattitutkintoja	Yhteensä	Ammattitutkintoja	Erikoisammattitutkintoja
Humanistinen ja kasvatusala	104	104	–	298	298	–
Kulttuuriala	446	403	43	1 117	1 048	69
Yhteiskuntatiet., liiketal. ja hall.ala	5 415	2 131	3 284	13 587	4 743	8 844
Luonnontieteiden ala	67	67	–	139	131	8
Tekniikan ja liikenteen ala	4 524	2 312	2 212	11 430	6 112	5 318
Luonnonvara- ja ympäristöala	256	243	13	646	596	50
Sosiaali-, terveys- ja liikunta-ala	1 052	728	324	2 613	1 879	734
Matkailu-, ravitsemis- ja talousala	1 671	918	753	3 632	1 987	1 645
Yhteensä	13 535	6 906	6 629	33 462	16 794	16 668

Kuvio 6.2.1

Ammatillisen peruskoulutuksen uudet oppisopimusopiskelijat koulutusaloittain (opetushallinnon luokitus) 2011, %

Taulukko 6.2.3

Ammatillisen peruskoulutuksen tutkinnon suorittaneet oppisopimusopiskelijat koulutusaloittain (opetushallinnon luokitus) 2011

Koulutusala	Opetus-suunnitelma-perusteinen ammatillinen peruskoulutus	Näyttö-tutkintoon valmistava ammatillinen peruskoulutus	Yhteensä
Humanistinen ja kasvatusala	1	182	183
Kulttuuriala	2	41	43
Yhteiskuntatiet., liiketal. ja hall.ala	35	1 825	1 860
Luonnontieteiden ala	1	168	169
Tekniikan ja liikenteen ala	34	1 850	1 884
Luonnonvara- ja ympäristöala	2	84	86
Sosiaali-, terveys- ja liikunta-ala	17	1 504	1 521
Matkailu-, ravitsemis- ja talousala	4	259	263
Yhteensä	96	5 913	6 009

Eniten opiskelijoita, 41 prosenttia, oli liiketalouden ja hallinnon koulutusalailla.

Uusia opiskelijoita 13 500

Vuonna 2011 uusia opiskelijoita oli 13 500. Heistä 52 prosenttia oli naisia. Ammattitutkintoon valmistavan koulutuksen aloitti 51 prosenttia u-

Taulukko 6.2.5
Ammatti- ja erikoisammattitutkinnon suorittaneet
oppisopimusopiskelijat koulutusaloittain
(opetushallinnon luokitus) 2011

Koulutusala	Ammatti- tutkinnot	Erikois- ammatti- tutkinnot	Yhteensä
Humanistinen ja kasvatusala	81	–	81
Kulttuuriala.	195	14	209
Yhteiskuntatiet., liiketal. ja hall. ala . .	1 061	2 051	3 112
Luonnontieteiden ala	15	2	17
Tekniikan ja liikenteen ala.	1 452	801	2 253
Luonnonvara- ja ympäristöala.	108	20	128
Sosiaali-, terveys- ja liikunta-ala	562	127	689
Matkailu-, ravitsemis- ja talousala . . .	437	336	773
Yhteensä	3 911	3 351	7 262

sista opiskelijoista. Suurin osa, 40 prosenttia, uusista opiskelijoista aloitti opintonsa liiketalouden ja hallinnon koulutusosalalla.

Tutkinnon suorittaneita 7 300

Vuonna 2011 tutkinnon suoritti 7 300 oppisopimusopiskelijaa. Tutkinnon suorittaneita oli 13 prosenttia vähemmän kuin edellisenä vuonna. Ammattitutkinnon suoritti 3 900 ja erikoisammattitutkinnon 3 400 opiskelijaa. Tutkinnon suorittaneista 54 prosenttia oli naisia. Eniten tutkintoja, 43 prosenttia, suoritettiin liiketalouden ja hallinnon alalta.

Todistuksen saaneita 8 800

Todistuksen ammatti- ja erikoisammattitutkintoon valmistavan koulutuksen suorittamisesta sai 8 800 opiskelijaa vuonna 2011. Todistuksen saaneista 55 prosenttia oli naisia. Todistuksen ammattitutkintoon valmistavan koulutuksen suorittamisesta sai 4 600 opiskelijaa ja erikoisammattitutkinnon suorittamisesta 4 200 opiskelijaa.

7 Ammattikorkeakoulukoulutus

Ammattikorkeakoulutilasto sisältää tietoja ammattikorkeakoulututkintoon ja ylempään ammattikorkeakoulututkintoon johtavan koulutuksen uusista opiskelijoista, opiskelijoista ja tutkinnoista. Tiedot perustuvat Tilastokeskuksen ammattikorkeakouluilta keräämiin tietoihin.

Opiskelijatiedot kuvaavat ajankohdan 20.9. tilannetta. Uusilla opiskelijoilla tarkoitetaan ensimmäistä kertaa kyseiseen tutkintoon (myös ylempään ammattikorkeakoulututkintoon) kyseisessä ammattikorkeakoulussa läsnä- tai poissaoleviksi ilmoittautuneita. Tutkintotiedot ovat koko kalenterivuoden tietoja.

Koulutuksen luokittelussa on käytetty opetushallinnon koulutusala- ja koulutusasteluokitusta. Käsitteet nuorten koulutus ja aikuiskoulutus kuvaavat tässä luvussa (samoin kuin liitetaulukossa 17) koulutuksen järjestämistapaa, eivät suoraan opiskelijan ikää.

Ammattikorkeakouluihin hakeutumisesta ja pääsystä on tietoja luvussa 14. Ammattikorkeakoulutuksen tietoja julkaistaan Tilastokeskuksen Internet-sivuilla osoitteessa www.tilastokeskus.fi, aihealueella Koulutus.

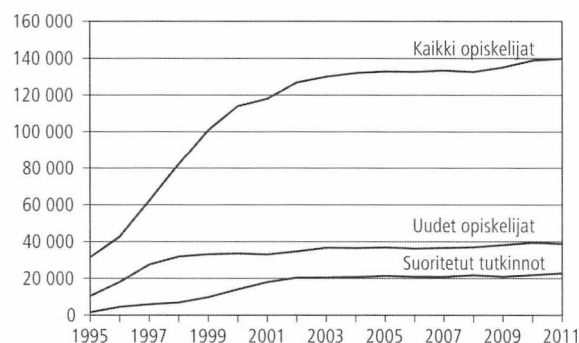
Ammattikorkeakouluopiskelijoita 139 900

Ammattikorkeakoulututkintoon tai ylempään ammattikorkeakoulututkintoon johtavassa koulutuksessa opiskeli yhteensä 139 900 opiskelijaa vuonna 2011. Opiskelijoita oli 0,7 prosenttia enemmän kuin edellisellä vuonna.

Naisten osuus ammattikorkeakouluopiskelijoista oli 54 prosenttia. Koulutusaloittainen vaihtelu oli edelleen suurta. Sosiaali-, terveys- ja liikunta-alalla naisten osuus oli 86 prosenttia. Tekniikan ja liikenteen alalla naisten osuus oli 15 prosenttia.

Ammattikorkeakoulukoulutuksen uusien opiskelijoiden määrä oli 38 800. Määrä oli 1,6 prosenttia vähemmän kuin vuonna 2010. Naisten osuus uusista opiskelijoista oli 55 prosenttia.

Kuvio 7.1
Ammattikorkeakoulujen uudet opiskelijat, opiskelijat ja tutkinnot 1995–2011

Taulukko 7.1

Ammattikorkeakouluopiskelijat ja ammattikorkeakouluissa suoritettut tutkinnot 1995–2011

Vuosi	Ammattikorkeakouluja		Uusia opiskelijoita ¹⁾		Opiskelijoita		Tutkintoja	
	Väliaikaisia	Vakinaisia	Yhteensä	Naisia	Yhteensä	Naisia	Yhteensä	Naisia
1995	22	-	10 540	5 380	31 557	15 890	1 638	1 120
1996	19	9	18 153	9 795	42 722	21 912	4 580	2 539
1997	15	16	27 493	14 969	62 258	33 094	5 956	3 385
1998	13	21	31 887	18 210	82 211	44 841	6 971	4 178
1999	8	25	33 149	18 786	100 783	55 488	9 890	6 361
2000	1	30	33 562	19 159	114 020	62 700	14 178	9 159
2001	1	30	33 001	18 801	118 013	65 123	18 045	11 631
2002	1	30	34 691	18 913	126 767	67 838	20 462	13 074
2003	-	31	36 701	20 221	129 875	69 245	20 588	13 008
2004	-	31	36 483	20 542	131 919	70 890	20 821	13 000
2005	-	31	36 911	20 859	132 783	71 910	21 397	13 429
2006	-	31	36 276	20 221	132 560	71 951	21 006	13 361
2007	-	30	36 632	20 348	133 284	72 607	20 969	13 323
2008	-	28	36 999	20 954	132 501	72 560	21 812	13 854
2009	-	28	38 197	20 937	135 033	73 217	21 039	13 450
2010	-	27	39 454	21 729	138 852	74 986	21 899	13 774
2011	-	27	38 839	21 199	139 857	74 936	22 898	14 505

1) Vuodesta 2002 lähtien luvuissa ovat mukana myös poissaoleviksi ilmoittautuneet uudet opiskelijat.

Taulukko 7.2

Ammattikorkeakoulujen uudet opiskelijat, opiskelijat ja tutkinnot koulutusaloittain (opetushallinnon luokitus) 2011

Koulutusala	Uusia opiskelijoita		Opiskelijoita		Tutkintoja	
	Yhteensä	Naisia	Yhteensä	Naisia	Yhteensä	Naisia
Ammattikorkeakoulututkinto	36 007	19 459	132 536	70 318	21 377	13 504
Humanistinen ja kasvatustieteiden ala	488	372	1 550	1 216	294	250
Kulttuuriala	2 694	1 872	11 868	8 078	1 915	1 387
Yhteiskuntatieteiden, liiketalouden ja hallinnon ala	7 051	4 198	26 148	15 505	4 372	2 958
Luonnontieteiden ala	1 499	329	5 608	1 223	728	223
Tekniikan ja liikenteen ala	10 849	1 720	40 070	5 935	5 056	917
Luonnonvara- ja ympäristöala	1 070	564	4 136	2 011	594	336
Sosiaali-, terveys- ja liikunta-ala	9 963	8 580	34 657	29 879	6 992	6 234
Matkailu-, ravitsemis- ja talousala	2 393	1 824	8 376	6 455	1 408	1 196
Muu koulutus			123	16	18	3
Ylempi ammattikorkeakoulututkinto	2 832	1 740	7 321	4 618	1 521	1 001
Humanistinen ja kasvatustieteiden ala	16	16	89	73	22	20
Kulttuuriala	98	71	151	103	73	49
Yhteiskuntatieteiden, liiketalouden ja hallinnon ala	637	431	1 810	1 245	313	238
Luonnontieteiden ala	74	26	238	113	50	27
Tekniikan ja liikenteen ala	746	138	1 829	339	387	67
Luonnonvara- ja ympäristöala	89	49	190	102	39	23
Sosiaali-, terveys- ja liikunta-ala	1 041	902	2 521	2 236	548	502
Matkailu-, ravitsemis- ja talousala	131	107	493	407	89	75
Yhteensä	38 839	21 199	139 857	74 936	22 898	14 505

Ammattikorkeakoulututkintoon johtavassa koulutuksessa oli vuonna 2011 uusien opiskelijoita 36 000 ja opiskelijoita 132 500. Uusien opiskelijoiden määrä oli pari prosenttia vähemmän kuin edellisellä vuonna. Ammattikorkeakoulututkintoa opiskelevia oli eniten tekniikan ja liikenteen alalla, 30 prosenttia opiskelijoista. Sosiaali-, terveys- ja liikunta-alalla opiskeli 26 ja yhteiskuntatieteiden, liiketalouden ja hallinnon alalla 20 prosenttia opiskelijoista. Ammattikorkeakoulututkinnon opiskelijoista 21 600 opiskeli aikuiskoulutuksessa.

Ylempään ammattikorkeakoulututkintoon johtavassa koulutuksessa oli vuonna 2011 uusia opiskelijoita 2 800 ja opiskelijoita 7 300. Uusia opiskelijoita oli 5 prosenttia ja opiskelijoita 11 prosenttia enemmän kuin edellisellä vuonna. Ylempää ammattikorkeakoulututkintoa opiskelevia oli eniten sosiaali-, terveys- ja liikunta-alalla, 34 prosenttia opiskelijoista. Sekä tekniikan ja liikenteen alalla että yhteiskuntatieteiden, liiketalouden ja hallinnon alalla opiskeli 25 prosenttia opiskelijoista.

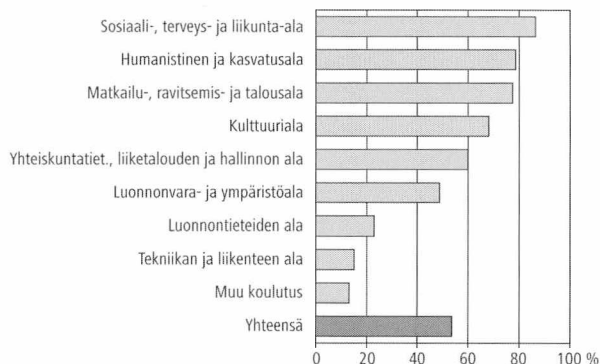
Tutkintoja 22 900

Ammattikorkeakoulututkintoja ja ylempiä ammattikorkeakoulututkintoja suoritettiin yhteensä 22 900 vuonna 2011. Määrä on noin viisi prosenttia enemmän kuin edellisellä vuonna. Tutkinnon suorittaneista oli naisia 63 prosenttia.

Ammattikorkeakoulututkintoja suoritettiin vuonna 2011 yhteensä 21 400, joka on noin neljä prosenttia enemmän kuin edellisellä vuonna. Am-

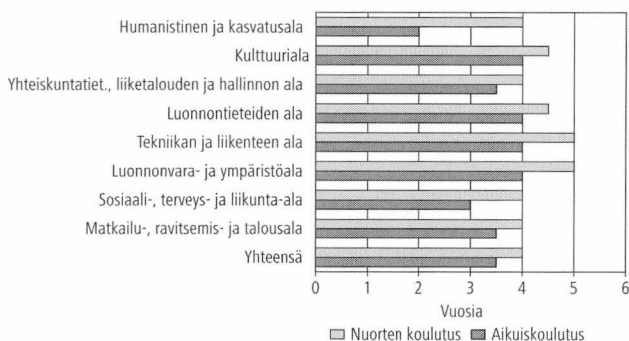
Kuvio 7.2

Naisten osuus ammattikorkeakouluopiskelijoista koulutusaloittain (opetushallinnon luokitus) 2011, %

Kuvio 7.3

Ammattikorkeakoulututkinnon keskisuuritusikä (mediaani) koulutusaloittain (opetushallinnon luokitus) 2011

Taulukko 7.3

Ammattikorkeakoulujen uudet opiskelijat, opiskelijat ja tutkinnot ammattikorkeakouluittain 2011

Ammattikorkeakoulu	Uusia opiskelijoita		Opiskelijoita		Tutkintoja	
	Yhteensä	Nuorten koulutuksessa	Yhteensä	Nuorten koulutuksessa	Yhteensä	Nuorten koulutuksessa
Arcada-Nylands svenska yrkeshögskola	586	562	2 356	2 257	360	352
Diakonia-ammattikorkeakoulu	945	592	3 195	2 283	612	417
Haaga-Helia ammattikorkeakoulu	2 633	1 957	9 829	7 125	1 606	1 144
Humanistinen ammattikorkeakoulu	431	307	1 492	1 177	281	189
Hämeen ammattikorkeakoulu	1 854	1 198	7 034	4 810	1 054	738
Högskolan på Åland	134	134	575	575	47	47
Jyväskylän ammattikorkeakoulu	1 833	1 454	6 940	5 545	1 213	940
Kajaanin ammattikorkeakoulu	629	480	2 119	1 695	306	253
Kemi-Tornion ammattikorkeakoulu	839	564	2 897	2 019	508	339
Keski-Pohjanmaan ammattikorkeakoulu	1 090	826	3 486	2 761	482	369
Kymenlaakson ammattikorkeakoulu	1 185	892	4 210	3 303	655	457
Lahden ammattikorkeakoulu	1 519	1 152	5 235	4 050	916	638
Laurea-ammattikorkeakoulu	2 183	1 630	7 620	6 330	1 412	1 112
Metropolia ammattikorkeakoulu	4 549	3 114	15 767	12 189	2 304	1 773
Mikkelin ammattikorkeakoulu	1 289	942	4 608	3 378	933	592
Oulun seudun ammattikorkeakoulu	2 143	1 779	7 796	6 510	1 234	1 023
Pohjois-Karjalan ammattikorkeakoulu	1 199	869	4 184	3 171	694	467
Poliisiammattikorkeakoulu	–	–	123	–	18	–
Rovaniemen ammattikorkeakoulu	1 002	646	3 284	2 366	552	375
Saimaan ammattikorkeakoulu	944	745	3 132	2 563	604	459
Satakunnan ammattikorkeakoulu	1 695	1 308	5 939	4 789	956	722
Savonia-ammattikorkeakoulu	1 780	1 522	6 526	5 425	992	814
Seinäjoen ammattikorkeakoulu	1 360	1 057	4 850	3 937	829	635
Tampereen ammattikorkeakoulu	2 574	2 099	9 793	8 269	1 682	1 329
Turun ammattikorkeakoulu	2 538	2 133	9 562	8 186	1 539	1 236
Vaasan ammattikorkeakoulu	913	769	3 569	2 908	529	438
Yrkeshögskolan Novia	992	862	3 736	3 300	580	515
Yhteensä	38 839	29 593	139 857	110 921	22 898	17 373

mattikorkeakoulututkintoja suoritettiin eniten sosiaali-, terveys- ja liikunta-alalta, 33 prosenttia tutkinnoista. Tekniikan ja liikenteen alalta suoritettiin 24 ja yhteiskuntatieteiden, liiketalouden ja hallinnon alalta 20 prosenttia tutkinnoista. Tutkinnoista 4 000 suoritettiin aikuiskoulutuksena.

Ylempiä ammattikorkeakoulututkintoja suoritettiin vuonna 2011 yhteensä 1 500, joka on 21 prosenttia enemmän kuin edellisellä vuonna. Ylempiä ammattikorkeakoulututkintoja suoritettiin eniten sosiaali-, terveys- ja liikunta-alalta, 36 prosenttia tutkinnoista. Tekniikan ja liikenteen alalta suoritettiin 25 ja yhteiskuntatieteiden, liiketalouden ja hallinnon alalta 21 prosenttia tutkinnoista.

Ammattikorkeakoulututkinnon keskiarvosuoritus-aika (mediaani) oli 4 vuotta. Miehillä tutkinnon keskiarvosuoritus-aika oli 4,5 vuotta, kun se naisilla oli

4 vuotta. Nuorten koulutuksessa tutkinnon keskiarvosuoritus-aika oli 4 vuotta ja aikuiskoulutuksessa 3,5 vuotta.

Keskiarvosuoritusajat on laskettu brutto-opiskeluaajoista eli siitä hetkestä, kun opiskelija on aloittanut kyseisen tutkinnon opiskelun kyseisessä ammattikorkeakoulussa, siihen hetkeen, kun hän on sieltä valmistunut. Näin opiskeluaajoissa ovat mukana mm. asepalveluksesta tai äitiyslomasta aiheutuneet poissaolokaudet. Vastaavasti opiskelijalla on voinut ammattikorkeakoulututkintoa aloittaessaan olla tutkintoon hyväksi luettavia muualla aiemmin suoritettuja opintoja, jotka lyhentävät tutkinnon suoritus-aikaa. Suoritusajat on laskettu lukukauden tarkkuudella. Keskiarvosuoritus-aikoihin ei ole laskettu mukaan ylempiä ammattikorkeakoulututkintoja.

8 Yliopistokoulutus

Yliopistokoulutuksen tilasto sisältää tietoja yliopistojen tutkintoon johtavan koulutuksen uusista opiskelijoista, opiskelijoista ja tutkinnoista. Tiedot perustuvat Tilastokeskuksen yliopistoilta keräämiin henkilö pohjaisiin tietoihin. Opiskelijatiedot kuvaavat ajankohdan 20.9. tilannetta. Vuodesta 2002 lähtien opiskelijatiedot kuvaavat ajankohdan 20.9. tilannetta ja aikaisempien vuosien tiedot ajankohdan 31.12. tilannetta. Tämän johdosta näiden vuosien tiedot eivät ole täysin vertailukelpoisia aikaisempien vuosien tietoihin. Tutkintotiedot ovat koko kalenterivuoden tietoja.

Yliopistoissa otettiin käyttöön 1.8.2005 uusi kaksiportainen tutkintorakenne, jossa ylempään korkeakoulututkintoon johtavan koulutuksen pohjana on pääsääntöisesti alempi korkeakoulututkinto tai sitä vastaava koulutus, joka on suoritettava ennen ylempää korkeakoulututkintoa. Kaksiportainen tutkintorakenne on kaikilla opintoaloilla lääketieteellistä ja hammaslääketieteellistä alaa lukuun ottamatta. Tutkintojen laajuus ilmaistaan opintopistein. Kaikki syksystä 2005 lähtien opintonsa aloittaneet opiskelevat uuden tutkintojärjestelmän mukaan. Ai-

kaisemmin aloittaneet ovat voineet jatkaa vanhassa järjestelmässä 31.7.2008 saakka ja eläinlääketieteellisellä, hammaslääketieteellisellä, lääketieteellisellä ja teknillistieteellisellä alalla 31.7.2010 saakka. Uuden tutkintojärjestelmän mukaan opiskelevat tilastoidaan alemman korkeakoulututkinnon opiskelijoiksi ja vasta tämän tutkinnon suoritettuaan ylempään korkeakoulututkinnon opiskelijoiksi. Tämän johdosta alempaa korkeakoulututkintoa opiskelevien määrät ovat kasvaneet.

Koulutusten luokittelussa on pääsääntöisesti käytetty vuonna 2002 uudistettua opetushallinnon koulutusala- ja koulutusasteluokitusta. Liitetaulukossa 19 on käytetty opetushallinnon vuoden 1995 koulutusala- ja koulutusasteluokitusta.

Yliopistojen opiskelijoista ja yliopistoissa suoritetuista tutkinnoista on tietoja myös liitetaulukoissa 18–19. Yliopistoihin hakeutumisesta ja pääsystä on tietoja luvussa 14.

Yliopistokoulutuksen tietoja julkaistaan Tilastokeskuksen Internet-sivuilla osoitteessa www.tilastokeskus.fi aihealueella Koulutus.

Yliopisto-opiskelijoita 169 000

Yliopistoissa oli vuonna 2011 tutkintoon johtavassa koulutuksessa opiskelijoita yhteensä 169 000, mikä on 0,2 prosenttia vähemmän kuin edellisellä vuonna. Alempaa korkeakoulututkintoa opiskelevia oli 99 400, ylempää korkeakoulututkintoa opiskelevia 45 700, lääkärin erikoistumiskoulutuksessa olevia 3 700, lisensiaatintutkintoa opiskelevia 2 000 ja tohtorintutkintoa opiskelevia 18 200.

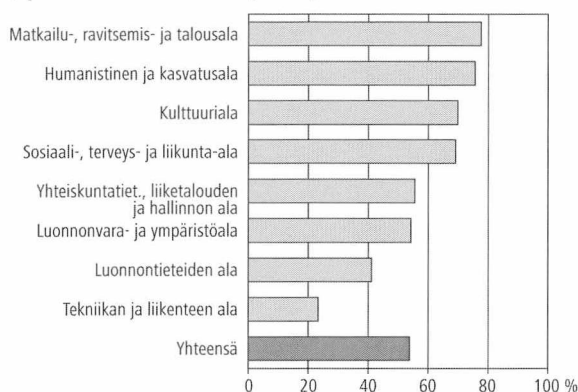
Eniten opiskelijoita oli Helsingin yliopistossa, 36 500 opiskelijaa. Vuonna 2010 toimintansa aloittaneessa Aalto-yliopistossa oli 19 300 opiskelijaa ja Turun kauppakorkeakoulun kanssa yhdistyneessä Turun yliopistossa oli 17 700 opiskelijaa. Pienin yliopisto oli Kuvataideakatemia, jossa oli 279 opiskelijaa.

Koulutusaloittain tarkasteltuna eniten opiskelijoita oli yhteiskuntatieteiden, liiketalouden ja hallinnon alalla, 38 900 opiskelijaa. Humanistisella ja kasvatusalalla opiskelijoita oli 37 500 sekä tekniikan ja liikenteen alalla 33 700 opiskelijaa.

Naisten osuus yliopisto-opiskelijoista oli 54 prosenttia, mutta koulutusaloittain tarkasteltuna vaihtelu on suurta. Humanistisella ja kasvatusalal-

la naisten osuus oli 76 prosenttia ja tekniikan ja liikenteen alalla vain 23 prosenttia. Tohtorintutkintoa opiskelevista naisten osuus oli 53 prosenttia ja lääkärin erikoistumiskoulutuksessa olevista 69 prosenttia.

Kuvio 8.1
Naisten osuus yliopisto-opiskelijoista koulutusaloittain (opetushallinnon luokitus) 2011, %

Taulukko 8.1
Yliopisto-opiskelijat ja yliopistoissa suoritettut tutkinnot 1990–2011

Vuosi	Yliopistoja	Uusia alemman ja ylemmän korkeakoulututkinnon opiskelijoita		Opiskelijoita		Tutkintoja	
		Yhteensä	Naisia %	Yhteensä	Naisia %	Yhteensä	Naisia %
1990 ¹⁾	20	15 329	55,7	112 921	51,7	10 982	54,2
1995	20	17 132	53,9	133 359	52,3	13 521	55,9
1996	20	17 757	53,7	140 129	52,4	14 865	57,7
1997	20	17 985	54,4	142 962	52,3	16 050	58,1
1998	20	18 742	54,1	147 278	52,5	16 557	58,6
1999	20	19 209	55,2	152 466	52,7	17 214	57,6
2000	20	19 969	56,4	157 796	53,2	16 845	59,3
2001	20	21 240	56,1	162 939	53,4	16 822	59,2
2002 ²⁾	20	21 876	55,7	164 312	53,5	17 708	60,4
2003	20	20 936	56,0	169 846	53,5	18 197	61,6
2004	20	21 072	56,7	173 974	53,4	18 293	61,7
2005	20	20 858	56,6	176 061	53,7	19 176	61,8
2006	20	20 150	56,5	176 555	53,8	19 410	61,6
2007	20	19 648	57,4	176 304	54,0	22 310	63,0
2008	20	19 643	56,0	164 068	53,4	38 211	64,3
2009	20	20 169	55,6	168 475	53,5	23 831	61,6
2010	17	20 168	55,4	169 404	54,0	29 118	57,5
2011	17	20 274	55,3	168 983	53,8	28 482	59,7

1) Aineenopettajien erillisiä kasvatustieteellisiä opintoja suorittavat ovat mukana vuonna 1990. Vuoden 1990 luvuissa ovat mukana vain syyslukukauden uudet opiskelijat.

2) Vuodesta 2002 lähtien uusien opiskelijoiden ja opiskelijoiden tiedot eivät ole täysin vertailukelpoisia edellisten vuosien tietoihin, koska tilastointiajankohtaa on muutettu ja opetushallinnon koulutusasteluokitus on muuttunut uusissa alemman ja ylemmän korkeakoulututkinnon opiskelijoissa.

Taulukko 8.2
Yliopistojen uudet alemman ja ylemmän korkeakoulututkinnon opiskelijat, opiskelijat ja tutkinnot yliopistoittain 2011

Yliopisto	Uusia opiskelijoita		Opiskelijoita		Tutkintoja	
	Yhteensä	Naisia	Yhteensä	Naisia	Yhteensä	Naisia
Helsingin yliopisto	3 723	2 413	36 498	23 465	5 828	3 989
Åbo Akademi	911	521	6 559	3 868	1 038	657
Oulun yliopisto	1 804	925	15 291	7 427	2 768	1 598
Tampereen yliopisto	1 474	982	15 692	10 227	2 274	1 675
Jyväskylän yliopisto	2 003	1 197	13 291	8 105	2 691	1 816
Svenska handelshögskolan	327	163	2 347	1 052	499	260
Vaasan yliopisto	832	488	4 978	2 650	771	462
Lappeenrannan teknillinen yliopisto	732	194	4 970	1 413	974	317
Tampereen teknillinen yliopisto	1 100	290	10 273	2 223	1 328	325
Sibelius-Akatemia	179	102	1 371	790	283	158
Lapin yliopisto	634	480	4 831	3 385	937	689
Teatterikorkeakoulu	73	44	382	212	99	62
Kuvataideakatemia	42	28	279	162	74	45
Maanpuolustuskorkeakoulu	155	1	715	19	265	9
Aalto-yliopisto	2 066	793	19 273	6 069	2 867	1 052
Itä-Suomen yliopisto	2 096	1 294	14 549	9 078	2 726	1 856
Turun yliopisto	2 123	1 305	17 684	10 712	3 060	2 028
Yhteensä	20 274	11 220	168 983	90 857	28 482	16 998

Taulukko 8.3
Yliopistojen uudet alemman ja ylemmän korkeakoulututkinnon opiskelijat, opiskelijat ja tutkinnot koulutusasteittain (opetushallinnon luokitus) 2011

Koulutusaste	Uusia opiskelijoita		Opiskelijoita		Tutkintoja	
	Yhteensä	Naisia	Yhteensä	Naisia	Yhteensä	Naisia
Alempi korkeakoulututkinto	15 627	8 769	99 396	50 623	13 395	8 074
Ylempi korkeakoulututkinto	4 647	2 451	45 704	27 195	12 659	7 588
Lääkärien erikoistumiskoulutus	.	.	3 688	2 532	572	352
Lisensiaatintutkinto	.	.	2 014	901	203	134
Tohtorintutkinto	.	.	18 181	9 606	1 653	850
Yhteensä	20 274	11 220	168 983	90 857	28 482	16 998

Taulukko 8.4

Yliopistojen uudet alemman ja ylemmän korkeakoulututkinnon opiskelijat, opiskelijat ja tutkinnot koulutusaloittain (opetushallinnon luokitus) 2011

Koulutusala	Uusia opiskelijoita		Opiskelijoita		Tutkintoja	
	Yhteensä	Naisia	Yhteensä	Naisia	Yhteensä	Naisia
Humanistinen ja kasvatusala	4 397	3 407	37 506	28 365	7 226	5 722
Kulttuuriala	1 604	1 139	13 704	9 561	2 346	1 697
Yhteiskuntatieteiden, liiketalouden ja hallinnon ala	5 000	2 901	38 918	21 582	7 002	4 216
Luonnontieteiden ala	3 530	1 512	24 063	9 895	3 256	1 545
Tekniikan ja liikenteen ala	3 605	932	33 706	7 843	4 813	1 297
Luonnonvara- ja ympäristöala	483	271	3 437	1 863	500	297
Sosiaali-, terveys- ja liikunta-ala	1 445	1 013	16 573	11 449	3 019	2 175
Matkailu-, ravitsemis- ja talousala	55	44	361	280	55	40
Muu koulutus	155	1	715	19	265	9
Yhteensä	20 274	11 220	168 983	90 857	28 482	16 998

Uusia opiskelijoita 20 300

Yliopistoissa alemman ja ylemmän korkeakoulututkinnon vuonna 2011 aloittaneita uusia opiskelijoita oli 20 300. Eniten uusia opiskelijoita oli Helsingin yliopistossa, 3 700 uutta opiskelijaa. Eniten uusia opiskelijoita aloitti yhteiskuntatieteiden, liiketalouden ja hallinnon alalla, 5 000 uutta opiskelijaa, humanistisella ja kasvatusalalla aloitti 4 400 uutta opiskelijaa. Naisten osuus uusista opiskelijoista oli 55 prosenttia.

Yliopistoissa suoritettuja tutkintoja 28 500

Yliopistoissa suoritettiin vuonna 2011 yhteensä 28 500 tutkintoa. Suoritettujen tutkintojen määrä laski kaksi prosenttia edellisvuoteen verrattuna. Alempia korkeakoulututkintoja suoritettiin yhteensä 13 400 ja ylempiä korkeakoulututkintoja 12 700. Tohtorintutkintoja suoritettiin yhteensä 1 650. Kaikista tutkinnoista naisten suorittamia oli 60 prosenttia.

Eniten tutkintoja suoritettiin Helsingin yliopistossa, 5 800 tutkintoa. Toiseksi eniten tutkintoja suoritettiin Turun yliopistossa, 3 100 tutkintoa. Tutkintoja suoritettiin eniten humanistisella ja kasvatusalalla, 7 200 tutkintoa, ja toiseksi eniten yhteiskuntatieteiden, liiketalouden ja hallinnon alalla, 7 000 tutkintoa.

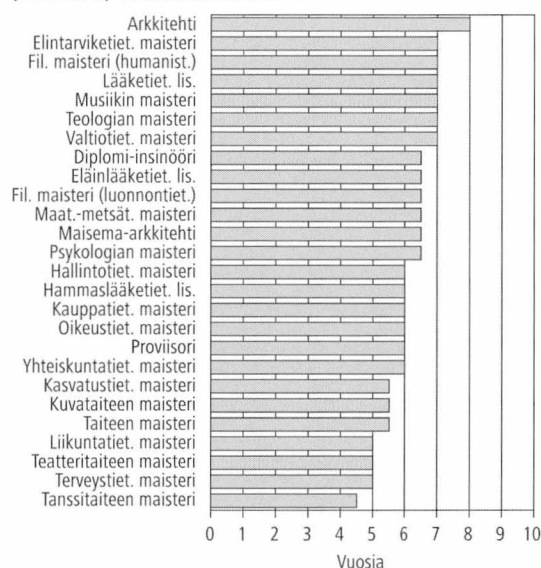
Koulutusaloittain tarkasteltuna alempia korkeakoulututkintoja suoritettiin eniten humanistisella ja kasvatusalalla, 3 900 tutkintoa. Alemmista korkeakoulututkinnoista oli 60 prosenttia naisten suorittamia. Ylempiä korkeakoulututkintoja suoritettiin eniten yhteiskuntatieteiden, liiketalouden ja hallinnon alalla, 3 300 tutkintoa. Ylemmistä korkeakoulututkinnoista oli naisten

suorittamia 60 prosenttia. Lisensiaatintutkinnoista oli 66 prosenttia naisten suorittamia. Tohtorintutkintoja suoritettiin eniten sosiaali-, terveys- ja liikunta-alalla (380 tutkintoa) ja toiseksi eniten luonnontieteiden alalla (330 tutkintoa). Tohtorintutkinnoista oli naisten suorittamia 51 prosenttia. Lääkärien erikoistumiskoulutuksista oli naisten suorittamia 62 prosenttia.

Vuonna 2011 ylemmän korkeakoulututkinnon keskiarvokasvu (mediaani) oli 6,5 vuotta. Tutkinnoittain katsottuna pisimmät valmistusajat olivat arkkitehteillä, 8 vuotta. Tanssitaiteen maisterit valmistuivat nopeimmin, neljässä ja puolessa vuodessa.

Kuvio 8.2

Ylemmän korkeakoulututkinnon keskiarvokasvu (mediaani) tutkinnoittain 2011

1) Kuvio ei sisällä sotilas- ja rajavartiolaitoksen tutkintoja.

Taulukko 8.5**Yliopistoissa suoritettut tutkinnot koulutusasteittain (opetushallinnon luokitus) 1990–2011**

Koulutusaste	1990	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
Alempi korkeakoulututkinto	1 069	1 610	2 108	2 806	2 832	2 757	2 793	2 701	2 983
naisia (%)	81,1	72,8	72,4	73,2	73,7	73,6	73,8	74,0	74,5
Ylempi korkeakoulututkinto	8 419	9 807	10 611	10 894	11 342	11 857	11 515	11 581	12 073
naisia (%)	54,1	56,1	57,5	57,2	57,5	56,1	58,3	58,0	58,8
Lääkärien erikoistumiskoulutus	463	553	557	557	576	634	633	641	776
naisia (%)	44,3	49,4	54,6	57,1	56,4	59,0	54,8	58,2	58,9
Lisensiaatintutkinto	541	793	738	859	819	802	748	693	653
naisia (%)	31,8	41,6	40,4	39,8	45,2	43,4	47,2	47,6	52,4
Tohtorintutkinto	490	758	851	934	988	1 164	1 156	1 206	1 223
naisia (%)	31,8	36,9	40,2	40,1	39,8	43,3	45,2	44,6	46,2
Yhteensä	10 982	13 521	14 865	16 050	16 557	17 214	16 845	16 822	17 708
naisia (%)	54,2	55,9	57,7	58,1	58,6	57,6	59,3	59,2	60,4

Taulukko 8.5**Jatkuu**

Koulutusaste	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Alempi korkeakoulututkinto	3 274	3 092	3 371	3 814	5 879	13 878	10 775	12 425	13 395
naisia (%)	75,4	74,7	74,5	72,9	73,5	69,1	67,0	62,5	60,3
Ylempi korkeakoulututkinto	12 412	12 588	12 920	13 128	13 884	21 825	10 535	14 384	12 659
naisia (%)	60,0	60,8	60,5	60,4	60,1	62,1	57,6	53,5	59,9
Lääkärien erikoistumiskoulutus	648	656	930	570	561	557	572	557	572
naisia (%)	59,4	64,2	60,3	63,0	64,7	66,1	64,3	61,4	61,5
Lisensiaatintutkinto	606	558	533	489	460	425	307	232	203
naisia (%)	54,1	49,5	49,2	47,6	54,8	51,8	54,4	60,3	66,0
Tohtorintutkinto	1 257	1 399	1 422	1 409	1 526	1 526	1 642	1 520	1 653
naisia (%)	46,8	45,5	49,1	46,8	50,6	54,5	52,4	52,4	51,4
Yhteensä	18 197	18 293	19 176	19 410	22 310	38 211	23 831	29 118	28 482
naisia (%)	61,6	61,7	61,8	61,6	63,0	64,3	61,6	57,5	59,7

Mediaanit on laskettu brutto-opiskeluajoista eli yliopistoon kirjoihintulosta tutkinnon suorittamiseen. Näin opiskeluajoissa ovat mukana myös poissaololukukaudet. Lisäksi opiskelu on

voinut olla osa-aikaista ja esimerkiksi työn ohella tapahtuvaa. Suoritusajat on laskettu lukukauden tarkkuudella.

9 Oppilaitosten aikuiskoulutus

Aikuiskoulustilasto sisältää tietoja oppilaitosten tutkintotavoitteisesta ja tutkintoon johtamattomasta aikuiskoulutuksesta. Oppilaitosten tutkintotavoitteinen aikuiskoulutus (paitsi ylioppilastutkinnot) ja Oppilaitosten tutkintoon johtamaton aikuiskoulutus -osioiden tilastot pohjautuvat Tilastokeskuksen oppilaitoksilta keräämiin tietoihin. Ylioppilastutkinnot pohjautuvat ylioppilastutkintolautakunnan ylläpitämään ylioppilastutkintorekisteriin. Työvoimapolitiittiseen aikuiskoulutukseen osallistuneet ja sen suorittaneet -osion tilastot pohjautuvat työ- ja elinkeinoministeriön työnhakijarekisteriin. Tämä julkaisu ei sisällä tietoja yliopistojen täydennyskoulutuksesta ja avoimesta yliopisto-opetuksesta yliopistojen itsensä toteuttamana.

Aikuiskoulutuksella tarkoitetaan tässä tilastossa vähintään kuusi tuntia kestävästä koulutuksesta, kurssia tai koulutusohjelmaa, joka on suunniteltu

aikuisille. Tässä luvussa esitetään tutkintotavoitteisen aikuiskoulutuksen opiskelija- ja tutkintomäärät 2000-luvulla. Muissa tämän julkaisun opiskelijoita ja tutkinnon suorittaneita käsittelevissä luvuissa on tutkintotavoitteinen aikuiskoulutus kuvattu joko osana koko koulutustoimintaa tai omana kokonaisuutenaan. Tutkintoon johtamattomasta koulutuksesta on tilastoitu opetustunteja ja osallistumisia. Tämä tilasto uudistettiin vuonna 2005, jolloin tuotettiin tietoja vuodelta 2004. Tilaston lukuja ei voi verrata aiempiin vuosiin.

Liitetaulukossa 20 on tarkempia tietoja tutkintoon johtamattomasta aikuiskoulutuksesta oppilaitostyyppin ja koulutustyyppin mukaan.

Oppilaitosten aikuiskoulutuksen tietoja julkaistaan Tilastokeskuksen Internet-sivuilla osoitteessa www.tilastokeskus.fi aihealueella Koulutus.

Oppilaitosten tutkintotavoitteinen aikuiskoulutus

Aikuisten opetussuunnitelman mukaan lukion koko oppimäärää opiskeli syksyllä 2011 yhteensä 9 800 opiskelijaa. Määrä on 8 prosenttia pienempi kuin edellisenä vuonna. Vuonna 2003 aikuiskoulutus tarkennettiin koskemaan aikuisten opetussuunnitelman mukaisia lukion koko oppimäärän opintoja.

Aikuiskoulutuksena ylioppilastutkinnon vuonna 2011 suoritti yhteensä 1 700 henkilöä. Aikuiskoulutuksena suoritettua ylioppilastutkinnon määrittelyä muutettiin vuonna 2006, jolloin aikuiskoulutuksessa tutkinnon suorittaneeksi määriteltiin henkilö, joka oli lukiokoulutuksen opiskelija-aineiston mukaan opiskellut lukio-opintoja aikuisten opetussuunnitelman mukaan. Tätä en-

nen aikuiskoulutuksessa tutkinnon suorittaneeksi määriteltiin henkilö, joka oli ylioppilastutkintoaineiston mukaan suorittanut tutkintonsa aikuislukiossa tai -linjalla. Tästä syystä johtuen aiempien vuosien luvut eivät ole täysin vertailukelpoisia.

Näyttötutkintoon valmistavassa koulutuksessa opiskeli vuonna 2011 yhteensä 88 500 opiskelijaa. Määrä on 3 prosenttia edellisvuotista enemmän. Vuosina 2000–2003 näyttötutkintoon valmistavan koulutuksen opiskelijat tilastoitiin 20.9. tilanteen mukaisena. Tuolloin opiskelijamäärään sisältyivät myös oppilaitoksessa teoriajaksolla olleet oppisopimusopiskelijat. Vuodesta 2004 lähtien opiskelijat ovat koko kalenterivuodelta eikä opiskelijoihin sisälly teoriajaksolla olevia oppisopimusopiskelijoita. Näyttötutkinnon suorittaneita oli vuonna 2011 yhteensä 34 800, mikä on 4,5 prosenttia enemmän kuin edellisenä vuonna.

Taulukko 9.1

Oppilaitosten tutkintotavoitteisen aikuiskoulutuksen opiskelijat 2000–2011

	2000	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Lukion koko oppimäärä (20.9.)	15 445	12 091	11 688	10 885	10 230	9 713	10 661	9 778
Näyttötutkinto ¹⁾	35 190	67 903 ²⁾	76 000 ²⁾	76 170 ²⁾	77 396 ²⁾	83 760 ²⁾	85 892 ²⁾	88 465 ²⁾
Ammattikorkeakoulututkinto ³⁾	20 527	22 555	22 806	23 670	24 261	26 119	28 353	28 936

1) Vuosina 2000–2003 näyttötutkintoon valmistavaan koulutukseen sisältyivät oppilaitoksessa teoriajaksolla olleet oppisopimusopiskelijat ja opiskelijat olivat 20.9. tilanteesta. Vuodesta 2004 alkaen opiskelijat ovat koko kalenterivuodelta eivätkä sisällä teoriajaksolla olleita oppisopimusopiskelijoita.

2) Näyttötutkintoon valmistavaan koulutukseen osallistui lisäksi 131 henkilöä muualla kuin oppilaitoksessa vuonna 2011, 409 henkilöä vuonna 2010, 640 henkilöä vuonna 2009, 781 henkilöä vuonna 2008, 929 henkilöä vuonna 2007, 566 henkilöä vuonna 2006 ja 380 henkilöä vuonna 2005.

3) Ammattikorkeakoulututkinnot ja ylempät ammattikorkeakoulututkinnot.

Taulukko 9.2

Oppilaitosten aikuiskoulutuksissa suoritettut tutkinnot 2000–2011

	2000	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Ylioppilastutkinto	2 670	2 475	2 075 ¹⁾	2 117	1 783	1 490	1 612	1 686
Näyttötutkinto ²⁾	16 903	26 730 ³⁾	28 924 ³⁾	29 366 ³⁾	29 395 ³⁾	32 028 ³⁾	33 255 ³⁾	34 762 ³⁾
Ammattikorkeakoulututkinto ⁴⁾	3 373	4 671	4 263	4 228	4 427	4 379	4 971	5 525

1) Viivan eri puolilla olevat tiedot eivät ole täysin vertailukelpoisia.

2) Sisältää oppisopimuskoulutuksen.

3) Lisäksi muualla kuin oppilaitoksessa näyttötutkinnon suoritti 451 henkilöä vuonna 2011, 687 henkilöä vuonna 2010, 746 henkilöä vuonna 2009, 579 henkilöä vuonna 2008, 607 henkilöä vuonna 2007, 167 henkilöä vuonna 2006, 92 henkilöä vuonna 2005.

4) Ammattikorkeakoulututkinnot ja ylempät ammattikorkeakoulututkinnot.

Ammattikorkeakoulujen tutkintotavoitteissa aikuiskoulutuksessa opiskeli vuonna 2011 yhteensä 28 900 opiskelijaa. Määrä on 2 prosenttia edellisvuotista enemmän. Aikuiskoulutuksena ammattikorkeakoulu- ja ylempään ammattikorkeakoulututkinnon suoritti vuonna 2011 yhteensä 5 500 opiskelijaa. Määrä on 11 prosenttia enemmän kuin edellisenä vuonna.

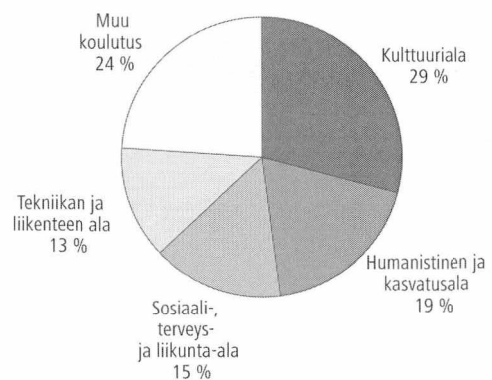
Oppilaitosten tutkintoon johtamaton aikuiskoulutus

Tutkintoon johtamatonta aikuiskoulutusta järjestäneitä ammatillisia oppilaitoksia, vapaan sivistystyön oppilaitoksia (liikunnan koulutuskeskukset, kansanopistot, kansalaisopistot, opintokeskukset ja kesäyliopistot), musiikkioppilaitoksia ja ammattikorkeakouluja oli vuonna 2011 yhteensä 614. Tuolloin tutkintoon johtamattomaan aikuiskoulutukseen kirjattiin yhteensä 2,2 miljoonaa osallistumista (brutto-opiskelijaa) ja opetusta annettiin 5,6 miljoonaa tuntia. Eniten osallistumisia ja opetustunteja oli vapaan sivistystyön oppilaitoksissa, 80 prosenttia osallistumisista ja 56 prosenttia opetustunneista. Toiseksi eniten osallistumisia ja opetustunteja oli ammatillisissa oppilaitoksissa, 16 prosenttia osallistumisista ja kolmannes opetustunneista. Muissa oppilaitoksissa oli yhteensä neljä prosenttia osallistumisista ja 10 prosenttia opetustunneista.

Koulutustyyppitieteessä tarkastelussa eniten osallistumistapauksia ja opetustunteja oli vapaana sivistystyönä järjestetyssä koulutuksessa, 75 prosenttia osallistumisista ja 52 prosenttia opetustunneista. Toiseksi eniten osallistumisia oli työnantajan tilaamalla kursseilla (11 prosenttia osallistumisista) ja opetustunteja työvoimapolitiisessa aikuiskoulutuksessa (22 prosenttia opetustunneista). Muissa koulutustyypeissä oli 14 prosenttia osallistumisista ja 26 prosenttia opetustunneista. Osallistujista kaksi kolmasosaa oli naisia.

Oppilaitosten tutkintoon johtamattomassa koulutuksessa annettiin vuonna 2011 eniten

Kuvio 9.1
Oppilaitosten tutkintoon johtamattoman aikuiskoulutuksen opetustunnit koulutuksen pääasiallisen sisällön mukaan 2011, %

Taulukko 9.3

Oppilaitosten tutkintoon johtamaton aikuiskoulutus koulutustyyppittäin 2011

Koulutustyyppi	Osallistumistapauksia (brutto)	Naisia %	Opetustunteja
Ammatillinen lisäkoulutus, ei oppisopimus	103 916	45	410 059
Ammatillinen lisäkoulutus, oppisopimus	5 527	69	64 661
Työvoimapolitiittinen aikuiskoulutus	66 355	43	1 240 252
Työnantajan tilaamat kurssit	238 189	50	403 615
Vapaana sivistystyönä järjestetty koulutus	1 661 913	72	2 915 856
Avoin ammattikorkeakouluopetus	15 800	66	283 361
Avoin yliopisto-opetus	43 226	76	69 164
Muut koulutukset	95 512	54	256 434
Yhteensä	2 230 438	67	5 643 402

Taulukko 9.4

Oppilaitosten tutkintoon johtamaton aikuiskoulutus oppilaitosryhmittäin 2011

Oppilaitosryhmä	Tutkintoon johtamatonta aikuiskoulutusta järjestäneitä oppilaitoksia	Osallistumistapauksia	Naisia	Opetustunteja
			%	
Ammatilliset oppilaitokset	178	356 247	41	1 953 316
Vapaan sivistystyön oppilaitokset	321	1 778 618	72	3 136 721
Musiikkioppilaitokset	88	1 969	70	20 748
Ammattikorkeakoulut	27	93 604	69	532 617
Yhteensä 2011	614	2 230 438	67	5 643 402
2010	618	2 211 919	67	5 740 981
2009	634	2 254 156	66	5 413 030
2008	673	2 267 722	66	5 673 223
2007	704	2 269 226	66	5 886 335
2006	716	2 311 412	65	5 690 149
2005	792	2 340 949	65	5 592 943
2004	809	2 245 956	66	5 700 672

opetusta kulttuurialalla, 29 prosenttia annetuista tunneista. Toiseksi eniten opetusta annettiin humanistisella ja kasvatusalalla, 19 prosenttia opetustunneista. Sosiaali-, terveys- ja liikunta-alalla annettiin 15 prosenttia, tekniikan ja liikenteen alalla 13 prosenttia ja muilla koulutusaloilla yhteensä neljäsosa opetustunneista.

Vapaana sivistystyönä järjestetty koulutus

Vapaana sivistystyönä järjestettävällä koulutuksella tarkoitetaan vapaan sivistystyön oppilaitosten vapaasta sivistystyöstä annetun lain mukaan järjestämää koulutusta.

Vapaana sivistystyönä järjestetyn koulutuksen brutto-opiskelijamäärä oli vuonna 2011 yhteensä 1,7 miljoonaa ja netto-opiskelijamäärä 993 000. Tietoja on kerätty vuodesta 2004 alkaen. Netto-

opiskelijamäärä vuonna 2011 oli kansanopistoissa 102 000, kesäyliopistoissa 36 000, kansalaisopistoissa 624 000, liikunnan koulutuskeskuksissa 83 000 ja opintokeskuksissa 147 000.

Työvoimapolitiittiseen aikuis-koulutukseen osallistuneet ja sen suorittaneet

Tämän osion tiedot pohjautuvat työ- ja elinkeinoministeriön henkilö pohjaiseen työnhakijarekisteriin, joka sisältää tutkintotavoitteisen ja tutkintoon johtamattoman työvoimapolitiittisen aikuiskoulutuksen, annettiinpa koulutus missä tahansa koululaitoksen oppilaitoksessa (mukaan lukien yliopistot) tai oppilaitoksen ulkopuolella. Sen vuoksi tämän osion oppilaitoskohtaisia tietoja ei voi verrata oppilaitosten tutkintoon johtamattoman koulutuksen osallistumistapauksiin.

Taulukko 9.5

Vapaana sivistystyönä järjestetyn koulutuksen brutto- ja netto-opiskelijat oppilaitostyypeittäin 2005–2011

Oppilaitostyyppi	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Brutto-opiskelijat							
Kansanopistot	136 733	143 258	138 998	136 076	132 944	135 873	135 168
Kansalaisopistot	1 061 201	1 053 261	1 068 610	1 088 411	1 106 876	1 125 925	1 144 809
Liikunnan koulutuskeskukset	90 410	99 362	110 694	106 070	102 926	102 301	95 999
Opintokeskukset	323 399	336 130	281 966	272 824	265 170	232 580	228 967
Kesäyliopistot	48 632	53 157	47 103	52 665	51 288	45 740	52 256
Yhteensä	1 660 375	1 685 168	1 647 371	1 656 046	1 659 204	1 642 419	1 657 199
Netto-opiskelijat							
Kansanopistot	113 416	114 438	110 819	105 854	102 111	105 589	102 457
Kansalaisopistot	604 127	592 410	600 294	606 672	621 952	622 548	623 903
Liikunnan koulutuskeskukset	76 183	82 892	95 035	91 487	87 399	88 373	83 296
Opintokeskukset	238 354	224 520	180 514	181 556	177 803	147 514	146 996
Kesäyliopistot	34 852	36 801	36 189	34 986	35 632	31 992	36 298
Yhteensä	1 066 932	1 051 061	1 022 851	1 020 555	1 024 897	996 016	992 950

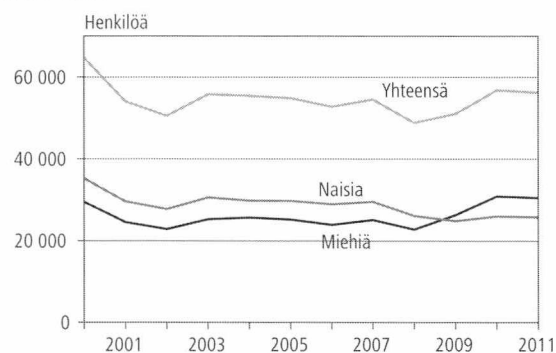
Taulukko 9.6

Työvoimapolitiittiseen aikuiskoulutukseen osallistuneet ja sen suorittaneet 2000–2011

	Osallistuneet			Suorittaneet		
	Yhteensä	Oppi- laitoksissa %	Muualla %	Yhteensä	Oppi- laitoksissa %	Muualla %
2000.....	115 386	68,9	31,1	64 733	69,4	30,6
2005.....	101 417	69,9	30,1	54 928	67,0	33,0
2006.....	101 902	65,0	35,0	52 837	62,4	37,6
2007.....	104 977	64,9	35,1	54 621	61,2	38,8
2008.....	95 955	64,4	35,6	48 850	63,1	36,9
2009.....	101 096	65,9	34,1	51 084	63,4	36,6
2010.....	112 749	61,9	38,1	56 867	61,4	38,6
2011.....	107 306	59,7	40,3	56 288	59,6	40,4

Työvoimapolitiittiseen aikuiskoulutukseen osallistui vuonna 2011 yhteensä 107 000 opiskelijaa, 5 prosenttia edellisvuotista vähemmän. Työvoimapolitiittisen aikuiskoulutuksen suoritti yhteensä 56 000 opiskelijaa, mikä on prosentin edellisvuotista vähemmän. Osallistuneista ja suorittaneista suunnilleen kaksi kolmannesta on 2000-luvulla opiskellut koululaitoksen oppilaitoksissa ja noin kolmannes muualla kuin oppilaitoksissa paitsi kahtena viimeisimpänä vuonna, jolloin osallistuneita on ollut 38 prosenttia vuonna 2010 ja 40 prosenttia vuonna 2011.

Kuvio 9.2
Työvoimapolitiittisen aikuiskoulutuksen suorittaneet 2000–2011

10 Opettajat ja muu henkilökunta

Oppilaitosten opettajien ja muun henkilökunnan tiedot perustuvat Tilastokeskuksen työssäkäyntitilastoon, johon tiedot saadaan työeläkejärjestelmien rekistereistä ja muista hallinnollisista rekistereistä. Työssäkäyntitilaston opettajia kuvaavat tiedot muodostuvat henkilöistä, joiden ensisijainen ammatti on opettaminen. Mukana ovat opettajat, jotka työskentelivät vuoden viimeisellä viikolla oppilaitoksissa, joiden toimiala on alemman ja ylemmän perusasteen koulutus, lukiokoulutus, keskiasteen ammatillinen koulutus tai korkea-asteen koulutus. Työssäkäyntitilaston luvuissa on mukana myös mm. virkavapaalla

olevia opettajia ja tilapäisiä tuntiopettajia. Opettajia ja muuta henkilökuntaa koskevat tiedot on vuodesta 2005 lähtien kerätty työssäkäyntitilastoista. Vuoden 2010 aineistossa on ensimmäistä kertaa käytössä Ammattiluokitus 2010 aiemman Ammattiluokitus 2001 sijaan. Ammattiluokituksen vaihtuminen ei kuitenkaan vaikuta opettajia koskevien lukujen vertailukelpoisuuteen edelliseen vuoteen verrattuna. Sen sijaan tiedot eivät ole vertailukelpoisia aiemmissa Oppilaitostilastot -julkaisuissa (vuodet 1994–2004) esitettyjen erillisen opettajatilaston kautta kerättyjen tietojen kanssa.

Opettajia yhteensä 89 000 ja muuta henkilökuntaa noin 56 000

Peruskoulun, lukion, ammatillisen koulutuksen ja korkea-asteen koulutuksen toimialoilla työskenteli yhteensä 145 000 henkilöä vuoden 2010 lopussa. Määrä on noin 6 prosenttia kaikista työllisistä. Koulutuksen toimialoilla opettajia oli yhteensä 89 000 ja muuta henkilökuntaa noin 56 000. Opettajien määrä kääntyi lievään kasvuun. Määrä kasvoi vuoteen 2009 verrattuna 3 400 henkilöllä eli 4 prosentilla, kun muun henkilökunnan määrä pieneni noin 300 henkilöllä.

Naisten osuus opettajista koulutuksen toimialoilla säilyi ennallaan. Naisia kaikista opettajista oli 65 prosenttia vuonna 2010. Suhteellisesti eniten naisia oli peruskoulun opettajissa, 75 prosenttia, kun taas yliopistoissa naisopettajien osuus oli 44 prosenttia. Muusta henkilökunnasta naisia oli 69 prosenttia.

Peruskoulujen opettajien määrä, 47 100 kasvoi noin 800 opettajalla. Vuoden 2010 peruskoulun opettajista 38 prosenttia eli 18 100 oli luokanopettajia, 13 prosenttia erityisopettajia, 46 prosenttia lehtoreita ja tuntiopettajia sekä 3 prosenttia rehtoreita. Prosenttiosuudet ovat samat kuin vuotta aikaisemmin. Lukioiden opettajien määrä 7 600 väheni noin 100 opettajalla edellisvuoden tasosta. Ammatillisten oppilaitosten opettajien määrä, 17 500 kasvoi 7 prosenttia eli noin 1 200 opettajalla. Naisia ammatillisten oppilaitosten opettajista oli 9 300, joka on yhden prosenttiyksikön enemmän kuin vuotta aikaisemmin. Ammatillisen koulutuksen opettajien luvuissa on mukana myös ammatillisten aikuiskoulutuskeskusten opettajat. Ammattikorkeakoulujen opettajien määrä kasvoi 400 opettajalla vuodesta 2009. Ammattikorkeakoulujen 7 700 opettajasta johtajia ja rehtoreita oli noin 3 prosenttia.

Kaikkien oppilaitosryhmien rehtoreista ja johtajista oli naisia 44 prosenttia. Naisrehtorien osuus on kasvanut, mutta hitaasti. Vuoden 2006

Taulukko 10.1
Oppilaitosten henkilökunta oppilaitosryhmittäin 31.12.2010

Oppilaitosryhmä ⁴⁾	Opettajia	Naisia	Muuta henkilö- kuntaa ³⁾	Naisia	Henkilökuntaa yhteensä
		%		%	
Peruskoulu	47 146	74,8	15 829	88,8	62 975
Lukio ¹⁾	7 619	68,1	789	80,6	8 408
Ammatillinen oppilaitos ²⁾	17 489	53,1	12 297	69,9	29 786
Ammattikorkeakoulu ¹⁾	7 719	58,3	5 907	62,3	13 626
Yliopisto	8 967	43,6	21 396	55,3	30 363
Yhteensä	88 940	65,5	56 218	69,0	145 158

1) Osa muusta henkilökunnasta kirjautuu eri oppilaitosryhmään.

2) Sisältää ammatilliset oppilaitokset, ammatilliset erityis- ja erikoisoppilaitokset, ammatilliset aikuiskoulutuskeskukset sekä muut ammatilliset oppilaitokset.

3) Peruskoulun toimialalla oli 8 648 koulu- tai koulunkäyntiavustajaa vuoden 2010 lopussa.

4) Perus-, keski- ja korkea-asteen opetusjärjestelmien ulkopuolella toimivat opettajat eivät ole mukana taulukossa.

Taulukko 10.2

Peruskoulujen, lukioiden, ammatillisten oppilaitosten ja ammattikorkeakoulujen opettajat 31.12.2010

Oppilaitosryhmä	Rehtori ja johtaja		Lehtori ja tuntiopettaja		Erityisopettaja		Luokanopettaja		Opettajat yhteensä	
	Yhteensä	Naisia %	Yhteensä	Naisia %	Yhteensä	Naisia %	Yhteensä	Naisia %	Yhteensä	Naisia %
Peruskoulu	1 490	43,1	21 455	74,3	6 070	82,6	18 081	75,6	47 146	74,8
Lukio	366	33,3	7 135	69,8	45	71,1	–	–	7 619	68,1
Ammatillinen oppilaitos	645	47,8	16 362	52,9	309	69,6	–	–	17 489	53,1
Ammattikorkeakoulu	236	57,6	7 321	58,2	1	100,0	–	–	7 719	58,3
Yhteensä	2 737	44,1	52 273	64,7	6 425	81,9	18 081	75,6	79 973	67,8

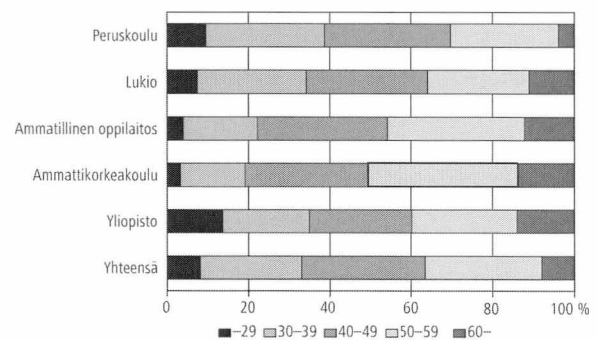
Taulukko 10.3

Yliopistojen opettajat 31.12.2010

Ammattiryhmä	Yhteensä	Naisia %
Professori	2 353	24,5
Lehtori ja yliassistentti	3 692	53,4
Assistentti ja tuntiopettaja	2 632	46,5
Yhteensä	8 677	43,4

Kuvio 10.1

Opettajien ikärakenne 31.12.2010, %

tilastoissa naisten osuus oli muutaman prosenttiyksikön pienempi, 40 prosenttia.

Peruskoulujen rehtoreista oli naisia 43 prosenttia ja lukioissa naisia oli kolmasosa. Peruskoulun muista opettajista (luokanopettajat, lehtorit ja tuntiopettajat sekä erityisopettajat) naisia oli 85 prosenttia. Lukioiden lehtoreissa ja tuntiopettajissa naisia oli 70 prosenttia. Ammatillisissa oppilaitoksissa ja ammattikorkeakouluissa sukupuolijakauma oli tasaisempi. Naisten osuus ammatillisten oppilaitosten opettajista oli noin 53 prosenttia ja ammattikorkeakoulujen opettajista 58 prosenttia.

Yliopistoissa professoreita, lehtoreita, yliassistentteja, assistentteja tai tuntiopettajia oli yhteensä 8 700 eli noin 700 enemmän kuin edellisvuonna. Opettajista 27 prosenttia oli professoreja, 43 prosenttia lehtoreita ja yliassistentteja sekä 30 prosenttia assistentteja ja tuntiopettajia. Professoreista naisia oli joka neljäs. Sen sijaan yliopistojen muista opettajista naisia oli noin puolet (51 prosenttia).

Opettajista 37 prosenttia oli 50-vuotiaita tai sitä vanhempia vuoden 2010 lopussa. Peruskoulun

opettajista 50 vuotta täyttäneitä oli 30 prosenttia. Ammatillisten oppilaitoksien ja ammattikorkeakoulujen opettajien ikärakenne oli peruskoulun opettajia vanhempi. Ammattikorkean puolella 50 vuotta täyttäneitä oli joka toinen opettaja. Opettajien mediaani-ikä oli ammattikorkeakouluissa korkein, 50 vuotta. Muilla koulutusasoilla mediaani-ikä olivat hieman alempia: peruskouluissa 43, lukioissa 45 sekä ammatillisissa oppilaitoksissa 48 vuotta.

Tietoja opettajien kelpoisuuksista ja aineenopettajien määrästä 2010

Tilastokeskus on kerännyt opetusministeriön toimeksiannosta tiedot opettajien kelpoisuuksista ja aineenopettajien määrästä keväällä 2010. Kerätyt tiedot on julkaistu Opetushallituksen julkaisussa Opettajat Suomessa 2010 (toim. Timo Kumpulainen).

11 Koulutuksen talous

Koulutuksen taloustiedot perustuvat opetustoimen valtionosuusjärjestelmässä olevien oppilaitosten osalta Opetushallituksen keräämiin tietoihin ja kunnallisen esi- ja perusopetuksen sekä lukiokoulutuksen osalta Tilastokeskuksen kuntien ja kuntayhtymien talous- ja toimintatilastojen yhteydessä tehtyyn erillistiedonkeruuseen. Yliopistojen tiedot perustuvat valtion keskuskirjanpidon aineistoon ja Tilastokeskuksen tutkimus- ja kehittämistoimintatilastojen keräämiin tietoihin yliopistojen tutkimusmenoista. Valtion opintotukimenotiedot ovat Kelan opintotuustilastoista. Joitakin tietoja on jouduttu keräämään erikseen tai arvioimaan käytettävissä olevan aineiston puutteiden ja epäyhtenäisyyden vuoksi (ks. luku Käsitteet ja luokitukset).

Käyttömenoiksi on luettu valtionosuusjärjestelmässä mukana olevien oppilaitosten osalta valtion-

Koululaitoksen käyttömenot kasvoivat vuonna 2010

Vuonna 2010 koululaitoksen käyttömenot kasvoivat edelliseen vuoteen verrattuna 4,0 prosenttia. Reaalisesti koululaitoksen käyttömenot kasvoivat edelliseen vuoteen verrattuna runsaan prosentin.

Käyttömenot olivat yhteensä 11,5 miljardia euroa vuonna 2010. Suhteessa bruttokansantuotteeseen tämä on 6,4 prosenttia. Edellisvuoteen verrattuna koululaitoksen käyttömenojen bruttokansantuoteosuus säilyi ennallaan.

Koululaitoksen käyttömenojen bruttokansantuoteosuus laski 1990-luvun jälkipuoliskolla johtuen erittäin ripeästä bruttokansantuotteen kasvusta. 2000-luvun ensimmäisinä vuosina käyt-

ösuuslainsäädännön mukaisesti ilmoitetut käyttöalouden bruttomenot.

Vuonna 2000 alkaneen 6-vuotiaiden lasten maksuttoman esiopetuksen käyttömenot päiväkodeissa ja peruskouluissa on tässä luettu mukaan koululaitoksen ja oppilaitosten käyttömenoihin.

Kaikki käyttömenoajasarjat on muunnettu vuoden 2010 hintatasoa vastaaviksi kansantalouden tilinpidon julkisia koulutusmenoja kuvaavan toimialoittaisen hintaindeksin avulla. Opiskelijakohtaisten menojen laskennassa on käytetty syyslukukauden opiskelijamäärien vuosikeskiarvoja.

Koulutuksen talouden tietoja julkaistaan Tilastokeskuksen Internet-sivuilla osoitteessa www.tilastokeskus.fi aihealueella Koulutus.

tömenojen bruttokansantuoteosuus kasvoi. Vuodesta 2003 alkaen koululaitoksen käyttömenot suhteessa bruttokansantuotteeseen laskivat eli koululaitoksen käyttömenot kasvoivat hitaammin kuin bruttokansantuote. Vuonna 2008 koululaitoksen käyttömenojen bruttokansantuoteosuus kääntyi jälleen kasvuun, kun bruttokansantuotteen kasvu hidastui. Vuonna 2009 bruttokansantuoteosuus kasvoi selvästi, kun bruttokansantuote pieneni ja koulutusmenot kasvoivat.

Oppilaitosten käyttömenot olivat 10,2 miljardia euroa, loput koululaitoksen käyttömenot muodostuvat oppisopimuskoulutuksen, koulutuksen hallinnon ja opintotuen menoista. Koulutuksen hallintoon sisältyvät opetusministeriön, Opetushallituksen sekä kuntien ja kuntayhtymien opetus- ja kulttuuritoimen hallinnon menot.

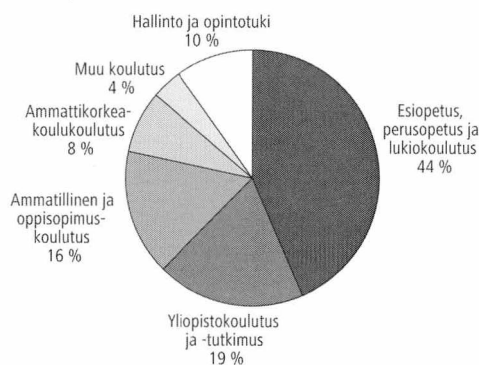
Taulukko 11.1
Koululaitoksen käyttömenot käyttökohteen mukaan 2010

Käyttökohte	milj. euroa	%
Esiopetus ¹⁾	312	2,7
Perusopetus	4 120	35,7
Lukiokoulutus	695	6,0
Ammatillinen koulutus	1 614	14,0
Oppisopimuskoulutus	177	1,5
Ammattikorkeakoulukoulutus	896	7,8
Yliopistokoulutus ja -tutkimus ²⁾	2 162	18,8
Muu koulutus	442	3,8
Hallinto	242	2,1
Opintotuki	871	7,6
Yhteensä	11 532	100,0

1) 6-vuotiaiden lasten esiopetus päiväkodeissa ja peruskouluissa.

2) Sisältää yliopistojen ulkopuolisen tutkimusrahoituksen.

Kuvio 11.1
Koululaitoksen käyttömenot käyttökohteen mukaan 2010, %

Taulukko 11.2
Koululaitoksen käyttömenot käyttökohteen mukaan 1995–2010

Käyttökohde	Vuosi								Muutos 2009–2010 %
	1995	2000	2005	2006	2007	2008	2009	2010	
	milj. euroa	milj. euroa	milj. euroa	milj. euroa	milj. euroa	milj. euroa	milj. euroa	milj. euroa	
Esiopetus ¹⁾	..	94	269	272	285	294	305	312	2,1
Perusopetus ²⁾	2 379	2 734	3 413	3 538	3 667	3 889	3 978	4 120	3,6
Lukiokoulutus ²⁾	429	503	600	618	635	665	681	695	2,1
Ammatillinen koulutus ³⁾	1 161	925	1 183	1 264	1 318	1 436	1 519	1 614	6,2
Oppisopimuskoulutus	32	96	132	139	169	212	194	177	-8,9
Ammattikorkeakoulukoulutus ³⁾	145	525	704	762	784	834	865	896	3,7
Yliopistokoulutus ja -tutkimus ⁴⁾	945	1 364	1 671	1 736	1 806	1 925	2 020	2 162	7,0
Muu koulutus ⁵⁾	265	298	361	374	389	414	428	442	3,5
Hallinto	143	161	190	191	199	218	240	242	0,7
Opintotuki	614	648	732	740	731	768	860	871	1,2
Yhteensä	6 113	7 348	9 253	9 634	9 985	10 655	11 091	11 532	4,0
Käyttömenot suhteessa BKT:hen, %	6,4	5,6	5,9	5,8	5,6	5,7	6,4	6,4	

- 1) Elokuussa 2000 alkanut 6-vuotiaiden lasten esiopetus päiväkodeissa ja peruskouluissa. Ennen elokuuta 2000 peruskoulun esiopetuksen menot sisältyvät perusopetuksen menoihin.
- 2) Menoihin on lisätty laskennallisesti kuntien opetushenkilökunnan työnantajan eläkevakuutusmaksut vuosina 1995–2000. Vuosina 2000–2010 sisältää myös kansanopistojen järjestämän perusopetuksen ja lukiokoulutuksen.
- 3) Ammatillisen koulutuksen ja ammattikorkeakoulukoulutuksen menot eivät sisällä pieniä hankkeita.
- 4) Sisältää yliopistojen ulkopuolisen tutkimusrahoituksen. Sisältää valtion kiinteistölaitoksen vuokrat vain osalta kustannusvuotta 1995.
- 5) Ei sisällä kansanopistojen tutkintoon johtavaa koulutusta vuosina 2000–2010.

Taulukko 11.3
Koululaitoksen käyttömenojen reaalikehitys ¹⁾ käyttökohteen mukaan 1995–2010

Käyttökohde	Vuosi								Muutos 2009–2010 %
	1995	2000	2005	2006	2007	2008	2009	2010	
	milj. euroa	milj. euroa	milj. euroa	milj. euroa	milj. euroa	milj. euroa	milj. euroa	milj. euroa	
Esiopetus ²⁾	..	138	329	325	324	314	313	312	-0,5
Perusopetus ³⁾	3 853	4013	4176	4223	4161	4150	4085	4120	0,9
Lukiokoulutus ³⁾	695	738	734	738	721	710	699	695	-0,5
Ammatillinen koulutus ⁴⁾	1 880	1357	1447	1508	1495	1533	1560	1614	3,4
Oppisopimuskoulutus	51	141	161	166	192	227	199	177	-11,3
Ammattikorkeakoulukoulutus ⁴⁾	235	771	861	909	890	890	888	896	1,0
Yliopistokoulutus ja -tutkimus ⁵⁾	1 530	2 002	2 044	2 072	2 049	2 054	2 074	2 162	4,3
Muu koulutus ⁶⁾	429	437	442	446	442	442	439	442	0,8
Hallinto	231	237	233	228	226	233	247	242	-1,9
Opintotuki	995	951	895	884	830	819	883	871	-1,4
Yhteensä	9 899	10 785	11 322	11 498	11 329	11 372	11 387	11 532	1,3

- 1) Käyttömenot on muutettu vuoden 2010 hintatasoa vastaaviksi kansantalouden tilinpidon julkisia koulutusmenoja kuvaavan toimialoitaisen hintaindeksin avulla.
- 2) Elokuussa 2000 alkanut 6-vuotiaiden lasten esiopetus päiväkodeissa ja peruskouluissa. Ennen elokuuta 2000 peruskoulun esiopetuksen menot sisältyvät perusopetuksen menoihin.
- 3) Menoihin on lisätty laskennallisesti kuntien opetushenkilökunnan työnantajan eläkevakuutusmaksut vuosina 1995–2000. Vuosina 2000–2010 sisältää myös kansanopistojen järjestämän perusopetuksen ja lukiokoulutuksen.
- 4) Ammatillisen koulutuksen ja ammattikorkeakoulukoulutuksen menot eivät sisällä pieniä hankkeita.
- 5) Sisältää yliopistojen ulkopuolisen tutkimusrahoituksen. Sisältää valtion kiinteistölaitoksen vuokrat vain osalta kustannusvuotta 1995.
- 6) Ei sisällä kansanopistojen tutkintoon johtavaa koulutusta vuosina 2000–2010.

Koululaitoksen käyttömenot jakautuivat siten, että esiopetuksen, perusopetuksen ja lukiokoulutuksen menot olivat yhteensä 5,1 miljardia euroa eli 44 prosenttia kaikista käyttömenoista. Yliopistokoulutuksen ja -tutkimuksen menot olivat 2,2 miljardia euroa eli 19 prosenttia ja ammatillisen koulutuksen ja oppisopimuskoulutuksen 1,7 miljardia euroa eli 16 prosenttia kaikista koululaitoksen käyttömenoista. Ammattikorkeakoulu-

koulutuksen menot olivat 0,9 miljardia euroa eli 8 prosenttia kaikista koululaitoksen käyttömenoista.

Kaikkien koulutussektorien paitsi oppisopimuskoulutuksen menot kasvoivat vuonna 2010. Koulutussektoreista eniten kasvoivat yliopistokoulutuksen ja -tutkimuksen ja ammatillisen koulutuksen menot.

Henkilöstömenojen osuus 65 prosenttia käyttömenoista

Oppilaitosten käyttömenot olivat yhteensä 10,2 miljardia euroa vuonna 2010. Valtaosa oppilaitosten käyttömenoista koostui henkilöstömenoista, joiden osuus oli 6,6 miljardia euroa eli keskimäärin 65 prosenttia käyttömenoista. Pienin osuus henkilöstömenoilla oli ammatillisessa koulutuksessa, 61 prosenttia. Suurin osuus henkilöstömenoilla oli lukiokoulutuksessa, 72 prosenttia.

Oppilaitosten muiden käyttömenojen määrä oli 3,6 miljardia euroa. Muut käyttömenot käsittävät henkilöstömenoihin kuulumattomat käyttömenot sekä oppilaitosten tarjoamiin tukitoimintoihin (esim. majoitus, kuljetus ja ruokailu) liittyvät kulutusmenot ilman henkilöstömenoja. Tiedot eivät sisällä korkeakoulutuksen (yliopistot ja ammattikorkeakoulut) tukitoimintomenoja.

Myös opiskelijakohtaiset menot kasvoivat

Opiskelijakohtaiset menot kasvoivat vuonna 2010 edelliseen vuoteen verrattuna 4,2 prosenttia. Reaalisesti opiskelijakohtaiset menot kasvoivat edelliseen vuoteen verrattuna 1,5 prosenttia.

Opiskelijakohtaiset menot kasvoivat eniten yliopistokoulutuksessa ja -tutkimuksessa ja vähiten esiopetuksessa.

Menot opiskelijaa kohden on saatu jakamalla koulutussektorittaiset kustannusvuoden menot syyslukukauden opiskelijamäärien vuosikeskiarvolla. Opiskelijakohtaisten menojen laskennassa yliopistokoulutuksen ja -tutkimuksen kustannuksiin on sisällytetty ulkopuolinen tutkimusrahoitus.

Taulukko 11.5
Oppilaitosten käyttömenot opiskelijaa kohden koulutussektorin mukaan 1995–2010

Koulutussektori	Vuosi								Muutos 2009–2010 %
	1995 euroa	2000 euroa	2005 euroa	2006 euroa	2007 euroa	2008 euroa	2009 euroa	2010 euroa	
Esiopetus	..	3 200	4 700	4 700	5 000	5 200	5 300	5 400	0,2
Perusopetus ¹⁾	4 000	4 600	5 900	6 200	6 500	7 000	7 300	7 600	4,9
Lukiokoulutus ¹⁾	3 200	3 600	4 500	4 700	4 900	5 200	5 400	5 500	2,6
Ammatillinen koulutus ²⁾	6 600	7 000	8 400	8 800	9 000	9 700	9 900	10 100	2,2
Ammattikorkeakoulukoulutus ³⁾	..	4 900	5 600	6 100	6 200	6 600	6 800	6 900	1,3
Yliopistokoulutus ja -tutkimus ⁴⁾	7 200	8 800	9 500	9 800	10 200	11 300	12 100	12 800	5,3
Yhteensä	4 800	5 300	6 500	6 800	7 100	7 600	7 900	8 300	4,2

1) Menoihin on lisätty laskennallisesti kuntien opetushenkilökunnan työnantajan eläkevuotusmaksut vuosina 1995-2000. Vuosina 2000-2010 sisältää myös kansanopistojen järjestämän perusopetuksen ja lukiokoulutuksen.

2) Ei sisällä pieniä hankkeita.

3) Opiskelijakohtaisten menojen laskennassa poissaoleviksi ilmoittautuneet uudet opiskelijat eivät sisälly ammattikorkeakoulukoulutuksen opiskelijamääriin. Ei sisällä pieniä hankkeita.

4) Sisältää yliopistojen ulkopuolisen tutkimusrahoituksen. Sisältää valtion kiinteistölaitoksen vuokrat vain osalta kustannusvuotta 1995.

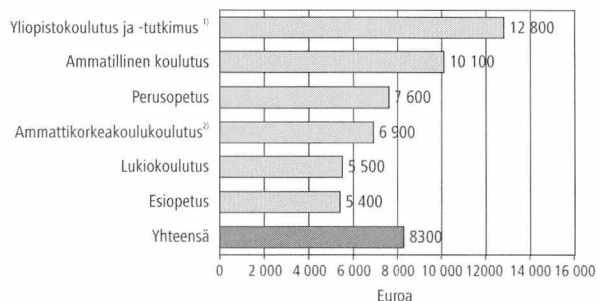
Taulukko 11.4
Oppilaitosten henkilöstömenot ja muut käyttömenot koulutussektorin mukaan 2010

Koulutussektori	Henkilöstömenoja	Osuus käyttömenoista	Muita käyttömenoja	Yhteensä
	milj. euroa	%	milj. euroa	milj. euroa
Esiopetus ¹⁾	195	63	117	312
Perusopetus	2 679	65	1 441	4 120
Lukiokoulutus	497	72	198	695
Ammatillinen koulutus	987	61	627	1 614
Ammattikorkeakoulukoulutus	581	65	315	896
Yliopistokoulutus ja -tutkimus ²⁾	1 369	63	793	2 162
Muu koulutus	305	69	137	442
Yhteensä	6 613	65	3 629	10 242

1) 6-vuotiaiden lasten esiopetus päiväkodeissa ja peruskouluissa.

2) Sisältää yliopistojen ulkopuolisen tutkimusrahoituksen.

Kuvio 11.2
Oppilaitosten käyttömenot opiskelijaa kohden koulutussektorin mukaan 2010

1) Sisältää yliopistojen ulkopuolisen tutkimusrahoituksen.

2) Opiskelijakohtaisten menojen laskennassa poissaoleviksi ilmoittautuneet uudet opiskelijat eivät sisälly ammattikorkeakoulukoulutuksen opiskelijamääriin.

Taulukko 11.6

Oppilaitosten käyttömenojen reaalikehitys ¹⁾ opiskelijaa kohden koulutussektorin mukaan 1995–2010

Koulutussektori	Vuosi								Muutos 2009–2010
	1995 euroa	2000 euroa	2005 euroa	2006 euroa	2007 euroa	2008 euroa	2009 euroa	2010 euroa	%
Esiopetus	..	4 600	5 700	5 600	5 600	5 500	5 500	5 400	–2,4
Perusopetus ²⁾	6 600	6 800	7 200	7 400	7 400	7 500	7 500	7 600	2,2
Lukiokoulutus ²⁾	5 200	5 300	5 600	5 600	5 500	5 500	5 500	5 500	–0,1
Ammatillinen koulutus ³⁾	10 800	10 300	10 300	10 500	10 200	10 400	10 200	10 100	–0,4
Ammattikorkeakoulukoulutus ⁴⁾	..	7 200	6 900	7 200	7 100	7 100	7 000	6 900	–1,3
Yliopistokoulutus ja -tutkimus ⁵⁾	11 700	12 900	11 700	11 700	11 600	12 100	12 500	12 800	2,6
Yhteensä	7 800	7 800	7 900	8 100	8 000	8 100	8 200	8 300	1,5

1) Käyttömenot on muutettu vuoden 2010 hintatasoa vastaaviksi kansantalouden tilinpidon julkisia koulutusmenoja kuvaavan toimialoittaisen hintaindeksin avulla.

2) Menoihin on lisätty laskennallisesti kuntien opetushenkilökunnan työnantajan eläkevakuutusmaksut vuosina 1995–2000. Vuosina 2000–2010 sisältää myös kansanopistojen järjestämän perusopetuksen ja lukiokoulutuksen.

3) Ei sisällä pieniä hankkeita.

4) Opiskelijakohtaisten menojen laskennassa poissaoleviksi ilmoittautuneet uudet opiskelijat eivät sisälly ammattikorkeakoulukoulutuksen opiskelijamääriin. Ei sisällä pieniä hankkeita.

5) Sisältää yliopistojen ulkopuolisen tutkimusrahoituksen. Sisältää valtion kiinteistölaitoksen vuokrat vain osalta kustannusvuotta 1995.

12 Peruskoulun ja lukiokoulutuksen ainevalinnat

Peruskoulun ainevalintatilasto sisältää tietoja peruskoululaisten ainevalinnoista. Tilasto perustuu Tilastokeskuksen opetuksen järjestäjiltä kouluittain keräämiin tietoihin. Tiedot koskevat tilannetta 20.9.2011 ja ovat vertailukelpoisia peruskouluja käsittelevän luvun 4 tietojen kanssa.

Lukiokoulutuksen ainevalintatilasto sisältää tietoja lukion koko oppimäärän suorittaneiden (lukio-

koulutuksen päättäneiden) ainevalinnoista. Tilasto perustuu Tilastokeskuksen lukiokoulutusta antavilta oppilaitoksilta keräämiin tietoihin. Tiedot koskevat lukuvuotta 2010/2011.

Peruskoulun ja lukiokoulutuksen ainevalintatietoja julkaistaan Tilastokeskuksen Internet-sivuilla osoitteessa www.tilastokeskus.fi aihealueella Koulutus.

Peruskoulun kielivalinnat

Syyslukukaudella 2011 englantia oli suosituin yhteinen kieli (A1-kieli) peruskoulun vuosiluokilla 1–6. Vuosiluokkien 1–6 oppilaista 62 prosenttia opiskeli englantia A1-kielenä muiden kielten osuuksien jäädessä 4 prosenttiin tai sen alle. Suhdelukuja tarkasteltaessa on huomattava, että suurin osa ensimmäisen ja toisen vuosiluokan oppilaista ei ole vielä lainkaan aloittanut A1-kielen opintojaan. Yhteinen kieli alkaa useimmiten kolmannella luokalla, jonka oppilaista 90 prosenttia opiskelee A1-kielenä englantia. Oppilas voi samanaikaisesti opiskella useampaa kuin yhtä samanlaajuista kieltä.

Vapaaehtoista kieltä (A2-kieltä) opiskeltiin 151 kunnassa eli 45 prosentissa kaikista kunnista. Syyslukukaudella 2011 vapaaehtoista kieltä opiskeli 13 prosenttia vuosiluokkien 1–6 oppilaista. Vapaaehtoisista kielistä suosituimmat olivat englantia ja ruotsi, joita kumpaakin opiskeli 4 prosenttia vuosiluokkien 1–6 oppilaista. Vapaaehtoisen kielen opiskelu aloitetaan tavallisimmin neljännellä tai viidennellä luokalla, joten vain pieni osa alempien luokkien oppilaista opiskelee A2-kieltä.

Syyslukukaudella 2011 lähes kaikki vuosiluokkien 7–9 oppilaat opiskelivat sekä englantia että ruotsia tai suomea joko äidinkielenä, yhteisenä tai vapaaehtoisena kielenä. Saksaa opiskeli 11 prosenttia ja ranskaa 6 prosenttia

Taulukko 12.1
Vuosiluokkien 1–6 kielivalinnat vuosiluokan mukaan 2011 ¹⁾

Kieli	Vuosiluokka						Yhteensä	Osuus vuosiluokkien 1–6 oppilaista %
	1.	2.	3.	4.	5.	6.		
Yhteinen kieli (A1) ²⁾								
Englanti	2 413	5 220	51 254	51 831	52 449	53 115	216 282	62,3
Ruotsi	332	329	521	511	521	519	2 733	0,8
Suomi	770	1 036	3 026	2 991	3 137	3 106	14 066	4,1
Ranska	142	122	593	541	490	424	2 312	0,7
Saksa	152	170	687	679	639	593	2 920	0,8
Venäjä	137	149	122	130	210	176	924	0,3
Espanja	31	34	48	36	28	0	177	0,1
Italia	–	–	–	–	–	–	–	0,0
Saame	–	–	–	–	–	–	–	0,0
Muu kieli	57	41	40	37	27	18	220	0,1
Vapaaehtoinen kieli (A2)								
Englanti	18	52	445	4 143	4 791	4 583	14 032	4,0
Ruotsi	48	61	283	3 979	4 136	4 029	12 536	3,6
Suomi	14	14	24	128	356	458	994	0,3
Ranska	1	–	99	1 438	1 724	1 502	4 764	1,4
Saksa	230	211	382	2 998	3 105	2 982	9 908	2,9
Venäjä	33	23	31	375	304	373	1 139	0,3
Espanja	–	–	45	144	326	185	700	0,2
Italia	–	–	–	–	–	–	–	0,0
Saame	24	37	36	30	33	32	192	0,1
Muu kieli	6	10	6	–	4	4	30	0,0

Vuosiluokkien 1–6 oppilasmäärä syyslukukaudella 2011 oli 347 245.

1) Oppilas voi opiskella useampaa kuin yhtä samanlaajuista kieltä.

2) A1-kieli alkaa useimmiten 3. luokalta. Pieni osa 1. ja 2. luokan oppilaista opiskelee A1-kieltä.

Taulukko 12.2
Vuosiluokkien 7–9 kielivalinnat 2011 ¹⁾

Kieli	Yhteinen kieli	Vapaaehtoinen kieli	Yhteinen kieli	Valinnainen kieli	Yhteensä	Osuus vuosiluokkien 7–9 oppilaista %
	A1	A2	B1	B2		
Englanti	166 152	13 122	236	96	179 606	99,4
Ruotsi	2 906	11 935	151 705	7	166 553	92,2
Suomi	9 430	1 176	222	–	10 828	6,0
Ranska	1 144	3 517	223	6 358	11 242	6,2
Saksa	1 600	8 162	309	9 181	19 252	10,7
Venäjä	522	449	–	2 117	3 088	1,7
Espanja	–	306	–	2 781	3 087	1,7
Italia	–	–	–	57	57	0,0
Saame	–	34	–	14	48	0,0
Latina	–	–	–	490	490	0,3
Muu kieli	37	–	–	57	94	0,1

Vuosiluokkien 7–9 oppilasmäärä syyslukukaudella 2011 oli 180 715

1) Oppilas voi opiskella useampaa kuin yhtä samanlaajuisia kieliä.

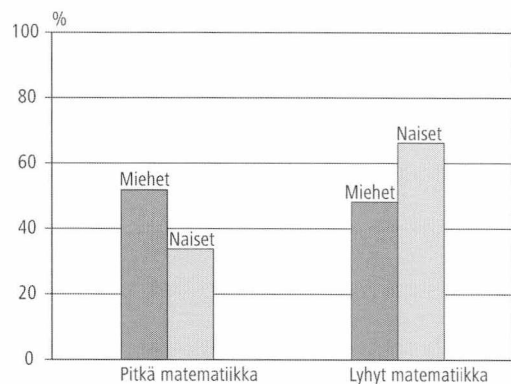
Taulukko 12.3
Lukion koko oppimäärän suorittaneiden kielivalinnat 2011 ¹⁾

Kieli	Pakolliset kielet		Valinnaiset kielet Vähintään 6 kurssia		Alle 6 kurssia	Yhteensä	Osuus lukion koko oppimäärän suorittaneista %
	A	B1	B2	B3			
Englanti	30 591	19	1	5	5	30 621	99,6
Ruotsi	2 536	25 636	–	11	157	28 340	92,2
Suomi	1 983	27	–	34	11	2 055	6,7
Ranska	584	19	874	1 147	2 517	5 141	16,7
Saksa	1 637	28	1 404	1 503	3 060	7 632	24,8
Venäjä	172	–	50	612	1 388	2 222	7,2
Saame	2	–	1	1	6	10	0,0
Latina	–	–	11	57	426	494	1,6
Espanja	52	–	76	1 653	3 048	4 829	15,7
Italia	–	–	2	192	868	1 062	3,5
Muu kieli	–	–	–	3	394	397	1,3

Lukion koko oppimäärän keväällä 2011 suorittaneiden määrä oli 30 751.

1) Oppilas voi opiskella useampaa kuin yhtä samanlaajuisia kieliä.

Kuvio 12.1
Lukion koko oppimäärän suorittaneet matematiikan laajuuden ja sukupuolen mukaan 2011, %

vuosiluokkien 7–9 oppilaista, pääasiassa vapaaehtoisena tai valinnaisena kielenä.

Lukiokoulutuksen ainevalinnat

Keväällä 2011 lukion koko oppimäärän suorittaneista 25 prosenttia oli opiskellut saksaa, 17 prosenttia ranskaa, 16 prosenttia espanjaa ja 7 prosenttia venäjää. Muita vieraita kieliä opiskelleiden osuudet jäivät 4 prosenttiin tai sen alle. Lähes kaikki lukiokoulutuksen opiskelijat opiskelivat englantia, ruotsia ja suomea joko äidinkielenä, yhteisenä tai valinnaisena kielenä.

Keväällä 2011 lukion koko oppimäärän suorittaneista 41 prosenttia oli opiskellut pitkää matematiikkaa. Naisista pitkän matematiikan oli valinnut 34 prosenttia, miehistä 52 prosenttia.

13 Erityisopetus

Vuodesta 2011 alkaen peruskoulun oppilaiden saama tuki muuttui kolmeportaiseksi. Oppimisen ja koulunkäynnin tuki voidaan jakaa yleiseen, tehostettuun ja erityiseen tukeen. Mikäli yleinen tuki ei riitä, annetaan tehostettua tukea, ja mikäli tehostettu tuki ei riitä, annetaan erityistä tukea.

Peruskoulun erityisopetustilasto sisältää tietoja peruskoululaisista, joilla on tehostetun tuen oppimissuunnitelma tai erityisen tuen päätös, sekä osa-aikaista erityisopetusta saaneiden peruskoululaisten kokonaismäärästä. Tilasto perustuu Tilastokeskuksen opetuksen järjestäjiltä kouluittain keräämiin tietoihin, jotka ovat vertailukelpoisia peruskouluja käsittelevän luvun 4 tietojen kanssa. Tiedot kuvaavat tilannetta 20.9.2011, paitsi osa-aikaista erityisopetusta saaneiden oppilaiden kokonaismäärä on edelliseltä lukuvuodelta 2010/2011.

Peruskoulun erityisopetustilastointia on muutettu vuonna 2011, mikä vaikuttaa tietojen vertailtavuuteen aikaisempiin vuosiin. Kokonaismäärästä on kuitenkin saatavissa vertailukelpoista tietoa aiemmilta vuosilta. Erityistä tukea saaneista oppilaista on saatavissa tietoa vuodesta 1995 lähtien, sillä erityisopetukseen otetut ja siirretyt peruskoulun oppilaat

Tehostetun tai erityisen tuen piirissä 11 prosenttia peruskoululaisista

Syyslukukaudella 2011 peruskoululaisista 3,3 prosenttia sai tehostettua tukea ja 8,1 prosenttia erityistä tukea. Täsmällisemmin sanottuna näillä oppilailla oli tehostetun tuen oppimissuunnitelma tai erityisen tuen päätös. Erityisen tuen oppilaiden osuus kaikista oppilaista pieneni hieman edellisestä vuodesta, jolloin se oli 8,5 prosenttia. Tehostettua tukea järjestettiin ensimmäisen kerran vuonna 2011.

Ennen vuotta 2011 erityistä tukea saaneiden määrä kasvoi pitkään, kun taas peruskoululaisten kokonaismäärä väheni ikäluokkien pienenemisen vuoksi. Vuonna 1995 erityisen tuen oppilaita oli 17 000, joka on 2,9 prosenttia tuon vuoden peruskoululaisista. Vuonna 2011 erityisen tuen oppilaita oli 44 000.

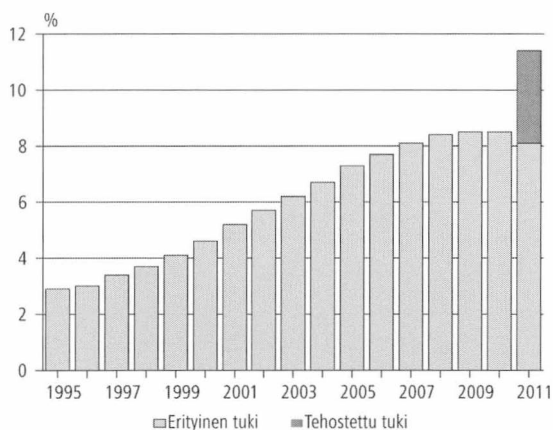
Erityisen tuen oppilaista 14 prosenttia opiskeli erityiskouluissa ja loput muissa peruskouluissa. Vuonna 2011 oli toiminnassa 118 peruskouluasteen erityiskoulua, 11 vähemmän kuin vuotta aiemmin ja 177 vähemmän kuin vuonna 1995.

on rinnastettu erityisen tuen oppilaisiin. Tehostettua tukea on tilastoitu vuodesta 2011, jolloin sitä alettiin uuden lainsäädännön mukaan järjestää. Osa-aikaisten erityisopetuksen kokonaismäärä on saatavissa lukuvuodesta 2001/2002 lähtien.

Ammatillisen koulutuksen erityisopetustilasto sisältää tietoja sellaisista tutkintotavoitteisen ammatillisen koulutuksen opiskelijoista, joille on laadittu lain velvoittama henkilökohtainen opetuksen järjestämistä koskeva suunnitelma (HOJKS). Tilasto perustuu Tilastokeskuksen ammatillista koulutusta antavilta oppilaitoksilta keräämiin tietoihin, jotka ovat vertailukelpoisia ammatillista koulutusta käsittelevän luvun 6 tietojen kanssa. Tiedot kuvaavat oppilaitosmuotoisen opetussuunnitelmaperusteisen ammatillisen koulutuksen osalta tilannetta 20.9.2011 ja näyttötutkintoon valmistavan koulutuksen ja oppisopimuskoulutuksen osalta kalenterivuotta 2011. Vertailukelpoista tietoa on saatavissa vuodesta 2004 alkaen.

Erityisopetustietoja julkaistaan myös Tilastokeskuksen Internet-sivuilla osoitteessa www.tilastokeskus.fi aihealueella Koulutus.

Kuvio 13.1
Peruskoulun tehostetun ja erityisen tuen oppilaiden osuus kaikista peruskoululaisista 1995–2011, %¹⁾

1) Vuosien 1995–2010 erityisopetukseen otetut ja siirretyt oppilaat on rinnastettu erityistä tukea saaneisiin oppilaisiin.

Tehostetun tuen oppilaista oli poikia 65 prosenttia ja tyttöjä 35 prosenttia ja erityisen tuen oppilaista poikia 69 prosenttia ja tyttöjä 31 prosenttia. Erityisen tuen oppilaista 26 prosentilla eli 11 275:lla oli pidennetty oppivelvollisuus.

Taulukko 13.1

Peruskoulun erityisen tuen oppilaat oppilaitostyyppin mukaan 1995–2011

Vuosi	Oppilaitostyyppi Erityiskoulu	Muu peruskoulu		Yhteensä			Peruskoulun koko oppilasmäärä
		Osuus peruskoulun koko oppilas- määrästä	Osuus peruskoulun koko oppilas- määrästä	Osuus peruskoulun koko oppilas- määrästä	Osuus peruskoulun koko oppilas- määrästä	Osuus peruskoulun koko oppilas- määrästä	
1995	10 871	1,8	6 142	1,0	17 013	2,9	588 162
1996	11 270	1,9	6 608	1,1	17 878	3,0	589 128
1997	11 901	2,0	8 099	1,4	20 000	3,4	592 375
1998	12 002	2,0	9 824	1,7	21 826	3,7	591 679
1999	11 884	2,0	12 481	2,1	24 365	4,1	591 272
2000	11 770	2,0	15 204	2,6	26 974	4,6	593 451
2001	10 986	1,9	19 846	3,3	30 832	5,2	595 727
2002	10 849	1,8	23 168	3,9	34 017	5,7	597 356
2003	10 461	1,8	26 378	4,4	36 839	6,2	597 414
2004	10 043	1,7	29 755	5,0	39 798	6,7	593 148
2005	9 663	1,6	33 115	5,6	42 778	7,3	586 381
2006	8 657	1,5	36 042	6,2	44 699	7,7	578 918
2007	8 169	1,4	37 916	6,6	46 085	8,1	570 689
2008	7 807	1,4	39 450	7,0	47 257	8,4	561 061
2009	7 089	1,3	40 079	7,2	47 168	8,5	553 329
2010	6 716	1,2	39 994	7,3	46 710	8,5	546 423
2011	6 046	1,1	38 035	7,0	44 081	8,1	541 931

Taulukko 13.2

Peruskoulun tehostetun ja erityisen tuen oppilaat sukupuolen ja vuosiluokan mukaan 2011

Sukupuoli / vuosiluokat	Tehostetun tuen oppilaat		Erityisen tuen oppilaat		Tehostetun ja erityisen tuen oppilaat		Peruskoulun oppilasmäärä
	Yhteensä	Osuus peruskoulun oppilasmäärästä	Yhteensä	Osuus peruskoulun oppilasmäärästä	Yhteensä	Osuus peruskoulun oppilasmäärästä	
Yhteensä	17 956	3,3	44 081	8,1	62 037	11,4	541 931
Esiopetus	240	1,9	1 095	8,7	1 335	10,6	12 639
Vuosiluokat 1–6	12 295	3,5	24 343	7,0	36 638	10,5	347 245
Vuosiluokat 7–9	5 324	2,9	18 367	10,2	23 691	13,1	180 715
Lisäopetus	97	7,3	276	20,7	373	28,0	1 332
Pojat	11 603	4,2	30 623	11,0	42 226	15,2	277 896
Esiopetus	182	2,7	786	11,7	968	14,4	6 712
Vuosiluokat 1–6	7 940	4,5	17 306	9,7	25 246	14,2	178 209
Vuosiluokat 7–9	3 425	3,7	12 368	13,4	15 793	17,1	92 263
Lisäopetus	56	7,9	163	22,9	219	30,8	712
Tytöt	6 353	2,4	13 458	5,1	19 811	7,5	264 035
Esiopetus	58	1,0	309	5,2	367	6,2	5 927
Vuosiluokat 1–6	4 355	2,6	7 037	4,2	11 392	6,7	169 036
Vuosiluokat 7–9	1 899	2,1	5 999	6,8	7 898	8,9	88 452
Lisäopetus	41	6,6	113	18,2	154	24,8	620

Taulukko 13.3

Peruskoulun erityisen tuen oppilaat vuosiluokan ja opetuksen toteutuspaikan mukaan 2011

Opetuksen toteutuspaikka	Vuosiluokka				Yhteensä	Yhteensä %
	Esiopetus	1–6	7–9	Lisäopetus		
Opetus kokonaan yleisopetuksen ryhmässä	203	5 613	3 450	51	9 317	21,1
Opetuksesta 51–99 % yleisopetuksen ryhmässä	53	3 258	4 609	13	7 933	18,0
Opetuksesta 21–50 % yleisopetuksen ryhmässä	26	1 953	1 845	3	3 827	8,7
Opetuksesta 1–20 % yleisopetuksen ryhmässä	51	2 751	1 893	6	4 701	10,7
Opetus kokonaan erityisryhmässä, muu kuin erityiskoulu	493	7 651	4 241	55	12 440	28,2
Opetus kokonaan erityisryhmässä, erityiskoulu	269	3 117	2 329	148	5 863	13,3
Yhteensä	1 095	24 343	18 367	276	44 081	100,0
Peruskoulun oppilasmäärä	12 639	347 245	180 715	1 332	541 931	.

Taulukko 13.4

Peruskoulun tehostetun ja erityisen tuen oppilaiden saama osa-aikainen erityisopetus, tukiopetus, avustaja- ja tulkintemispalvelut sekä muut tukimuodot 2011 ¹⁾

Oppilaan tuki sisältäen	Tehostetun tuen oppilaat		Erityisen tuen oppilaat		Tehostetun ja erityisen tuen oppilaat	
	Yhteensä	Osuus tehostetun tuen oppilaista	Yhteensä	Osuus tehostetun tuen oppilaista	Yhteensä	Osuus tehostetun ja erityisen tuen oppilaista
		%		%		%
Osa-aikaista erityisopetusta	13 913	77,5	15 018	34,1	28 931	46,6
Tukiopetusta	9 920	55,2	13 113	29,7	23 033	37,1
Avustaja- ja tulkintemispalveluja	7 121	39,7	20 853	47,3	27 974	45,1
Muita tukimuotoja	3 541	19,7	7 302	16,6	10 843	17,5

1) Oppilaan tehostettu tai erityinen tuki voi sisältää useita tukimuotoja, esimerkiksi sekä osa-aikaista erityisopetusta että avustaja- ja/tai tulkintemispalveluja.

Vuosiluokittain tarkasteltuna sekä tehostetun että erityisen tuen oppilaiden osuus oli suurin lisäopetuksessa. Tehostetun tuen oppimissuunnitelma oli tehty vuonna 2011 hieman useammin luokkien 1–6 kuin luokkien 7–9 oppilaille. Erityisen tuen päätös oli aiempien vuosien tapaan yleisempi yläluokkien oppilailla.

Peruskoulun vuosiluokilla 1–9 ja lisäopetuksessa erityisen tuen oppilaista 44 prosenttia opiskeli kaikissa aineissa yleisopetuksen oppimäärää. Oppilaista 14 prosentilla oli yksilöllistettyjä (helpotettuja) oppiaineiden oppimäärää yksi, 12 prosentilla 2–3 ja 25 prosentilla neljä tai enemmän. Toiminta-alueittain erityisen tuen oppilasta opiskeli 5 prosenttia. Opetus voidaan järjestää toiminta-alueittain, jos oppilaan vaikean vamman tai sairauden vuoksi opetusta ei voida järjestää oppiaineittaisten oppimäärien mukaan.

Erityistä tukea saaneista oppilaista 21 prosenttia oli integroitu kokonaan yleisopetuksen ryhmiin. Lisäksi 18 prosenttia sai opetuksestaan yli puolet (51–99 prosenttia) yleisopetuksen ryhmässä. Loput 61 prosenttia erityisen tuen oppilaista sai vähintään puolet opetuksestaan erityisryhmässä. Tästä kokonaan erityisryhmässä opetuksensa saaneiden osuus oli 42 prosenttia.

Tehostetun tai erityisen tuen oppilaan tukeen voi sisältyä yksi tai useampia tukimuotoja. Tehostettua tukea saaneista oppilaista 77 prosentilla tukeen sisältyi osa-aikaista erityisopetusta, 55 prosentilla tukiopetusta ja 40 prosentilla avustaja- ja/tai tulkintemispalveluja vuonna 2011. Lisäksi 20 prosentilla tukeen sisältyi muita tukimuotoja. Erityistä tukea saaneista oppilaista 34 prosentilla tukeen sisältyi osa-aikaista erityisopetusta, 30 prosentilla tukiopetusta, 47 prosentilla avustaja- ja/tai tulkintemispalveluja ja 17 prosentilla muita tukimuotoja.

Kuntien ja kuntayhtymien järjestämässä perusopetuksessa (sisältäen aikuisten perusopetuksen) annettiin 434 100 tukiopetustuntia vuonna 2011. Tukiopetusta, kuten myös muita tukimuotoja,

voidaan järjestää osana oppilaan tehostettua tai erityistä tukea tai osana yleistä tukea. Yleinen tuki on luonteeltaan tilapäisempää kuin tehostettu tai erityinen tuki, eikä se edellytä oppimissuunnitelmaa tai hallinnollista päätöstä.

Osa-aikaista erityisopetusta sai 22 prosenttia peruskoululaisista

Yhteensä 118 400 oppilasta eli 21,7 prosenttia syksyn 2010 peruskoululaisista sai osa-aikaista erityisopetusta lukuvuonna 2010/2011. Osa-aikaista erityisopetusta saavien määrä väheni 8 prosenttia edellisluvuvuodesta.

Osa-aikaista erityisopetusta saaneiden oppilaiden osuus kaikista peruskoululaisista on pysytellyt runsaassa 20 prosentissa ainakin sen kymmenen vuoden ajan, jolta vertailukelpoisia tilastoja on saatavissa. Osa-aikaisen erityisopetuksen oppilaista 59 prosenttia oli poikia ja 41 prosenttia tyttöjä.

Nuorille suunnatun ammatillisen koulutuksen opiskelijoista 14 prosenttia erityisopetuksessa

Tutkintotavoitteisen ammatillisen koulutuksen opiskelijoista 20 100 eli 7,2 prosenttia oli erityisopiskelijoita syksyllä 2011. Vastaava prosenttiosuus oli vuotta aiemmin 6,9. Oppilaitosmuotoisessa opetussuunnitelmaperusteisessa toisen asteen ammatilliseen perustutkintoon tähtäävässä koulutuksessa (nuorille suunnatussa ammatillisessa koulutuksessa) erityisopiskelijoita oli 19 100 eli 14,3 prosenttia opiskelijoista. Vuotta aiemmin vastaava luku oli 13,8. Näyttötutkintoon valmistavassa koulutuksessa erityisopiskelijoita oli vuonna

Taulukko 13.5

Peruskoulussa osa-aikaista erityisopetusta saaneet oppilaat sukupuolen mukaan lukuvuosina 2001/2002–2010/2011 ¹⁾

Lukuvuosi	Yhteensä	Osuus peruskoulun oppilasmäärästä	Poikia	Osuus peruskoulun poikien määrästä	Tyttöjä	Osuus peruskoulun tyttöjen määrästä	Peruskoulun koko oppilasmäärä syyslukukaudella
		%		%		%	
2001/2002	119 547	20,1	77 422	25,4	42 125	14,5	595 727
2002/2003	124 137	20,8	78 572	25,7	45 565	15,6	597 356
2003/2004	126 390	21,2	79 356	26,0	47 034	16,1	597 414
2004/2005	129 948	21,9	80 541	26,5	49 407	17,1	593 148
2005/2006	128 291	21,9	78 600	26,2	49 691	17,3	586 381
2006/2007	128 641	22,2	78 388	26,5	50 253	17,8	578 918
2007/2008	126 288	22,1	76 583	26,2	49 705	17,9	570 689
2008/2009	127 889	22,8	77 160	26,9	50 729	18,5	561 061
2009/2010	128 657	23,3	77 485	27,3	51 172	19,0	553 329
2010/2011	118 427	21,7	70 458	25,1	47 969	18,0	546 423

1) Oppilas on voinut saada osa-aikaista erityisopetusta myös erityisen tuen aikana.

Taulukko 13.6

Ammatillisen koulutuksen erityisopiskelijat opetuksen toteutuspaikan mukaan 2004–2011

Vuosi	Toteutuspaikka		Muussa ammatillisesta koulutusta antavassa oppilaitoksessa				Yhteensä ¹⁾	Ammatillisen koulutuksen opiskelijamäärä	
	Ammatillisessa erityisoppilaitoksessa	Osuus ammatillisen koulutuksen opiskelijamäärästä	Erityisopetusryhmässä		Yleisopetuksen ryhmässä ²⁾				
			Osuus ammatillisen koulutuksen opiskelijamäärästä	%	Osuus ammatillisen koulutuksen opiskelijamäärästä	%			
2004	2 493	1,1	1 557	0,7	8 401	3,6	12 451	5,4	230 823
2005	2 464	1,0	1 863	0,8	9 618	4,0	13 945	5,7	243 398
2006	2 461	1,0	1 693	0,7	10 762	4,2	14 916	5,8	256 872
2007	2 461	0,9	1 718	0,6	11 279	4,2	15 458	5,8	266 479
2008	2 397	0,9	1 605	0,6	12 460	4,5	16 462	6,0	275 498
2009	2 536	0,9	1 659	0,6	14 066	5,0	18 261	6,5	281 572
2010	2 497	0,9	1 872	0,7	14 944	5,3	19 313	6,9	279 863
2011	2 579	0,9	1 805	0,6	15 679	5,6	20 063	7,2	279 266

1) Vuonna 2011 erityisopiskelijoista 19 116 opiskeli oppilaitosmuotoisessa opetussuunnitelmaperusteisessä koulutuksessa, 735 näyttötutkintoon valmistavassa koulutuksessa ja 212 oppisopimuskoulutuksessa.

2) Sisältää yleisopetuksen ryhmässä järjestetyn oppilaitosmuotoisen opetussuunnitelmaperusteisen ammatillisen koulutuksen, muualla kuin ammatillisissa erityisoppilaitoksissa järjestetyn näyttötutkintoon valmistavan koulutuksen sekä kaiken oppisopimuskoulutuksen.

2011 yhteensä 735 ja oppisopimuskoulutuksessa 212, molemmissa alle prosentti opiskelijoista.

Miehiä erityisopiskelijoista oli 59 prosenttia. Yleisimpiä syitä erityisopetukseen olivat kielelliset vaikeudet, hahmottamisen, tarkkaavaisuuden ja keskittymisen vaikeudet sekä lievä kehityksen viivästyminen. Lähes puolet erityisopiskelijoista opiskeli tekniikan ja liikenteen alalla.

Erityisopiskelijoista 13 prosenttia opiskeli ammatillisissa erityisoppilaitoksissa ja 9 prosenttia muiden ammatillisesta koulutusta antavien oppilaitosten erityisryhmissä. Muiden opiskelijoiden kanssa samassa ryhmässä (integroituina) opiskeli 78 prosenttia opiskelijoista.

14 Koulutukseen hakeutuminen ja pääsy

Tässä luvussa tarkastellaan vuonna 2011 tutkintoon johtavaan koulutukseen hakeutumista ja pääsyä sekä peruskoulun päättäneiden ja ylioppilaiden välitöntä sijoittumista jatko-opintoihin.

Tiedot hakeneista perustuvat Opetushallituksen Tilastokeskukselle toimittamiin hakurekisterien aineistoihin. Ammatillisen koulutuksen ja lukiokoulutuksen hakurekisterin aineisto ei sisällä Ahvenanmaan eikä yhteishaun ulkopuolisen koulutuksen tietoja. Tiedot uusista opiskelijoista ja opiskelijoista perustuvat Tilastokeskuksen oppilaitoksilta keräämiin tietoihin. Tiedot peruskoulun päättäneistä perustuvat Opetushallituksen ammatillisen koulutuksen ja lukiokoulutuksen hakurekisterin tietoihin. Tiedot ylioppilastutkinnon suorittaneista ja suorituista tutkinnoista perustuvat Tilastokeskuksen tutkintorekisteriin.

Koulutukseen hakeneita ja uusia opiskelijoita tarkastellaan koulutussektorin ja opetushallinnon

koulutusala- ja koulutusasteluokituksen mukaan. Sama henkilö voi sisältyä kerran kunkin koulutussektorin tai koulutusasteen lukumäärään, esimerkiksi kerran toisen asteen ammatillisen koulutuksen ja kerran ammattikorkeakoulukoulutuksen lukumäärään, mikäli muuta ei ole mainittu. Koulutussektori yliopistokoulutus sisältää alempien ja ylempien korkeakoulututkintojen koulutukset ja koulutussektori ammattikorkeakoulukoulutus ammattikorkeakoulututkintojen ja ylempien ammattikorkeakoulututkintojen koulutukset.

Liitetaulukot 21–23 sisältävät tietoja hakeneista ja uusista opiskelijoista koulutusalan, koulutussektorin ja aikaisemman koulutuksen mukaan.

Tietoja koulutukseen hakeutumisesta julkaistaan Tilastokeskuksen Internet-sivuilla osoitteessa www.tilastokeskus.fi aihealueella Koulutus.

Koulutukseen hakeneita enemmän, opiskelemaan päässeitä vähemmän

Vuonna 2011 alkaneeseen koulutukseen haki 367 000 nuorta tai aikuista ja heistä 58 prosenttia aloitti opiskelun. Koulutukseen hakeneiden määrä lisääntyi puolella prosentilla ja uusien opiskelijoiden määrä väheni vajaalla prosentilla edelliseen vuoteen verrattuna.

Hakeneiden määrä lisääntyi toisen asteen ammatillisessa koulutuksessa ja ammattikorkeakoulukoulutuksessa, mutta väheni lukiokoulutuksessa. Uusien opiskelijoiden määrä väheni kaikilla

muilla koulutussektoreilla paitsi yliopistokoulutuksessa. Useammalle kuin yhdelle koulutussektorille hakeneet tai niillä aloittaneet on laskettu tässä mukaan jokaisen koulutussektorin osalta.

Lukioon hakeneista 94 prosenttia ja toisen asteen ammatilliseen koulutukseen hakeneista 81 prosenttia aloitti opiskelun. Ammattikorkeakouluihin hakeneista 36 prosenttia ja yliopistoihin hakeneista 29 prosenttia aloitti opinnot. Osuudet olivat yliopistokoulutusta lukuun ottamatta pienempiä kuin edellisenä vuonna.

Miesten pääsy koulutukseen oli helpompaa kuin naisten. Vain lukiokoulutuksessa miesten hyväksymisprosentti oli pienempi kuin naisten.

Taulukko 14.1

Koulutukseen hakeneet ja uudet opiskelijat koulutussektorin mukaan 2005–2011 ¹⁾

Koulutussektori	Hakijoita					Muutos edellisestä vuodesta %	Uusia opiskelijoita					Muutos edellisestä vuodesta %
	2005	2008	2009	2010	2011		2005	2008	2009	2010	2011	
Lukiokoulutus	41 756	40 835	40 296	40 027	39 219	-2,0	39 543	38 742	38 051	37 867	36 781	-2,9
Toisen asteen ammatillinen koulutus	118 136	131 175	133 739	139 686	141 405	1,2	101 698	113 539	112 583	114 315	114 069	-0,2
Ammattikorkeakoulukoulutus	92 281	87 162	97 862	106 355	107 394	1,0	36 827	36 908	38 084	39 305	38 682	-1,6
Yliopistokoulutus ²⁾	70 478	66 188	76 058	78 698	78 516	-0,2	20 838	19 628	20 155	22 892	23 040	0,6
Yhteensä ²⁾	322 651	325 360	347 955	364 766	366 534	0,5	198 906	208 817	208 873	214 379	212 572	-0,8

1) Hakija tai uusi opiskelija sisältyy yhden kerran koulutussektorin lukumäärään.

2) Yliopistojen uusien opiskelijoiden määrittely on muuttunut vuodesta 2010 alkaen. Lukumäärät viivan eri puolilla eivät ole täysin verrannollisia keskenään.

Ks. Luku Käsitteet ja luokitukset.

Taulukko 14.2

Koulutukseen hakeneet ja uudet opiskelijat koulutussektorin ja sukupuolen mukaan 2011¹⁾

Koulutussektori	Hakijoita			Uusia opiskelijoita			Uusien opiskelijoiden osuus hakijoista, %		
	Yhteensä	Naisia	Miehiä	Yhteensä	Naisia	Miehiä	Yhteensä	Naisia	Miehiä
Lukiokoulutus	39 219	22 020	17 199	36 781	20 846	15 935	93,8	94,7	92,7
Toisen asteen ammatillinen koulutus	141 405	73 698	67 707	114 069	57 399	56 670	80,7	77,9	83,7
Ammattikorkeakoulukoulutus	107 394	63 199	44 195	38 682	21 128	17 554	36,0	33,4	39,7
Yliopistokoulutus	78 516	45 844	32 672	23 040	12 974	10 066	29,3	28,3	30,8
Yhteensä	366 534	204 761	161 773	212 572	112 347	100 225	58,0	54,9	62,0

1) Hakija tai uusi opiskelija sisältyy yhden kerran koulutussektorin lukumäärään.

Vajaa puolet ammatillisen koulutuksen uusista opiskelijoista suoraan peruskoulusta

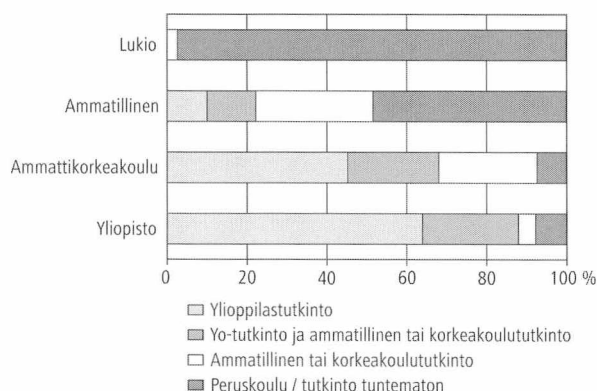
Vuonna 2011 toisen asteen ammatilliseen koulutukseen hakeneista oli 51 prosenttia peruskoululaisia. Ammatillisen koulutuksen uusista opiskelijoista 48 prosenttia oli peruskoululaisia, 10 prosenttia pelkkiä ylioppilaita ja 30 prosenttia toisen asteen ammatillisen koulutuksen jo aiemmin suorittaneita. Sekä lukiokoulutukseen hakeneista että uusista opiskelijoista runsas 97 prosenttia oli pelkän peruskoulun suorittaneita (liitetaulukot 21 ja 22).

Ammattikorkeakoulukoulutuksen uusista opiskelijoista 45 prosenttia oli pelkästään ylioppilaita. Osuus on pienentynyt viime vuosina, esimerkiksi kolme vuotta aiemmin vuonna 2008 osuus oli 52 prosenttia. Sellaisia, joilla oli sekä ylioppilastutkinto että toisen asteen ammatillinen koulutus, oli 10 prosenttia vuonna 2011. Osuus oli samansuuruinen kuin vuotta aiemmin. Ammattikorkeakoulukoulutuksen uusista opiskelijoista oli ei-ylioppilaita 32 prosenttia. Osuus oli prosenttiyksikön suurempi kuin edellisenä vuonna.

Yliopistokoulutuksen uusista opiskelijoista 64 prosenttia, puoli prosenttiyksikköä vähemmän kuin edellisvuonna, oli pelkästään ylioppilaita. Uusista opiskelijoista 24 prosentilla oli ylioppilastutkinnon lisäksi jokin toisen asteen ammatillinen, opistoasteen, ammattikorkeakoulu- tai yliopistotutkinto. Osuus on prosenttiyksikön edellisvuotta pienempi. Ei-ylioppilaita oli yliopistokoulutuksen uusista opiskelijoista 12 prosenttia, prosenttiyksikön verran enemmän kuin edellisenä vuonna.

Yksityiskohtaisempia tietoja koulutukseen hakeneiden ja uusien opiskelijoiden pohjakoulutuksesta on liitetaulukoissa 21–23.

Kuvio 14.1
Uudet opiskelijat koulutussektorin ja aikaisemman koulutuksen mukaan 2011, %

Kahdeksan prosenttia haki sekä yliopisto- että ammattikorkeakoulukoulutukseen

Seuraavassa tarkastellaan ns. päällekkäishakua ja päällekkäisaloittamista, jossa kuvataan sitä, kuinka moni haki samanaikaisesti useammalle koulutussektorille tai aloitti useammassa koulutuksessa.

Vuonna 2011 alkaneeseen koulutukseen haki kaikkiaan 310 200 henkeä. Ainoastaan toisen asteen koulutukseen haki 52 prosenttia, vain ammattikorkeakoulukoulutukseen 21 prosenttia ja vain yliopistokoulutukseen 15 prosenttia hakijoista. Sekä yliopisto- että ammattikorkeakoulukoulutukseen haki 24 100 henkeä eli 8 prosenttia hakijoista. Samanaikaisesti toisen asteen ja ammattikorkeakoulukoulutukseen haki 10 500 henkeä, mikä on 3 prosenttia hakijoista. Sekä yliopistoihin että toisen asteen koulutukseen pyrki 1 500 hakijaa. Kaikille sektoreille haki noin 3 600 henkeä, prosentti kaikista hakijoista. Useammalle

Taulukko 14.3

Hakeminen samanaikaisesti eri asteisiin koulutuksiin ja uudet opiskelijat samanaikaisesti eri asteisissa koulutuksissa 2011 ¹⁾

Koulutus	Koulutukseen hakeneita		Uusia opiskelijoita	
		%		%
Toisen asteen koulutus ¹⁾	161 470	52,1	149 370	71,2
Ammattikorkeakoulukoulutus	63 770	20,6	37 167	17,7
Yliopistokoulutus	45 242	14,6	22 434	10,7
Toisen asteen koulutus ja ammattikorkeakoulukoulutus	10 520	3,4	548	0,3
Toisen asteen koulutus ja yliopistokoulutus	1 485	0,5	128	0,1
Ammattikorkeakoulukoulutus ja yliopistokoulutus	24 110	7,8	100	0,0
Toisen asteen koulutus, ammattikorkeakoulukoulutus sekä yliopistokoulutus	3 594	1,2	1	0,0
Yhteensä	310 191	100,0	209 748	100,0

1) Toisen asteen koulutus sisältää lukiokoulutuksen ja ammatillisen koulutuksen. Kukin hakija sisältyi taulukkoon vain kerran.

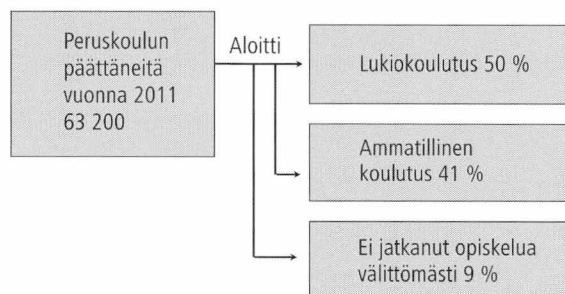
kuin yhdelle koulutussektorille samana vuonna hakeneita oli enemmän kuin edellisvuonna.

Peruskoulusta jatko- opintoihin päässeitä hieman edellisvuotista vähemmän

Vuonna 2011 peruskoulun 9. luokan päättäneitä oli 63 200. Heistä 52 prosenttia haki lukioihin ja 46 prosenttia toisen asteen ammatilliseen koulutukseen. Lukioihin hakeneiden ja lukioissa aloittaneiden osuudet pienenevät ja vastaavasti ammatilliseen koulutukseen hakeneiden ja siellä aloittaneiden osuudet kasvoivat hieman edellisestä vuodesta.

Peruskoulun päättäneistä 91 prosenttia sijoitui koulutukseen siten, että 50 prosenttia aloitti lukioissa ja 41 prosenttia toisen asteen ammatillisessa koulutuksessa. Peruskoulun päättäneistä 9 prosenttia ei jatkanut tutkintoon johtavia opintojaan välittömästi. Osuus kasvoi aavistuksen edellisvuodesta.

Kuvio 14.2
Peruskoulun 9. luokan päättäneiden välitön sijoittuminen jatko-opintoihin 2011

Peruskoulun päättäneistä tytöistä 58 prosenttia aloitti lukioissa ja 33 prosenttia toisen asteen ammatillisessa koulutuksessa. Vastaavasti pojista 42 prosenttia aloitti lukioissa ja 49 prosenttia toisen asteen ammatillisessa koulutuksessa.

Taulukko 14.4

Peruskoulun päättäneiden hakeutuminen ja sijoittuminen välittömästi opiskelemaan koulutussektorin ja sukupuolen mukaan 2011 ¹⁾

Koulutussektori	Yhteensä	Ero edelliseen vuoteen		Tyttöjä	Ero edelliseen vuoteen		Poikia	Ero edelliseen vuoteen	
		%	%-yks.		%	%-yks.		%	%-yks.
Peruskoulun 9. luokan päättäneitä 2011	63 194	100,0	.	30 844	100,0	.	32 350	100,0	.
Hakeneita ¹⁾									
Lukiokoulutus	33 015	52,2	-0,6	18 595	60,3	-0,4	14 420	44,6	-0,6
Toisen asteen ammatillinen koulutus	29 202	46,2	0,7	11 781	38,2	0,5	17 421	53,9	0,8
Hakematta jättäneitä	977	1,5	-0,2	468	1,5	-0,1	509	1,6	-0,1
Aloittaneita ²⁾									
Lukiokoulutus	31 368	49,6	-0,8	17 805	57,7	-0,6	13 563	41,9	-0,8
Toisen asteen ammatillinen koulutus	26 064	41,2	0,5	10 171	33,0	0,4	15 893	49,1	0,5
Ei jatkanut välittömästi tutkintotavoitteista opiskelua	5 762	9,1	0,2	2 868	9,3	0,2	2 894	8,9	0,2

1) Ensisijaisen hakutoiveen mukaan.

2) Peruskoulun päättäneet, jotka aloittivat sekä lukio- että ammatillisessa koulutuksessa on laskettu lukiokoulutuksen aloittaneisiin.

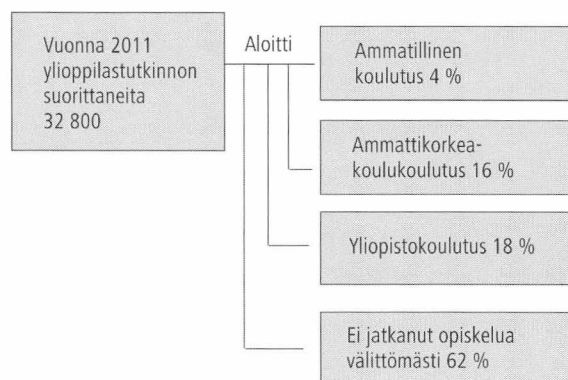
Uusista ylioppilaista 38 prosenttia jatkoi heti opiskelua

Vuonna 2011 valmistui 32 800 ylioppilasta. Ylioppilaista 76 prosenttia haki ja 24 prosenttia ei hakenut jatko-opintoihin ylioppilaaksitulovuotenaan. Jatko-opintoihin hakematta jättäneitä oli lähes prosenttiyksikkö enemmän kuin vuotta aiemmin. Uusista ylioppilaista 28 prosenttia haki vain yliopistokoulutukseen. Sekä ammattikorkeakoulu- että yliopistokoulutukseen haki 24 prosenttia. Vain ammattikorkeakoulukoulutukseen haki 21 prosenttia ja toisen asteen ammatilliseen koulutukseen 2 prosenttia.

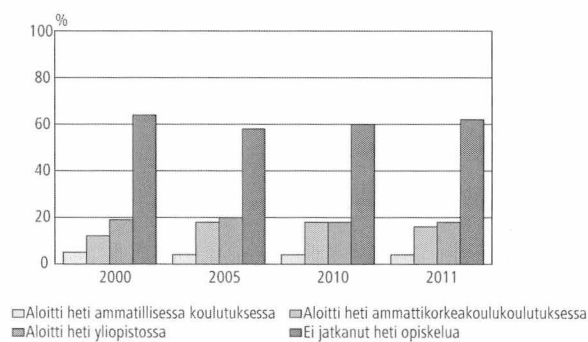
Vuoden 2011 ylioppilaista 38 prosenttia sai heti jatko-opiskelupaikan. Yliopistokoulutuksessa aloitti 18 prosenttia, ammattikorkeakoulukoulutuksessa 16 prosenttia ja toisen asteen ammatillisessa koulutuksessa 4 prosenttia. Välittömästi jatko-opintoihin päässeiden osuus oli 1,5 prosenttiyksikköä pienempi kuin vuotta aiemmin. Jatko-opintoihin päässeiden uusien ylioppilaiden osuus on vaihdellut 2000-luvulla 40 prosentin molemmin puolin. (Kuvio 14.4.)

Uudet naisylioppilaat hakivat jatko-opintoihin miehiä useammin, mutta pääsivät niihin harvemmin. Naisylioppilaat aloittivat miehiä useammin toisen asteen ammatillisessa koulutuksessa, miesylioppilaat sen sijaan sijoittuivat suhteellisesti naisia useammin yliopistokoulutukseen. Ammattikorkeakoulukoulutukseen sijoittui yhtä suuri osa uusista mies- ja naisylioppilaista.

Kuvio 14.3
Vuoden 2011 ylioppilaiden välitön sijoittuminen jatko-opintoihin

Kuvio 14.4
Ylioppilaiden välitön sijoittuminen koulutukseen 2000–2011, %

Taulukko 14.5

Ylioppilaiden hakeutuminen ja sijoittuminen välittömästi jatko-opintoihin koulutussektorin ja sukupuolen mukaan 2011¹⁾

Koulutussektori	Yhteensä		Naisia		Miehiä		Ero edelliseen vuoteen		
		%	%-yks.	%	%-yks.	%	%-yks.		
Ylioppilaita 2011	32 801	100,0	.	18 789	100,0	.	14 012	100,0	.
Hakeneita¹⁾									
Toisen asteen ammatillinen koulutus	685	2,1	0,1	474	2,5	-0,1	211	1,5	0,2
Vain ammattikorkeakoulukoulutus	6 956	21,2	-1,5	4 310	22,9	-1,4	2 646	18,9	-1,5
Sekä ammattikorkeakoulukoulutus että yliopistokoulutus	8 006	24,4	0,4	5 243	27,9	0,9	2 763	19,7	-0,1
Vain yliopistokoulutus	9 279	28,3	0,3	4 788	25,5	-0,3	4 491	32,1	1,0
Hakematta jättäneitä	7 875	24,0	0,7	3 974	21,2	0,9	3 901	27,8	0,4
Aloittaneita¹⁾									
Toisen asteen ammatillinen koulutus	1 374	4,2	0,0	1 090	5,8	-0,3	284	2,0	0,5
Ammattikorkeakoulukoulutus	5 300	16,2	-1,2	3 035	16,2	-1,1	2 265	16,2	-1,2
Yliopistokoulutus	5 850	17,8	-0,3	2 924	15,6	-0,4	2 926	20,9	-0,1
Ei jatkanut välittömästi tutkintotavotteista opiskelua	20 277	61,8	1,5	11 740	62,5	1,9	8 537	60,9	0,9

1) Hakenut tai aloittanut sisältyy yhden kerran taulukon lukumäärään koulutusasteeltaan korkeimman koulutuksen mukaan.

Taulukko 14.6

Koulutukseen hakeneet ja sijoittuneet ylioppilaat ylioppilastutkinnon suoritusvuoden mukaan 2011

Ylioppilastutkinnon suoritusvuosi	Koulutukseen hakeneet ylioppilaat ¹⁾		Koulutukseen sijoittuneet ylioppilaat ¹⁾		Joista		Ammattikorkeakoulu- koulutus		Toisen asteen ammattillinen koulutus	
	Yhteensä	%	Yhteensä	%	Yliopistokoulutus	%		%		%
–2006	58 542	44,2	33 056	46,4	6 205	30,6	9 527	36,3	17 324	70,3
2007	6 895	5,2	3 288	4,6	1 095	5,4	1 237	4,7	956	3,9
2008	9 027	6,8	4 469	6,3	1 355	6,7	1 916	7,3	1 198	4,9
2009	14 017	10,6	7 520	10,6	2 338	11,5	3 471	13,2	1 711	6,9
2010	18 912	14,3	10 315	14,5	3 409	16,8	4 816	18,3	2 090	8,5
2011	24 926	18,8	12 524	17,6	5 850	28,9	5 300	20,2	1 374	5,6
Yhteensä	132 319	100,0	71 172	100,0	20 252	100,0	26 267	100,0	24 653	100,0

1) Hakeneet tai aloittanut sisältyy yhden kerran taulukon lukumäärään koulutusasteeltaan korkeimman koulutuksen mukaan.

*Koulutukseen haki 132 000
mutta pääsi 71 000
ylioppilasta*

Jatko-opintopaikkaa haki vuonna 2011 kaikkiaan
132 000 ylioppilasta, mikä on neljä kertaa niin

paljon kuin tuona vuonna ylioppilaaksi kirjoitta-
neiden määrä. Jatko-opiskelun aloitti 71 000 yli-
oppilasta. Heistä 18 prosenttia oli vuoden 2011
ylioppilaita. Saman vuoden ylioppilaiden osuus
aloittaneista oli puoli prosenttiyksikköä pienempi
kuin vuotta aiemmin.

15 Opintojen kulku

Seuraavassa tarkastellaan lukiokoulutuksen, toisen asteen ammatillisen koulutuksen, ammattikorkeakoulukoulutuksen ja yliopistokoulutuksen ylemmän korkeakoulututkinnon uusien opiskelijoiden opintojen kulkua vuoden 2010 loppuun mennessä. Tilasto sisältää tietoja opintoihin kuluneesta ajasta, opiskelijoiden suorittamista tutkinnoista ja opintojen jatkamisesta sekä toiminnasta vuoden 2010 lopussa. Toisen asteen lukio- ja ammatillisen koulutuksen opiskelijoita on seurattu vuodesta 2007 ja ammattikorkeakouluopiskelijoita vuodesta 2006 vuoden 2010 loppuun. Yliopisto-opiskelijoita on seurattu vuosina 2005–2010 ja vuosina 1995–2010.

Tiedot perustuvat Tilastokeskuksen henkilöopijaisiin rekisteriaineistoihin. Tiedot uusista opiskelijoista perustuvat Tilastokeskuksen oppilaitoksilta

keräämiin henkilöperijaisiin opiskelijatietoihin, tutkintotiedot vuoden 2010 tutkintorekisterin tietoihin, tiedot opiskelusta vuoden 2010 opiskelijatietoihin ja tiedot työssäkäynnistä ja muusta toiminnasta vuoden 2010 työssäkäyntitilaston ennakkotietoihin. Yliopistokoulutusta koskevassa kohdassa tiedot perustuvat vastaavien vuosien vastaaviin aineistoihin. Tämä tilasto on laadittu yhdistelemällä edellä mainittuja aineistoja, eikä tätä varten ole tehty erillisiä tiedonkeruita. Koulutuksen luokittelussa on käytetty opetushallinnon koulutusala- ja koulutusasteluokitusta.

Tietoja opintojen kulusta julkaistaan Tilastokeskuksen Internet-sivuilla osoitteessa www.tilastokeskus.fi aihealueella Koulutus.

Lähes 80 prosenttia suoritti ylioppilastutkinnon runsaassa kolmessa vuodessa

Lukion oppimäärä on laajuudeltaan kolmivuotinen ja sen voi suorittaa 2–4 vuodessa. Ylioppilastutkinnon voi suorittaa hajautettuna 3 osassa. Seuraavassa tarkastellaan vuonna 2007 nuorten opetussuunnitelman mukaan lukiokoulutuksen aloittaneiden opintojen kulkua vuoden 2010 loppuun mennessä.

Vuoden 2007 nuorten lukiokoulutuksen 34 500 uudesta opiskelijasta noin 79 prosenttia suoritti ylioppilastutkinnon vuoden 2010 loppuun mennessä. Lähes prosentti suoritti muun kuin ylioppilastutkinnon, lähinnä toisen asteen

ammatillisen tutkinnon ja 20 prosenttia oli vailta tutkintoa eli joko opiskeli edelleen, oli työssä, työtön tai muussa toiminnassa. Lukio-opiskelua jatkoi kolmen ja puolen vuoden jälkeen noin 11 prosenttia ja lähes 6 prosenttia oli vaihtanut muuhun koulutukseen. Opiskeluaika lukiossa pysyi lähes samana. Tarkasteluaikana ylioppilastutkinnon suorittaneiden osuus väheni hieman.

Vuoden 2007 uusista lukiolaisista oli 42 prosenttia miehiä ja 58 prosenttia naisia. Naiset olivat suorittaneet ylioppilastutkinnon nopeammin kuin miehet. Miehistä 79 prosenttia ja naisista 80 prosenttia oli suorittanut ylioppilastutkinnon runsaassa kolmessa vuodessa. Vailta tutkintoa olevien miesten osuus oli suurempi kuin naisten vastaava osuus.

Taulukko 15.1

Vuoden 2007 lukiokoulutuksen uusien opiskelijoiden opintojen kulku vuoden 2010 loppuun mennessä

	Yhteensä		Miehiä		Naisia	
		%		%		%
Uusia opiskelijoita 2007 ¹⁾	34 510	100,0	14 436	100,0	20 074	100,0
Ylioppilastutkinto vuoden 2010 loppuun mennessä	27 344	79,2	11 348	78,6	15 996	79,7
<i>kahdessa vuodessa</i>	701	2,0	237	1,6	464	2,3
<i>kolmessa vuodessa</i>	26 643	77,2	11 111	77,0	15 532	77,4
Muu tutkinto vuoden 2010 loppuun mennessä	271	0,8	125	0,9	146	0,7
Ei tutkintoa vuoden 2010 loppuun mennessä	6 895	20,0	2 963	20,5	3 932	19,6
<i>opiskeli edelleen lukiossa</i>	3 710	10,8	1 618	11,2	2 092	10,4
<i>opiskeli muussa koulutuksessa</i>	1 979	5,7	785	5,4	1 194	5,9
<i>ei opiskellut, oli työssä</i>	422	1,2	159	1,1	263	1,3
<i>ei opiskellut, oli työtön</i>	115	0,3	61	0,4	54	0,3
<i>oli muussa toiminnassa</i>	669	1,9	340	2,4	329	1,6

1) Ei sisällä aikuisten opetussuunnitelman mukaan opiskelleita.

Ammatillisen koulutuksen läpäisy parantui edelliseen vuoteen nähden

Seuraavassa tarkastellaan vuonna 2007 aloittaneiden toisen asteen ammatillisen peruskoulutuksen opiskelijoiden opintojen kulkua vuoden 2010 loppuun mennessä. Koulutus oli laajuudeltaan kolmen vuoden pituista. Tarkasteltavaan aineistoon eivät sisälly näyttötutkintoon valmistavan ammatillisen peruskoulutuksen, ammatillisen lisäkoulutuksen eivätkä oppisopimuskoulutuksen opiskelijoiden tiedot.

Vuoden 2007 toisen asteen ammatillisen peruskoulutuksen 48 300 uudesta opiskelijasta 64 prosenttia suoritti aloittamansa tutkinnon vuoden 2010 loppuun mennessä. Ammatillisen koulutuksen läpäisyaste oli parantunut lähes prosenttiyksikön edellisestä vuodesta. Jonkun muun kuin aloittamansa tutkinnon suoritti prosentti opiskelijoista.

Taulukko 15.2

Vuoden 2007 toisen asteen ammatillisen peruskoulutuksen uusien opiskelijoiden opintojen kulku vuoden 2010 loppuun mennessä

	Yhteensä		Miehiä		Naisia	
		%		%		%
Toisen asteen ammatillisen koulutuksen uusia opiskelijoita 2007 ¹⁾	48 247	100,0	24 925	100,0	23 322	100,0
Suoritti aloittamansa alan ammatillisen tutkinnon vuoden 2010 loppuun mennessä	30 741	63,7	16 028	64,3	14 713	63,1
Suoritti muun tutkinnon vuoden 2010 loppuun mennessä	532	1,1	178	0,7	354	1,5
Ei tutkintoa vuoden 2010 loppuun mennessä	16 974	35,2	8 719	35,0	8 255	35,4
<i>opiskeli edelleen vuonna 2007 aloittamassaan saman alan koulutuksessa</i>	6 060	12,6	3 334	13,4	2 726	11,7
<i>opiskeli muussa koulutuksessa</i>	3 325	6,9	1 241	5,0	2 084	8,9
<i>ei opiskellut, oli työssä</i>	2 598	5,4	1 280	5,1	1 318	5,7
<i>ei opiskellut, oli työtön</i>	1 280	2,7	796	3,2	484	2,1
<i>muussa toiminnassa</i>	3 711	7,7	2 068	8,3	1 643	7,0

1) Ei sisällä näyttötutkintoon valmistavaa ammatillista peruskoulutusta, ammatillista lisäkoulutusta eikä oppisopimuskoulutusta.

Taulukko 15.3

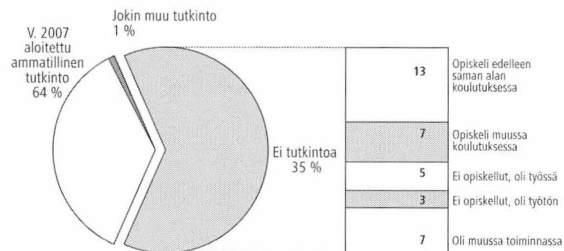
Vuoden 2007 toisen asteen ammatillisen peruskoulutuksen uusien opiskelijoiden koulutuksen läpäisy koulutusalan mukaan 2010

Koulutusala	Uudet opiskelijat 2007 yhteensä ¹⁾	%	Suoritettu tutkinto vuoden 2010 loppuun mennessä	%
Yhteensä	48 247	100	30 741	63,7
Humanistinen ja kasvatustieteiden ala	860	100	587	68,3
Kulttuuriala	3 724	100	2 141	57,5
Yhteiskuntatieteiden, liiketalouden ja hallinnon ala	5 022	100	3 081	61,4
Luonnontieteiden ala	1 984	100	960	48,4
Tekniikan ja liikenteen ala	20 196	100	13 388	66,3
Luonnonvara- ja ympäristöala	2 630	100	1 531	58,2
Sosiaali-, terveys- ja liikunta-ala	7 216	100	4 945	68,5
Matkailu-, ravitsemis- ja talousala	6 102	100	3 609	59,1
Muu koulutusala (mm. palo-, poliisi- ja suojeleminen)	513	100	499	97,3

1) Ei sisällä näyttötutkintoon valmistavaa ammatillista peruskoulutusta, ammatillista lisäkoulutusta eikä oppisopimuskoulutusta.

Kuvio 15.1

Vuoden 2007 toisen asteen ammatillisen peruskoulutuksen uusien opiskelijoiden opintojen kulku vuoden 2010 loppuun mennessä, %

Kolme vuotta sitten aloittaneista oli 35 prosenttia edelleen vailla tutkintoa vuoden 2010 lopussa. Aloittamansa alan ammatillisessa peruskoulutuksessa jatkoi opiskelua 13 prosenttia ja 7 prosenttia opiskeli jossain muussa koulutuksessa. Työssä oli 5 prosenttia ja 10 prosenttia oli joko työttömänä tai muussa toiminnassa, esimerkiksi varusmiespalveluksessa.

Vuoden 2007 toisen asteen ammatillisen peruskoulutuksen uusista opiskelijoista 52 prosenttia oli miehiä ja 48 prosenttia naisia. Miesten ammatillisen koulutuksen läpäisy parani edellisestä vuodesta prosenttiyksikön ja oli prosenttiyksikön naisten läpäisyastetta korkeampi.

Koulutusalojen välillä oli jonkin verran vaihtelua siinä, kuinka moni suoritti aloittamansa koulutuksen kolmessa ja puolessa vuodessa. Opiskelijamäärältään pienehköltä palo-, poliisi- ja suojelualalta valmistui tavoiteajassa suurin osa, 97 prosenttia. Muuten koulutusaloittaiset läpäisyprosentit vaihtelivat välillä luonnontieteiden alan 48 prosentista sosiaali-, terveys- ja liikunta-alan 69 prosenttiin.

Ammattikorkeakoulukoulutuksesta valmistui 40 prosenttia neljässä ja puolessa vuodessa

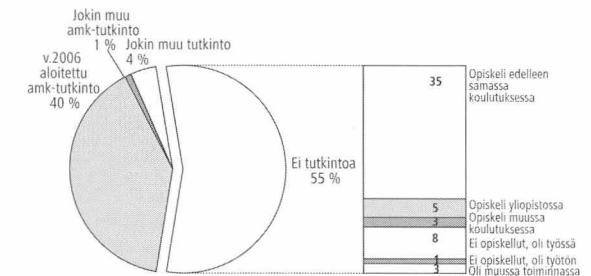
Ammattikorkeakoulukoulutuksen perusopinnot kestävät 3–4 vuotta. Seuraavassa tarkastellaan vuonna 2006 ammattikorkeakouluopinnot aloittaneiden uusien opiskelijoiden opintojen kulkua vuoden 2010 loppuun mennessä. Tarkastelussa ovat mukana sekä läsnä- että poissaoleviksi ensimmäisenä vuonna ilmoittautuneet. Vuonna 2006 nuorten ammattikorkeakoulukoulutuksessa oli uusia opiskelijoita 28 500. Heistä 40 prosenttia suoritti aloittamansa tutkinnon, 1 prosentti muun alan ammattikorkeakoulututkinnon ja 4 prosenttia suoritti jonkun muun tutkinnon vuoden 2010 loppuun mennessä. Ammattikorkeakoulun vuonna 2006 aloittaneista 55 prosenttia ei

ollut suorittanut tutkintoa neljän ja puolen vuoden aikana koulutuksen aloittamisesta. Opiskelua jatkoi edelleen aloittamassaan ammattikorkeakoulukoulutuksessa 35 prosenttia, yliopistokoulutuksessa 5 prosenttia ja muussa koulutuksessa 3 prosenttia. Työssä ilman tutkintoa oli 8 prosenttia ja 4 prosenttia oli joko työttöminä tai muussa toiminnassa.

Vuonna 2006 ammattikorkeakoulukoulutuksen uusista opiskelijoista oli 46 prosenttia miehiä ja 54 prosenttia naisia. Kun naisista tarkasteluajana tutkinnon suoritti yli puolet, valmistui miehistä vain 23 prosenttia. Miehistä 11 prosenttia ja naisista 6 prosenttia siirtyi töihin ilman tutkintoa.

Ammattikorkeakoulusta valmistuttiin eri aloilta eri tahtiin. Varmimmin valmistuttiin sosiaali-, terveys- ja liikunta-alalta, jolta 64 prosenttia suoritti koulutuksensa tarkasteluajana loppuun. Vähiten valmistuneita oli tekniikan ja liikenteen alalta, jolta neljä ja puoli vuotta aiemmin aloittaneista oli valmistunut 22 prosenttia.

Kuvio 15.2
Vuoden 2006 ammattikorkeakoulukoulutuksen uusien opiskelijoiden opintojen kulku vuoden 2010 loppuun mennessä, %

Taulukko 15.4

Vuoden 2006 nuorten ammattikorkeakoulukoulutuksen uusien opiskelijoiden opintojen kulku vuoden 2010 loppuun mennessä

	Yhteensä	Miehiä		Naisia		
		%	%	%	%	
Vuoden 2006 nuorten ammattikorkeakoulukoulutuksen uudet opiskelijat	28 531	100,0	13 045	100,0	15 486	100,0
Suoritti aloittamansa tutkinnon vuoteen 2010 mennessä	11 296	39,6	3 047	23,4	8 249	53,3
Suoritti muun tutkinnon vuoteen 2010 mennessä	1 403	4,9	587	4,5	816	5,3
muun alan ammattikorkeakoulututkinto	190	0,7	57	0,4	133	0,9
yliopistotutkinto	252	0,9	69	0,5	183	1,2
muu tutkinto	961	3,4	461	3,5	500	3,2
Ei tutkintoa vuoteen 2010 mennessä	15 832	55,5	9 411	72,1	6 421	41,5
opiskeli edelleen vuonna 2006 aloittamassaan koulutuksessa	10 152	35,6	6 253	47,9	3 899	25,2
opiskeli yliopistokoulutuksessa	1 428	5,0	680	5,2	748	4,8
opiskeli muussa koulutuksessa	751	2,6	438	3,4	313	2,0
ei opiskellut, oli työssä	2 387	8,4	1 406	10,8	981	6,3
ei opiskellut, oli työtön	376	1,3	276	2,1	100	0,6
muussa toiminnassa	738	2,6	358	2,7	380	2,5

Taulukko 15.5

Vuoden 2006 nuorten ammattikorkeakoulukoulutuksen uusien opiskelijoiden koulutuksen läpäisy koulutusalan mukaan vuoden 2010 loppuun mennessä

Koulutusala	Uudet opiskelijat 2006 yhteensä ¹⁾	%	Suoritettu tutkinto vuoden 2010 loppuun mennessä Samana alan ammattikorkeakoulu- tutkinto	%
Yhteensä	28 531	100	11 296	39,6
Humanistinen ja kasvatusala	302	100	151	50,0
Kulttuuriala	2 415	100	872	36,1
Yhteiskuntatieteiden, liiketalouden ja hallinnon ala	5 761	100	2 419	42,0
Luonnontieteiden ala	1 509	100	393	26,0
Tekniikan ja liikenteen ala	8 680	100	1 874	21,6
Luonnonvara- ja ympäristöala	827	100	198	23,9
Sosiaali-, terveys- ja liikunta-ala	7 093	100	4 520	63,7
Matkailu-, ravitsemis- ja talousala	1 944	100	869	44,7

1) Sisältää vain nuorten koulutuksen.

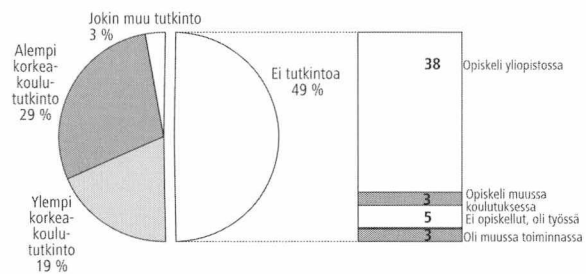
Alemman korkeakoulututkinnon suorittaneiden määrä kasvoi

Seuraavassa tarkastellaan yliopistossa ylemmän korkeakoulututkinnon opinnot aloittaneiden uusien opiskelijoiden opintojen kulkua; opinnot, jotka suoritetaan päätoimisesti opiskellen viidessä vuodessa. Alempi korkeakoulututkinto on mahdollista suorittaa sitä ennen noin kolmessa vuodessa.

Vuonna 2005 ylemmän korkeakoulututkinnon opinnot aloittaneista 20 700 uudesta opiskelijasta oli 29 prosenttia suorittanut viiden ja puolen vuoden aikana alemman korkeakoulututkinnon ja 19 prosenttia ylemmän korkeakoulututkinnon. Edelliseen tarkasteluun nähden alemman korkeakoulututkinnon suorittaneiden määrä nousi edelleen ja ylemmän korkeakoulututkinnon suoritta-

Kuvio 15.3

Vuoden 2005 yliopistokoulutuksen ylemmän korkeakoulututkinnon uusien opiskelijoiden opintojen kulku vuoden 2010 loppuun mennessä, %

neiden määrä laski hieman. Yliopistokoulutuksen tutkinnon uudistuksen jälkeen, jonka mukaan pääsääntöisesti kaikki suorittavat alemman korkeakoulututkinnon ennen ylemmää korkeakoulututkintoa (ks. luku 8 ja taulukko 8.5), on alemmien korkeakoulututkintojen läpäisyaste kolmen

Taulukko 15.6

Vuoden 2005 yliopistokoulutuksen ylemmän korkeakoulututkinnon uusien opiskelijoiden opintojen kulku vuoden 2010 lopussa

	Tarkastelu-aika 2005–2010			Tarkastelu-aika 1995–2010		
	Yhteensä	Miehiä	Naisia	Yhteensä	Miehiä	Naisia
Yliopistokoulutuksen ylemmän korkeakoulututkinnon uudet opiskelijat	20 744	8 979	11 765	15 251	8 979	6 272
Suorittanut yliopistotutkinnon tarkasteluajan loppuun mennessä	9 835	3 052	6 783	12 309	3 052	9 257
alemmän korkeakoulututkinnon	5 923	1 883	4 040	1 053	1 883	2 170
ylemmän korkeakoulututkinnon	3 912	1 169	2 743	11 256	1 169	10 087
Suoritti muun tutkinnon vuoteen 2010 mennessä	570	240	330	646	240	406
Ei tutkintoa tarkasteluajan lopussa	10 339	5 687	4 652	2 296	5 687	2 296
opiskeli edelleen aloittamassaan koulutuksessa	7 879	4 276	3 603	600	4 276	3 603
opiskeli muussa koulutuksessa	649	387	262	100	387	262
ei opiskellut, oli työssä	1 129	643	486	1 134	643	486
ei opiskellut, oli työtön	67	37	30	71	37	30
oli muussa toiminnassa	615	344	271	391	344	271

Taulukko 15.7

Vuoden 2005 yliopistokoulutuksen ylemmän korkeakoulututkinnon uusien opiskelijoiden koulutuksen läpäisy koulutusalan mukaan vuoden 2010 loppuun mennessä

Koulutusala	Uudet opiskelijat		Suoritettu tutkinto vuoden 2010 loppuun mennessä			
	2005	%	Alempi korkeakoulu- tutkinto		Ylempi korkeakoulu- tutkinto	
				%		%
Yhteensä	20 744	100	5 923	28,6	3 912	18,9
Humanistinen ja kasvatustieteiden ala	4 875	100	1 777	36,5	1 183	24,3
Kulttuuriala	1 573	100	500	31,8	350	22,3
Yhteiskuntatieteiden, liiketalouden ja hallinnon ala	4 861	100	1 634	33,6	1 113	22,9
Luonnontieteiden ala	3 410	100	660	19,4	358	10,5
Tekniikan ja liikenteen ala	3 983	100	802	20,1	431	10,8
Luonnonvara- ja ympäristöala	414	100	95	22,9	68	16,4
Sosiaali-, terveys- ja liikunta-ala	1 564	100	437	27,9	398	25,4
Matkailu-, ravitsemis- ja talousala	64	100	18	28,1	11	17,2

1) Koulutusaste ylempi korkeakoulututkinto tarkoittaa tässä sitä, että opinto-oikeus on ylempään korkeakoulututkintoon.

vuoden sisällä noussut yli 10 prosenttiyksikköä ja ylempien korkeakoulututkintojen läpäisyaste taas laskenut lähes 8 prosenttiyksikköä.

Vuonna 2005 ylemmän korkeakoulututkinnon aloittaneista muun kuin yliopistotutkinnon suoritti 3 prosenttia ja vailla tutkintoa oli 49 prosenttia. Aloittamiaan opintoja jatkoi 38 prosenttia, 3 prosenttia oli siirtynyt muuhun koulutukseen, ammattikorkeakouluopintoihin tai toisen asteen ammatilliseen koulutukseen, 5 prosenttia oli työssä ja 3 prosenttia olivat työttömänä tai jossain muussa toiminnassa.

Kun aikaa on kulunut viisitoista ja puoli vuotta vuonna 1995 ylemmän korkeakoulututkinnon aloittaneista oli vuoden 2010 loppuun mennessä valmistunut lähes 81 prosenttia. Ylemmän korkeakoulututkinnon oli suorittanut 74 prosenttia ja tutkintoa vailla oli enää 15 prosenttia. Samoja opintoja jatkoi edelleen 4 prosenttia.

Vuoden 2005 ylemmän korkeakoulututkinnon uusista opiskelijoista oli miehiä 43 prosenttia ja naisia 57 prosenttia. Myös yliopistokoulutuk-

nessa miesten ja naisten opintojen kulku poikkesi selvästi toisistaan. Naisista 58 prosenttia ja miehistä 34 prosenttia oli valmistunut vuonna 2005 aloittamistaan opinnoista vuoden 2010 loppuun mennessä. Naiset olivat suorittaneet muita kuin aloittamiaan tutkintoja yhtä usein kuin miehet, mutta miehistä oli vailla tutkintoa huomattavasti suurempi osa kuin naisista. Miehistä 48 prosenttia jatkoi edelleen opiskelua aloittamassaan koulutuksessa, naisista 31 prosenttia. Miehet olivat myös työssä ilman tutkintoa useammin kuin naiset.

Myös yliopistosektorilla on paljon vaihtelua opintojen läpäisyajassa eri koulutusalojen välillä. Humanistiselta ja kasvatustieteiden alalta valmistuttiin nopeimmin. Yli 60 prosenttia oli suorittanut alemman tai ylemmän korkeakoulututkinnon viidessä ja puolessa vuodessa. Hitaimmin valmistuttiin luonnontieteiden alalta, jolta 30 prosenttia oli tarkasteluajana suorittanut alemman tai ylemmän korkeakoulututkinnon.

16 Koulutuksen keskeyttäminen

Keskeyttämistiedot on saatu seuraamalla peruskoulun jälkeisessä tutkintoon johtavassa koulutuksessa syyskuussa 2009 opiskelleiden tilannetta syyskuussa 2010. Mikäli henkilö ei jatkanut opiskeluaan tai suorittanut tutkintoa tuona aikana, hänet on laskettu keskeyttäneeksi. Tilasto perustuu oppilaitosten Tilastokeskukselle ilmoittamiin henkilö pohjaisiin opiskelija- ja tutkintotietoihin.

Keskeyttämistä on tarkasteltu yhtenäisin käsittein ja määrittelyin ensisijaisesti koulutussektorin (lukiokoulutus, toisen asteen ammatillinen koulutus, ammattikorkeakoulukoulutus, yliopistokoulutus) näkökulmasta. Keskeyttämisprosentin laskennassa käytetyt opiskelijamäärät poikkeavat muualla tässä julkaisussa esitetyistä kokonaisopiskelijamääris-

tä, koska aineistosta on jouduttu poistamaan osa opiskelijoista mm. puutteellisen henkilötunnuksen vuoksi. Näin ollen opiskelijamäärätieto on vain viitteellinen. Keskeyttämisen laskennan toteutus ja laskennassa käytetyt opiskelijamäärät on kuvattu julkaisun lopussa luvussa "Käsitteet ja luokitukset".

Luvussa käsitellään myös peruskoulun koulupokkaiden tilasto perustuu peruskoulujen Tilastokeskukselle ilmoittamiin koulukohtaisiin tietoihin.

Liitetaulukossa 24 on tietoja keskeyttämisestä iän ja sukupuolen mukaan. Keskeyttämistietoja julkaistaan myös Tilastokeskuksen Internet-sivuilla osoitteessa www.tilastokeskus.fi aihealueella Koulutus.

Koulutuksen keskeyttäminen lisääntyi ammatillisessa koulutuksessa

Tutkintoon johtavan koulutuksen opiskelijoista 5,5 prosenttia keskeytti opintonsa eikä jatkanut missään tutkintoon johtavassa koulutuksessa lukuvuoden 2009/2010 aikana. Kokonaan tutkintoon johtavassa koulutuksessa opiskelun keskeytti useimmin ammatillisen koulutuksen opiskelija ja harvimminkin lukiokoulutuksen opiskelija.

Lukiolaisista tasan 4 prosenttia keskeytti lukio-opintonsa. Kun keskeyttäneistä vähennetään muille koulutussektoreille siirtyneet opiskelijat, keskeyttämisprosentti pienenee 2 prosenttiin.

Keskeyttämistiedoissa ovat mukana nuorten opetus suunnitelman mukaan opiskelevat.

Nuorille suunnatun ammatillisen koulutuksen opiskelijoista keskeytti lukuvuoden aikana 9,1 prosenttia. Koska osa keskeyttäneistä jatkoi muussa tutkintoon johtavassa koulutuksessa, kokonaan tutkintoon johtavan koulutuksen keskeyttäneiden osuudeksi jäi 8,1 prosenttia.

Neljän kuukauden koeajalla oppisopimuskoulutuksen keskeytti 729 opiskelijaa, prosentti kaikista oppisopimuskoulutuksen opiskelijoista vuonna 2010. Koeajan jälkeen keskeyttäneitä oli 3 840, kaikkiaan 6 prosenttia kaikista oppisopimuskoulutusopiskelijoista.

Ammattikorkeakoulukoulutuksen opiskelijoista 8,6 prosenttia keskeytti ammattikorkea-

Taulukko 16.1
Koulutuksen keskeyttäminen koulutussektoreittain lukuvuonna 2009/2010

Koulutussektori	Keskeyttämisen laskennassa käytetty opiskelijamäärä 20.9.2009 ¹⁾	%	Suoritti tutkinnon omassa koulutussektorissa ²⁾ 21.9.2009–20.9.2010	%	Jatkoi opiskelua omassa koulutussektorissa ²⁾ 20.9.2010	%	Keskeytti opinnot omassa koulutussektorissa ²⁾ 21.9.2009–20.9.2010	%	Suoritti tutkinnon 21.9.2009–20.9.2010 tai jatkoi opiskelua 20.9.2010 eri koulutussektorissa	%	Keskeytti kokonaan tutkintoon johtavan koulutuksen 21.9.2009–20.9.2010	%
Lukiokoulutus												
(nuorille suunnattu)	102 290	100,0	31,2		64,8		4,0		2,0		2,0	
Ammatillinen koulutus												
(nuorille suunnattu)	127 893	100,0	24,9		66,0		9,1		1,0		8,1	
Ammattikorkeakoulukoulutus												
(ammattikorkeakoulututkinnot)	128 150	100,0	15,8		75,6		8,6		2,2		6,4	
Yliopistokoulutus (alemmat ja ylemmät korkeakoulututkinnot)	143 927	100,0	17,3		76,9		5,9		0,9		4,9	
Yhteensä.	502 260	100,0	21,7		71,3		7,0		1,5		5,5	

1) Keskeyttämisen laskennassa käytetyt opiskelijamäärät poikkeavat muualla tässä julkaisussa esitetyistä opiskelijamääristä, koska aineistosta on jouduttu poistamaan osa opiskelijoista. Ks. luku Käsitteet ja luokitukset.

2) Omalla koulutussektorilla tarkoitetaan koulutussektoria, jolla opiskelija opiskeli 20.9.2009.

Taulukko 16.2

Lukiokoulutuksessa, ammatillisessa koulutuksessa, ammattikorkeakoulukoulutuksessa ja yliopistokoulutuksessa keskeyttäminen lukuvuosina 2000/2001–2009/2010

Koulutussektori	Lukuvuosi									
	2000/2001	2001/2002	2002/2003	2003/2004	2004/2005	2005/2006	2006/2007	2007/2008	2008/2009	2009/2010
	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%
Yhteensä										
Lukiokoulutus (nuorille suunnattu) ¹⁾	4,2	4,1	3,7	3,8	3,9	4,2	4,2	4,5	3,9	4,0
Ammatillinen koulutus (nuorille suunnattu) ..	13,1	12,3	11,3	10,7	10,5	10,5	10,2	9,8	8,5	9,1
Ammattikorkeakoulukoulutus (ammattikorkeakoulututkinnot) ²⁾	9,5	7,6	8,2	8,4	8,7	9,2	9,0	9,2	8,6	8,6
Yliopistokoulutus (alemmat ja ylempät korkeakoulututkinnot) ³⁾	4,2	5,3	5,0	4,8	5,4	5,8	5,6	6,1	6,2	5,9
Miehet										
Lukiokoulutus (nuorille suunnattu) ¹⁾	4,5	4,5	4,3	4,4	4,2	4,6	4,6	4,8	4,1	4,0
Ammatillinen koulutus (nuorille suunnattu) ..	13,8	12,6	11,5	10,7	10,3	10,7	10,3	9,8	8,1	8,8
Ammattikorkeakoulukoulutus (ammattikorkeakoulututkinnot) ²⁾	11,9	9,4	9,9	10,1	10,4	11,2	11,2	11,3	10,0	10,0
Yliopistokoulutus (alemmat ja ylempät korkeakoulututkinnot) ³⁾	4,8	6,0	5,7	5,5	6,5	6,7	6,6	7,3	7,0	6,6
Naiset										
Lukiokoulutus (nuorille suunnattu) ¹⁾	3,9	3,7	3,2	3,4	3,6	3,9	3,8	4,3	3,7	4,0
Ammatillinen koulutus (nuorille suunnattu) ..	12,3	12,1	11,1	10,7	10,7	10,4	10,0	9,9	9,0	9,4
Ammattikorkeakoulukoulutus (ammattikorkeakoulututkinnot) ²⁾	7,6	6,2	6,8	6,9	7,2	7,5	7,2	7,5	7,5	7,3
Yliopistokoulutus (alemmat ja ylempät korkeakoulututkinnot) ³⁾	3,7	4,6	4,4	4,3	4,4	5,0	4,7	5,0	5,5	5,3

1) Lukuvuodesta 2005/2006 lähtien aineistosta ei ole poistettu ns. aikuislukiota, sillä tätä tietoa ei saa enää ylioppilastutkintorekisteristä. Sen sijaan kaikilta vuosilta on poistettu ne henkilöt, jotka oppilaitoksen ilmoituksen mukaan noudattavat aikuisten opetussuunnitelmaa.

2) Lukuvuodesta 2002/2003 lähtien ammattikorkeakoulukoulutuksen luvuissa ovat mukana myös poissaoleviksi ilmoittautuneet uudet opiskelijat.

3) Vuodesta 2002 lähtien yliopistojen opiskelijatieto on 20.9. tilanteen mukainen (aiemmin 31.12.). Puutteellisten opiskelijatietojen vuoksi Taideteollisen korkeakoulun keskeyttämistä ei ole voitu laskea lukuvuonna 2002/2003 eikä Svenska handelshögskolanin keskeyttämistä lukuvuonna 2004/2005.

kouluopintonsa lukuvuonna 2009/2010. Yli 2 prosenttia opiskelijoista siirtyi lukuvuoden aikana toiselle koulutussektorille. Jos heitä ei lasketa keskeyttäneiksi, keskeyttämisprosentti pienenee 6,4 prosenttiin.

Yliopistokoulutuksessa keskeyttämisprosentti oli 5,9. Prosentti yliopistokoulutuksen opiskelijoista siirtyi opiskelemaan muille koulutussektoreille.

Ammatillisessa koulutuksessa keskeyttäminen lisääntyi usean vuoden vähenemisen jälkeen. Lukiokoulutuksessa ja ammattikorkeakoulukoulutuksessa keskeyttäminen pysyi lähes ennallaan edellisluvuoteen verrattuna. Yliopistokoulutuksessa keskeytettiin edellistä lukuvuotta vähemmän.

Eniten keskeytettiin edelleen luonnontieteiden alalla

Ammatillisessa koulutuksessa keskeytettiin lukuvuonna 2009/2010 ylivoimaisesti vähiten muun koulutuksen koulutusalailla, johon kuuluvat mm. poliisialan, palo- ja pelastusalan sekä vankeinhoidon koulutukset. Tässä ryhmässä keskeyttämisprosentti oli 2. Eniten keskeytettiin luonnontieteiden alalla, jolla keskeyttämisprosentti oli 17.

Ammattikorkeakoulukoulutuksessa keskeytettiin vähiten sosiaali-, terveys- ja liikunta-alalla, jolla keskeyttäneitä oli 6 prosenttia. Eniten keskeytettiin luonnontieteiden alalla, jonka opiskelijoista 15 prosenttia jätti luonnontieteen ammattikorkeakouluopintonsa kesken lukuvuoden aikana.

Yliopistokoulutuksessa 4 prosenttia keskeytti opintonsa sosiaali-, terveys- ja liikunta-alalla. Yliopistokoulutuksessa suurin keskeyttämisprosentti, 14 prosenttia, oli ammatillisen ja ammattikorkeakoulukoulutuksen tapaan luonnontieteiden koulutusalailla.

Miehet keskeyttivät naisia useammin korkeakoulukoulutuksessa

Miehet keskeyttivät opintonsa useammin kuin naiset ammattikorkeakoulu- ja yliopistokoulutuksessa. Ammatillisessa koulutuksessa tilanne oli toisin päin. Kaikki keskeyttäneet eivät kuitenkaan keskeyttäneet opintojaan kokonaan, vaan jatkoivat tutkintotavoitteista opiskelua saman lukuvuoden aikana toisella koulutussektorilla. Lukiokoulutuksessa naisten ja miesten keskeyttämisprosentti oli sama lukuvuonna 2009/2010.

Taulukko 16.3

Koulutuksen keskeyttäminen ammatillisessa koulutuksessa, ammattikorkeakoulukoulutuksessa ja yliopistokoulutuksessa koulutusalan (opetushallinnon luokitus) mukaan lukuvuonna 2009/2010

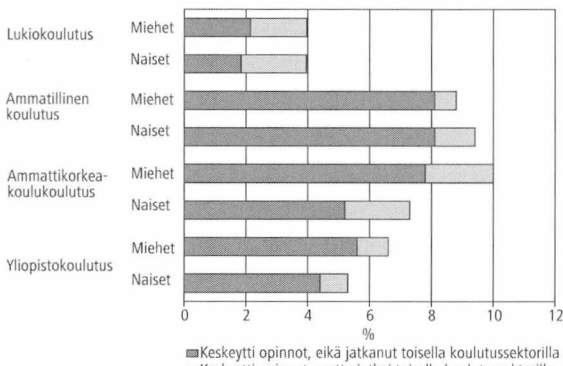
Koulutusala	Koulutussektori								
	Ammatillinen koulutus (nuorille suunnattu)			Ammattikorkeakoulukoulutus (ammattikorkeakoulututkinnot)			Yliopistokoulutus (alemmat ja ylempät korkeakoulututkinnot)		
	Keskeyttämisen laskennassa käytetty opiskelijamäärä 20.9.2009 ¹⁾	Keskeytti opinnot omalla koulutus- alalla ²⁾ 21.9.2009–20.9.2010	Keskeytti ammatillisen koulutuksen kokonaan 21.9.2009–20.9.2010	Keskeyttämisen laskennassa käytetty opiskelijamäärä 20.9.2009 ¹⁾	Keskeytti opinnot omalla koulutus- alalla ²⁾ 21.9.2009–20.9.2010	Keskeytti ammattikorkeakoulu- koulutuksen kokonaan 21.9.2009–20.9.2010	Keskeyttämisen laskennassa käytetty opiskelijamäärä 20.9.2009 ¹⁾	Keskeytti opinnot omalla koulutus- alalla ²⁾ 21.9.2009–20.9.2010	Keskeytti yliopisto- koulutuksen kokonaan 21.9.2009–20.9.2010
	%	%		%	%		%	%	
Humanistinen ja kasvatustila	2 386	9,8	7,6	1 430	10,5	8,7	33 413	6,6	5,3
Kulttuuriala	9 563	12,2	9,9	11 772	7,3	6,8	11 979	8,5	7,2
Yhteiskuntatiet., liiketal. ja hallin- non ala	13 715	11,9	9,6	25 585	10,5	9,5	33 214	6,4	5,1
Luonnontieteiden ala	4 869	17,4	13,0	5 811	14,9	12,6	21 495	13,5	8,6
Tekniikan ja liikenteen ala	54 960	9,6	8,2	38 218	10,5	9,7	30 941	7,1	5,6
Luonnonvara- ja ympäristöala	6 547	13,7	11,1	4 190	12,6	10,6	2 665	11,4	8,1
Sosiaali-, terveys- ja liikunta-ala . .	19 636	9,3	7,5	32 846	6,2	5,9	9 892	3,6	2,9
Matkailu-, ravitsemis- ja talousala	15 357	14,8	11,8	8 219	11,3	9,7	328	11,3	7,0
Muu koulutus	860	2,2	2,2	79	0,0	0,0	–	–	–
Yhteensä	127 893	11,1	9,1	128 150	9,4	8,6	143 927	7,7	5,9

1) Keskeyttämisen laskennassa käytetyt opiskelijamäärät poikkeavat muualla tässä julkaisussa esitetyistä opiskelijamääristä, koska aineistosta on jouduttu poistamaan osa opiskelijoista. Ks. luku Käsitteet ja luokitukset.

2) Omalla koulutusosalalla tarkoitetaan koulutussektoria ja koulutusala, jolla opiskelija opiskeli 20.9.2009.

Kuvio 16.1

Miesten ja naisten keskeyttäminen koulutussektoreittain lukuvuonna 2009/2010 1), %

1) Keskeytti opinnot sillä koulutussektorilla, jolla opiskeli 20.9.2009.

Peruskoulun koulupudokkaita 298

Peruskoulun tavalla tai toisella kesken jättäneitä oli lukuvuonna 2011/2012 yhteensä 298. Oppivelvollisuutensa kevätlukukaudella kokonaan laiminlyöneitä oli 86 ja oppivelvollisuusiän ohittaneita, ilman peruskoulun päättötodistusta eronneita oli yhteensä 212. Ilman peruskoulun päättötodistusta eronneita oli 0,34 prosenttia kevätlukukauden yhdeksäluokkalaisiin verrattuna. Vuotta aiemmin ilman päättötodistusta eronneita oli 180.

Taulukko 16.4

Peruskoulun koulupudokkaat lukuvuosina 1999/2000–2011/2012

Lukuvuosi	Oppivelvollisuutensa kokonaan laiminlyöneet ¹⁾	Ilman peruskoulun päättötodistusta eronneet ²⁾		
		Yhteensä	Kevätlukukauden lopun 9.-luokkalaisten määrään verrattuna	Kevätlukukauden 9.-luokkalaisten määrä
1999/2000 . .	90	193	0,29	66 821
2000/2001 . .	69	210	0,33	64 512
2001/2002 . .	63	191	0,31	62 095
2002/2003 . .	79	161	0,26	61 419
2003/2004 . .	67	178	0,28	64 456
2004/2005 . .	70	218	0,34	64 350
2005/2006 . .	60	178	0,27	66 473
2006/2007 . .	55	152	0,23	66 230
2007/2008 . .	47	115	0,17	67 388
2008/2009 . .	39	150	0,23	65 687
2009/2010 . .	41	152	0,23	65 560
2010/2011 . .	95	180	0,28	64 125
2011/2012 . .	86	212	0,34	61 778

1) Oppivelvollisuutensa kokonaan laiminlyöneiksi katsotaan sellaiset oppivelvollisuusikäiset, jotka eivät ole lukuvuoden aikana ja lukuvuodesta 2010/2011 lähtien kevätlukukauden aikana lainkaan osallistuneet peruskouluopetukseen. Oppivelvollisuutensa laiminlyöneitä voi olla kaikilla luokka-asteilla.

2) Ilman peruskoulun päättötodistusta eronneet ovat oppivelvollisuusiän ylittäneitä, jotka eivät ole oppivelvollisuutensa aikana suorittaneet peruskoulun koko oppimäärää. --- Viivan eri puolilla olevat tiedot eivät ole täysin verrannollisia.

Koulupudokkaista yli puolet oli poikia. Poikia oli oppivelvollisuutensa kevätlukukaudella kokonaan laiminlyöneistä 52 prosenttia ja ilman peruskoulun päättötodistusta eronneista 55 prosenttia lukuvuonna 2011/2012.

17 Opiskelijoiden työssäkäynti

Opiskelijoiden työssäkäyntiä kuvataan tässä luvussa Tilastokeskuksen rekisteripohjaisten opiskelija- ja työssäkäyntitilaston kokonaisaineistojen tietojen perusteella.

Rekisteripohjaiset kokonaisaineistojen tiedot perustuvat Tilastokeskuksen oppilaitoksilta keräämiin henkilötason opiskelijatietoihin ja työssäkäyntitilaston ennakkotietoihin vuodelta 2010. Lukiokoulutuksen, ammatillisen peruskoulutuksen, ammattikorkeakoulukoulutuksen ja yliopistokoulutuksen opiskelijatiedot ovat 20.9.2010 tilanteen mukaiset. Näyttötutkintoon valmistavan ja oppisopimuksena järjestetyn ammatillisen koulutuksen opiskelijatiedot ovat kalenterivuoden 2010 mukaiset. Työssäkäyntitilaston tiedot on tuotettu käyttämällä hyväksi olemassa olevia hallinnollisia rekisteriaineis-

toja. Opiskelija on tilastoitu työlliseksi, jos hänellä on ollut työsuhde voimassa vuoden 2010 viimeisellä viikolla. Myös alle kuukauden kestäneet työsuhteet on laskettu mukaan.

Tilastovuodesta 2005 lähtien rekisteripohjaiseen opiskelijoiden työssäkäyntitilastoon on laskettu mukaan vain 18-vuotiaat ja sitä vanhemmat opiskelijat. Tiedot opiskelijoiden työssäkäynnistä perustuvat työeläketietoihin ja vuodesta 2005 lähtien 15–17-vuotiaat nuoret eivät ole kuuluneet työeläkevakuutuksen piiriin eikä heidän työssäkäynnistään saa rekistereistä tietoja.

Tietoja opiskelijoiden työssäkäynnistä julkaistaan Tilastokeskuksen Internet-sivuilla osoitteessa www.tilastokeskus.fi aihealueella Koulutus.

Opiskelijoiden työssäkäynti yleisempää vuonna 2010 kuin vuotta aiemmin

Opiskelijoiden työssäkäynti oli yleisempää vuonna 2010 kuin vuotta aiemmin. Opiskelijoista kävi töissä opiskelun ohessa 56 prosenttia. Työssäkävien osuus kasvoi edellisestä vuodesta prosenttiyksikön. Työssäkäynti oli yleisintä yliopisto-opintojen yhteydessä, 61 prosentilla yliopisto-opiskelijoista oli opintojen ohessa työsuhde. Ammattikorkeakouluopintojen ohessa työssä käyvien osuus oli 59 prosenttia. Ainoastaan toisen asteen ammatillisen koulutuksen ohessa työskentely pysyi edellisvuoden tasolla ja oli 56 prosenttia.

Naiset kävivät miehiä yleisemmin opintojen ohella työssä, naisista 59 prosentilla ja miehistä 53 prosentilla oli työsuhde opintojen ohessa. Naisten ja miesten työssäkäynnissä opintojen ohella oli suurin ero ylioppilastutkintoon ja ammattikor-

keakoulututkintoon tähtäävässä koulutuksessa. Työssäkävien naisten osuus oli 10 prosenttiyksikköä miesten osuutta korkeampi. Vain tohtorin-koulutuksen ja lääkärin erikoistumiskoulutuksen opinnoissa miehet kävivät naisia yleisemmin opintojen ohella työssä.

Työssäkäynti opintojen ohessa lisääntyi iän myötä. 18-vuotiaista opiskelijoista 24 prosentilla ja 22-vuotiaista ja sitä vanhemmista opiskelijoista yli puolella oli työsuhde. Vähintään 25-vuotiaista opiskelijoista 70 prosenttia kävi opintojen ohella töissä. Opiskelijoiden työssäkäynti lisääntyi kaikissa ikäryhmissä edellisvuodesta.

Työssäkäynnissä oli eroja koulutusaloittain. Yhteiskuntatieteiden, liiketalouden ja hallinnon alan opiskelijoista 68 prosentilla ja suojelualan opiskelijoista 64 prosentilla oli työsuhde vuoden 2010 lopussa. Sosiaali-, terveys- ja liikunta-alan opiskelijoista työssäkäyviä oli 63 prosenttia ja humanistisen ja kasvatustieteiden alan opiskelijoista 58 prosenttia. Lukiolaisista 29 prosenttia kävi opin-

Taulukko 17.1

Vähintään 18-vuotiaiden opiskelijoiden työssäkäynti 2010 sekä työllisten opiskelijoiden osuus kaikista opiskelijoista 2001–2010

Koulutussektori	Opiskelijoita yhteensä	Työllisiä opiskelijoita	Työllisten opiskelijoiden osuus kaikista opiskelijoista										
			2010	2010	2010	2009	2008	2007	2006	2005	2004	2003	2002
			%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%
Lukiokoulutus	46 995	13 669	29,1	27,6	32,3	31,6	29,8	30,0	31,0	30,0	30,8	31,5	
Toisen asteen ammatillinen koulutus	225 516	126 874	56,3	56,6	62,0	62,1	58,6	56,2	54,4	45,6	43,7	43,8	
Ammattikorkeakoulukoulutus	138 797	81 741	58,9	56,8	59,5	58,5	55,8	53,6	52,7	50,8	50,2	51,0	
Yliopistokoulutus	169 391	103 626	61,2	59,6	61,4	60,9	59,1	57,5	56,9	55,7	55,9	57,8	
Yhteensä	580 699	325 910	56,1	55,2	58,7	58,3	55,6	53,6	52,5	48,8	48,2	49,2	

Taulukko 17.2

Vähintään 18-vuotiaiden mies- ja naisopiskelijoiden työssäkäynti koulutusasteen (opetushallinnon luokitus) mukaan 2010

Koulutusaste	Miesopiskelijoita			Naisopiskelijoita		
	Yhteensä	Työllisiä	%	Yhteensä	Työllisiä	%
Lukiokoulutus	20 703	4 839	23,4	26 292	8 830	33,6
Toisen asteen ammatillinen koulutus	108 138	58 303	53,9	117 298	68 491	58,4
Opistoasteen koulutus	69	69	100,0	11	11	100,0
Ammattikorkeakoulukoulutus	61 420	31 831	51,8	70 797	43 755	61,8
Alempi korkeakoulukoulutus	50 534	25 707	50,9	53 042	30 797	58,1
Ylempi ammattikorkeakoulukoulutus	2 419	2 260	93,4	4 161	3 895	93,6
Ylempi korkeakoulukoulutus	16 299	10 390	63,7	25 073	16 395	65,4
Lääkärien erikoistumiskoulutus	1 108	1 070	96,6	2 447	2 275	93,0
Lisensiaatinkoulutus	1 359	1 124	82,7	1 167	1 014	86,9
Tohtorinkoulutus	8 625	7 008	81,3	9 737	7 846	80,6
Yhteensä	270 674	142 601	52,7	310 025	183 309	59,1

Taulukko 17.3

Vähintään 18-vuotiaiden opiskelijoiden työssäkäynti koulutusasteen (opetushallinnon luokitus) ja iän mukaan 2010

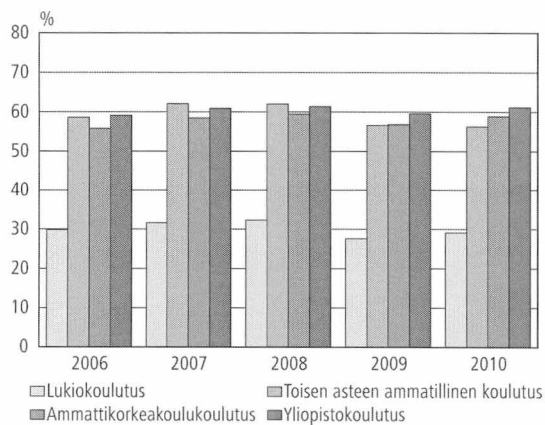
Koulutusaste	Opiske- lijoita yhteensä	Työllisiä opiskelijoita %	Ikä								
			18	19	20	21	22	23	24	25–	
Lukiokoulutus	46 995	13 669	29,1	7 303	3 080	678	381	299	213	170	1 545
Toisen asteen ammatillinen koulutus	225 436	126 794	56,2	7 728	4 794	3 982	4 651	4 737	4 064	3 914	92 924
Opistoasteen koulutus	80	80	100,0	–	–	–	–	–	–	–	80
Ammattikorkeakoulukoulutus	132 217	75 586	57,2	48	2 172	4 670	7 139	8 499	7 640	6 640	38 778
Alempi korkeakoulukoulutus	103 576	56 504	54,6	53	1 347	2 744	4 380	4 996	4 691	4 162	34 131
Ylempi ammattikorkeakoulukoulutus	6 580	6 155	93,5	–	–	–	–	–	1	–	6 154
Ylempi korkeakoulukoulutus	41 372	26 785	64,7	–	26	108	221	510	1 249	2 124	22 547
Lääkärien erikoistumiskoulutus	3 555	3 345	94,1	–	–	–	–	–	–	–	3 345
Lisensiaatinkoulutus	2 526	2 138	84,6	–	–	–	–	–	–	1	2 137
Tohtorinkoulutus	18 362	14 854	80,9	–	–	–	–	4	12	52	14 786
Yhteensä	580 699	325 910	56,1	15 132	11 419	12 182	16 772	19 045	17 870	17 063	216 427
Työllisten opiskelijoiden osuus kaikista opiskelijoista, %				23,7	33,0	37,0	46,0	50,1	52,3	55,4	69,8

Taulukko 17.4

Vähintään 18-vuotiaiden opiskelijoiden työssäkäynti koulutusalan (opetushallinnon luokitus) mukaan 2010

Koulutusala	Opiskelijoita yhteensä		Työllisiä opiskelijoita yhteensä	
		%		%
Yleissivistävä koulutus (lukio)	46 995	100,0	13 669	29,1
Humanistinen ja kasvatusala	44 262	100,0	25 762	58,2
Kulttuuriala	38 075	100,0	19 910	52,3
Yhteiskuntatieteiden, liiketalouden ja hallinnon ala	109 760	100,0	75 000	68,3
Luonnontieteiden ala	36 073	100,0	19 664	54,5
Tekniikan ja liikenteen ala	156 109	100,0	82 526	52,9
Luonnonvara- ja ympäristöala	20 150	100,0	10 659	52,9
Sosiaali-, terveys- ja liikunta-ala	95 611	100,0	59 806	62,6
Matkailu-, ravitsemis- ja talousala	31 852	100,0	17 765	55,8
Muu koulutus (suojeluala)	1 812	100,0	1 149	63,4
Yhteensä	580 699	100,0	325 910	56,1

Kuvio 17.1
Vähintään 18-vuotiaiden työllisten opiskelijoiden osuudet
kaikista opiskelijoista 2006–2010, %

tojen ohella työssä. Työssäkäynti opintojen ohella lisääntyi lähes kaikilla aloilla. Työssäkäynti väheni vain suojelualan opintojen opiskelijoilla, joilla työssäkäynti laski 16 prosenttiyksikköä edellisestä vuodesta.

18 Sijoittuminen koulutuksen jälkeen työhön ja jatko-opintoihin

Seuraavassa tarkastellaan tutkinnon suorittaneiden toimintaa vuoden kuluttua valmistumisesta. Aineistossa ovat kaikki ne vuonna 2009 peruskoulun jälkeisen koulutuksen tutkinnon suorittaneet, jotka asuivat Suomessa vuoden 2010 lopussa eikä tutkinto ollut muuttunut siihen mennessä. Tiedot perustuvat henkilöperustaisiin rekisteritietoihin.

Tutkintotiedot ovat Tilastokeskuksen tutkintorekisteristä. Työssäkäyntitiedot on saatu vuoden 2010 työssäkäyntitilaston ennakkosta, jonka tiedot on tuotettu käyttämällä hyväksi olemassa olevia hallinnolli-

sia rekisteriaineistoja. Sijoittumista seurataan henkilön pääasiallisen toiminnan avulla, joka on vuoden 2010 viimeisen viikon mukainen. Työssä olevilla on tieto työn ohella opiskelusta, joka tarkoittaa opiskelua tutkintoon johtavassa koulutuksessa ja perustuu Tilastokeskuksen opiskelija-aineiston tietoihin vuodelta 2010.

Tietoja sijoittumisesta työhön ja jatko-opintoihin julkaistaan Tilastokeskuksen Internet-sivuilla osoitteessa www.tilastokeskus.fi aihealueella Koulutus.

Vastavalmistuneiden työllisyys pysyi lähes samana vuonna 2010

Vastavalmistuneiden työllisyys pysyi lähes samana vuonna 2010, työllisiä oli 68 prosenttia.

Toisen asteen ammatillisesta koulutuksesta valmistuneista työllistyi 69 prosenttia, 2 prosenttiyksikköä enemmän kuin edellisvuonna. Ammattikorkeakoulututkinnon suorittaneista työllistyi 86 prosenttia, ylemmän korkeakoulututkinnon suorittaneista, mm. maistereista ja dip-

lomi-insinööreistä, työhön sijoittui 88 prosenttia ja tohtoreista 89 prosenttia. Työllisiä heistä oli prosenttiyksikkö enemmän kuin edellisvuonna. Ainoastaan alemman korkeakoulututkinnon suorittaneet työllistyivät heikommin kuin vuotta aikaisemmin. Työllisiä heistä oli 68 prosenttia. Vastavalmistuneiden työllistyminen on kohentunut tai pysynyt ennallaan runsaan kymmenen vuoden aikana lukuun ottamatta vuoden 2009 työllisyyden heikkenemistä

Työttömien osuus pieni prosenttiyksikön verran. Työttömien osuus oli 8 prosenttia. Työttömänä oli eniten toisen asteen ammatillisesta kou-

Taulukko 18.1

Vuonna 2009 perusasteen jälkeisen koulutuksen tutkinnon suorittaneet koulutusasteen (opetushallinnon luokitus) ja pääasiallisen toiminnan mukaan 2010

Koulutusaste	Tutkinnon suorittaneita 2009	Toiminta vuoden 2010 lopussa (ennakkotieto)					
		Työllisiä yhteensä	Tutkinnon suorittaneista työn ohessa opiskelevien osuus	Päätoimisia opiskelijoita	Työttömiä	Muita	
		%	%	%	%	%	%
Ylioppilastutkinto	30 373	100,0	43,5	25,4	39,1	2,8	14,6
Toisen asteen ammatillinen tutkinto	57 200	100,0	69,0	10,4	7,9	13,2	10,0
Opistoasteen tutkinto	75	100,0	97,3	32,0	1,3	—	1,3
Ammattikorkeakoulututkinto	19 454	100,0	85,9	8,7	4,5	5,8	3,8
Alempi korkeakoulututkinto	6 020	100,0	67,6	56,8	30,6	0,8	1,0
Ylempi ammattikorkeakoulututkinto	929	100,0	97,3	8,5	0,6	1,3	0,8
Ylempi korkeakoulututkinto	10 123	100,0	87,8	19,8	3,3	4,6	4,2
Lääkärien erikoistumiskoulutus	470	100,0	98,9	18,9	0,4	—	0,6
Lisensiaatintutkinto	288	100,0	88,5	48,6	3,1	5,2	3,1
Tohtorintutkinto	1 456	100,0	88,7	11,2	1,2	2,5	7,5
Yhteensä	126 388	100,0	67,5	16,8	15,4	8,0	9,1
Tutkinnon suorittaneet 2008, toiminta vuoden 2009 lopussa	136 355	100,0	67,6	16,4	14,8	9,0	8,7

lutuksesta valmistuneista, 13 prosenttia. Ammattikorkeakouluista valmistuneista oli työttömänä 6 prosenttia ja ylempään korkeakoulututkinnon suorittaneista 5 prosenttia.

Kaikista vastavalmistuneista työn ohessa opiskeli 17 prosenttia ja päätoimisesti opiskeli 15 prosenttia, ylioppilaista 39 prosenttia ja alemman korkeakoulututkinnon suorittaneista 31 prosenttia.

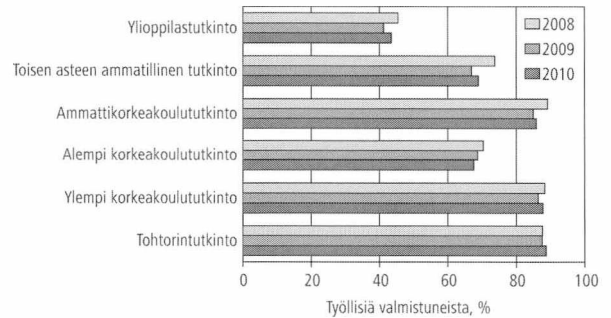
Miesten ja naisten työllistymisessä eroja

Miesten työhön sijoittuminen parani ja naisten pysyi ennallaan. Naiset työllistyivät kuitenkin miehiä paremmin. Työllisten naisten osuus oli yli 10 prosenttiyksikköä miesten osuutta suurempi. Kaikista vastavalmistuneista miehistä oli työssä 61 prosenttia ja naisista 73 prosenttia. Toisen asteen ammatillisesta koulutuksesta valmistuneista miehistä 63 prosenttia ja naisista 75 prosenttia oli työllistynyt. Ammattikorkeakoulututkinnon suorittaneista miehistä oli työssä 84 prosenttia ja naisista 87 prosenttia. Ylempään korkeakoulututkinnon suorittaneista miehistä oli työllistynyt 89 prosenttia ja naisista 87 prosenttia.

Korkean asteen koulutuksella työllistettiin paremmin koulutuksen alasta riippumatta

Sijoittumisessa oli eroja koulutusaloittain. Työllistyminen oli vaikeinta kulttuurialalta valmistu-

Kuvio 18.1
Tutkinnon suorittaneiden työllisyys vuoden kuluttua valmistumisesta koulutusasteen (opetushallinnon luokitus) mukaan 2008, 2009 ja 2010, %

neilla. Työllisten osuus oli 64 prosenttia. Koulutusaloittain parhaiten sijoittuivat suojelualalta ja sosiaali-, terveys- ja liikunta-alalta valmistuneet. Työllisten osuus oli yli 88 prosenttia. Kaikilla koulutuksen aloilla korkeakoulututkinnon suorittaneet sijoittuivat töihin toisen asteen koulutuksesta valmistuneita paremmin. Kulttuurialan toisen asteen koulutuksesta valmistuneita oli eniten työttömänä, 18 prosenttia.

Taulukko 18.2

Vuonna 2009 perusasteen jälkeisen koulutuksen tutkinnon suorittaneet miehet ja naiset koulutusasteen (opetushallinnon luokitus) ja pääasiallisen toiminnan mukaan 2010

Koulutusaste	Tutkinnon suorittaneita 2009				Pääasiallinen toiminta vuoden 2010 lopussa (ennakkotieto)							
	Miehiä		Naisia		Työllisiä		Työttömiä		Opiskelijoita		Muita	
	Miehiä	Naisia	Miehiä	Naisia	Miehiä	Naisia	Miehiä	Naisia	Miehiä	Naisia	Miehiä	Naisia
Ylioppilastutkinto	12 909	100,0	17 464	100,0	30,2	53,2	3,5	2,3	37,5	40,3	28,7	4,1
Toisen asteen ammatillinen tutkinto	28 813	100,0	28 387	100,0	63,2	74,9	15,3	11,0	7,4	8,3	14,1	5,8
Opistoasteen tutkinto	55	100,0	20	100,0	100,0	90,0	—	—	—	5,0	—	5,0
Ammattikorkeakoulututkinto	7 040	100,0	12 414	100,0	84,2	86,9	7,7	4,6	5,4	4,0	2,6	4,4
Alempi korkeakoulututkinto	1 913	100,0	4 107	100,0	67,5	67,7	1,0	0,7	30,2	30,8	1,4	0,9
Ylempi ammattikorkeakoulututkinto	315	100,0	614	100,0	97,1	97,4	1,3	1,3	1,0	0,5	0,6	0,8
Ylempi korkeakoulututkinto	4 322	100,0	5 801	100,0	88,8	87,1	4,6	4,6	2,8	3,7	3,8	4,6
Lääkärien erikoistumiskoulutus	151	100,0	319	100,0	100,0	98,4	—	—	—	0,6	—	0,9
Lisensiaatintutkinto	131	100,0	157	100,0	90,1	87,3	3,8	6,4	2,3	3,8	3,8	2,5
Tohtorintutkinto	673	100,0	783	100,0	88,7	88,8	2,4	2,7	1,0	1,4	7,9	7,2
Yhteensä 2010	56 322	100,0	70 066	100,0	61,1	72,7	10,0	6,3	14,3	16,3	14,6	4,7
2009	58 479	100,0	77 876	100,0	59,8	73,4	12,2	6,6	13,9	15,4	14,2	4,6

Taulukko 18.3

Vuonna 2009 tutkinnon suorittaneiden työllisyys koulutusalan (opetushallinnon luokitus) ja koulutusasteen (Tilastokeskuksen luokitus) mukaan vuoden 2010 lopussa

Koulutusala	Tutkinnon suorittaneita 2009		Työllisiä vuoden 2010 lopussa (ennakkotieto)		
		%	Keskiaste %	Korkea-aste %	
Yleissivistävä koulutus	30 373	100,0	43,5	-	
Humanistinen ja kasvatusala	5 813	100,0	76,5	78,1	
Kulttuuriala	6 243	100,0	52,8	73,1	
Yhteiskuntatieteiden, liiketalouden ja hallinnon ala	15 735	100,0	75,6	83,0	
Luonnontieteiden ala	4 039	100,0	47,7	77,3	
Tekniikan ja liikenteen ala	31 943	100,0	62,3	85,5	
Luonnonvara- ja ympäristöala	3 397	100,0	64,7	78,5	
Sosiaali-, terveys- ja liikunta-ala	19 660	100,0	83,8	93,0	
Matkailu-, ravitsemis- ja talousala	8 276	100,0	70,6	85,5	
Muu koulutus (suojeluuala)	909	100,0	96,5	100,0	
Yhteensä	126 388	100,0	60,1	84,2	

Käsitteet ja luokitukset

Käsitteet

Tiivistelmä

Katso lukujen 1–9 käsitteet.

1. Koulutuksen järjestäjät ja oppilaitokset

Koulutuksen järjestäjällä tarkoitetaan tässä julkaisussa pääsääntöisesti oppilaitoksen ylläpitäjää. Oppilaitoksen ylläpitäjinä toimivat tyypillisimmillään kunnat, kuntayhtymät, yksityiset yhtiöt ja säätiöt. Koulutuksen järjestämisluvat antaa opetus- ja kulttuuriministeriö tai muu asianomainen viranomais.

Oppilaitoksissa annettava tutkintotavoitteinen koulutus on jaoteltu opetuksen sisällön mukaan seuraaviin koulutussektoreihin: peruskoulukoulutus, lukiokoulutus, ammatillinen koulutus, ammattikorkeakoulukoulutus ja yliopistokoulutus.

2. Väestö ja väestön koulutusrakenne

Väestön koulutusrakennetta kuvaavassa aikasarjassa tiedot ovat väestötietojen osalta väestölaskenta ajankohtien tietoja vuosilta 1970, 1975, 1980 ja 1985. Tiedot poikkeavat 15 vuotta täyttäneen väestön osalta seuraavasti käytössä olevasta virallisesta väestötilastosta: 1975(–1 942), 1980(–4 730, laskentaajankohta oli 1.11.1980), 1985(+116, laskentaajankohta oli 17.11.1985). Aikasarjassa kuvatut tutkintotiedot ovat 31.12.2011 tilanteen mukaisen Tilastokeskuksen koulutusluokituksen mukaisia.

Väestön koulutustasomittain (VKTM)

Väestön koulutustasoa mitataan perusasteen jälkeen suoritettun korkeimman koulutuksen keskimääräisellä pituudella henkeä kohti. Ts. väestön koulutustasoa osoittava mittain kuvaa väestöryhmän koulutustasoa koulutuspiduudella. Esimerkiksi koulutustasoluku 246 osoittaa, että teoreettinen koulutus aika henkeä kohti on 2,5 vuotta peruskoulun suorittamisen jälkeen.

Väestön koulutustasoa mitattaessa perusjoukkoa käytetään tavallisesti 20 vuotta täyttäneitä väestöä. Näin siksi, että alle 20-vuotiaat ovat pääsääntöisesti vielä koulussa eivätkä näin ollen ole ehtineet suorittaa tutkintoa.

Mittaimen avulla voidaan helposti vertailla eri alueiden välisiä sekä eri väestöryhmien välisiä koulutustasoeroja sekä seurata ajassa tapahtuvia muutoksia.

Väestön koulutustasomittain on laskettu seuraavan kaavan mukaan 20 vuotta täyttäneestä väestöstä:

$$VKTM = \left(\sum_{i=1}^8 f_i x_i / \sum_{i=1}^8 f_i \right) * 100, \text{ jossa}$$

f = Henkilöiden lukumäärä

x = Koulutusasteen teoreettinen suoritus aika perusasteen jälkeen

i = Koulutusaste

Koulutusaste (i):	Teoreettinen suoritus aika perusasteen jälkeen (x), vuosina:
Ei perusasteen jälkeistä tutkintoa	0
3 Keskiaste	3
5 Alin korkea-aste	5
6 Alempi korkeakouluaste	7
7 Ylempi korkeakouluaste	9
8 Tutkijakoulutusaste	12

3. Opiskelijoiden ja tutkinnon suorittaneiden ikä, liikkuvuus, kansalaisuus ja äidinkieli

Opiskelijoilla tarkoitetaan tilastovuonna 20.9. ja vuodesta 2004 alkaen näyttötutkintoon valmistavan ja oppisopimuskoulutuksen osalta 1.1.–31.12. oppilaitosten kirjoilla olevia tutkintotavoitteisen peruskoulu-, lukio-, ammatillisen, ammattikorkeakoulu- ja yliopistokoulutuksen opiskelijoita. Tiedot yliopistokoulutuksen opiskelijoista ovat vuoteen 2001 saakka 31.12. tilanteesta sisältäen syksyllä tutkinnon suorittaneet. Opiskelijatiedot sisältävät vuodesta 2010 alkaen sotilasalan koulutuksen.

Uusilla opiskelijoilla tarkoitetaan opiskelijoita (ks. määritelmä edellä), jotka ovat tulleet tilastovuonna kirjoille tietyn oppilaitoksen tiettyyn koulutukseen (lukio-, ammatillinen ja ammattikorkeakoulukoulutus) tai tiettyyn yliopistoon mihin tahansa koulutukseen (yliopistokoulutus). Peruskoulun perusopetuksessa uusiksi opiskelijoiksi lasketaan kaikki 1. luokan oppilaat. Aikuisten perusopetuksen uusista opiskelijoista ei kerätä tilastotietoa. Yliopistokoulutuksessa uusiin opiskelijoihin on laskettu vain alemman tai ylemmän korkeakoulututkinnon uudet opiskelijat. Vuoteen

2001 asti uusiin ammattikorkeakouluopiskelijoihin laskettiin vain läsnäolleiksi ilmoittautuneet.

Netto-opiskelijämäärällä tarkoitetaan perusteen jälkeisessä tutkintotavoitteisessa koulutuksessa opiskelevien henkilöiden määrää. Jos henkilö opiskeli useammassa kuin yhdessä koulutuksessa (esim. ammattikorkeakoulu- ja yliopistokoulutuksessa), hänet on laskettu mukaan vain kerran. Aineiston opiskelijoista 2 300:lla eli 0,3 prosentilla oli puutteellinen henkilötunnus. Heidän osaltaan päällekkäistä koulutusta ei ole voitu tutkia.

Tutkinnon suorittaneet ovat tilastovuonna 1.1.–31.12. ylioppilastutkinnon, kansainvälisen ylioppilastutkinnon (IB- tai Reifeprüfung-tutkinto), Gymnasieexamen-tutkinnon, ammatillisen tutkinnon, ammattikorkeakoulututkinnon, ylempään ammattikorkeakoulututkinnon tai yliopistotutkinnon suorittaneita. Peruskoulukoulutuksessa tutkinnon suorittaneilla tarkoitetaan peruskoulun päättötodistuksen saaneita. Ulkomailla suoritetuista tutkinnoista mukaan luetaan Aurinkorannikon lukiossa suoritettut ylioppilastutkinnot. Tutkintotiedot sisältävät vuodesta 2010 alkaen sotilasalan koulutuksen.

Koti- ja opiskelumaakuntavertailussa kuviossa 3.2 ja liitetaulukossa 11 *kotimaakunnalla ennen opiskelun aloittamista* tarkoitetaan opiskelijan kotimaakuntaa 31.12.2010. *Kotimaakunta opiskeluaikana ja kotimaakunta heti tutkinnon suorittamisen jälkeen* on opiskelijan kotimaakunta 31.12.2011. Opiskelumaakunta on maakunta, jossa koulutus annettiin 20.9.2011, tai tutkinnon suorittaneen koulutusmaakunta.

Ulkomaalaisiin opiskelijoihin on laskettu mukaan kaikki opiskelijat, joiden kansalaisuus on muu kuin Suomen. Ulkomaalaisiksi on laskettu lisäksi kaikki ne opiskelijat, joilla ei ole kansalaisuustietoa.

Katso myös lukujen 4–8 käsitteet.

4. Esi- ja peruskouluopetus

Peruskouluilla tarkoitetaan seuraavien oppilaitostyyppien oppilaitoksia (pl. ulkomailla sijaitsevat peruskoulut):

11 Peruskoulut

12 Peruskouluasteen erityiskoulut

19 Perus- ja lukioasteen koulut (koulut, joissa annetaan sekä perus- että lukioasteen opetusta).

Näissä oppilaitoksissa annetaan perusopetusta oppivelvollisuusikäisille oppilaille.

Oppivelvollisuusikä ohittaneet opiskelijat voivat suorittaa perusopetuksen oppimäärän lukiossa ja kansanopistoissa sekä muutamissa ammatillisissa oppilaitoksissa ja kansalaisopistoissa.

Perusopetuksen oppilaat on tilastoitu vuosiluokittain. Mikäli erityisen tuen oppilaita ei pystytä jaottelemaan opintojensa mukaan vuosiluokille, heidät on tilastoitu ikäänsä vastaaville vuosiluokille. Oppilasmäärätiedot koskevat tilannetta 20.9.

Esiopetus on pääasiassa 6-vuotiaille, seuraavana vuonna koulunsa aloittaville lapsille tarkoitettua opetusta. Esiopetusta annetaan vähintään 700 tuntia vuodessa ja sitä järjestetään sekä peruskouluissa että päivähoitossa. Esiopetukseen osallistuminen on vapaaehtoista.

Peruskoulujen esiopetusoppilaita ovat peruskouluissa kirjoilla olevat esiopetusoppilaat. Esiopetusoppilaita katsotaan myös koulujen esiopetuksessa olevat pidennetyn oppivelvollisuuden piirissä olevat lapset ja ns. nollaluokan oppilaat.

Päivähoidon esiopetusoppilaita katsotaan päivähoitossa vähintään 700 tuntia vuodessa kestävää esiopetusta saavat lapset.

Lisäopetus on perusopetuksen oppimäärän samana tai edellisenä vuonna suorittaneille nuorille tarkoitettua, yhden lukuvuoden kestävää opetusta (10. lk). Lisäopetuksen voi suorittaa sekä peruskoulussa että muissa, oppivelvollisuusikä ylittäneille perusopetusta antavissa, oppilaitoksissa (esim. lukiot, ammatilliset oppilaitokset).

Oppivelvollisuusikä alkaa yleensä sinä vuonna, jona lapsi täyttää seitsemän vuotta ja päättyy, kun perusopetuksen oppimäärä on suoritettu tai kun oppivelvollisuuden alkamisesta on kulunut 10 vuotta (sen lukuvuoden lopussa, jona oppilas täyttää 17 vuotta). Jos lapsella on vamma tai sairaus, jonka estää perusopetuksen tavoitteiden saavuttamisen yhdeksässä vuodessa, oppivelvollisuus alkaa jo 6-vuotiaana ja kestää 11 vuotta (ns. pidennetty oppivelvollisuus).

Oppivelvollisuutensa laiminlyöneeksi katsotaan sellaiset peruskoulussa kirjoilla olevat oppivelvollisuusikäiset oppilaat, jotka eivät ole osallistuneet perusopetukseen.

Lykkäystä saaneilla tarkoitetaan oppivelvollisia, joiden perusopetuksen aloittamista on siirretty 7 vuoden iästä vuodelle eteenpäin. Lykkäystä saaneet aloittavat 1. luokan 8-vuotiaana eli vuoden oppivelvollisikänsä tulonsa jälkeen.

Yksityisopetuksessa oleviksi katsotaan oppivelvolliset, jotka huoltajan ilmoituksen mukaan opiskelevat kotona tai koulussa, jolla ei ole perusopetuksen järjestämislupaa.

Tilapäisesti ulkomailla oleviksi katsotaan oppivelvolliset, jotka ovat huoltajan ilmoituksen mukaan ulkomailla.

Luokalle jää oppilas, joka ei ole saavuttanut tietyn vuosiluokan oppimäärään kuuluvissa oppiaineissa riittäviä tietoja ja taitoja, jotta hänet voitaisiin siirtää seuraavalle vuosiluokalle.

Ilman perusopetuksen päättötodistusta eronnut on perusopetuksen oppilas, joka ohittaa oppivelvollisuusiän ennen kuin on saanut perusopetuksen opetussuunnitelman mukaisen päättötodistuksen.

Perusopetuksen päättötodistuksen saa oppilas/opiskelija, jonka suoriutuminen kaikissa hänen opinto-ohjelmaansa kuuluvissa oppiaineissa arvioidaan hyväksytyksi. Perusopetuksen oppimäärän voi myös suorittaa yksityisesti ns. erityisessä tutkinnoissa.

5. Lukiokoulutus ja ylioppilastutkinnot

Lukiokoulutuksen opiskelijat

Lukiokoulutusta annetaan seuraavien oppilaitostyyppien oppilaitoksissa:

15 Lukiot

19 Perus- ja lukioasteen koulut

(koulut, joissa annetaan sekä perus- että lukioasteen opetusta)

63 Kansanopistot (vain osa).

Uusilla opiskelijoilla tarkoitetaan 20.9.2011 opiskelemissa olleita, jotka olivat tulleet kirjoille kyseiseen oppilaitokseen 1.1.–20.9.2011. Uusien opiskelijoiden määrä ei ole sama kuin ensimmäisen opiskeluvuoden opiskelijamäärä.

Lukiokoulutuksen opiskelijoita ovat ne lukiokoulutuksessa olevat opiskelijat, jotka ovat suorittamassa lukion koko oppimäärää, IB-tutkintoa, EB-tutkintoa, Reifeprüfung-tutkintoa tai Gymnaseexamen-tutkintoa. Opiskelijatiedot kerätään henkilö pohjaisina ja ne koskevat tilannetta 20.9. Tilasto ei sisällä tietoja lukiokoulutuksen aineopiskelijoista.

Lukion koko oppimäärän suorittaneet ovat suorittaneet hyväksyttävästi lukion opetussuunnitelmaan sisältyvien oppiaineiden valtakunnalliset oppimäärät. Lukion koko oppimäärän voi suorittaa lukiossa ja kansanopistossa.

Aineopiskelija opiskelee yksittäistä peruskoulun tai lukion opetussuunnitelmaan kuuluvaa oppiainetta, ei peruskoulun tai lukion koko oppimäärää.

Lukion päättötodistuksen saa lukion koko oppimäärän suorittanut opiskelija.

Ylioppilastutkinnot

Lukion koko oppimäärää suorittava voi osallistua ylioppilastutkintolautakunnan laatimaan ylioppilaskokeeseen, jonka hyväksytyt suorittaminen johtaa ylioppilastutkintoon. Ylioppilastutkinnon voi suorittaa lukiossa tai kansanopistossa.

IB-tutkinto (International Baccalaureate) on kansainvälinen ylioppilastutkinto, jonka voi suorittaa 16 maamme lukiossa.

Reifeprüfung-tutkinto on ylioppilastutkinnon kaltainen tutkinto, jonka voi suorittaa Helsingin saksalaisessa koulussa.

Gymnaseexamen-tutkinto on lukiotutkinto, jonka voi suorittaa Ålands lyceumissa.

6. Ammatillinen koulutus

Ammatillista koulutusta annetaan seuraavien oppilaitostyyppien oppilaitoksissa:

21 Ammatilliset oppilaitokset

22 Ammatilliset erityisoppilaitokset

23 Ammatilliset erikoisoppilaitokset

24 Ammatilliset aikuiskoulutuskeskukset

28 Palo-, poliisi- ja vartiointialojen oppilaitokset

41 Ammattikorkeakoulut

61 Musiikkioppilaitokset

62 Liikunnan koulutuskeskukset

63 Kansanopistot

99 Muut oppilaitokset

Näyttötutkintoon valmistavaa koulutusta voidaan antaa myös koulutusalan yrityksissä.

Ammatillisella koulutuksella tarkoitetaan tutkintoon johtavaa ammatillista peruskoulutusta ja ammatillista lisäkoulutusta. Ammatillinen peruskoulutus on toisen asteen perustutkintoihin johtavaa koulutusta. Ammatillinen peruskoulutus voi olla opetussuunnitelmaperusteista koulutusta tai näyttötutkintoon valmistavaa koulutusta. Opistoasteen ja ammatillisen korkea-asteen koulutuksiin ei enää vuosien ole otettu uusia opiskelijoita.

Ammatti- ja erikoisammattitutkintoihin valmistavat koulutukset ovat tutkintotavoitteista ammatillista lisäkoulutusta. Nämä koulutukset ovat aina näyttötutkintoon valmistavaa koulutusta ja tutkinnot näyttötutkintoja. Ammatillista koulutusta järjestetään sekä oppilaitosmuotoisena koulutuksena että oppisopimuskoulutuksena.

Oppisopimuskoulutus on työvaltainen opiskelumuoto, jossa suurin osa ammattitaidosta hankitaan työpaikalla ja koulutusta täydennetään tietopuolisilla opinnoilla yleensä jossakin oppilaitoksessa. Oppisopimus on opiskelijan ja työnantajan välinen työsopimus.

Vuonna 2004 ammatillisen koulutuksen tilastointia uudistettiin. Opiskelijoiden perusjoukko muuttui aikaisemmasta. Opetussuunnitelmaperusteisen ammatillisen koulutuksen opiskelijatiedot ovat 20.9. tilanteen mukaisia kuten ennenkin. Näyttötutkintoon valmistavan koulutuksen opiskelijatiedot ovat koko kalenterivuoden tietoja, kun tiedot aikaisemmin olivat 20.9. tilanteesta. Oppisopimuskoulutukseen osallistuneiden tiedot ovat kalenterivuoden tietoja. Teoriajaksoilla 20.9. oppilaitoksissa olleet oppisopimusopiskelijat eivät sisälly oppilaitosmuotoisen koulutuksen opiskelijamääriin, joten päällekkäisiä tietoja ei ole.

Tämä mahdollistaa tietojen yhteen laskemisen oppilaitosmuotoisesta koulutuksesta ja oppisopimuskoulutuksesta, jolloin saadaan kattava tieto ammatillisen koulutuksen opiskelijoiden kokonaismäärästä. Vertailu edellisen vuoden tietojen kanssa ei siten ole kaikilta osin mahdollista. Aikasarjatarkastelussa on otettava huomioon myös se, että ilmiöalueella on tapahtunut muutoksia lähes joka vuosi.

Ammatillisen koulutuksen **uusilla opiskelijoilla** tarkoitetaan opiskelijoita, jotka olivat tulleet kirjoille kyseisen oppilaitoksen tiettyyn koulutukseen tai solmineet oppisopimuksen kalenterivuoden aikana. Opetussuunnitelmaperusteisen ammatillisen peruskoulutuksen uudet opiskelijat olivat tulleet kirjoille oppilaitokseen 1.1.–20.9. välisenä aikana ja näyttötutkintoon valmistavan koulutuksen uudet opiskelijat 1.1.–31.12. välisenä aikana. Oppisopimuskoulutuksen uudet opiskelijat solmivat oppisopimuksen 1.1.–31.12. välisenä aikana.

Ammatillisen koulutuksen opiskelijoilla tarkoitetaan oppilaitoksessa kirjoilla olevia opiskelijoita ja oppisopimuskoulutukseen osallistuneita opiskelijoita. Oppilaitosmuotoisen opetussuunnitelmaperusteisen ammatillisen koulutuksen opiskelijatiedot ovat poikkileikkausajankohdan 20.9. tietoja ja näyttötutkintoon valmistavan koulutuksen opiskelijatiedot kalenterivuoden tietoja. Tiedot oppisopimusopiskelijoista ovat kalenterivuoden tietoja.

Ammatillisen koulutuksen tutkinnoilla tarkoitetaan ammatillisen peruskoulutuksen toisen asteen ja opistoasteen tutkintoja sekä ammattija erikoisammattitutkintoja. Tutkinnot on voinut suorittaa oppilaitosmuotoisessa koulutuksessa tai oppisopimuskoulutuksena. Tutkintotiedot ovat koko kalenterivuoden tietoja.

Oppisopimuskoulutuksen todistuksella tarkoitetaan oppisopimusopiskelijan saamaa todistusta koulutuksen suorittamisesta. Todistus ei ole tutkinto.

7. Ammattikorkeakoulukoulutus

Ammattikorkeakoulut ovat oppilaitostyyppiin 41 kuuluvia oppilaitoksia.

Opiskelijatiedot kuvaavat ammattikorkeakoulututkintoon tai ylempään ammattikorkeakoulututkintoon johtavassa koulutuksessa olevia opiskelijoita 20.9.2011 tilanteen mukaisina.

Uusilla opiskelijoilla tarkoitetaan 20.9.2011 opiskelemissa olleita 1.1.–20.9.2011 kyseiseen koulutukseen kyseisessä ammattikorkeakoulussa ensimmäistä kertaa läsnä- tai poissaolevaksi ilmoittautuneita.

Tutkintotiedot ovat koko kalenterivuoden (1.1.–31.12.2011) tietoja.

Käsitteet nuorten koulutus ja aikuiskoulutus kuvaavat koulutuksen järjestämistapaa, eivät suoraan opiskelijan ikää.

8. Yliopistokoulutus

Yliopistot ovat oppilaitostyyppiin 42 kuuluvia oppilaitoksia.

Yliopisto-opiskelijoilla tarkoitetaan tässä luvussa tutkintoon johtavassa koulutuksessa olevia opiskelijoita. Tutkintoa suorittavia opiskelijoita ovat alempaa ja ylempää korkeakoulututkintoa, lääkärin erikoistumiskoulutusta, liseniaatintutkintoa ja tohtorintutkintoa suorittavat opiskelijat. Erillisiä aineenopettajan kasvatustieteellisiä opintoja suorittavat on siirretty aineistovuodesta 1993 lähtien tutkintoon johtamattomaan koulutukseen. Erillisiä erityisopettajan, erityislastentarhanopettajan ja opinto-ohjaajan opintoja suorittavat on siirretty aineistovuodesta 2006 lähtien tutkintoon johtamattomaan koulutukseen. Opiskelijatiedot ovat 20.9.2011 tilanteen mukaiset.

Niiltä osin, kun opiskelijoilla ei ole ilmoittautumisvelvollisuutta, tiedot puuttuvat. Tästä syystä esimerkiksi jatko-opiskelijoiden tarkkaa määrää ei tiedetä. Sama opiskelija voi olla samanaikaisesti kirjoilla useammassa yliopistossa. Yliopiston sisällä opiskelija on laskettu tilaston lukuihin vain kerran.

Uusilla opiskelijoilla tarkoitetaan pääsääntöisesti alemman ja ylempään korkeakoulututkinnon aloittaneita, 20.9.2011 opiskelemissa olevia yliopiston kannalta uusia opiskelijoita. Jatkotutkintojen osalta opiskelija kirjautuu uudeksi opiskelijaksi vain, jos hän aloittaa jatkotutkinnon opiskelun eri yliopistossa, missä aikaisemmat tutkinnot on suoritettu. Liitetaulukossa 18 uusien opiskelijoiden määrässä ovat mukana kaikkien koulutusasteiden uudet opiskelijat.

Yliopistoissa suoritettuja tutkintoja ovat alemmat ja ylempään korkeakoulututkinnot, liseniaatintutkinnot, tohtorintutkinnot, erikoislääkärin, erikoishammaslääkärin ja erikoiseläinlääkärin tutkinnot. Aineistovuodesta 2006 lähtien erillisiä erityisopettajan, erityislastentarhanopettajan ja opinto-ohjaajan opintojen suorituksia ei ole enää laskettu tutkinnoiksi. Tutkintotiedot ovat koko kalenterivuoden (1.1.–31.12.2011) tietoja.

HUOMATTAVAA

Yliopistoissa otettiin käyttöön 1.8.2005 uusi kaksiportainen tutkintorakenne, jossa ylempään korkeakoulututkintoon johtavan koulutuksen pohjana on pääsääntöisesti alempi korkeakoulututkinto tai sitä vastaava koulutus, joka on suoritettava

ennen ylempää korkeakoulututkintoa. Kaksiporainen tutkintorakenne on kaikilla opintoaloilla lääketieteellistä ja hammaslääketieteellistä alaa lukuun ottamatta. Tutkintojen laajuus ilmaistaan opintopistein. Kaikki syksystä 2005 alkaen opintonsa aloittaneet opiskelevat uuden tutkintojärjestelmän mukaan. Aikaisemmin aloittaneista voivat edelleen jatkaa vanhassa järjestelmässä vain eläinlääketieteellisellä, hammaslääketieteellisellä, lääketieteellisellä ja teknillistieteellisellä alalla opiskelevat 31.7.2010 saakka. Uuden tutkintojärjestelmän mukaan opiskelevat tilastoidaan alemman korkeakoulututkinnon opiskelijoiksi ja vasta tämän tutkinnon suoritettuaan ylempään korkeakoulututkinnon opiskelijoiksi.

Vuodesta 2010 alkaen yliopistoja koskevissa tiedoissa on mukana myös Maanpuolustuskorkeakoulu.

9. Oppilaitosten aikuiskoulutus

Oppilaitosten aikuiskoulutustietoja kerätään seuraaviin oppilaitostyyppisiin kuuluvista oppilaitoksista:

- 21 Ammatilliset oppilaitokset
- 22 Ammatilliset erityisoppilaitokset
- 23 Ammatilliset erikoisoppilaitokset
- 24 Ammatilliset aikuiskoulutuskeskukset
- 28 Palo-, poliisi- ja vartiointialojen oppilaitokset
- 41 Ammattikorkeakoulut
- 61 Musiikkioppilaitokset
- 62 Liikunnan koulutuskeskukset
- 63 Kansanopistot
- 64 Kansalaisopistot
- 65 Opintokeskukset
- 66 Kesäyliopistot
- 99 Muut oppilaitokset.

Vapaan sivistystyön oppilaitoksia ovat liikunnan koulutuskeskukset, kansanopistot, kansalaisopistot, opintokeskukset ja kesäyliopistot.

Osallistujat ovat kalenterivuonna käynnissä olleisiin aikuiskoulutuksiin osallistuneita. Brutto-opiskelijamäärällä tarkoitetaan sitä, että sama henkilö on voinut vuoden aikana osallistua useampaan eri koulutukseen ja hänet on laskettu osallistujaksi niihin kaikkiin. Netto-opiskelijalla tarkoitetaan sitä, että sama opiskelija lasketaan opiskelijaksi vain kerran samassa oppilaitoksessa.

Opetustunneiksi on laskettu kaikki kalenterivuoden aikana opettajien (luennoitsijoiden yms.) antamat opetustunnit. Opetustuntien luokittelussa on käytetty opetushallinnon aikuiskoulutuksen sisältöluokitusta.

Aikuiskoulutukset koulutustyypeittäin:

1. Ammatillinen lisäkoulutus, ei oppisopimus, on tutkintoon johtamatonta ammatillista kou-

lutusta, johon koulutuksen järjestäjä on saanut ammatilliseen lisäkoulutukseen tarkoitettua valtionosuutta.

2. Ammatillinen lisäkoulutus, oppisopimus, on sellaista tutkintoon johtamatonta koulutusta, joka suoritetaan oppilaitoksessa ns. tietopuolisena oppisopimuskoulutuksena.
3. Työvoimapolitiittinen aikuiskoulutus on sellaista tutkintoon johtamatonta koulutusta, johon koulutuksen järjestäjä on saanut rahoitusta työhallinnolta työvoimapolitiittisen aikuiskoulutuksen järjestämiseen.
4. Työnantajan tilaamat kurssit ovat sellaista tutkintoon johtamatonta koulutusta, jonka rahoittajana on yritys, julkisyhteisö tai muu henkilöstölleen koulutusta tarjoava organisaatio.
5. Vapaana sivistystyönä järjestetyllä koulutuksella tarkoitetaan vapaan sivistystyön oppilaitosten vapaasta sivistystyöstä annetun lain mukaan järjestämää koulutusta. Vapaan sivistystyön oppilaitoksilla tarkoitetaan oppilaitosta, jolla on edellä mainitun lain mukainen ylläpitämislupa.
6. Avoin ammattikorkeakouluopetus on ammattikorkeakoulun järjestämää avointa ammattikorkeakouluopetusta.
7. Avoin yliopisto-opetus on kaikille tarkoitettua avointa yliopisto-opetusta.
8. Muulla koulutuksella tarkoitetaan sellaista tutkintoon johtamatonta ammatillista tai yleissivistävää koulutusta, joka ei sisälly mihinkään edellä oleviin jaotteluihin.

10. Opettajat ja muu henkilökunta

Työssäkäyntitilaston ammattitieto perustuu suurelta osin hallinnollisiin rekistereihin. Ammattitieto muodostetaan kaikille vuoden viimeisellä viikolla työlliseen työvoimaan kuuluville ja se kuvaa tilastovuoden viimeisen viikon ammattia. Opettajien ammattitiedot saadaan lähinnä kuntien ja valtion työsuhdeaineistoista sekä Tilastokeskuksen palkkatilastosta (VEL-opettajat).

Työssäkäyntitilaston opettajia kuvaavat tiedot muodostuvat henkilöistä, joiden ensisijainen ammatti on opettaminen. Mukana ovat opettajat, jotka työskentelevät vuoden viimeisellä viikolla oppilaitoksissa, joiden toimiala on uuden TOL 2008:n mukaisesti alemman perusasteen koulutus (koodi 85200), ylempään perusasteen koulutus (85311), lukiokoulutus (85312), keskiasteen ammatillinen koulutus (85320) tai korkea-asteen koulutus yliopistoissa ja ammattikorkeakouluissa (85420). Korkea-asteen koulutukseen lasketaan TOL 2008 -luokituksessa mukaan myös kesäyliopistot, avoimet korkeakoulut sekä yliopistojen ja korkeakoulujen täydennyskoulutuskeskukset, jot-

ka kuuluivat edellisessä vuoden 2002 toimialaluokituksessa luokkaan kansanopistot, kansalaisopistot, musiikkioppilaitokset yms. (koodi 80421). Jos henkilö opettaa kahden tai useamman eri oppilaitosryhmän oppilaitoksessa, hän on tilastossa mukana ainoastaan pääasiallisen työsuhteensa perusteella. Pääasiallinen työsuhte päätellään tulojen perusteella. Työssäkäyntitilaston luvuissa on mukana myös mm. virkavapaalla olevia opettajia ja tilapäisiä tuntiopettajia, joten tiedot eivät ole vertailukelpoisia aikaisemmissa Oppilaitostilastot-julkaisuissa (vuodet 1994–2004) esitettyjen lukujen kanssa.

Oppilaitosten **muulla henkilökunnalla** tarkoitetaan muita kuin opettajan toimessa työskenteleviä henkilöitä. Tällaisia ovat esimerkiksi koulunkäyntiavustajat, koulutussihteerit, kansliahenkilökunta, keittiöhenkilökunta, siivoojat, kiinteistöhoitajat jne. Mukana ovat vain ne henkilöt, joiden toimipaikan toimiala on perusasteen, keskiasteen tai korkea-asteen koulutus. Tieto toimialasta perustuu Tilastokeskuksen yritys- ja toimipaikkarekisterin, valtion virastojen ja toimipaikkojen rekisterin sekä kuntien eläkevakuutuksen toimintayksikkorekisterin tietoihin.

11. Koulutuksen talous

Käyttömenoksi on luettu valtionosuusjärjestelmässä mukana olevien oppilaitosten osalta valtionosuuslainsäädännön mukaisesti ilmoitetut käyttötalouden bruttomenot sekä ns. pienet hankkeet. Ammatillisen koulutuksen ja ammattikorkeakoulukoulutuksen menot eivät sisällä pieniä hankkeita. Pienten hankkeiden osuus ammatillisen koulutuksen ja ammattikorkeakoulukoulutuksen menoista on osittain arvioitu aikasarjatiedoissa. Investointimenot eivät sisälly käyttömenoihin. Opiskelijaa kohden lasketut käyttömenot on saatu jakamalla koulutussektoreittaiset kustannusvuoden menot syyslukukauden opiskelijamäärien vuosikeskiarvolla. Perusopetuksen ja lukiokoulutuksen käyttömenoihin on lisätty laskennallisesti kuntien opetushenkilökunnan työnantajan eläkevakuutusmaksut vuosina 1995–2000.

Esiopetuksen menoiksi on laskettu elokuusta 2000 alkaen päiväkotien ja peruskoulujen yhteydessä tapahtuva 6-vuotiaiden lasten maksuton esiopetus. Sairaala- ja vammaisopetuksen menot sisältyvät lukuihin. Koulukuljetusten kustannukset sisältyvät esiopetuksen menoihin vuodesta 2005 alkaen. Sisäisiin vuokriin sisältyvät pääomakustannukset eivät sisälly esiopetuksen menoihin.

Perusopetuksen menoiksi on laskettu peruskoulujen, peruskouluasteen erityiskoulujen sekä harjoittelukoulujen ja muiden peruskoulua vastaavien koulujen perusasteen menot. Sairaala-

ja vammaisopetuksen sekä valtion koulukotien menot sisältyvät lukuihin. Vuodesta 2000 alkaen menot sisältävät myös kansanopistojen järjestämän perusopetuksen. Ennen elokuuta 2000 peruskoulun yhteydessä tapahtuneen esiopetuksen menot sisältyvät perusopetuksen menoihin. Sisäisiin vuokriin sisältyvät pääomakustannukset eivät sisälly perusopetuksen menoihin.

Lukiokoulutuksen menot sisältävät lukioiden menot sekä harjoittelukoulujen ja muiden lukiokoulutusta järjestävien oppilaitosten lukiokoulutuksen menot. Vuodesta 2000 alkaen menot sisältävät myös kansanopistojen järjestämän lukiokoulutuksen. Sisäisiin vuokriin sisältyvät pääomakustannukset eivät sisälly lukiokoulutuksen menoihin. Opiskelijakohtaisten menojen laskennassa aineopiskelijat sisältyvät opiskelijamääriin.

Ammatillisen koulutuksen menot sisältävät ammatillisten oppilaitosten (ml. musiikkioppilaitokset, liikunnan koulutuskeskukset, kansanopistot ja ammatilliset aikuiskoulutuskeskukset) ammatillisen peruskoulutuksen (tutkintoon johtavan koulutuksen) menot. Aikasarjatiedoissa kansanopistojen ja ammatillisten aikuiskoulutuskeskusten ammatillisen peruskoulutuksen menot sisältyvät ammatillisen koulutuksen menoihin vuodesta 2000 alkaen. Ammatillisten erikoisoppilaitosten menot sisältyvät ammatillisen koulutuksen lukuihin. Tiedot eivät sisällä oppisopimuskoulutuksen, ammatillisen lisäkoulutuksen, lääninhallitusten ostaman täydennyskoulutuksen ja maksullisen palvelutoiminnan menoja. Väliaikaisten ammattikorkeakoulujen, Ahvenanmaan ja sotilasalan ammatillisten oppilaitosten menot eivät ole mukana ammatillisen koulutuksen menoissa.

Oppisopimuskoulutus sisältää oppisopimuskoulutuksena järjestetyn ammatillisen perus- ja lisäkoulutuksen menot mukaan lukien Euroopan sosiaalirahaston (ESR) tukeman oppisopimuskoulutuksen menot.

Ammattikorkeakoulukoulutus sisältää väliaikaisten ja vakinaisten ammattikorkeakoulujen menot. Ahvenanmaan ammattikorkeakoulukoulutuksen menot eivät sisälly lukuihin. Opiskelijakohtaisten menojen laskennassa poissaoleviksi ilmoittautuneet uudet opiskelijat eivät sisälly ammattikorkeakoulukoulutuksen opiskelijamääriin.

Yliopistokoulutus ja -tutkimus sisältää yliopistojen menot. Käyttömenoilla tarkoitetaan valtion tilinpäätöksen mukaisia budjettirahoitteisia toimintamenoja mukaan lukien talonrakennuksista ja kiinteistöjen hankinnasta aiheutuneet menot. Lisäksi yliopistokoulutuksen ja -tutkimuksen käyttömenoihin on sisällytetty yliopistojen ulkopuolinen tutkimusrahoitus. Yliopistojen menoissa ovat mukana valtion kiinteistölaitoksen vuokrat

vuodesta 1995 alkaen (vuonna 1995 vain osan kustannusvuotta). Opiskelijakohtaisten menojen laskennassa ulkopuolinen tutkimusrahoitus sisältyy yliopistokoulutuksen ja -tutkimuksen menoihin.

Muu koulutus sisältää kansanopistojen ja kansalaisopistojen menot sekä musiikkioppilaitosten ja liikunnan koulutuskeskusten muun kuin tutkintoon johtavan koulutuksen menot. Vuodesta 2000 alkaen kansanopistojen ja ammatillisten aikuiskoulutuskeskusten tutkintoon johtavan koulutuksen menot sisältyvät perusopetuksen, lukiokoulutuksen, ammatillisen koulutuksen ja ammattikorkeakoulukoulutuksen lukuihin. Ammatillisten aikuiskoulutuskeskusten ja opintokeskusten menot eivät sisälly muu koulutus -ryhmän lukuihin.

Hallintomenot sisältävät opetus- ja kulttuuriministeriön, Opetushallituksen sekä kuntien ja kuntayhtymien opetus- ja kulttuuritoimen hallinnon toimintamenot. Oppilaitosten omat hallintomenot on luettu niiden käyttömenoihin.

Opintotuki sisältää opintorahan, asumislisän, aikuisopintorahan, korkotuen ja -avustuksen, takausvastuusuuritukset, ateriatuen ja koulumatkatuen. Yhteisummasta ei ole vähennetty opiskelijoiden Kelalle maksamia vuositulomallin mukaisia korotuksia takaisinperityistä opintotuista.

12. Peruskoulun ja lukiokoulutuksen ainevalinnat

A1-kieli on vuosiluokilla 1–6 aloitettu yhteinen (pakollinen) kieli. Oppilaat voivat lukea kahta tai useampaa yhteistä kieltä. A1-kieli voidaan aloittaa jo ensimmäisellä tai toisella luokalla, mutta yleisimmin se aloitetaan kolmannella luokalla. Oppilas voi erityisestä syystä saada vapautuksen A1-kielen opiskelusta.

A2-kieli on vuosiluokilla 1–6 vapaaehtoisena aloitettu kieli, jonka opiskelu voidaan aloittaa jo luokilla 1–4. Yleisimmin A2-kielen opiskelu aloitetaan kuitenkin neljännellä tai viidennellä luokalla.

B1-kieli on vuosiluokilla 7–9 alkava yhteinen (pakollinen) kieli; ruotsi, suomi tai englanti. Jos oppilas on vuosiluokilla 1–6 valinnut A1-kieleksi muun kuin toisen kotimaisen kielen, B1-kieli on ruotsi tai suomi. Oppilas voi erityisestä syystä saada vapautuksen B1-kielen opiskelusta.

B2-kieli on vuosiluokilla 7–9 alkava valinnainen kieli.

B3-kieli on lukiossa aloitettu valinnainen kieli.

Matematiikkaa opiskellaan lukiokoulutuksessa joko pitkän tai lyhyen oppimäärän mukaan.

13. Erityisopetus

Erityisopetustilasto

Peruskoulun erityisopetustilasto kattaa erityisen ja tehostetun tuen sekä osa-aikaista erityisopetusta saaneiden oppilaiden kokonaismäärän. Osa-aikaista erityisopetusta voidaan järjestää osana oppilaan yleistä, tehostettua tai erityistä tukea.

Oppimisen ja koulukäynnin tuki voidaan jakaa yleiseen, tehostettuun ja erityiseen tukeen. Mikäli yleinen tuki ei riitä, annetaan tehostettua tukea. Ja mikäli tehostettu tuki ei riitä, annetaan erityistä tukea.

Tehostettu tuki

Tehostettu tuki tarkoittaa peruskoulun oppilaan tukea, josta on tehty tehostetun tuen oppimissuunnitelma. Tehostettua tukea annetaan oppilaalle, joka tarvitsee oppimisessaan tai koulukäynnissään säännöllistä tukea tai samanaikaisesti useita tukimuotoja (esimerkiksi tukiovetusta, osa-aikaista erityisopetusta, avustaja- tai tulkintapalveluja). Oppilaalle järjestettävä tuki kirjataan oppimissuunnitelmaan, joka laaditaan pedagogiseen arvioon perustuen yhteistyössä oppilaan ja hänen huoltajansa kanssa.

Erityinen tuki

Erityinen tuki tarkoittaa peruskoulun oppilaan tukea, josta on tehty kirjallinen erityisen tuen antamista koskeva päätös. Erityistä tukea annetaan niille oppilaille, joille kasvun, kehityksen ja oppimisen tavoitteiden toteuttaminen ei toteudu riittävästi muilla tukitoimilla. Erityinen tuki järjestetään joko yleisen tai pidennetyn oppivelvollisuuden piirissä ja se muodostuu erityisopetuksesta ja muusta tuesta.

Ennen erityisen tuen päätöstä kuullaan oppilasta ja hänen huoltajaansa sekä tehdään pedagoginen selvitys, johon sisältyy arvio erityisen tuen tarpeesta. Päätös tarkistetaan ainakin toisen vuosiluokan jälkeen ja ennen seitsemännelle luokalle siirtymistä. Erityisen tuen oppilaalle laaditaan henkilökohtainen opetuksen järjestämistä koskeva suunnitelma.

Aiempien vuosien (1995-2010) erityisopetukseen otetut ja siirretyt peruskoulun oppilaat rinnastetaan erityisen tuen oppilaisiin. Erityisopetukseen otetuilla ja siirretyillä tarkoitetaan peruskoulun oppilaita, jotka on otettu tai siirretty erityisopetukseen vammaisuuden, sairauden, kehityksen viivästymisen, tunne-elämän häiriön tai muun syyn vuoksi. Otto- tai siirtopäätös tehtiin kunnallisen toimielimen päätöksellä ja se edellytti asiantuntijoiden ja vanhempien kuulemista sekä henkilökohtaisen opetuksen järjestämistä koskevan suunnitelman laatimista.

Erityisopetuksen toteutuspaikka

Peruskoulun oppilaiden, joilla on erityisen tuen päätös, opetuksen toteutuspaikat ovat seuraavat:

- Opetus kokonaan yleisopetuksen ryhmässä
- Opetuksesta 51–99 % yleisopetuksen ryhmässä
- Opetuksesta 21–50 % yleisopetuksen ryhmässä
- Opetuksesta 1–20 % yleisopetuksen ryhmässä
- Opetus kokonaan erityisryhmässä tai -luokassa, muu kuin erityiskoulu
- Opetus kokonaan erityisryhmässä tai -luokassa, erityiskoulu.

Osa-aikainen erityisopetus

Osa-aikaisella erityisopetuksella tarkoitetaan opetusta, jota peruskoulun oppilas voi saada muun opetuksen ohessa, jos hänellä on vaikeuksia oppimisessaan tai koulunkäynnissään. Oppilas voi saada osa-aikaista erityisopetusta myös tehostetun tai erityisen tuen aikana.

Tukiopetus

Tukiopetuksella tarkoitetaan opetusta, jota voi saada peruskoulun oppilas, joka on tilapäisesti jäänyt jälkeen opinnoissaan tai muutoin tarvitsee oppimisessaan lyhytaikaista tukea. Oppilas voi saada tukiopetusta myös tehostetun tai erityisen tuen aikana.

Katso myös kohta 4. Esi- ja peruskouluopetus.

Ammatillisen koulutuksen erityisopetus

Ammatillisen koulutuksen erityisopetuksella tarkoitetaan opetusta, jota järjestetään vammaisuuden, sairauden, kehityksessä viivästyminen tai muun syyn vuoksi erityisiä opetus- tai oppilashuoltopalveluja tarvitseville opiskelijoille. Opiskelijalle tulee laatia ammatillisen koulutuksen lain velvoittama henkilökohtainen opetuksen järjestämistä koskeva suunnitelma. Katso myös kohta 6. Amatillinen koulutus.

14. Koulutukseen hakeutuminen ja pääsy

Hakijalla tarkoitetaan tässä aineistossa henkilöä, joka on peruskoulun jälkeisen toisen asteen lukio- tai ammatillisen koulutuksen yhteishaussa ensisijaisesti hakenut johonkin kalenterivuonna alkavaan tutkintoon johtavaan koulutukseen. Hakijoiksi on myös tilastoitu ne henkilöt, jotka ovat aloittaneet tutkintoon johtavan koulutuksen, joka ei ole kuulunut ko. vuoden yhteishakuihin.

Hakijalla tarkoitetaan myös henkilöä, joka on hakenut kalenterivuonna alkavaan korkeakoulukoulutukseen ammattikorkeakoulukoulutuksen tai yliopistokoulutuksen yhteishauissa tai yhteis-

hakujen ulkopuolella. Sama henkilö voi hakea useisiin valintayksiköihin ammattikorkeakoulukoulutuksen yhteishaussa ja yhteishaun ulkopuolella sekä yliopistokoulutuksen yhteishaussa ja erillisvalinnoissa. Hakeneiden tilastossa henkilö on useimmiten laskettu vain kerran koulutussektorin tai koulutusasteen lukumäärään. Joissain tapauksissa, mm. ylioppilaiden hakua kuvaavissa tilastoissa, on henkilöltä laskettu tilastoon mukaan vain yksi haku.

Lukiokoulutuksen ja ammattikorkeakoulukoulutuksen **uusilla opiskelijoilla** tarkoitetaan 20.9. opiskelemassa olleita, jotka olivat tulleet kirjoille oppilaitoksen tiettyyn koulutukseen 1.1.–20.9. ja ammattikorkeakoulukoulutuksessa vielä lisäksi ilmoittautuneet ensimmäistä kertaa läsnä- tai poissaoleviksi. Toisen asteen ammatillisen koulutuksen uusilla opiskelijoilla tarkoitetaan opiskelijoita, jotka olivat tulleet kirjoille kyseisen oppilaitoksen tiettyyn koulutukseen tai solmineet oppisopimuksen kalenterivuoden aikana. Opetussuunnitelma- ja perusteisen ammatillisen peruskoulutuksen uudet opiskelijat olivat tulleet kirjoille oppilaitokseen 1.1.–20.9. ja näyttötutkintoon valmistavan koulutuksen uudet opiskelijat 1.1.–31.12. Yliopistokoulutuksen uusilla opiskelijoilla tarkoitetaan tietyn alemman tai ylemmän korkeakoulututkinnon aloittaneita, 20.9. läsnä- tai poissaoleviksi kirjoittautuneita uusia opiskelijoita. Ennen vuotta 2010 uusiksi opiskelijoiksi laskettiin ensimmäistä kertaa ko. yliopiston kirjoilla olevat. Uusien opiskelijoiden määrä on eri kuin julkaisun muissa luvuissa mm. sen vuoksi, että mukaan on laskettu vain sellaiset opiskelijat, joilla on aineistoissa oikea henkilötunnus, sekä sen vuoksi, että useissa taulukoissa uusi opiskelija on laskettu vain kerran koulutussektorin tai koulutusasteen lukumääriin.

15. Opintojen kulku

Perusjoukkona tilastossa on tietyn vuoden tutkintoon johtavan koulutuksen uudet opiskelijat, joilla on suomalainen henkilötunnus. Opintojen kulkua on seurattu koulutuksen aloittamisesta tietyn vuoden loppuun mennessä siten, että on yhdistetty tietyn vuoden opiskelija-aineistosta uusien opiskelijoiden koulutustiedot tarkasteluvuoden lopun tutkinto- ja opiskelija-aineistojen tietoihin. Tietoja vertaamalla on saatu kuvaus tarkasteluvuoden lopun tilanteesta: kuinka moni oli suorittanut aloittamansa koulutuksen, kuinka moni opiskeli ja moniko oli poistunut koulutusjärjestelmästä. Opiskelijoille tai tutkinnon suorittajille ei ole tehty erillisiä kyselyjä tai tiedonkeruita. Tietojen vertailussa on käytetty hieman erilaisia sääntöjä eri koulutussektoreissa.

Toisen asteen ammatillisen koulutuksen aloitaneiden opintojen kulkua on kuvattu siten, että on verrattu aloitettua koulutusta suoritettuun tai opiskeltavaan koulutukseen opetushallinnon koulutusluokituksen koulutusalan ja koulutussektorin mukaan. Ammattikorkeakouluopintojen kulkua on kuvattu hieman tarkemmin opetushallinnon koulutusalan ja koulutussektorin mukaan. Yliopisto-opiskelijoiden opintojen kulkua on kuvattu siten, että on katsottu ovatko he suorittaneet koulutusalaan riippumatta minkä tahansa alemman tai ylempään korkeakoulututkinnon tai opiskelivatko he missä tahansa yliopistokoulutuksessa.

16. Koulutuksen keskeyttäminen

Keskeyttämisellä tarkoitetaan vuoden aikana tapahtunutta perusasteen jälkeisen tutkintotavoitteisen koulutuksen keskeyttämistä. Keskeyttämistiedot on saatu seuraamalla syyskuussa 2009 opiskelleiden tilannetta syyskuussa 2010. Mikäli henkilö ei jatkanut opiskeluaan tai ei suorittanut tutkintoa tuona aikana, hänet on laskettu keskeyttäneeksi.

Keskeyttämisen laskennassa käytetyt opiskelijamäärät poikkeavat muista tässä julkaisussa esitetyistä kokonaisopiskelijamääristä, koska aineistosta on poistettu seuraavat ryhmät:

- 1) henkilöt, joilla on puutteellinen henkilötunnus
- 2) syyskuussa 2009 opiskeleviksi ilmoitetut, jotka olivat suorittaneet ko. koulutuksen jo ennen syyskuuta 2009
- 3) vuosina 2009–2010 lakkautetut oppilaitokset
- 4) aikuisten opetussuunnitelman mukaan lukiokoulutuksessa opiskelevat
- 5) ennen vuotta 2004 lukio-opinnot tai ammatillisen koulutuksen aloittaneet
- 6) opistoasteen ja ammatillisen korkea-asteen koulutukset
- 7) näyttötutkintoon valmistava koulutus
- 8) oppisopimuskoulutus
- 9) ammatilliset erityisoppilaitokset
- 10) ylempää ammattikorkeakoulututkintoa suorittavat
- 11) lisensiaatintutkintoa, tohtorintutkintoa tai lääkärin erikoistumiskoulutusta suorittavat.

Taulukko

Vuoden 2009 kokonaisopiskelijamäärän ja keskeyttämisen laskennassa käytetyn opiskelijamäärän vertailu

	Opiskelijamäärä 2009	Opiskelijamäärä, josta keskeyttäminen on laskettu	Erotus
Lukiokoulutus	112 088	102 290	-9 798
Ammatillinen koulutus	281 572	127 893	-153 679
Ammattikorkeakoulukoulutus	135 033	128 150	-6 883
Yliopistokoulutus	168 475	143 927	-24 548

Keskeyttämistilaston opiskelijamäärät ovat siis viitteellisiä, eikä niitä tulisi käyttää opiskelijamäärää kuvaavana tilastona.

HUOMATTAVAA

Yliopistokoulutus poikkeaa muista koulutuksista tällä tavoin lasketussa keskeyttämisessä. Koska yliopistokoulutukselle ei ole määritelty normipituutta samalla tavalla kuin muissa koulutuksissa, opiskelija voi olla yliopiston kirjoissa vaikka kuinka pitkään. Mukana voi olla todellisuudessa opintonsa keskeyttäneitä.

Koulupudokkailla tarkoitetaan peruskoulun oppilaita, jotka keskeyttävät koulunkäynnin ennen oppivelvollisuuden suorittamista (oppivelvollisuutensa kokonaan laiminlyöneet) tai eivät oppivelvollisuutensa aikana suorita peruskoulun koko oppimäärää (ilman peruskoulun päättötodistusta eronneet).

Oppivelvollisuutensa kokonaan laiminlyöneiksi katsotaan sellaiset oppivelvollisuusikäiset, jotka eivät ole lukuvuoden aikana tai lukuvuodesta 2010/2011 lähtien kevätlukukauden aikana lainkaan osallistuneet peruskouluopetukseen. Oppivelvollisuutensa laiminlyöneitä voi olla kaikilla luokka-asteilla.

Ilman peruskoulun päättötodistusta eronneet ovat oppivelvollisuusiän ohittaneita, jotka eivät ole oppivelvollisuutensa aikana suorittaneet peruskoulun koko oppimäärää.

17. Opiskelijoiden työssäkäynti

Tilastokeskuksen rekisteripohjaisessa opiskelijoiden työssäkäyntiä kuvaavassa kokonaisuudessa opiskelija on tilastoitu työlliseksi, jos hänellä on ollut työsuhte voimassa tilastovuoden viimeisellä viikolla. Myös alle kuukauden kestäneet työsuhteet on laskettu mukaan. Tieto työllisyydestä perustuu työeläke- ja veroviranomaisten tietoihin.

Tilastovuodesta 2005 lähtien rekisteripohjaiseen opiskelijoiden työssäkäyntitilastoon on laskettu mukaan vain 18-vuotiaat ja sitä vanhemmat opiskelijat. Tiedot opiskelijoiden työssäkäynnistä perustuvat työeläketietoihin ja vuodesta 2005 lähtien 15–17-vuotiaat nuoret eivät ole kuulu-

neet työeläkevakuutuksen piiriin eikä heidän työssäkäynnistään saa rekistereistä tietoja.

18. Sijoittuminen koulutuksen jälkeen työhön ja jatko-opintoihin

Pääasiallisen toiminnan käsite kuvaa henkilön taloudellisen toiminnan laatua. Luokitus perustuu tietoihin henkilön toiminnasta vuoden viimeisellä viikolla. Työllisiksi luetaan henkilöt, joilla oli voimassaoleva työsuhde vuoden viimeisellä viikolla. Myös alle kuukauden kestäneet työsuhteet on laskettu mukaan. Tieto työllisyydestä perustuu työeläke- ja veroviranomaisten tietoihin. Työttömiksi luetaan henkilöt, jotka olivat työministeriön työnhakijarekisterin mukaan työttömänä vuoden viimeisenä työpäivänä. Työttömien päättely on tehty ennen työllisten päättelyä. Opiskelijoihin kuuluvat tutkintoon johtavan lukiokoulutuksen, ammatillisen koulutuksen, ammattikorkeakoulukoulutuksen ja yliopistokoulutuksen opiskelijat. Opiskelijoihin on laskettu lisäksi henkilöt, jotka ovat saaneet Kansaneläkelaitoksen opintotukirekisterin mukaan opintotukea syyslukukaudella tai ovat olleet työministeriön työnhakijarekisterin mukaan työvoimakoulutuksessa vuoden viimeisellä viikolla. Ryhmään muut kuuluvat pääasiassa

varusmies- ja siviilipalveluksessa olleet sekä eläkeläiset ja kotitaloustyötä tehneet.

Vuodesta 2005 lähtien 15–17-vuotiaat eivät ole enää kuuluneet työeläkevakuutuksen piiriin eikä heidän työssäkäynnistään saa rekistereistä tietoja. Siitä johtuen sijoittumistilastoon kuuluvat vain peruskoulun jälkeisen koulutuksen tutkinnon suorittaneet.

Luokitukset

Oppilaitokset on luokitettu tässä julkaisussa oppilaitostyyppeihin Koulutuksen järjestäjät ja oppilaitokset 2011 -käsikirjassa esitetyllä tavalla.

Koulutusten luokittelussa on käytetty Tilastokeskuksen koulutusluokitusta, Opetushallinnon vuosien 1995 ja 2002 koulutusala- ja koulutusaseteluoikitusta sekä Unescon kansainvälistä ISCED 1997 -luokitusta (Koulutusluokitus 2006, Käsikirjoja 1). Kaikki luokitukset ovat 31.12.2011 tilanteen mukaisia. Lisätietoja koulutusluokituksista saa osoitteesta www.tilastokeskus.fi/meta/luokitukset/koulutus/versio.html.

Alueluokitustiedot perustuvat pääsääntöisesti Tilastokeskuksen ylläpitämän kuntaluokitusrekisterin tietoihin vuodelta 2011 (Kunnat ja kunta-pohjaiset aluejaot 2011, käsikirjoja 28).

Taulukoissa käytetyt symbolit

Ei yhtään	-
Tietoa ei ole saatu, se on liian epävarma esitettäväksi tai se on salassapitosäännön alainen.	..
Tieto on epälooginen esitettäväksi	.
Viivan eri puolilla olevat tiedot eivät ole täysin verrannollisia	—

Liitetaulukot

Koulutussektoreita kuvaavia taulukoita

1. Suomen väestö iän mukaan maakunnittain 31.12.2011	105
2. Opiskelijat koulutussektorin, sukupuolen, opetuskielen, oppilaitoksen omistajatyypin, suuralueen ja maakunnan mukaan 2011	107
3. Opiskelijat koulutussektorin, sukupuolen, koulutusalan ja koulutusasteen (opetushallinnon luokitus) mukaan 2011	108
4. Suoritetut tutkinnot koulutussektorin, sukupuolen, opetuskielen, oppilaitoksen omistajatyypin, suuralueen ja maakunnan mukaan 2011	109
5. Suoritetut tutkinnot koulutussektorin, sukupuolen, koulutusalan ja koulutusasteen (opetushallinnon luokitus) mukaan 2011	110

Luku 2. Väestö ja väestön koulutusrakenne

6. Perusasteen jälkeisiä tutkintoja suorittanut väestö koulutusasteen (Tilastokeskuksen luokitus) ja maakunnan mukaan 2011	110
7. Perusasteen jälkeisiä tutkintoja suorittanut väestö koulutusasteen (Tilastokeskuksen luokitus) ja iän mukaan 2011	111
8. Perusasteen jälkeisiä tutkintoja suorittanut väestö koulutusasteen (opetushallinnon luokitus) ja iän mukaan 2011	112

Luku 3. Opiskelijoiden ja tutkinnon suorittaneiden ikä, liikkuvuus, kansalaisuus ja äidinkieli

9. Uudet opiskelijat, opiskelijat ja suoritetut tutkinnot koulutussektoreittain iän mukaan perusasteen jälkeisessä tutkintotavoitteisessa koulutuksessa 2011	114
10. Perusasteen jälkeisen tutkinnon vuonna 2011 suorittaneiden mediaani-ikä koulutusalan ja -asteen (opetushallinnon luokitus) mukaan	117
11. Perusasteen jälkeisen tutkintotavoitteisen koulutuksen uusien opiskelijoiden, opiskelijoiden ja tutkinnon suorittaneiden koti- ja opiskelumaakuntavertailu koulutussektoreittain 2011	117
12. Ulkomaalaiset yliopisto-opiskelijat maanosittain 1991–2011	119
13. Ulkomaalaiset opiskelijat koulutussektoreittain koulutusalan ja koulutusasteen (opetushallinnon luokitus) mukaan perusasteen jälkeisessä tutkintotavoitteisessa koulutuksessa 2011	119
14. Ruotsinkieliset opiskelijat koulutussektoreittain koulutusalan ja koulutusasteen (opetushallinnon luokitus) mukaan perusasteen jälkeisessä tutkintotavoitteisessa koulutuksessa 2011	120

Luku 6. Ammatillinen koulutus

15. Ammatillisen koulutuksen (oppilaitosmuotoinen) uudet opiskelijat, opiskelijat ja tutkinnot koulutuksittain (Tilastokeskuksen luokitus) 2011	121
16. Oppisopimuskoulutuksen uudet opiskelijat, osallistuneet ja tutkinnot koulutuksittain (Tilastokeskuksen luokitus) 2011	127

Luku 7. Ammattikorkeakoulukoulutus

17. Ammattikorkeakoulukoulutuksen uudet opiskelijat, opiskelijat ja tutkinnot koulutuksittain (Tilastokeskuksen luokitus) 2011	132
--	-----

Luku 8. Yliopistokoulutus

18. Yliopistokoulutuksen uudet opiskelijat, opiskelijat ja tutkinnot koulutusittain (Tilastokeskuksen luokitus) 2011 135
19. Yliopistokoulutuksen uudet alemman ja ylemmän korkeakoulututkinnon opiskelijat, opiskelijat ja tutkinnot opintoalan (vuoden 1995 opetushallinnon luokitus) mukaan 1990–2011 143

Luku 9. Oppilaitosten aikuiskoulutus

20. Oppilaitosten tutkintoon johtamattomaan aikuiskoulutukseen osallistuneet (brutto) oppilaitos- ja koulutustyyppin mukaan 2011 144

Luku 14. Koulutukseen hakeutuminen ja pääsy

21. Koulutukseen hakeneet sukupuolen, koulutussektorin ja aikaisemman koulutuksen (opetushallinnon luokitus) mukaan 2011 145
22. Uudet opiskelijat sukupuolen, koulutussektorin ja aikaisemman koulutuksen (opetushallinnon luokitus) mukaan 2011 146
23. Uudet opiskelijat koulutusalan, koulutussektorin ja aikaisemman koulutuksen (opetushallinnon luokitus) mukaan 2011 148

Luku 16. Koulutuksen keskeyttäminen

24. Lukiokoulutuksessa, ammatillisessa koulutuksessa, ammattikorkeakoulukoulutuksessa ja yliopistokoulutuksessa keskeyttäminen sukupuolen ja iän mukaan lukuvuonna 2009/2010 152

Kansainvälisen ISCED-luokituksen mukaisia taulukoita

25. Uudet opiskelijat ISCED-alan ja -asteen mukaan 2011 153
26. Opiskelijat ISCED-alan ja -asteen mukaan 2011 154
27. Suoritetut tutkinnot ISCED-alan ja -asteen mukaan 2011 155
28. Oppivelvollisuuskoulun jälkeisen tutkinnon vuonna 2011 suorittaneiden mediaani-ikä ISCED:in pääkoulutusalan ja koulutusasteen mukaan 156
29. 15 vuotta täyttänyt väestö ISCED-alan ja -asteen mukaan 2011 157

Tabellbilagor

Tabeller som beskriver utbildningssektorer

1. Finlands folkmängd efter ålder och landskap 31.12.2011	105
2. Studerande efter utbildningssektor, kön, undervisningsspråk, läroanstaltens ägartyp, storområde och landskap 2011	107
3. Studerande efter utbildningssektor, kön, utbildningsområde och utbildningsnivå (undervisningsförvaltningens klassificering) 2011	108
4. Avlagda examina efter utbildningssektor, kön, undervisningsspråk, läroanstaltens ägartyp, storområde och landskap 2011	109
5. Avlagda examina efter utbildningssektor, kön, utbildningsområde och utbildningsnivå (undervisningsförvaltningens klassificering) 2011	110

Kapitel 2. Befolkning och befolkningens utbildningsstruktur

6. Den befolkning som avlagt examen efter grundnivån enligt utbildningsnivå (Statistikcentralens klassificering) och landskap 2011	110
7. Den befolkning som avlagt examen efter grundnivån enligt utbildningsnivå (Statistikcentralens klassificering) och ålder 2011	111
8. Den befolkning som avlagt examen efter grundnivån enligt utbildningsnivå (undervisningsförvaltningens klassificering) och ålder 2011	112

Kapitel 3. Studerande och personer som avlagt examen efter ålder, rörlighet, medborgarskap och modersmål

9. Nya studerande, studerande och avlagda examina efter utbildningssektor och ålder 2011	114
10. Medianåldern för de personer som år 2011 avlagt examen efter utbildningsområde och -nivå (undervisningsförvaltningens klassificering)	117
11. Jämförelse av hemlandskap och studielandskap för nya studerande, studerande och de studerande som avlagt examen efter utbildningssektor 2011	117
12. Utländska (utländska medborgare) universitetsstuderande efter världsdel 1991–2011	119
13. Utländska (utländska medborgare) studerande efter utbildningssektor, utbildningsområde och utbildningsnivå (undervisningsförvaltningens klassificering) 2011	119
14. Svenskspråkiga studerande efter utbildningssektor, utbildningsområde och utbildningsnivå (undervisningsförvaltningens klassificering) 2011	120

Kapitel 6. Yrkesutbildning

15. Nya studerande, studerande och examina i yrkesutbildning (skolform) efter utbildning (Statistikcentralens klassificering) 2011	121
16. Nya studerande, studerande och examina inom läroavtalsutbildning efter utbildning (Statistikcentralens klassificering) 2011	127

Kapitel 7. Yrkeshögskoleutbildning

17. Nya studerande, studerande och examina i yrkeshögskoleutbildning efter utbildning (Statistikcentralens klassificering) 2011	132
---	-----

Kapitel 8. Universitetsutbildning

18. Nya studerande, studerande och examina i universitetsutbildning efter utbildning (Statistikcentralens klassificering) 2011	135
19. Nya studerande för lägre och högre högskoleexamen, studerande och examina i universitetsutbildning efter studieområde (undervisningsförvaltningens klassificering 1995) 1990–2011	143

Kapitel 9. Vuxenutbildning vid läroanstalter

20. Deltagare i vuxenutbildning som inte leder till examen vid läroanstalter (brutto) efter läroanstalts- och utbildningstyp 2011	144
---	-----

Kapitel 14. Sökning och tillträde till utbildning

21. Personer som sökt till utbildning efter kön, utbildningssektor och tidigare utbildning (undervisningsförvaltningens klassificering) 2011	145
22. Nya studerande efter kön, utbildningssektor och tidigare utbildning (undervisningsförvaltningens klassificering) 2011	146
23. Nya studerande efter utbildningsområde, utbildningssektor och tidigare utbildning (undervisningsförvaltningens klassificering) 2011	148

Kapitel 16. Avbrytande av studier

24. Avbruten utbildning inom gymnasieutbildning, yrkesutbildning, yrkeshögskoleutbildning och universitetsutbildning efter kön och ålder läsåret 2009/2010	152
--	-----

Tabeller efter den internationella ISCED-klassificeringen

25. Nya studerande efter ISCED-område och -nivå 2011	153
26. Studerande efter ISCED-område och -nivå 2011	154
27. Avlagda examina efter ISCED-område och -nivå 2011	155
28. Medianåldern för de personer som år 2011 avlagt examen efter läropliktsskolan efter ISCED:s huvudsakliga utbildningsområde och utbildningsnivå	156
29. Den 15 år fyllda befolkningen efter ISCED-område och -nivå 2011	157

Appendix Tables

Tables describing educational sectors

1. Population in Finland by age and region on 31 December 2011	105
2. Students by type of education, sex, language of instruction, institution owner, major region and region in 2011	107
3. Students by type of education, sex and field and level of education (Educational Administration's classification) in 2011	108
4. Completed qualifications and degrees by type of education, sex, language of instruction, institution owner, major region and region in 2011	109
5. Completed qualifications and degrees by type of education, sex and field and level of education (Educational Administration's classification) in 2011	110

Chapter 2 Population and educational structure of population

6. Population having completed post-basic level qualifications by level of education (Statistics Finland's classification) and region 2011	110
7. Population having completed post-basic level qualifications by level of education (Statistics Finland's classification) and age 2011	111
8. Population having completed post-basic level qualifications by level of education (Educational Administration's classification) and age 2011	112

Chapter 3 Age, mobility, citizenship and native language of students and attainers of educational qualifications

9. New students, students and completed qualifications and degrees by type of education and age in 2011	114
10. Median age of those having completed a qualification in 2011 by field and level of education (Educational Administration's classification)	117
11. Comparison of home regions and regions of study among new students, students and attainers of educational qualifications and degrees by type of education in 2011	117
12. Foreign (foreign citizens) university students by continent in 1991–2011	119
13. Foreign (foreign citizens) students by type, field and level of education (Educational Administration's classification) in 2011	119
14. Swedish-speaking students by type, field and level of education (Educational Administration's classification) in 2011	120

Chapter 6 Vocational education

15. New students, students and qualifications in vocational education (school type) by programme (Statistics Finland's classification) in 2011	121
16. New students, students and qualifications in apprenticeship training by programme (Statistics Finland's classification) in 2011	127

Chapter 7 Polytechnic education

17. New students, students and qualifications in polytechnic education by programme (Statistics Finland's classification) in 2011	132
---	-----

Chapter 8 University education

18. New students, students and degrees in university education by programme (Statistics Finland's classification) in 2011	135
19. New lower and higher university degree students, students and degrees in university education by field of studies (Educational Administration's classification 1995) in 1990–2011	143

Chapter 9 Adult education of educational institutions

20. Participants (gross) in adult education not leading to a qualification at educational institutions by type of institution and programme in 2011	144
---	-----

Chapter 14 Entrance and admission to education

21. Applicants to education according to sex, type of education and previous education (Educational Administrations's classification) in 2011	145
22. New students according to sex, type of education and previous education (Educational Administrations's classification) in 2011	146
23. New students according to field and type of education and previous education (Educational Administrations's classification) in 2011	148

Chapter 16 Discontinuation of education

24. Drop-outs from upper secondary general education, vocational education, polytechnic education and university education by sex and age in the school/academic year 2009–2010	152
---	-----

Tables in accordance with the International Standard Classification of Education (ISCED)

25. New students by field and level of ISCED in 2011	153
26. Students by field and level of ISCED in 2011	154
27. Completed qualifications and degrees by field and level of ISCED in 2011	155
28. Median age of those having completed a post-compulsory education qualification in 2011 according to the ISCED main field of education and level of education	156
29. Population aged 15 or over by field and level of ISCED in 2011	157

1. Suomen väestö iän mukaan maakunnittain 31.12.2011

Ikä	Yhteensä	Manner-Suomi	Uusimaa	Varsinais-Suomi	Satakunta	Kanta-Häme	Pirkanmaa	Päijät-Häme	Kymenlaakso	Etelä-Karjala
Yhteensä	5 401 267	5 372 913	1 549 058	467 217	226 567	175 230	491 472	202 236	181 829	133 311
0.....	60 074	59 785	18 483	4 899	2 224	1 807	5 623	1 900	1 542	1 223
1.....	61 504	61 207	18 924	5 099	2 282	1 815	5 664	2 016	1 734	1 261
2.....	61 109	60 829	18 545	4 922	2 278	1 969	5 734	2 016	1 667	1 140
3.....	60 486	60 173	18 466	4 881	2 174	1 927	5 705	2 069	1 631	1 219
4.....	59 804	59 484	18 062	4 815	2 229	1 983	5 509	2 056	1 697	1 241
0-4.....	302 977	301 478	92 480	24 616	11 187	9 501	28 235	10 057	8 271	6 084
5.....	60 185	59 855	18 185	4 784	2 398	1 985	5 543	2 033	1 643	1 261
6.....	58 901	58 600	17 346	4 735	2 259	1 874	5 440	2 144	1 714	1 257
7.....	59 077	58 760	17 400	4 879	2 328	1 965	5 415	2 111	1 822	1 212
8.....	57 982	57 683	17 087	4 724	2 252	1 950	5 160	2 009	1 754	1 198
9.....	56 971	56 677	16 538	4 698	2 258	1 894	4 987	2 031	1 750	1 251
5-9.....	293 116	291 575	86 556	23 820	11 495	9 668	26 545	10 328	8 683	6 179
10.....	57 377	57 069	16 469	4 749	2 233	1 887	5 111	2 075	1 851	1 308
11.....	58 052	57 751	16 581	4 932	2 329	1 960	5 057	2 115	1 838	1 268
12.....	58 806	58 482	16 657	5 048	2 433	2 010	5 148	2 137	1 920	1 330
13.....	58 175	57 829	16 391	4 964	2 381	1 953	4 998	2 105	1 916	1 299
14.....	60 479	60 153	17 060	5 148	2 415	2 083	5 253	2 206	1 945	1 438
10-14.....	292 889	291 284	83 158	24 841	11 791	9 893	25 567	10 638	9 470	6 643
15.....	61 962	61 640	17 307	5 251	2 667	2 091	5 289	2 303	2 064	1 494
16.....	64 372	63 994	18 059	5 381	2 742	2 157	5 516	2 397	2 196	1 481
17.....	66 450	66 126	18 718	5 558	2 759	2 150	5 757	2 578	2 210	1 582
18.....	66 422	66 067	18 739	5 488	2 597	2 106	5 741	2 530	2 233	1 547
19.....	68 560	68 226	19 638	5 742	2 727	2 152	6 090	2 587	2 087	1 641
15-19.....	327 766	326 053	92 461	27 420	13 492	10 656	28 393	12 395	10 790	7 745
20.....	67 482	67 171	19 777	5 873	2 497	1 970	6 229	2 416	1 907	1 503
21.....	68 060	67 740	20 055	6 008	2 612	1 938	6 480	2 325	1 815	1 563
22.....	66 393	66 101	19 887	5 811	2 376	1 863	6 534	2 292	1 798	1 461
23.....	66 930	66 623	20 537	6 093	2 369	1 781	6 731	2 177	1 779	1 479
24.....	64 016	63 729	20 229	5 679	2 300	1 670	6 429	1 936	1 690	1 375
20-24.....	332 881	331 364	100 485	29 464	12 154	9 222	32 403	11 146	8 989	7 381
25.....	65 154	64 874	20 797	5 790	2 343	1 749	6 462	2 075	1 715	1 349
26.....	67 435	67 141	21 733	5 938	2 352	1 853	6 743	2 194	1 805	1 408
27.....	69 920	69 619	22 876	6 057	2 496	1 870	7 027	2 244	1 895	1 485
28.....	71 751	71 424	24 040	6 042	2 637	2 016	7 178	2 334	1 974	1 492
29.....	71 178	70 829	24 381	6 134	2 528	1 943	7 129	2 288	1 917	1 405
25-29.....	345 438	343 887	113 827	29 961	12 356	9 431	34 539	11 135	9 306	7 139
30.....	68 363	68 034	23 635	5 899	2 379	1 933	6 694	2 184	1 833	1 384
31.....	67 848	67 483	23 261	5 861	2 322	1 880	6 682	2 258	1 941	1 396
32.....	67 573	67 251	23 716	5 686	2 393	1 977	6 400	2 160	1 900	1 367
33.....	67 819	67 498	23 292	5 971	2 479	2 053	6 448	2 240	1 914	1 463
34.....	68 644	68 320	23 641	6 064	2 494	2 069	6 621	2 303	1 990	1 428
30-34.....	340 247	338 586	117 545	29 481	12 067	9 912	32 845	11 145	9 578	7 038
35-39.....	320 917	319 100	108 855	27 610	11 699	10 033	30 667	11 202	9 660	6 960
40-44.....	339 160	337 159	109 352	29 677	13 521	11 201	30 950	12 497	11 143	7 890
45-49.....	375 591	373 542	115 341	32 141	15 542	12 303	32 766	14 000	12 841	9 246
50-54.....	371 613	369 657	103 420	30 679	15 556	12 480	32 047	13 888	13 462	9 747
55-59.....	383 809	381 740	99 086	32 765	17 261	12 817	32 761	15 120	14 350	10 530
60-64.....	395 223	393 205	100 519	34 914	18 967	13 538	34 885	17 187	15 329	11 145
65-69.....	296 656	294 883	77 493	27 086	14 253	10 108	26 778	12 867	11 762	8 240
70-74.....	239 251	238 044	55 766	21 128	12 101	8 298	21 289	10 614	9 657	7 379
75-.....	443 733	441 356	92 714	41 614	23 125	16 169	40 802	18 017	18 538	13 965

1. Jatkuu

	Etelä-Savo	Pohjois-Savo	Pohjois-Karjala	Keski-Suomi	Etelä-Pohjanmaa	Pohjanmaa	Keski-Pohjanmaa	Pohjois-Pohjanmaa	Kainuu	Lappi	Ahvenanmaa
Yhteensä	153 738	248 130	165 906	274 379	193 735	179 106	68 484	397 887	81 298	183 330	28 354
0	1 303	2 460	1 677	3 119	2 198	2 080	891	5 684	727	1 945	289
1	1 265	2 491	1 596	3 182	2 217	2 210	906	5 836	764	1 945	297
2	1 284	2 517	1 571	3 219	2 234	2 191	929	5 861	814	1 938	280
3	1 298	2 435	1 562	3 112	2 247	2 196	858	5 701	779	1 913	313
4	1 321	2 433	1 594	3 106	2 114	2 115	886	5 716	763	1 844	320
0-4	6 471	12 336	8 000	15 738	11 010	10 792	4 470	28 798	3 847	9 585	1 499
5	1 379	2 521	1 599	3 163	2 170	2 077	849	5 656	774	1 835	330
6	1 371	2 526	1 617	2 947	2 212	2 042	854	5 657	798	1 807	301
7	1 410	2 583	1 556	2 968	2 268	1 986	836	5 465	728	1 828	317
8	1 428	2 459	1 606	2 994	2 187	2 038	850	5 370	798	1 819	299
9	1 450	2 448	1 607	2 887	2 190	2 035	835	5 215	782	1 821	294
5-9	7 038	12 537	7 985	14 959	11 027	10 178	4 224	27 363	3 880	9 110	1 541
10	1 485	2 681	1 645	2 863	2 262	1 935	842	5 040	792	1 841	308
11	1 484	2 603	1 698	2 935	2 242	1 999	804	5 114	813	1 979	301
12	1 525	2 668	1 815	2 855	2 259	1 993	816	5 105	841	1 922	324
13	1 583	2 645	1 753	2 922	2 240	2 015	831	4 974	856	2 003	346
14	1 616	2 777	1 886	3 082	2 294	2 043	841	5 159	867	2 040	326
10-14	7 693	13 374	8 797	14 657	11 297	9 985	4 134	25 392	4 169	9 785	1 605
15	1 707	2 827	1 831	3 242	2 325	2 177	880	5 096	985	2 104	322
16	1 733	2 953	1 978	3 236	2 368	2 253	954	5 465	1 026	2 099	378
17	1 803	3 116	1 993	3 376	2 533	2 299	935	5 382	1 034	2 343	324
18	1 780	3 037	2 003	3 370	2 581	2 337	972	5 560	1 058	2 388	355
19	1 707	3 149	2 204	3 662	2 554	2 375	919	5 554	1 012	2 426	334
15-19	8 730	15 082	10 009	16 886	12 361	11 441	4 660	27 057	5 115	11 360	1 713
20	1 666	3 138	2 154	3 751	2 325	2 344	845	5 538	866	2 372	311
21	1 744	3 023	2 188	3 848	2 277	2 508	875	5 283	865	2 333	320
22	1 558	2 939	2 143	3 732	2 191	2 366	835	5 282	776	2 257	292
23	1 553	3 069	2 029	3 794	2 091	2 361	781	5 056	812	2 131	307
24	1 412	2 749	1 943	3 390	2 017	2 209	777	5 128	789	2 007	287
20-24	7 933	14 918	10 457	18 515	10 901	11 788	4 113	26 287	4 108	11 100	1 517
25	1 456	2 755	1 876	3 554	2 002	2 209	792	5 091	797	2 062	280
26	1 457	2 815	1 883	3 587	2 160	2 222	816	5 228	825	2 122	294
27	1 506	2 949	1 905	3 648	2 209	2 170	821	5 420	854	2 187	301
28	1 462	2 927	1 979	3 585	2 290	2 258	791	5 359	904	2 156	327
29	1 374	2 797	1 794	3 484	2 156	2 255	803	5 512	847	2 082	349
25-29	7 255	14 243	9 437	17 858	10 817	11 114	4 023	26 610	4 227	10 609	1 551
30	1 355	2 746	1 740	3 274	2 108	2 193	768	5 169	762	1 978	329
31	1 339	2 633	1 763	3 273	2 093	2 206	802	5 158	757	1 858	365
32	1 356	2 640	1 615	3 209	2 036	2 200	764	5 172	810	1 850	322
33	1 346	2 561	1 700	3 248	2 042	2 163	760	5 213	754	1 851	321
34	1 378	2 666	1 658	3 311	2 073	2 157	801	5 061	760	1 845	324
30-34	6 774	13 246	8 476	16 315	10 352	10 919	3 895	25 773	3 843	9 382	1 661
35-39	7 026	12 479	7 917	15 308	9 941	10 059	3 709	23 739	3 602	8 634	1 817
40-44	8 456	14 596	8 754	15 660	11 099	10 904	3 945	23 255	4 386	9 873	2 001
45-49	10 640	17 456	11 219	17 917	12 694	11 184	4 313	25 339	5 733	12 867	2 049
50-54	11 909	18 512	12 991	19 177	13 333	11 013	4 333	25 904	6 503	14 703	1 956
55-59	13 036	19 713	14 007	19 442	14 746	12 004	4 806	26 600	7 201	15 495	2 069
60-64	13 647	19 414	13 637	20 464	14 857	12 448	5 196	25 320	6 883	14 855	2 018
65-69	10 361	13 973	9 804	14 943	10 742	10 114	3 722	17 807	4 881	9 949	1 773
70-74	9 128	12 189	8 290	12 839	9 179	8 124	3 056	15 241	4 423	9 343	1 207
75-	17 641	24 062	16 126	23 701	19 379	17 039	5 885	27 402	8 497	16 680	2 377

2. Opiskelijat koulutussektorin, sukupuolen, opetuskielen, oppilaitoksen omistajatyypin, suuralueen ja maakunnan mukaan 2011

	Koulutussektori											
	Peruskoulukoulutus ¹⁾		Lukiokoulutus		Ammatillinen koulutus		Ammattikorkeakoulukoulutus		Yliopistokoulutus		Opiskelijoi- ta yhteensä	Naisia %
	Yhteensä	Naisia %	Yhteensä	Naisia %	Yhteensä	Naisia %	Yhteensä	Naisia %	Yhteensä	Naisia %		
Yhteensä	541 931	48,7	109 046	56,6	279 266	50,3	139 857	53,6	168 983	53,8	1 239 083	51,0
Manner-Suomi ²⁾	539 091	48,7	108 582	56,6	278 254	50,3	139 282	53,7	168 975	53,8	1 234 184	51,0
Ahvenanmaa	2 840	48,0	464	60,6	1 012	48,7	575	33,6	8 100,0		4 899	47,7
Opetuskieli ³⁾												
Suomi	505 189	48,7	100 193	56,6	268 881	50,4	120 720	54,7	102 274	54,0	1 097 257	51,0
Ruotsi	33 516	48,4	6 868	55,6	10 004	48,2	6 686	49,7	8 906	55,2	65 980	50,2
Suomi/ruotsi	671	53,4	—	—	—	—	—	—	57 803	53,1	58 474	53,1
Englanti	1 375	50,8	1 888	59,7	373	48,8	12 451	44,6	—	—	16 087	47,0
Saksa	—	—	97	53,6	—	—	—	—	—	—	97	53,6
Venäjä	—	—	—	—	8	50,0	—	—	—	—	8	50,0
Muu	1 180	53,4	—	—	—	—	—	—	—	—	1 180	53,4
Oppilaitoksen omistajatyypin												
Yksityinen	14 239	52,2	11 088	56,8	60 732	52,0	79 733	54,5	—	—	165 792	53,5
Valtio	7 629	50,6	2 539	60,5	1 364	27,2	123	13,0	168 983	53,8	180 638	53,5
Kunta	517 065	48,6	90 211	56,5	29 521	50,0	21 804	52,1	—	—	658 601	49,9
Kuntayhtymä	164	36,0	4 744	55,2	129 801	49,1	37 622	52,9	—	—	172 331	50,1
Ahvenanmaan maakunta	2 834	48,0	464	60,6	841	48,2	575	33,6	—	—	4 714	47,5
Muu (ei oppilaitos)	—	—	—	—	131	50,4	—	—	—	—	131	50,4
Ei tietoa (oppisopimuskoulutus)	—	—	—	—	56 876	52,0	—	—	—	—	56 876	52,0
Suuralue ⁴⁾												
Etelä-Suomi	264 706	48,9	57 466	55,4	130 936	51,2	68 571	55,6	86 336	52,4	608 015	51,3
Länsi-Suomi	138 013	48,6	25 463	57,5	72 589	49,5	34 901	50,2	47 398	53,5	318 364	50,4
Itä-Suomi	62 003	48,8	12 467	58,4	34 893	49,3	18 228	54,4	15 302	62,4	142 893	51,9
Pohjois-Suomi	74 369	48,3	13 128	58,1	39 807	49,7	17 582	52,3	19 939	53,6	164 825	50,5
Ahvenanmaan maakunta	2 840	48,0	464	60,6	1 012	48,7	575	33,6	8 100,0		4 899	47,7
Tuntematon (ulkomaat)	—	—	58	69,0	29	41,4	—	—	—	—	87	59,8
Maakunta ⁴⁾												
Uusimaa	152 400	49,0	36 602	54,4	74 091	51,5	38 105	56,0	59 546	52,2	360 744	51,3
Varsinais-Suomi	45 096	48,3	8 811	57,7	22 694	50,7	11 185	54,6	20 976	58,0	108 762	52,1
Satakunta	22 098	48,0	4 091	57,9	12 311	50,5	6 268	53,9	2 403	59,1	47 171	50,8
Kanta-Häme	18 246	49,0	3 073	56,3	10 033	49,7	6 238	52,6	540	69,3	38 130	50,7
Pirkanmaa	48 375	48,8	9 608	58,0	25 221	50,1	10 712	48,2	24 698	47,8	118 614	49,6
Päijät-Häme	19 623	49,5	3 791	57,0	11 403	53,7	5 701	59,5	270	74,1	40 788	53,0
Kymenlaakso	17 245	49,0	3 046	56,9	7 581	49,5	4 210	53,3	4	0,0	32 086	50,4
Etelä-Karjala	12 096	49,4	2 143	56,9	5 134	49,5	3 132	56,1	5 000	28,3	27 505	46,9
Etelä-Savo	14 267	48,6	3 242	60,5	7 752	50,5	5 131	58,7	978	77,2	31 370	52,8
Pohjois-Savo	24 359	48,6	4 671	59,8	13 512	49,3	6 630	53,9	6 287	63,9	55 459	52,1
Pohjois-Karjala	15 740	48,7	2 888	56,8	9 461	47,4	4 348	51,3	7 608	59,0	40 045	51,2
Keski-Suomi	27 459	49,2	4 852	56,2	14 628	50,7	7 239	51,5	13 105	60,7	67 283	52,5
Etelä-Pohjanmaa	21 236	48,3	3 551	58,5	11 858	46,9	4 850	52,5	63	0,0	41 558	49,2
Pohjanmaa	18 845	48,3	3 361	56,4	8 571	47,4	5 832	46,4	7 129	58,7	43 738	50,2
Keski-Pohjanmaa	7 752	49,2	1 378	60,3	4 804	52,9	1 934	52,9	183	74,9	16 051	52,0
Pohjois-Pohjanmaa	49 057	48,0	8 170	57,1	23 414	49,3	9 292	52,1	14 919	48,0	104 852	49,4
Kainuu	7 637	49,7	1 666	53,2	4 168	51,2	2 119	52,0	429	66,7	16 019	51,2
Lappi	17 560	48,5	3 580	59,4	11 589	49,2	6 356	52,3	4 837	70,0	43 922	52,5
Ahvenanmaan maakunta	2 840	48,0	464	60,6	1 012	48,7	575	33,6	8 100,0		4 899	47,7
Tuntematon (ulkomaat)	—	—	58	69,0	29	41,4	—	—	—	—	87	59,8

1) Perusasteen opetuksessa muualla kuin peruskoulussa oli 2 390 opiskelijaa, joista naisia oli 48 prosenttia.

2) Sisältää lukiokoulutuksen opiskelijat (58), joiden koulutus on järjestetty ulkomailla.

3) Peruskoulu- ja yliopistokoulutuksessa oppilaitoksen opetuskieli, lukio-, ammatillisessa ja ammattikorkeakoulukoulutuksessa koulutuksen opetuskieli.

4) Määritellyt kunnan perusteella seuraavasti:

- lukio-opiskelijat, ammatillinen koulutus (oppilaitosmuotoinen), ammattikorkeakoulu- ja yliopistokoulutus: koulutuksen sijaintikunta
- peruskoulukoulutus ja yliopistolaitokset: oppilaitoksen sijaintikunta
- ammatillinen koulutus (oppisopimuskoulutus): koulutuksen järjestäjän sijaintikunta.

3. Opiskelijat koulutussektorin, sukupuolen, koulutusalan ja koulustasteen (opetushallinnon luokitus) mukaan 2011

	Koulutussektori										Opiskelijoita yhteensä	
	Peruskoulukoulutus ¹⁾		Lukiokoulutus		Ammatillinen koulutus		Ammattikorkeakoulukoulutus		Yliopistokoulutus			
	Yhteensä	Naisia %	Yhteensä	Naisia %	Yhteensä	Naisia %	Yhteensä	Naisia %	Yhteensä	Naisia %		
Yhteensä	541 931	48,7	109 046	56,6	279 266	50,3	139 857	53,6	168 983	53,8	1 239 083	51,0
Koulutusala												
Yleissivistävä koulutus	541 931	48,7	109 046	56,6	—	—	—	—	—	—	650 977	50,0
Humanistinen ja kasvatustal	—	—	—	—	5 033	77,3	1 639	78,6	37 506	75,6	44 178	75,9
Kulttuuriala	—	—	—	—	14 380	64,1	12 019	68,1	13 704	69,8	40 103	67,2
Yht.tiet. liiketal., hall.ala	—	—	—	—	49 670	64,2	27 958	59,9	38 918	55,5	116 546	60,3
Luonnontieteiden ala	—	—	—	—	6 751	17,6	5 846	22,9	24 063	41,1	36 660	33,9
Tekniikan ja liikenteen ala	—	—	—	—	106 098	17,3	41 899	15,0	33 706	23,3	181 703	17,9
Luonnonvara- ja ympäristöala	—	—	—	—	14 903	55,1	4 326	48,8	3 437	54,2	22 666	53,7
Sos., terveys- ja liikunta-ala	—	—	—	—	51 973	86,6	37 178	86,4	16 573	69,1	105 724	83,8
Matk., ravitsemis- ja tal.ala	—	—	—	—	29 322	76,7	8 869	77,4	361	77,6	38 552	76,9
Muu koulutus	—	—	—	—	1 136	20,9	123	13,0	715	2,7	1 974	13,8
Koulustaste												
Esiaste	12 639	46,9	—	—	—	—	—	—	—	—	12 639	46,9
Perusaste	529 292	48,8	—	—	—	—	—	—	—	—	529 292	48,8
Lukiokoulutus	—	—	109 046	56,6	—	—	—	—	—	—	109 046	56,6
Ammatillinen koulutus	—	—	—	—	279 182	50,3	—	—	—	—	279 182	50,3
Opistoaste	—	—	—	—	84	14,3	—	—	—	—	84	14,3
Ammattikorkeakoulututkinto	—	—	—	—	—	—	132 536	53,1	—	—	132 536	53,1
Alempi korkeakoulututkinto	—	—	—	—	—	—	—	—	99 396	50,9	99 396	50,9
Ylempi ammattikorkeakoulututkinto	—	—	—	—	—	—	7 321	63,1	—	—	7 321	63,1
Ylempi korkeakoulututkinto	—	—	—	—	—	—	—	—	45 704	59,5	45 704	59,5
Lääkärien erikoistumis-	—	—	—	—	—	—	—	—	3 688	68,7	3 688	68,7
koulutus	—	—	—	—	—	—	—	—	2 014	44,7	2 014	44,7
Lisensiaatintutkinto	—	—	—	—	—	—	—	—	18 181	52,8	18 181	52,8
Tohtorintutkinto	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

1) Perusasteen opetuksessa muualla kuin peruskoulussa oli 2 390 opiskelijaa, joista naisia oli 48 prosenttia.

4. Suoritetut tutkinnot koulutussektorin, sukupuolen, opetuskielen, oppilaitoksen omistajatyypin, suuralueen ja maakunnan mukaan 2011

	Koulutussektori										Tutkintoja yhteensä	
	Peruskoulukoulutus ¹⁾		Lukiokoulutus		Ammatillinen koulutus		Ammattikorkeakoulukoulutus		Yliopistokoulutus			
	Yhteensä	Naisia %	Yhteensä	Naisia %	Yhteensä	Naisia %	Yhteensä	Naisia %	Yhteensä	Naisia %		Naisia %
Yhteensä	63 435	48,6	32 807	57,3	70 596	51,8	22 898	63,3	28 482	59,7	218 218	53,9
Manner-Suomi ²⁾	63 087	48,6	32 669	57,3	70 238	51,8	22 851	63,3	28 480	59,7	217 325	53,9
Ahvenanmaa	348	49,7	138	55,1	358	48,9	47	29,8	2	100,0	893	49,3
Opetuskieli ³⁾												
Suomi	59 140	48,6	30 209	57,3	68 018	52,0	20 393	64,1	17 794	60,6	195 554	53,8
Ruotsi	3 972	48,0	2 205	57,8	2 379	47,5	1 019	60,3	1 537	59,7	11 112	52,6
Suomi/ruotsi	60	60,0	–	–	–	–	–	–	9 151	58,0	9 211	58,0
Englanti	179	53,1	362	58,0	176	56,8	1 486	54,6	–	–	2 203	55,2
Saksa	–	–	31	38,7	–	–	–	–	–	–	31	38,7
Venäjä	–	–	–	–	23	69,6	–	–	–	–	23	69,6
Muu	84	57,1	–	–	–	–	–	–	–	–	84	57,1
Oppilaitoksen omistajatyypin												
Yksityinen	2 554	51,4	2 611	57,1	21 571	54,7	13 253	64,4	–	–	39 989	57,9
Valtio	899	49,3	769	58,9	520	23,1	18	16,7	28 482	59,7	30 688	58,7
Kunta	59 614	48,4	27 745	57,3	8 868	46,6	3 495	62,9	–	–	99 722	51,3
Kuntayhtymä	20	30,0	1 544	56,3	38 885	51,6	6 085	61,8	–	–	46 533	53,1
Ahvenanmaan maakunta	348	49,7	138	55,1	301	54,2	47	30	–	–	834	51,1
Muu (ei oppilaitos)	–	–	–	–	451	68,1	–	–	–	–	451	68,1
Suuralue ⁴⁾												
Etelä-Suomi	30 898	48,2	16 778	56,5	31 122	53,7	11 116	65,6	14 254	56,7	104 168	54,2
Länsi-Suomi	15 961	48,8	7 979	57,8	19 430	49,8	5 790	60,8	7 613	60,8	56 773	53,3
Itä-Suomi	7 614	48,9	3 814	58,3	9 496	50,8	3 092	63,2	2 980	67,9	27 023	54,6
Pohjois-Suomi	8 587	49,1	4 080	58,9	10 190	50,9	2 853	60,2	3 633	62,1	29 343	53,8
Ahvenanmaa	348	49,7	138	55,1	358	48,9	47	29,8	2	100,0	893	49,3
Tuntematon (ulkomaat)	–	–	18	55,6	–	–	–	–	–	–	18	55,6
Maakunta ⁴⁾												
Uusimaa	17 463	48,3	10 371	55,5	17 317	54,4	6 140	66,6	9 669	56,1	60 960	54,3
Varsinais-Suomi	5 326	48,4	2 629	59,0	5 421	53,6	1 785	66,2	3 474	64,5	18 635	56,1
Satakunta	2 738	49,2	1 264	58,9	2 949	54,4	1 015	63,3	400	63,5	8 366	54,9
Kanta-Häme	2 112	48,6	940	55,0	2 535	53,9	907	62,4	108	75,0	6 602	53,9
Pirkanmaa	5 484	49,5	2 860	57,5	6 466	50,8	1 847	55,2	3 415	54,8	20 072	52,5
Päijät-Häme	2 336	46,7	1 213	56,7	2 771	52,2	1 014	66,4	29	75,9	7 363	53,2
Kymenlaakso	2 171	49,4	909	58,6	1 795	52,0	655	63,8	–	–	5 530	53,5
Etelä-Karjala	1 490	47,0	716	59,2	1 283	50,7	615	60,3	974	32,5	5 078	48,5
Etelä-Savo	1 777	48,5	869	60,8	1 956	51,8	1 038	67,2	260	82,7	5 900	56,2
Pohjois-Savo	5 895	50,2	1 422	60,9	3 763	51,3	1 007	59,2	1 202	69,7	10 289	55,2
Pohjois-Karjala	1 913	49,1	990	54,1	2 638	49,1	726	62,3	1 354	63,4	7 623	53,5
Keski-Suomi	3 220	48,1	1 580	57,9	4 142	52,7	1 258	63,1	2 603	66,9	12 803	56,1
Etelä-Pohjanmaa	2 336	49,7	1 133	57,0	3 841	43,3	829	67,6	1	100,0	8 140	49,6
Pohjanmaa	2 183	46,7	1 142	57,8	2 032	46,6	841	60,3	1 194	63,9	7 392	52,7
Keski-Pohjanmaa	981	52,4	483	59,0	1 143	52,7	288	60,8	82	87,8	2 977	55,4
Pohjois-Pohjanmaa	5 473	48,4	2 501	58,9	6 109	52,4	1 473	55,5	2 565	57,2	18 121	53,0
Kainuu	1 054	46,0	533	55,0	1 139	51,9	321	64,8	164	67,7	3 211	52,6
Lappi	2 133	49,2	1 096	58,9	2 938	47,3	1 092	66,3	986	72,5	8 245	54,9
Ahvenanmaa	348	49,7	138	55,1	358	48,9	47	29,8	2	100,0	893	49,3
Tuntematon (ulkomaat)	–	–	18	55,6	–	–	–	–	–	–	18	55,6

1) Lisäksi peruskoulun oppimäärän suoritti aikuiskoulutuksena 356 henkeä, joista naisia oli 44,9 prosenttia.

2) Sisältää ulkomailla ylioppilastutkinnon (18) suorittaneet.

3) Peruskoulu- ja yliopistokoulutuksessa oppilaitoksen opetuskieli, lukio-, ammatillisessa koulutuksessa ja ammattikorkeakoulukoulutuksessa koulutuksen opetuskieli.

4) Määritely kunnan perusteella seuraavasti:

- lukio-opiskelijat, ammatillinen koulutus (oppilaitosmuotoinen), ammattikorkeakoulu- ja yliopistokoulutus: koulutuksen sijaintikunta
- peruskoulukoulutus ja ylioppilastutkinnot: oppilaitoksen sijaintikunta
- ammatillinen koulutus (oppisopimuskoulutus): koulutuksen järjestäjän sijaintikunta.

5. Suoritetut tutkinnot koulutussektorin, sukupuolen, koulutusalan ja koulutusasteen (opetushallinnon luokitus) mukaan 2011

	Koulutussektori										Tutkintoja yhteensä	
	Peruskoulukoulutus ¹⁾		Lukiokoulutus		Ammatillinen koulutus		Ammattikorkeakoulu- koulutus		Yliopistokoulutus			
	Yhteensä	Naisia %	Yhteensä	Naisia %	Yhteensä	Naisia %	Yhteensä	Naisia %	Yhteensä	Naisia %	Yhteensä	Naisia %
Yhteensä	63 435	48,6	32 807	57,3	70 596	51,8	22 898	63,3	28 482	59,7	218 218	53,9
Koulutusala												
Yleissivistävä koulutus	63 435	48,6	32 807	57,3	—	—	—	—	—	—	96 242	51,6
Humanistinen ja kasvatustieteiden ala	—	—	—	—	1 268	79,7	316	85,4	7 226	79,2	8 810	79,5
Kulttuuriala	—	—	—	—	3 625	67,5	1 988	72,2	2 346	72,3	7 959	70,1
Yhteiskuntatieteiden, liiketalouden ja hallinnon ala	—	—	—	—	12 471	68,5	4 685	68,2	7 002	60,2	24 158	66,1
Luonnontieteiden ala	—	—	—	—	1 499	17,7	778	32,1	3 256	47,5	5 533	37,2
Tekniikan ja liikenteen ala	—	—	—	—	26 638	16,0	5 443	18,1	4 813	26,9	36 894	17,7
Luonnonvara- ja ympäristöala	—	—	—	—	3 248	55,5	633	56,7	500	59,4	4 381	56,1
Sosiaali-, terveys- ja liikunta-ala	—	—	—	—	14 058	87,6	7 540	89,3	3 019	72,0	24 617	86,2
Matkailu-, ravitsemis- ja talousala	—	—	—	—	7 332	79,9	1 497	84,9	55	72,7	8 884	80,7
Muu koulutus	—	—	—	—	457	19,5	18	16,7	265	3,4	740	13,6
Koulutusaste												
Perusaste	63 435	48,6	—	—	—	—	—	—	—	—	63 435	48,6
Toinen aste, yleissivistävä koulutus	—	—	32 807	57,3	—	—	—	—	—	—	32 807	57,3
Toinen aste, ammatillinen koulutus	—	—	—	—	70 535	51,9	—	—	—	—	70 535	51,9
Opistoaste	—	—	—	—	61	13,1	—	—	—	—	61	13,1
Ammattikorkeakoulututkinto	—	—	—	—	—	—	21 377	63,2	—	—	21 377	63,2
Alempi korkeakoulututkinto	—	—	—	—	—	—	—	—	13 395	60,3	13 395	60,3
Ylempi ammatillinen korkeakoulututkinto	—	—	—	—	—	—	1 521	65,8	—	—	1 521	65,8
Ylempi korkeakoulututkinto	—	—	—	—	—	—	—	—	12 659	59,9	12 659	59,9
Lääkärien erikoistumis-	—	—	—	—	—	—	—	—	572	61,5	572	61,5
koulutus	—	—	—	—	—	—	—	—	203	66,0	203	66,0
Lisensiaatintutkinto	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Tohtorintutkinto	—	—	—	—	—	—	—	—	1 653	51,4	1 653	51,4

1) Lisäksi peruskoulun oppimäärän suoritti aikuiskoulutuksena 356 henkeä, joista naisia oli 44,9 prosenttia.

6. Perusasteen jälkeisiä tutkintoja suorittanut väestö koulutusasteen (Tilastokeskuksen luokitus) ja maakunnan mukaan 2011

Maakunta	15 vuotta täyttänyt väestö yhteensä	Näistä tutkinnon suorittaneita yhteensä		Koulutusaste Keskiaste yhteensä		Korkea-aste yhteensä		Alin korkeaste	Alempi korkeaste	Ylempi korkeaste	Tutkijakoulutusaste	Koulutus-taso (VKTM-indeksi)
		(3-8)	%	(3)	%	(5-8)	%					
Koko maa	4 512 285	3 056 326	67,7	1 783 389	39,5	1 272 937	28,2	467 164	414 622	353 721	37 430	337
Manner-Suomi	4 488 576	3 041 966	67,7	1 774 371	39,5	1 267 595	28,2	464 667	412 902	352 654	37 372	337
Uusimaa	1 286 864	895 020	69,6	441 581	34,3	453 439	35,2	134 673	141 292	159 566	17 908	385
Varsinais-Suomi	393 940	265 830	67,5	156 771	39,8	109 059	27,7	41 536	34 536	28 944	4 043	332
Satakunta	192 094	123 809	64,5	79 124	41,2	44 685	23,3	20 214	15 351	8 606	514	293
Kanta-Häme	146 168	96 990	66,4	59 254	40,5	37 736	25,8	17 185	11 719	8 198	634	312
Pirkanmaa	411 125	287 181	69,9	168 319	40,9	118 862	28,9	42 080	39 438	33 815	3 529	346
Päijät-Häme	171 213	110 765	64,7	69 381	40,5	41 384	24,2	18 015	14 254	8 554	561	300
Kymenlaakso	155 405	101 798	65,5	65 578	42,2	36 220	23,3	17 166	11 734	7 044	276	296
Etelä-Karjala	114 405	74 136	64,8	46 940	41,0	27 196	23,8	11 614	8 872	6 155	555	300
Etelä-Savo	132 536	85 153	64,2	55 185	41,6	29 968	22,6	13 675	9 902	5 985	406	290
Pohjois-Savo	209 883	142 042	67,7	90 223	43,0	51 819	24,7	21 989	16 792	11 482	1 556	315
Pohjois-Karjala	141 124	94 851	67,2	62 727	44,4	32 124	22,8	12 829	11 088	7 253	954	307
Keski-Suomi	229 025	156 702	68,4	95 647	41,8	61 055	26,7	23 215	20 345	15 561	1 934	331
Etelä-Pohjanmaa	160 401	104 048	64,9	67 916	42,3	36 132	22,5	16 911	12 381	6 544	296	292
Pohjanmaa	148 151	97 795	66,0	57 819	39,0	39 976	27,0	15 582	13 906	9 840	648	322
Keski-Pohjanmaa	55 656	35 776	64,3	23 287	41,8	12 489	22,4	5 261	4 573	2 506	149	296
Pohjois-Pohjanmaa	316 334	220 924	69,8	136 603	43,2	84 321	26,7	29 679	29 725	22 160	2 757	341
Kainuu	69 402	45 302	65,3	30 269	43,6	15 033	21,7	6 755	5 127	2 985	166	291
Lappi	154 850	103 844	67,1	67 747	43,8	36 097	23,3	16 288	11 867	7 456	486	304
Ahvenanmaa	23 709	14 360	60,6	9 018	38,0	5 342	22,5	2 497	1 720	1 067	58	278
Ahvenanmaa	23 709	14 360	60,6	9 018	38,0	5 342	22,5	2 497	1 720	1 067	58	278

7. Perusasteen jälkeisiä tutkintoja suorittanut väestö koulutusasteen (Tilastokeskuksen luokitus) ja iän mukaan 2011

Ikäryhmä	15 vuotta täyttänyt väestö yhteensä	Näistä tutkinnon suorittaneita yhteensä	Koulutusaste Keskiaste yhteensä		Korkea-aste yhteensä		Alin korkea-aste	Alempi korkea-aste	Ylempi korkea-aste	Tutkija-koulutus-aste	Koulutus-taso (VKTM-indeksi)	
	(3-8)	%	(3)	%	(5-8)	%	(5)	(6)	(7)	(8)		
Koko maa	4 512 285	3 056 326	67,7	1 783 389	39,5	1 272 937	28,2	467 164	414 622	353 721	37 430	337
15-19	327 766	45 276	13,8	45 271	13,8	5	0,0	4	1	-	-	-
20-24	332 881	268 624	80,7	251 126	75,4	17 498	5,3	124	16 391	977	6	264
25-29	345 438	288 503	83,5	180 558	52,3	107 945	31,2	588	75 622	31 395	340	394
30-34	340 247	291 741	85,7	148 327	43,6	143 414	42,1	7 272	80 366	52 922	2 854	457
35-39	320 917	276 919	86,3	132 043	41,1	144 876	45,1	38 075	52 624	49 708	4 469	454
40-44	339 160	288 234	85,0	141 419	41,7	146 815	43,3	61 567	34 112	46 244	4 892	426
45-49	375 591	320 930	85,4	170 472	45,4	150 458	40,1	73 220	29 607	42 498	5 133	407
50-54	371 613	306 471	82,5	169 597	45,6	136 874	36,8	70 199	25 676	36 308	4 691	383
55-59	383 809	292 478	76,2	167 126	43,5	125 352	32,7	64 565	26 958	29 450	4 379	347
60-64	395 223	260 302	65,9	149 858	37,9	110 444	27,9	57 614	24 519	24 395	3 916	298
65-69	296 656	171 798	57,9	91 850	31,0	79 948	26,9	40 199	18 728	17 872	3 149	272
70-74	239 251	110 781	46,3	61 189	25,6	49 592	20,7	24 976	12 467	10 292	1 857	213
75-79	180 510	64 812	35,9	35 926	19,9	28 886	16,0	13 981	8 488	5 515	902	165
80-84	144 120	40 983	28,4	22 729	15,8	18 254	12,7	8 710	5 588	3 424	532	130
85-	119 103	28 474	23,9	15 898	13,3	12 576	10,6	6 070	3 475	2 721	310	110
Naiset	2 313 923	1 580 351	68,3	856 189	37,0	724 162	31,3	285 700	230 620	192 382	15 460	346
15-19	160 535	22 737	14,2	22 734	14,2	3	0,0	2	1	-	-	-
20-24	162 625	134 761	82,9	121 001	74,4	13 760	8,5	79	12 949	730	2	283
25-29	167 897	146 066	87,0	79 024	47,1	67 042	39,9	323	47 534	19 021	164	443
30-34	165 536	148 241	89,6	63 198	38,2	85 043	51,4	4 456	48 269	30 972	1 346	510
35-39	155 863	140 072	89,9	55 123	35,4	84 949	54,5	24 336	29 432	28 977	2 204	501
40-44	166 939	148 281	88,8	62 091	37,2	86 190	51,6	39 441	18 327	26 149	2 273	464
45-49	185 618	165 438	89,1	77 283	41,6	88 155	47,5	46 601	15 413	23 796	2 345	439
50-54	185 742	159 531	85,9	80 482	43,3	79 049	42,6	44 723	12 658	19 557	2 111	406
55-59	193 930	151 982	78,4	82 994	42,8	68 988	35,6	39 797	12 448	14 991	1 752	356
60-64	201 272	134 940	67,0	77 907	38,7	57 033	28,3	33 718	10 575	11 344	1 396	296
65-69	154 642	89 442	57,8	49 761	32,2	39 681	25,7	22 704	8 119	7 888	970	260
70-74	130 644	59 412	45,5	35 355	27,1	24 057	18,4	13 567	5 709	4 287	494	198
75-79	104 590	35 821	34,2	22 107	21,1	13 714	13,1	7 375	4 030	2 112	197	146
80-84	91 239	24 336	26,7	15 097	16,5	9 239	10,1	4 810	2 994	1 324	111	113
85-	86 851	19 291	22,2	12 032	13,9	7 259	8,4	3 768	2 162	1 234	95	95

8. Perusasteen jälkeisiä tutkintoja suorittanut väestö koulutusasteen (opetushallinnon luokitus) ja iän mukaan 2011

	Tutkinnon suorittaneita yhteensä	Tutkinnon suorittaneiden ikä vuoden lopussa									
		16	17	18	19	20	21	22	23	24	25-29
15 vuotta täyttänyt väestö yhteensä	4 512 285	64 372	66 450	66 422	68 560	67 482	68 060	66 393	66 930	64 016	345 438
Näistä tutkinnon suorittaneita	3 056 326	-	18	700	44 558	52 144	54 702	54 048	54 927	52 803	288 503
%	67,7	-	0,0	1,1	65,0	77,3	80,4	81,4	82,1	82,5	83,5
15 vuotta täyttänyt väestö, naisia	2 313 923	31 528	32 662	32 651	33 463	33 061	33 164	32 472	32 698	31 230	167 897
Näistä tutkinnon suorittaneita	1 580 351	-	9	457	22 271	26 165	27 327	27 047	27 683	26 539	146 066
%	68,3	-	0,0	1,4	66,6	79,1	82,4	83,3	84,7	85,0	87,0
Toinen aste, lukiokoulutus	327 011	-	9	578	26 486	29 114	29 158	26 906	23 258	17 713	48 805
Naisia	162 469	-	6	394	15 234	16 926	16 543	14 362	11 407	8 023	20 817
Toinen aste, ammatillinen koulutus	1 456 378	-	9	122	18 067	23 009	25 447	25 524	26 059	24 938	131 753
Naisia	693 720	-	3	63	7 034	9 227	10 704	11 202	11 510	11 097	58 207
Opistoaste	467 164	-	-	-	4	14	14	22	30	44	588
Naisia	285 700	-	-	-	2	9	9	11	21	29	323
Ammatillinen korkea-aste	62 919	-	-	-	-	1	1	1	5	10	150
Naisia	5 599	-	-	-	-	-	1	1	3	6	73
Ammattikorkeakoulututkinto	239 804	-	-	-	-	-	34	938	3 356	6 028	61 646
Naisia	149 446	-	-	-	-	-	31	893	3 025	4 574	38 888
Alempi korkeakoulututkinto	111 853	-	-	-	1	4	41	635	2 078	3 259	13 815
Naisia	75 530	-	-	-	1	2	33	563	1 609	2 208	8 562
Ylempi ammattikorkeakoulututkinto	5 429	-	-	-	-	-	3	1	2	8	200
Naisia	3 518	-	-	-	-	-	2	1	1	4	124
Ylempi korkeakoulututkinto	340 150	-	-	-	-	2	4	19	137	800	31 158
Naisia	183 889	-	-	-	-	1	4	13	106	597	18 863
Lääkärien erikoistumiskoulutus	7 995	-	-	-	-	-	-	-	-	-	16
Naisia	4 850	-	-	-	-	-	-	-	-	-	13
Lisensiaatintutkinto	9 507	-	-	-	-	-	-	-	1	1	88
Naisia	3 932	-	-	-	-	-	-	-	-	-	52
Tohtorintutkinto	27 923	-	-	-	-	-	-	2	-	2	252
Naisia	11 528	-	-	-	-	-	-	1	-	1	112
Koulutusaste tuntematon	193	-	-	-	-	-	-	-	1	-	32
Naisia	170	-	-	-	-	-	-	-	1	-	32

30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65-69	70-74	75-79	80-84	85-
340 247	320 917	339 160	375 591	371 613	383 809	395 223	296 656	239 251	180 510	144 120	119 103
291 741	276 919	288 234	320 930	306 471	292 478	260 302	171 798	110 781	64 812	40 983	28 474
85,7	86,3	85,0	85,4	82,5	76,2	65,9	57,9	46,3	35,9	28,4	23,9
165 536	155 863	166 939	185 618	185 742	193 930	201 272	154 642	130 644	104 590	91 239	86 851
148 241	140 072	148 281	165 438	159 531	151 982	134 940	89 442	59 412	35 821	24 336	19 291
89,6	89,9	88,8	89,1	85,9	78,4	67,0	57,8	45,5	34,2	26,7	22,2
27 548	18 613	15 997	15 233	12 740	11 529	9 467	5 833	3 093	1 766	1 425	1 740
10 652	6 803	6 781	7 130	6 163	6 167	5 492	3 485	2 163	1 314	1 116	1 491
120 779	113 430	125 422	155 239	156 857	155 597	140 391	86 017	58 096	34 160	21 304	14 158
52 546	48 320	55 310	70 153	74 319	76 827	72 415	46 276	33 192	20 793	13 981	10 541
7 272	38 075	61 567	73 220	70 199	64 565	57 614	40 199	24 976	13 981	8 710	6 070
4 456	24 336	39 441	46 601	44 723	39 797	33 718	22 704	13 567	7 375	4 810	3 768
223	2 784	7 797	9 911	9 998	10 074	9 076	6 466	3 495	1 586	815	526
79	346	910	1 098	1 058	1 035	581	253	86	30	14	25
73 002	44 193	20 378	13 968	9 342	4 775	1 734	363	44	3	-	-
43 319	24 864	12 572	9 749	6 859	3 327	1 131	195	18	1	-	-
7 131	5 640	5 935	5 720	6 330	12 108	13 708	11 899	8 928	6 899	4 773	2 949
4 862	4 215	4 843	4 558	4 735	8 085	8 862	7 671	5 605	3 999	2 980	2 137
1 186	1 216	847	872	707	311	68	8	-	-	-	-
757	755	554	584	497	203	31	5	-	-	-	-
51 423	47 514	43 876	40 048	33 849	27 842	23 817	17 744	10 260	5 513	3 423	2 721
30 037	27 627	24 626	22 180	17 995	14 053	11 038	7 816	4 266	2 110	1 323	1 234
276	955	1 510	1 555	1 733	1 290	505	120	32	2	1	-
146	579	962	1 010	1 051	728	270	67	21	2	1	-
392	713	994	1 247	1 221	1 307	1 288	1 035	604	317	188	111
212	392	471	525	556	553	459	328	192	91	54	47
2 462	3 756	3 898	3 886	3 470	3 072	2 628	2 114	1 253	585	344	199
1 134	1 812	1 802	1 820	1 555	1 199	937	642	302	106	57	48
47	30	13	31	25	8	6	-	-	-	-	-
41	23	9	30	20	8	6	-	-	-	-	-

9. Uudet opiskelijat, opiskelijat ja suoritetut tutkinnot koulutussektoreittain iän mukaan perusasteen jälkeisessä tutkintotavoitteisessa koulutuksessa 2011 ¹⁾

Opiskelijat / tutkinnot Ikä	Koulutussektori							Yhteensä	Väestö 31.12.2011
	Lukiokoulutus	Ammatillinen koulutus		Ammattikorkeakoulukoulutus		Yliopistokoulutus			
		Peruskoulutus	Lisäkoulutus ³⁾	Peruskoulutus	Jatkokoulutus ⁴⁾	Peruskoulutus	Jatkokoulutus ⁵⁾		
Uudet opiskelijat ²⁾ ...	36 784	78 943	37 074	36 007	2 832	20 274	–	211 914	5 401 267
–15	356	61	–	–	–	–	–	417	950 944
16.....	30 469	23 589	12	4	–	–	–	54 074	64 372
17.....	2 255	7 730	52	85	–	6	–	10 128	66 450
18.....	741	3 216	119	284	–	165	–	4 525	66 422
19.....	630	3 510	451	6 128	–	5 254	–	15 973	68 560
16–19	34 095	38 045	634	6 501	–	5 425	–	84 700	265 804
20.....	455	4 112	880	5 975	–	3 354	–	14 776	67 482
21.....	294	3 910	1 261	4 657	–	2 209	–	12 331	68 060
22.....	217	3 013	1 074	3 012	–	1 412	–	8 728	66 393
23.....	165	2 465	1 025	2 044	–	1 180	–	6 879	66 930
24.....	129	2 034	905	1 466	3	977	–	5 514	64 016
20–24	1 260	15 534	5 145	17 154	3	9 132	–	48 228	332 881
25.....	128	1 761	1 065	1 257	5	896	–	5 112	65 154
26.....	86	1 692	1 094	1 116	45	698	–	4 731	67 435
27.....	100	1 563	1 154	1 024	74	599	–	4 514	69 920
28.....	84	1 442	1 187	899	111	482	–	4 205	71 751
29.....	64	1 242	1 183	813	168	374	–	3 844	71 178
25–29	462	7 700	5 683	5 109	403	3 049	–	22 406	345 438
30.....	37	1 128	1 102	638	154	288	–	3 347	68 363
31.....	55	1 122	1 073	553	195	248	–	3 246	67 848
32.....	39	934	1 063	497	155	190	–	2 878	67 573
33.....	37	981	992	448	175	204	–	2 837	67 819
34.....	34	901	1 030	455	179	178	–	2 777	68 644
30–34	202	5 066	5 260	2 591	858	1 108	–	15 085	340 247
35.....	44	866	1 047	418	141	176	–	2 692	68 961
36.....	25	824	1 058	397	139	155	–	2 598	67 640
37.....	30	741	1 016	359	113	127	–	2 386	64 586
38.....	18	708	949	287	93	87	–	2 142	58 790
39.....	21	619	907	291	80	99	–	2 017	60 940
35–39	138	3 758	4 977	1 752	566	644	–	11 835	320 917
40.....	20	681	947	299	63	74	–	2 084	62 924
41.....	20	669	928	271	71	70	–	2 029	65 136
42.....	14	654	949	297	71	62	–	2 047	66 477
43.....	14	701	986	242	76	80	–	2 099	71 308
44.....	13	702	1 051	255	79	72	–	2 172	73 315
40–44	81	3 407	4 861	1 364	360	358	–	10 431	339 160
45.....	14	641	1 092	234	76	61	–	2 118	73 881
46.....	8	587	972	226	71	65	–	1 929	74 139
47.....	8	541	960	211	65	63	–	1 848	75 621
48.....	21	499	920	168	83	57	–	1 748	76 462
49.....	14	485	862	160	60	70	–	1 651	75 488
45–49	65	2 753	4 806	999	355	316	–	9 294	375 591
50–54	47	1 819	3 561	422	207	161	–	6 217	371 613
55–59	40	709	1 769	100	72	57	–	2 747	383 809
60–64	26	74	314	12	7	12	–	445	395 223
65–69	7	7	35	3	1	8	–	61	296 656
70–	5	2	4	–	–	4	–	15	682 984
Tuntematon	–	8	25	–	–	–	–	33	–

9. Jatkuu

Opiskelijat / tutkinnot Ikä	Koulutussektori						Yhteensä	Väestö 31.12.2011	
	Lukiokoulutus	Ammatillinen koulutus		Ammattikorkeakoulukoulutus		Yliopistokoulutus			
		Peruskoulutus	Lisäkoulutus ³⁾	Peruskoulutus	Jatkokoulutus ⁴⁾	Peruskoulutus			Jatkokoulutus ⁵⁾
Opiskelijat	109 046	200 998	78 268	132 536	7 321	145 100	23 883	697 152	5 401 267
-15	366	61	-	-	-	-	-	427	950 944
16	30 859	23 644	12	4	-	-	-	54 519	64 372
17	31 890	29 855	74	86	-	7	-	61 912	66 450
18	31 270	29 961	146	335	-	169	-	61 881	66 422
19	7 558	14 704	509	6 342	-	5 440	-	34 553	68 560
16-19	101 577	98 164	741	6 767	-	5 616	-	212 865	265 804
20	1 630	9 689	1 166	11 371	-	8 494	-	32 350	67 482
21	956	8 976	1 892	14 621	-	10 467	1	36 913	68 060
22	649	7 755	1 969	15 873	-	11 328	1	37 575	66 393
23	529	6 586	1 950	14 667	-	12 311	22	36 065	66 930
24	386	5 184	1 860	11 256	4	12 016	89	30 795	64 016
20-24	4 150	38 190	8 837	67 788	4	54 616	113	173 698	332 881
25	307	4 397	2 052	8 687	5	11 305	237	26 990	65 154
26	241	4 142	2 195	6 780	50	10 049	558	24 015	67 435
27	241	3 846	2 371	5 475	119	8 659	860	21 571	69 920
28	205	3 553	2 391	4 515	213	7 191	1 212	19 280	71 751
29	168	3 133	2 402	3 801	334	5 981	1 335	17 154	71 178
25-29	1 162	19 071	11 411	29 258	721	43 185	4 202	109 010	345 438
30	123	2 769	2 323	3 041	369	4 962	1 372	14 959	68 363
31	116	2 625	2 252	2 427	429	4 090	1 346	13 285	67 848
32	94	2 329	2 285	2 131	459	3 709	1 314	12 321	67 573
33	83	2 383	2 201	1 781	467	3 153	1 287	11 355	67 819
34	75	2 244	2 220	1 709	485	2 922	1 212	10 867	68 644
30-34	491	12 350	11 281	11 089	2 209	18 836	6 531	62 787	340 247
35	88	2 067	2 266	1 595	436	2 484	1 205	10 141	68 961
36	72	2 089	2 262	1 373	377	2 140	953	9 266	67 640
37	68	1 852	2 151	1 261	310	1 751	786	8 179	64 586
38	46	1 687	2 008	1 055	260	1 318	630	7 004	58 790
39	58	1 602	2 007	1 030	234	1 232	703	6 866	60 940
35-39	332	9 297	10 694	6 314	1 617	8 925	4 277	41 456	320 917
40	54	1 783	2 062	1 059	197	1 183	622	6 960	62 924
41	45	1 714	2 041	938	192	994	537	6 461	65 136
42	40	1 658	2 101	1 010	213	987	567	6 576	66 477
43	42	1 724	2 262	936	203	990	510	6 667	71 308
44	38	1 753	2 350	976	182	953	549	6 801	73 315
40-44	219	8 632	10 816	4 919	987	5 107	2 785	33 465	339 160
45	41	1 677	2 344	859	199	912	478	6 510	73 881
46	37	1 617	2 236	860	185	792	453	6 180	74 139
47	34	1 462	2 175	841	187	795	454	5 948	75 621
48	45	1 423	2 136	698	215	785	404	5 706	76 462
49	39	1 340	2 000	630	185	721	368	5 283	75 488
45-49	196	7 519	10 891	3 888	971	4 005	2 157	29 627	375 591
50-54	160	5 057	8 237	1 910	597	2 543	1 663	20 167	371 613
55-59	154	2 296	4 354	517	189	1 367	1 161	10 038	383 809
60-64	120	324	863	72	23	572	563	2 537	395 223
65-69	75	23	100	14	3	230	299	744	296 656
70-	44	5	14	-	-	98	124	285	682 984
Tuntematon	-	9	29	-	-	-	8	46	-

9. Jatkuu

Opiskelijat / tutkinnot Ikä	Koulutussektori						Yhteensä	Väestö 31.12.2011		
	Lukiokoulutus		Ammatillinen koulutus		Ammattikorkeakoulukoulutus				Yliopistokoulutus	
	Peruskoulutus	Lisäkoulutus ³⁾	Peruskoulutus	Jatkokoulutus ⁴⁾	Peruskoulutus	Jatkokoulutus ⁵⁾			Peruskoulutus	Jatkokoulutus ⁵⁾
Tutkinnot	32 807	51 520	19 076	21 377	1 521	26 054	2 428	154 783	5 401 267	
-15	-	-	-	-	-	-	-	-	950 944	
16.	-	-	-	-	-	-	-	-	64 372	
17.	8	2	7	-	-	-	-	17	66 450	
18.	576	107	7	1	-	-	-	691	66 422	
19.	26 989	18 023	19	-	-	-	-	45 031	68 560	
16-19	27 573	18 132	33	1	-	-	-	45 739	265 804	
20.	4 024	5 894	172	4	-	5	-	10 099	67 482	
21.	479	2 868	328	48	-	37	-	3 760	68 060	
22.	186	2 611	391	952	-	612	-	4 752	66 393	
23.	84	2 233	426	2 542	-	1 671	1	6 957	66 930	
24.	63	1 707	437	3 173	-	2 614	2	7 996	64 016	
20-24	4 836	15 313	1 754	6 719	-	4 939	3	33 564	332 881	
25.	43	1 339	460	2 997	-	3 496	6	8 341	65 154	
26.	35	1 164	525	2 265	2	3 673	11	7 675	67 435	
27.	22	1 066	555	1 574	8	2 945	22	6 192	69 920	
28.	23	901	586	1 098	20	2 163	44	4 835	71 751	
29.	19	832	535	835	38	1 673	72	4 004	71 178	
25-29	142	5 302	2 661	8 769	68	13 950	155	31 047	345 438	
30.	14	730	570	664	51	1 148	131	3 308	68 363	
31.	16	651	534	518	66	855	163	2 803	67 848	
32.	9	602	541	427	91	698	171	2 539	67 573	
33.	7	603	538	342	94	526	172	2 282	67 819	
34.	10	571	547	296	97	463	164	2 148	68 644	
30-34	56	3 157	2 730	2 247	399	3 690	801	13 080	340 247	
35.	8	536	576	245	75	373	154	1 967	68 961	
36.	7	567	534	265	79	312	153	1 917	67 640	
37.	10	501	518	221	70	277	113	1 710	64 586	
38.	6	435	476	188	55	221	103	1 484	58 790	
39.	3	415	517	183	51	188	101	1 458	60 940	
35-39	34	2 454	2 621	1 102	330	1 371	624	8 536	320 917	
40.	10	492	487	217	55	171	84	1 516	62 924	
41.	9	473	519	206	46	153	71	1 477	65 136	
42.	6	483	526	171	39	140	78	1 443	66 477	
43.	6	501	574	204	46	156	63	1 550	71 308	
44.	9	497	602	195	57	119	52	1 531	73 315	
40-44	40	2 446	2 708	993	243	739	348	7 517	339 160	
45.	5	472	603	189	39	147	55	1 510	73 881	
46.	8	510	577	206	47	150	29	1 527	74 139	
47.	3	452	545	170	55	117	43	1 385	75 621	
48.	4	466	567	147	40	140	27	1 391	76 462	
49.	9	377	510	157	52	115	40	1 260	75 488	
45-49	29	2 277	2 802	869	233	669	194	7 073	375 591	
50-54	33	1 516	2 230	486	175	413	128	4 981	371 613	
55-59	28	789	1 256	167	62	204	99	2 605	383 809	
60-64	20	127	250	22	10	51	44	524	395 223	
65-69	13	6	27	2	1	16	20	85	296 656	
70-	3	1	2	-	-	12	12	30	682 984	
Tunteaton	-	-	2	-	-	-	-	2	-	

1) Taulukosta puuttuvat peruskoululaiset: 7-15-vuotiaista lähes kaikki ja 16-vuotiaista vielä osa opiskeli peruskoulussa.

2) Ei sisällä yliopiston jatkotutkinto-opiskelijoita.

3) Ammatti- ja erikoisammattitutkinnot.

4) Ylemmät ammattikorkeakoulututkinnot.

5) Lisensiaatinkoulutus, tohtorinkoulutus ja lääkärin erikoistumiskoulutus.

10. Perusasteen jälkeisen tutkinnon vuonna 2011 suorittaneiden mediaani-ikä koulutusalan ja -asteen (opetushallinnon luokitus) mukaan

Koulutusala	Koulutusaste										
	Yhteensä	Toinen aste, lukio-koulutus	Toinen aste, ammatillinen koulutus	Opisto-aste	Ammatti-korkea-koulu-tutkinto	Alempi korkea-koulu-tutkinto	Ylempi ammatti-korkea-koulu-tutkinto	Ylempi korkea-koulu-tutkinto	Lääkärien erikoistumis-koulutus	Lisensiaatin-tutkinto	Tohtorin-tutkinto
Yhteensä	24	19	25	35	26	26	39	28	38	39	35
Yleissivistävä koulutus	19	19	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Humanistinen ja kasvatustieteiden ala	27	.	27	–	26	26	37	28	.	39	40
Kulttuuriala	26	.	23	–	27	26	37	29	.	38	40
Yhteiskuntatieteiden, liiketalouden ja hallinnon ala	28	.	33	–	26	26	37	28	.	45	37
Luonnontieteiden ala	26	.	21	–	27	26	42	27	.	32	32
Tekniikan ja liikenteen ala	25	.	21	–	26	26	39	26	.	36	33
Luonnonvara- ja ympäristöala	25	.	24	–	26	26	40	28	.	32	35
Sosiaali-, terveys- ja liikunta-ala	28	.	28	–	26	28	39	28	38	44	36
Matkailu-, ravitsemis- ja talousala	24	.	23	–	25	27	44	28	.	53	–
Muu koulutus	30	.	28	35	45	24	–	34	.	–	–
Tutkinnon suorittaneita yhteensä	154 783	32 807	70 535	61	21 377	13 395	1 521	12 659	572	203	1 653

11. Perusasteen jälkeisen tutkintotavoitteisen koulutuksen uusien opiskelijoiden, opiskelijoiden ja tutkinnon suorittaneiden koti- ja opiskelumaakuntavertailu koulutussektoreittain 2011¹⁾

Koulutussektori Opiskelumaakunta	Uudet opiskelijat opiskelumaakunnittain ¹⁾	Kotimaakunta ennen opiskelun aloittamista ²⁾		Opiskelijat opiskelumaakunnittain	Kotimaakunta opiskeluaikana ³⁾ verrattuna opiskelumaakuntaan		Tutkinnon suorittaneet opiskelumaakunnittain	Kotimaakunta heti tutkinnon suorittamisen jälkeen ³⁾ verrattuna opiskelumaakuntaan	
		Sama	Eri		Sama	Eri		Sama	Eri
		%	%		%	%		%	%
Lukiokoulutus	36 784	94,2	5,8	109 046	97,0	3,0	32 807	87,0	13,0
Manner-Suomi	36 592	94,2	5,8	108 524	97,0	3,0	32 651	87,1	12,9
Uusimaa	12 142	96,6	3,4	36 602	99,0	1,0	10 371	94,5	5,5
Varsinais-Suomi	3 018	95,3	4,7	8 811	98,1	1,9	2 629	91,2	8,8
Satakunta	1 390	93,6	6,4	4 091	96,2	3,8	1 264	81,6	18,4
Kanta-Häme	1 039	95,1	4,9	3 073	96,5	3,5	940	81,2	18,8
Pirkanmaa	3 198	92,8	7,2	9 608	96,5	3,5	2 860	85,9	14,1
Päijät-Häme	1 297	92,9	7,1	3 791	96,4	3,6	1 213	79,3	20,7
Kymenlaakso	1 043	97,0	3,0	3 046	98,3	1,7	909	79,8	20,2
Etelä-Karjala	699	96,4	3,6	2 143	98,9	1,1	716	78,9	21,1
Etelä-Savo	1 230	70,4	29,6	3 242	79,6	20,4	869	71,9	28,1
Pohjois-Savo	1 582	93,3	6,7	4 671	96,5	3,5	1 422	78,1	21,9
Pohjois-Karjala	974	95,7	4,3	2 888	98,2	1,8	990	86,6	13,4
Keski-Suomi	1 672	93,0	7,0	4 852	96,9	3,1	1 580	87,3	12,7
Etelä-Pohjanmaa	1 176	95,1	4,9	3 551	96,3	3,7	1 133	82,3	17,7
Pohjanmaa	1 137	95,2	4,8	3 361	97,2	2,8	1 142	89,3	10,7
Keski-Pohjanmaa	486	89,3	10,7	1 378	88,2	11,8	483	72,7	27,3
Pohjois-Pohjanmaa	2 802	96,1	3,9	8 170	98,0	2,0	2 501	86,6	13,4
Kainuu	589	88,6	11,4	1 666	91,8	8,2	533	72,2	27,8
Lappi	1 118	93,7	6,3	3 580	96,3	3,7	1 096	81,7	18,3
Ahvenanmaa	164	98,8	1,2	464	99,6	0,4	138	80,4	19,6
Ahvenanmaa	164	98,8	1,2	464	99,6	0,4	138	80,4	19,6
Ulkomaat	28	10,7	89,3	58	27,6	72,4	18	22,2	77,8
Ammatillinen koulutus	116 017	82,2	17,8	279 266	85,9	14,1	70 596	82,2	17,8
Manner-Suomi	115 591	82,2	17,8	278 225	85,9	14,1	70 238	82,1	17,9
Uusimaa	31 568	82,5	17,5	74 091	85,6	14,4	17 317	82,0	18,0
Varsinais-Suomi	9 200	88,2	11,8	22 694	89,3	10,7	5 421	88,1	11,9
Satakunta	5 039	83,2	16,8	12 311	87,1	12,9	2 949	84,3	15,7
Kanta-Häme	4 255	61,3	38,7	10 033	65,7	34,3	2 535	66,0	34,0
Pirkanmaa	10 507	83,7	16,3	25 221	87,4	12,6	6 466	83,9	16,1
Päijät-Häme	4 815	70,7	29,3	11 403	78,0	22,0	2 771	74,6	25,4
Kymenlaakso	2 904	85,3	14,7	7 581	90,5	9,5	1 795	87,2	12,8
Etelä-Karjala	2 178	94,8	5,2	5 134	96,3	3,7	1 283	92,1	7,9
Etelä-Savo	3 372	77,3	22,7	7 752	82,3	17,7	1 956	79,8	20,2
Pohjois-Savo	5 614	82,1	17,9	13 512	87,7	12,3	3 763	81,9	18,1
Pohjois-Karjala	3 783	84,0	16,0	9 461	88,9	11,1	2 638	82,2	17,8

11. Jatkuu

Koulutussektori Opiskelumaakunta	Uudet opiskelijat opiskelu- maa- kunnittain ¹⁾	Kotimaakunta ennen opiskelun aloittamista ²⁾		Opiskelijat opiskelu- maakunnittain	Kotimaakunta opiskelu- aikana ³⁾ verrattuna opiskelumaakuntaan		Tutkinnon suorittaneet opiskelu- maakunnittain	Kotimaakunta heti tutkinnon suorittamisen jälkeen ³⁾	
		Sama	Eri		Sama	Eri		Sama	Eri
		%	%		%	%		%	%
Keski-Suomi	6 367	83,4	16,6	14 628	88,8	11,2	4 142	84,4	15,6
Etelä-Pohjanmaa	4 407	76,8	23,2	11 858	75,9	24,1	3 841	66,9	33,1
Pohjanmaa	3 558	85,0	15,0	8 571	90,6	9,4	2 032	87,4	12,6
Keski-Pohjanmaa	1 798	65,6	34,4	4 804	72,0	28,0	1 143	70,3	29,7
Pohjois-Pohjanmaa	9 820	87,4	12,6	23 414	91,2	8,8	6 109	88,1	11,9
Kainuu	1 784	81,4	18,6	4 168	84,1	15,9	1 139	79,8	20,2
Lappi	4 622	86,9	13,1	11 589	90,7	9,3	2 938	87,2	12,8
Ahvenanmaa	426	88,7	11,3	1 012	92,8	7,2	358	91,9	8,1
Ahvenanmaa	426	88,7	11,3	1 012	92,8	7,2	358	91,9	8,1
Ulkomaat	—	—	—	29	3,4	96,6	—	—	—
Ammattikorkeakoulutus	38 839	60,2	39,8	139 857	79,5	20,5	22 898	71,1	28,9
Manner-Suomi	38 705	60,2	39,8	139 282	79,5	20,5	22 851	71,1	28,9
Uusimaa	10 551	76,0	24,0	38 105	91,7	8,3	6 140	88,4	11,6
Varsinais-Suomi	2 976	68,9	31,1	11 185	85,1	14,9	1 785	75,6	24,4
Satakunta	1 856	54,3	45,7	6 268	72,8	27,2	1 015	59,9	40,1
Kanta-Häme	1 642	33,0	67,0	6 238	50,1	49,9	907	39,4	60,6
Pirkanmaa	2 786	58,0	42,0	10 712	81,9	18,1	1 847	74,2	25,8
Päijät-Häme	1 670	43,7	56,3	5 701	65,8	34,2	1 014	53,4	46,6
Kymenlaakso	1 185	54,7	45,3	4 210	74,8	25,2	655	61,1	38,9
Etelä-Karjala	944	55,5	44,5	3 132	80,3	19,7	615	63,7	36,3
Etelä-Savo	1 494	33,9	66,1	5 131	57,5	42,5	1 038	44,7	55,3
Pohjois-Savo	1 800	52,7	47,3	6 630	78,6	21,4	1 007	62,6	37,4
Pohjois-Karjala	1 245	64,3	35,7	4 348	82,0	18,0	726	78,2	21,8
Keski-Suomi	1 905	50,9	49,1	7 239	76,1	23,9	1 258	66,0	34,0
Etelä-Pohjanmaa	1 360	56,3	43,8	4 850	74,0	26,0	829	65,3	34,7
Pohjanmaa	1 552	53,5	46,5	5 832	76,6	23,4	841	70,4	29,6
Keski-Pohjanmaa	614	38,8	61,2	1 934	64,3	35,7	288	59,7	40,3
Pohjois-Pohjanmaa	2 586	72,9	27,1	9 292	86,3	13,7	1 473	79,6	20,4
Kainuu	629	38,8	61,2	2 119	64,6	35,4	321	52,0	48,0
Lappi	1 910	51,9	48,1	6 356	70,1	29,9	1 092	61,6	38,4
Ahvenanmaa	134	50,0	50,0	575	67,0	33,0	47	63,8	36,2
Ahvenanmaa	134	50,0	50,0	575	67,0	33,0	47	63,8	36,2
Yliopistokoulutus	20 274	42,0	58,0	168 983	74,3	25,7	28 482	64,9	35,1
Manner-Suomi	20 274	42,0	58,0	168 975	74,3	25,7	28 480	64,9	35,1
Uusimaa	6 325	63,7	36,3	59 546	90,7	9,3	9 669	86,9	13,1
Varsinais-Suomi	2 501	35,6	64,4	20 976	70,8	29,2	3 474	61,7	38,3
Satakunta	386	33,4	66,6	2 403	57,3	42,7	400	50,3	49,8
Kanta-Häme	70	8,6	91,4	540	27,6	72,4	108	25,0	75,0
Pirkanmaa	2 409	38,0	62,0	24 698	69,2	30,8	3 415	63,5	36,5
Päijät-Häme	25	4,0	96,0	270	34,8	65,2	29	17,2	82,8
Etelä-Karjala	732	11,5	88,5	5 000	48,2	51,8	974	30,0	70,0
Etelä-Savo	233	9,9	90,1	978	44,1	55,9	260	20,8	79,2
Pohjois-Savo	886	25,7	74,3	6 287	63,7	36,3	1 202	45,9	54,1
Pohjois-Karjala	1 069	26,3	73,7	7 608	56,6	43,4	1 354	45,7	54,3
Keski-Suomi	1 926	27,6	72,4	13 105	61,9	38,1	2 603	48,8	51,2
Etelä-Pohjanmaa	—	—	—	—	—	—	1	—	100,0
Pohjanmaa	1 193	30,1	69,9	7 129	55,8	44,2	1 194	46,0	54,0
Keski-Pohjanmaa	56	17,9	82,1	183	26,2	73,8	82	18,3	81,7
Pohjois-Pohjanmaa	1 801	47,5	52,5	14 919	78,4	21,6	2 565	67,8	32,2
Kainuu	25	12,0	88,0	429	44,3	55,7	164	31,1	68,9
Lappi	637	28,4	71,6	4 837	56,4	43,6	986	41,3	58,7
Ahvenanmaa	—	—	—	—	—	—	2	100,0	—
Ahvenanmaa	—	—	—	—	—	—	2	100,0	—

1) Ei sisällä yliopiston jatkotutkinto-opiskelijoita.

2) Vertailussa käytetty kotimaakunta ennen opiskelun aloittamista on opiskelijan kotimaakunta 31.12.2010.

3) Vertailussa käytetty kotimaakunta opiskeluaikana ja kotimaakunta heti tutkinnon suorittamisen jälkeen on opiskelijan kotimaakunta 31.12.2011.

12. Ulkomaalaiset ¹⁾ yliopisto-opiskelijat maanosittain 1991–2011

Maanosa, maa	Vuosi													
	1991	1995	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Yhteensä	1 899	2 759	3 732	3 895	4 186	4 427	4 673	4 949	5 434	5 897	6 195	6 984	7 815	8 762
Osuus kaikista opiskelijoista (%)	1,6	2,1	2,4	2,4	2,5	2,6	2,7	2,8	3,1	3,3	3,8	4,1	4,6	5,2
Eurooppa	807	1 348	2 187	2 350	2 575	2 641	2 756	2 807	2 919	3 023	3 014	3 230	3 475	3 683
Pohjoismaat	226	299	396	407	406	402	401	410	413	393	355	371	359	363
Ruotsi	168	215	300	317	312	307	314	314	308	287	258	272	269	274
Norja	25	30	45	43	44	41	41	41	56	52	56	55	46	46
Tanska	21	34	29	26	27	33	30	31	28	35	31	31	30	30
Islanti	12	20	22	21	23	21	16	24	21	19	10	13	14	13
Muut Euroopan maat	581	1 049	1 791	1 943	2 169	2 239	2 355	2 397	2 506	2 630	2 659	2 859	3 116	3 320
Afrikka	301	316	311	267	256	261	257	310	393	505	587	688	721	750
Pohjois-Amerikka	143	147	197	175	165	174	180	200	210	212	211	240	259	277
Latinalainen Amerikka ja Karibia	47	68	84	89	99	105	123	134	170	201	197	245	299	330
Aasia	575	817	910	916	1 002	1 200	1 306	1 439	1 670	1 888	2 133	2 522	2 990	3 631
Oseania	9	15	15	18	21	20	24	26	20	28	26	28	31	40
Tuntematon	17	48	28	80	68	26	27	33	52	40	27	31	40	51

1) Muut kuin Suomen kansalaiset.

13. Ulkomaalaiset ¹⁾ opiskelijat koulutussektoreittain koulutusalan ja koulutusasteen (opetushallinnon luokitus) mukaan perusasteen jälkeisessä tutkintotavoitteisessa koulutuksessa 2011

Koulutusala/koulutusaste	Koulutussektori								
	Yhteensä	Lukio-koulutus	Ammatillinen koulutus		Ammattikorkeakoulu-koulutus		Yliopistokoulutus		
			Perus-koulutus	Lisä-koulutus ²⁾	Perus-koulutus	Jatko-koulutus ³⁾	Perus-koulutus	Jatko-koulutus ⁴⁾	
Koulutusala									
Yleissivistävä koulutus	1 917	1 917							
Humanistinen ja kasvatustieteiden ala	1 214		67	64	11	8	758	306	
Kulttuuriala	1 371		226	65	305	4	564	207	
Yhteiskuntatiet., liiketalouden ja hallinnon ala	6 231		1 056	470	2 787	155	1 318	445	
Luonnontieteiden ala	2 188		164	22	540	5	997	460	
Tekniikan ja liikenteen ala	9 488		2 976	791	3 009	77	1 866	769	
Luonnonvara- ja ympäristöala	852		272	163	41	-	240	136	
Sosiaali-, terveys- ja liikunta-ala	4 009		2 001	244	1 070	15	154	525	
Matkailu-, ravitsemis- ja talousala	3 088		1 459	772	823	24	9	1	
Muu koulutus	8		1	-	-	-	2	5	
Koulutusaste									
Toinen aste, yleissivistävä koulutus	1 917	1 917							
Toinen aste, ammatillinen koulutus	10 813		8 222	2 591					
Ammattikorkeakoulututkinto	8 586				8 586				
Alempi korkeakoulututkinto	946						946		
Ylempi ammattikorkeakoulututkinto	288					288			
Ylempi korkeakoulututkinto	4 962						4 962		
Lääkärien erikoistumiskoulutus	168							168	
Lisensiaatintutkinto	52							52	
Tohtorintutkinto	2 634							2 634	
Ulkomaalaiset opiskelijat yhteensä	30 366	1 917	8 222	2 591	8 586	288	5 908	2 854	
Ulkomaalaisten osuus kaikista opiskelijoista, %		4,4	1,8	4,1	3,3	6,5	3,9	4,1	11,9
Kaikki opiskelijat yhteensä	697 152	109 046	200 998	78 268	132 536	7 321	145 100	23 883	

1) Muut kuin Suomen kansalaiset.

2) Ammatti- ja erikoisammattitutkinnot.

3) Ylemmät ammattikorkeakoulututkinnot.

4) Lisensiaatinkoulutus, tohtorinkoulutus ja lääkärien erikoistumiskoulutus.

14. Ruotsinkieliset ¹⁾ opiskelijat koulutussektoreittain koulutusalan ja koulutusasteen (opetushallinnon luokitus) mukaan perusasteen jälkeisessä tutkintotavoitteisessa koulutuksessa 2011

Koulutusala/koulutusaste	Koulutussektori							
	Yhteensä	Lukiokoulutus	Ammatillinen koulutus		Ammattikorkeakoulukoulutus		Yliopistokoulutus	
			Peruskoulutus	Lisäkoulutus ²⁾	Peruskoulutus	Jatkokoulutus ³⁾	Peruskoulutus	Jatkokoulutus ⁴⁾
Koulutusala								
Yleissivistävä koulutus	6 548	6 548	.	.	.	.	.	.
Humanistinen ja kasvatustieteiden ala	3 053	.	177	48	54	—	2 476	298
Kulttuuriala	2 120	.	480	166	622	3	746	103
Yhteiskuntatiet., liiketalouden ja hallinnon ala	6 812	.	1 063	883	1 093	19	3 499	255
Luonnontieteiden ala	1 593	.	351	13	152	3	940	134
Tekniikan ja liikenteen ala	7 526	.	2 975	1 068	2 129	72	1 130	152
Luonnonvara- ja ympäristöala	1 304	.	690	340	201	3	61	9
Sosiaali-, terveys- ja liikunta-ala	4 960	.	1 842	476	1 822	111	426	283
Matkailu-, ravitsemis- ja talousala	1 512	.	855	240	412	5	—	—
Muu koulutus	96	.	61	—	16	—	13	6
Koulutusaste								
Toinen aste, yleissivistävä koulutus	6 548	6 548	.	.	.	.	.	.
Toinen aste, ammatillinen koulutus	11 727	.	8 493	3 234	.	.	.	.
Opistoaste	1	.	1	.	.	.	.	.
Ammattikorkeakoulututkinto	6 501	.	.	.	6 501	.	.	.
Alempi korkeakoulututkinto	6 806	.	.	.	.	.	6 806	.
Ylempi ammattikorkeakoulututkinto	216	.	.	.	.	216	.	.
Ylempi korkeakoulututkinto	2 485	.	.	.	.	.	2 485	.
Lääkärien erikoistumiskoulutus	179	.	.	.	.	.	.	179
Lisensiaatintutkinto	134	.	.	.	.	.	.	134
Tohtorintutkinto	927	.	.	.	.	.	.	927
Ruotsinkieliset opiskelijat yhteensä	35 524	6 548	8 494	3 234	6 501	216	9 291	1 240
Ruotsinkielisten osuus kaikista opiskelijoista, %	5,1	6,0	4,2	4,1	4,9	3,0	6,4	5,2
Kaikki opiskelijat yhteensä	697 152	109 046	200 998	78 268	132 536	7 321	145 100	23 883

1) Ruotsi äidinkielenä. Ruotsinkielisten osuus Suomen väestöstä oli 5,4 % 31.12.2011.

2) Ammatti- ja erikoisammattitutkinnot.

3) Ylemmät ammattikorkeakoulututkinnot.

4) Lisensiaatinkoulutus, tohtorinkoulutus ja lääkärien erikoistumiskoulutus.

15. Ammatillisen koulutuksen (oppilaitosmuotoinen) uudet opiskelijat, opiskelijat ja tutkinnot ¹⁾ koulutuksittain
(Tilastokeskuksen luokitus) 2011

Koulutusala	Kaikki koulutukset						
	Koulutus	Uusia opiskelijoita	Naisia	Opiskelijoita	Naisia	Tutkintoja	Naisia
Yhteensä		94 040	46 713	222 390	110 890	57 325	29 325
Kasvatustieteellinen ja opettajankoulutus		122	35	203	63	2	1
311101 Liikenneopettaja		12	—	12	—	—	—
317101 Liikenneopettajan eat.		110	35	191	63	2	1
Humanistinen ja taidealan koulutus		4 888	3 227	12 982	8 470	3 360	2 277
321101 Artesaani, käsi-taide perustutkinto		2 247	1 644	5 881	4 253	1 513	1 151
321204 Musiikkialan perustutkinto		399	167	1 091	438	264	118
321301 Kuvallisen ilmaisun perustutkinto		400	309	1 158	878	271	211
321501 Tanssialan perustutkinto		51	44	117	96	38	31
321601 Viestintäalan perustutkinto		16	10	33	20	14	10
321602 Audiovis. viestinnän perustutkinto		983	536	2 835	1 544	804	460
321901 Viittomakielisen ohj. perustutkinto		82	78	183	172	23	23
321902 Sirkusalan perustutkinto		—	—	33	24	1	—
324108 Kultasepän at.		16	11	20	13	8	5
324109 Lasinpuhaltajakisällin at.		—	—	—	—	5	3
324110 Luonnontiet. konservoinnin at.		—	—	2	—	1	—
324114 Puusepän at, käsi-taide		10	1	19	2	8	1
324115 Restaurointikisällin at.		31	7	57	16	17	6
324116 Romanikulttuurin ohjaajan at.		—	—	12	5	1	—
324117 Saamenkäsiyökisällin at.		5	5	15	15	—	—
324119 Seppäkisällin at.		7	1	27	5	3	1
324123 Veneenrakent. at, käsi-taide		—	—	5	—	—	—
324126 Tekstiilialan at, käsi-taide		6	6	22	22	5	5
324127 Vaatetusalan at, käsi-taide		2	2	12	12	4	4
324128 Käsiyöntekijän at.		14	13	32	29	10	9
324129 Sisustusalan at, käsi-taide		141	123	239	216	58	58
324201 Rytmimusiikkituotannon at.		2	—	11	1	—	—
324301 Valokuvaajan at.		125	46	249	100	42	16
324502 Teatterialan at.		18	18	100	74	5	5
324601 Audiovisuaalisen viestinnän at.		310	198	727	466	199	115
327107 Kultaajamestarin eat.		—	—	—	—	1	—
327114 Restaurointimestarin eat.		—	—	4	1	2	—
327115 Romanikulttuurin ohjaajan eat.		—	—	8	8	5	5
327118 Seppämestarin eat.		—	—	6	2	6	2
327124 Puusepänalan eat, käsi-taide		6	1	7	1	2	—
327125 Tekstiilialan eat, käsi-taide		—	—	4	4	4	4
327126 Vaatetusalan eat, käsi-taide		—	—	33	32	18	18
327302 Audiovisuaalisen viest. eat.		17	7	40	21	28	16
Kaupallinen ja yhteiskuntatieteellinen koulutus		12 503	8 314	29 361	19 412	7 548	5 319
331101 Merkonomi, liiketal. perustutkinto		7 301	4 775	18 988	12 262	4 379	2 985
334101 Automyyjän at.		11	—	25	6	12	4
334102 Ulkomaankaupan at.		33	23	89	68	37	30
334103 Isännöinnin at.		457	185	879	369	258	110
334104 Markkinointiviestinnän at.		144	131	364	338	129	125
334105 Myynnin at.		1 164	856	2 125	1 571	925	719
334106 Sihteerin at.		525	520	941	932	376	373
334108 Varaosamyyjän at.		3	—	16	1	1	—
334109 Varastoalan at.		92	20	167	49	24	8
334111 Virastomestarin at.		52	10	63	13	10	2
334112 Yrittäjän at.		871	506	1 444	826	543	319
334113 Tieto- ja kirjastopalv. at.		16	11	31	23	11	9
334114 Taloushallinnon at.		772	693	1 671	1 515	348	330
334115 Rahoitus- ja vak. alan at.		1	1	34	17	3	3
334116 Viestinvälit.- ja log. palv. at.		5	2	15	2	6	—
334117 Asiakirjahall. ja arkistot. at.		17	16	35	34	11	11
334118 Kiinteistövälitysalan at.		117	64	197	109	23	16
337101 Johtamisen eat.		592	295	1 540	815	334	202
337102 Kaupan esimiehen eat.		6	2	28	19	6	3
337106 Ulkomaankaupan eat.		32	15	58	31	12	7
337107 Yritysjohdamisen eat.		99	45	260	113	50	20
337108 Autoalan myyjän eat.		1	—	1	—	1	—
337109 Taloushallinnon eat.		14	12	38	34	11	11
337110 Markkinointiviestinnän eat.		149	112	282	213	30	25
337112 Yritysneuvojan eat.		11	4	11	4	—	—
339999 Muu kaup., yht. kuntat., 3-aste		18	16	59	48	8	7

15. Jatkuu

Koulutusala Koulutus	Kaikki koulutukset					
	Uusia opiskelijoita	Naisia	Opiskelijoita	Naisia	Tutkintoja	Naisia
Luonnontieteellinen koulutus	2 201	422	6 149	1 059	1 313	228
341101 Tieto- ja viestintätekn. perustutkinto	1 967	374	5 551	949	1 228	213
344101 Tieto- ja viestintätekn. at	233	48	588	108	84	14
347101 Tieto- ja viestintätekn. eat		1	–	10	2	1
Tekniikan koulutus	31 381	5 664	74 737	13 024	20 092	3 269
351101 Kone- ja metallialan perustutkinto	4 272	279	10 915	574	3 038	155
351102 Koneistuksen perustutkinto	12	–	39	–	15	–
351106 Kello- ja mikromek. perustutkinto	54	7	116	23	27	8
351107 Kaivosalan perustutkinto	106	23	201	31	30	–
351199 Muu kone, metalli perustutkinto	–	–	11	1	–	–
351203 Talotekniikan perustutkinto	1 895	54	4 891	148	1 585	53
351204 Kiinteistöpalvelujen perustutkinto	747	105	1 210	161	110	7
351301 Autoalan perustutkinto	3 006	416	7 589	918	1 932	205
351307 Lentokoneasennuksen perustutkinto	152	32	381	57	123	18
351401 Sähköalan perustutkinto	63	4	944	53	3 308	155
351407 Sähkö- ja autom. perustutkinto	3 618	172	9 269	441	671	41
351501 Tietotekniikan perustutkinto	16	1	33	3	–	–
351502 Tieto- ja tietoliik. perustutkinto	1 460	83	3 656	157	127	11
351602 Paperiteollisuuden perustutkinto	1	–	31	4	62	5
351603 Laboratorioalan perustutkinto	377	256	967	640	236	155
351604 Kemianteeniikan perustutkinto	–	–	197	35	132	17
351605 Prosessiteollisuuden perustutkinto	441	74	770	111	34	8
351701 Puualan perustutkinto	934	232	2 343	505	680	122
351703 Veneenrakennuksen perustutkinto	63	6	173	17	54	4
351704 Verhoilu- ja sis. alan perustutkinto	427	376	1 097	969	256	226
351805 Pintakäsittelyalan perustutkinto	1 071	660	2 526	1 594	653	439
352101 Elintarvikealan perustutkinto	943	779	2 411	1 955	648	518
352201 Rakennusalan perustutkinto	4 296	366	10 321	691	2 966	190
352301 Maanmittausalan perustutkinto	76	12	265	41	81	14
352401 Tekstiili, vaatetus perustutkinto	643	606	1 577	1 507	143	133
352405 Jalkinealan perustutkinto	–	–	–	–	9	9
352408 Vaatetusalan perustutkinto	2	2	129	124	293	291
352503 Painoviestinnän perustutkinto	408	234	939	523	244	133
352902 Muovi- ja kumitekn. perustutkinto	67	8	169	16	50	7
352903 Suunnitteluassistentin perustutkinto	241	132	598	287	118	51
354101 Hitsaajan at	436	24	662	47	58	7
354102 Kivimiehen at	83	18	165	24	77	8
354103 Koneenasentajan at	82	2	187	8	20	1
354104 Koneistajan at	177	14	403	50	76	16
354105 Levytekniikan at	131	11	208	15	21	–
354106 Lukkosepän at	–	–	14	–	3	–
354107 Rakennuspeltisepän at	1	–	2	–	–	–
354109 Valumallin valmistajan at	1	–	1	–	–	–
354110 Metallien jalostuksen at	8	–	9	–	–	–
354111 Hissiasentajan at	1	–	7	–	5	–
354113 Kaivosalan at	53	1	77	1	23	–
354115 Kunnossapidon at	60	2	111	5	27	–
354201 Ilmastointiasentajan at	1	1	13	1	1	1
354202 Kaukolämpöasentajan at	–	–	7	–	6	–
354203 Kiinteistöhoitajan at	170	6	353	12	124	5
354205 Kylmäasentajan at	331	2	530	2	156	1
354206 Nuohoojan at	6	–	7	–	18	–
354207 Putkiasentajan at	91	–	128	1	14	–
354209 Teknisen eristäjän at	–	–	–	–	1	–
354211 Teollisuusputkiasentajan at	–	–	1	–	–	–
354212 Ilmastointijärj. puhd. at	–	–	2	–	1	–
354301 Ajoneuvonosturinkuljettajan at	186	2	226	3	3	–
354302 Autokorimekaanikon at	7	–	34	–	7	–
354307 Automaalarin at	5	–	13	–	1	–
354309 Pienkonemekaanikon at	22	–	42	1	17	1
354310 Raskaskalustomekaanikon at	14	–	47	–	7	–
354311 Maatalouskoneasentajan at	16	–	28	–	11	–
354312 Henkilöautomekaanikon at	96	1	232	5	54	1
354401 Automaatioasentajan at	22	–	33	–	4	–
354402 Elektroniikka-asentajan at	–	–	7	1	2	–
354403 Kotitalouskoneasentajan at	384	–	498	–	1	–
354404 Lämmityslaitteasentajan at	563	1	775	3	162	–
354405 Sähköasentajan at	217	4	558	6	146	1
354406 Sähköverkkoasentajan at	27	–	31	–	6	–

15. Jatkuu

Koulutusala	Koulutus	Kaikki koulutukset					
		Uusia opiskelijoita	Naisia	Opiskelijoita	Naisia	Tutkintoja	Naisia
354407	Elektron- ja sähköteoll. at	—	—	2	1	1	1
354408	Voimalaitoksen käyttäjän at	12	—	41	—	14	—
354501	Tietokoneasentajan at	195	18	411	37	93	13
354502	Tietoliikenneasentajan at	—	—	11	—	5	—
354601	Kemianteollisuuden at	11	1	11	1	—	—
354603	Muovimekaanikon at	12	3	29	7	3	1
354604	Paperiteollisuuden at	—	—	2	—	6	2
354702	Levyalan at	4	2	4	2	—	—
354703	Puusepän at, pros,kem,mat	33	7	64	12	7	2
354705	Saha-alan at	12	—	16	—	4	—
354708	Veneenrakent. at, pros,kem,mat	19	—	67	4	14	1
354709	Verhoilijan at	39	39	95	90	12	11
354710	Puusepänanalan at, pros,kem,mat	79	13	166	20	48	3
354801	Korroosionestomaalarin at	8	—	8	—	—	—
354802	Lattianpäällystäjän at	1	—	5	—	1	—
354803	Maalarin at, pros,kem,mat	133	65	245	128	51	36
354804	Teollisen pintakäsittelijän at	5	—	10	1	3	1
355101	Kondiittorin at	26	23	44	38	14	11
355102	Leipurin at	26	17	39	28	9	3
355103	Lihanjalostajan at	—	—	1	—	—	—
355104	Elintarviketalostajan at	1	—	6	1	3	—
355105	Elintarviketeollisuuden at	7	7	7	7	—	—
355107	Maidonjalostajan at	10	10	20	18	8	7
355108	Leipomoteollisuuden at	17	7	17	7	3	1
355201	Ammattisukeltajan at	36	—	48	7	45	6
355208	Rakennustuotannon at	80	2	131	6	18	2
355209	Talonrakennusalan at	606	38	1 010	59	239	5
355210	Maarakennusalan at	267	6	434	11	195	1
355211	Rakennustuotealan at	21	—	113	8	31	3
355212	Vesihuoltoalan at	18	3	47	5	13	—
355404	Pukuompelijan at	10	—	15	—	—	—
355411	Jalkinealan at	1	—	9	6	1	1
355413	Vaatet.alan at, tekst.-vaatetus	43	42	91	88	16	15
355501	Jälkikäsitteilykoneenhoit. at	1	—	2	—	1	—
355502	Kirjansitojan at	7	7	7	7	—	—
355503	Painajan at	2	—	5	—	5	—
355504	Painopinnanvalmistajan at	8	1	32	12	17	7
355505	Digitaalipainajan at	7	1	9	2	1	1
355901	Suunnitteluassistentin at	98	49	157	77	15	10
355902	Ympäristöhuollon at	69	50	136	87	24	7
355903	Rautatiekal. kunnossapidon at	—	—	8	—	—	—
355904	Sisustusalan at, tekn.	26	22	92	78	18	16
357101	Hitsaajamestarin eat.	42	3	83	4	9	—
357102	Koneenasentajamestarin eat.	—	—	8	—	—	—
357103	Koneistajamestarin eat.	5	1	13	1	6	—
357104	Levytyömestarin eat	2	—	3	—	—	—
357105	Lukkoseppämestarin eat.	3	—	16	—	—	—
357108	Valumallimestarin eat.	—	—	1	—	—	—
357109	Kunnossapidon eat.	—	—	5	1	1	—
357201	Ilmastointiasentajan eat.	1	—	15	—	7	—
357203	Kaukolämpöyliasentajan eat.	10	—	10	—	—	—
357204	Kiinteistöhoitajan eat	8	1	28	1	10	—
357206	Putkiasentajan eat	9	—	20	—	5	—
357207	Kylmämestarin eat	8	—	43	3	20	3
357301	Autokorimestarin eat	2	—	30	—	8	—
357302	Automaalarimestarin eat	5	—	22	1	3	—
357303	Liikenne-esimiehen eat	9	3	28	5	12	2
357304	Automekaanikon eat	12	—	51	—	5	—
357305	Autoalan työjohdon eat	5	1	19	2	7	—
357306	Varastoalan eat	14	2	46	8	11	4
357401	Automaatioyliasentajan eat	—	—	5	—	—	—
357403	Sähkölaitosyliasentajan eat.	—	—	3	—	1	—
357404	Sähköyliasentajan eat.	30	—	70	—	4	—
357501	Tietokoneyliasentajan eat	4	—	23	2	13	2
357502	Tietoliikenneyliasentajan eat.	1	—	2	—	1	—
357603	Muovitekniikan eat.	5	2	22	2	3	—
357701	Koristeve. eat, pros,kem,mat	2	—	2	—	2	—
357702	Levyimestarin eat.	14	3	15	3	1	—
357705	Sahamestarin eat	2	—	2	—	—	—
357707	Venemestarin eat, pros,kem,mat	—	—	4	—	3	—

15. Jatkuu

Koulutusala	Kaikki koulutukset						
	Koulutus	Uusia opiskelijoita	Naisia	Opiskelijoita	Naisia	Tutkintoja	Naisia
357708	Verhoilijamestarin eat.	2	2	14	13	4	3
357709	Puusepänanalan eat, pros, kem, mat.	7	—	22	2	4	—
357801	Pintakäsittelymestarin eat.	—	—	4	—	1	—
357802	Maalarimest. eat, pros, kem, mat	41	19	88	38	16	9
357803	Lattiamestarin eat.	2	—	7	—	3	—
358101	Kondiittorimestarin eat.	4	3	5	4	2	1
358102	Leipurimestarin eat.	15	12	15	12	13	12
358103	Elintarviketekniikan eat.	—	—	1	—	1	—
358204	Rakennusalan työmaapääll. eat	16	4	16	4	—	—
358205	Talonrakennusalan eat	63	—	84	—	33	—
358206	Maarakennusalan eat.	13	—	15	—	5	—
358410	Jalkinealan eat	2	1	3	1	2	—
358412	Vaatet. alan eat, tekst.-vaatet.	68	68	146	145	28	28
358502	Kirjansitojamestarin eat	7	7	7	7	—	—
358503	Konesitojamestarin eat.	—	—	4	—	—	—
358504	Painajamestarin eat	—	—	2	—	—	—
358506	Sivunvalmistajamestarin eat	—	—	—	—	1	—
358508	Faktorin eat	3	1	8	3	3	1
358901	Tekniikan eat	303	24	708	51	222	17
358902	Tuotekehittäjän eat.	63	33	106	52	7	3
358904	Ympäristöalan eat.	47	33	47	33	—	—
Maa- ja metsätalouden koulutus		5 509	2 989	13 679	7 436	3 052	1 670
361101	Maatalouden perustutkinto	1 413	829	3 820	2 172	1 020	667
361104	Hevostalouden perustutkinto	389	356	987	924	71	65
361201	Puutarhuri, puutarhat. perustutkinto	839	673	2 162	1 732	446	382
361301	Metsäalan perustutkinto	851	54	2 029	110	531	36
361401	Kalatalouden perustutkinto	44	6	153	15	20	1
361902	Luonto- ja ympäristöalan perust.	509	272	1 168	643	217	108
361999	Muu maa, metsätalous perusk.	—	—	1	—	7	—
364101	Hevostenvalmentajan at.	46	42	153	137	14	9
364102	Tuotantoeläint. hoid. ja h at.	95	53	266	154	78	42
364103	Kengityssepän at	11	3	22	3	—	—
364106	Seminologin at	25	24	44	40	16	13
364107	Viljelijän at	49	8	147	28	54	6
364108	Ratsastuksenopettajan at	10	10	22	22	2	2
364109	Mehiläistarhaajan at.	45	21	45	21	—	—
364201	Floristin at	157	151	344	337	77	77
364202	Puistopuutarhurin at.	34	23	106	76	50	38
364203	Viinintuotannon at	29	5	32	8	—	—
364204	Viljelypuutarhurin at.	12	5	20	11	3	2
364301	Metsäkoneasentajan at	2	—	5	—	—	—
364302	Metsätalousyrittäjän at.	93	18	206	47	54	18
364304	Bioenergia-alan at	37	11	62	16	17	2
364305	Metsäkoneenkuljettajan at.	128	3	284	5	46	—
364307	Puutavaran autokuljetuksen at.	24	2	43	3	15	—
364308	Arboristin at	—	—	10	4	8	3
364401	Kalanjalostajan at.	—	—	9	3	—	—
364402	Kalanviljelijän at.	—	—	3	1	—	—
364403	Kalastusoppaan at	18	—	60	1	4	—
364901	Golfkentänhoitajan at.	16	6	22	6	6	1
364902	Eläintenhoitajan at	232	219	476	452	90	86
364903	Eräoppaan at	29	8	49	18	4	1
364904	Erä- ja luonto-oppaan at.	189	84	409	167	84	35
364905	Maaseutumatkailun at	12	10	36	29	14	10
364906	Luonnontuotealan at	43	33	75	59	18	15
367101	Tarhaajamestarin eat	6	1	11	2	3	1
367102	Maaseudun vesitalouden eat	1	—	1	—	—	—
367103	Ratsastuksenopettajan eat	—	—	9	7	4	4
367104	Tallimestarin eat	11	10	25	21	4	3
367201	Floristimestarin eat.	8	8	33	32	3	3
367301	Luontokartoittajan eat	11	5	61	41	1	1
367302	Metsäimestarin eat	38	5	93	6	20	1
367901	Keruuuotetarkastajan eat	11	11	37	34	7	7
367902	Riistamestarin eat.	—	—	46	6	—	—
367903	Maaseudun kehittäjän eat	20	16	44	34	38	29
367904	Golfkenttäimestarin eat	22	4	49	9	6	2

15. Jatkuu

Koulutusala Koulutus	Kaikki koulutukset					
	Uusia opiskelijoita	Naisia	Opiskelijoita	Naisia	Tutkintoja	Naisia
Terveys- ja sosiaalialan koulutus	15 379	13 198	37 209	32 320	10 155	8 866
371101 Lähihoitaja, sos-terv.perustutkinto	11 700	10 198	29 728	26 122	7 439	6 720
371109 Hammastekniikan perustutkinto	38	32	63	50	21	11
371110 Lääkealan perustutkinto		160	138	337	297	135
374111 Hierojan at	880	508	1 451	832	741	420
374112 Koulunkäyntiavustajan at	142	125	1 121	1 000	716	643
374113 Välinehuoltajan at	251	210	447	381	201	168
374114 Perhepäivähoitajan at	268	266	550	547	144	143
374115 Päihdetyön at	182	137	417	328	62	52
374117 Jalkojenhoidon at	190	188	446	443	135	135
374118 Lasten- ja nuort. erit.ohj.at	316	265	675	572	185	157
374120 Koul. aamu- ja iltap. ohj. at	146	134	280	246	93	80
374121 Obduktiopreparaattorin at	14	3	38	9	23	2
374122 Kehitysvamma-alan at	127	127	261	243	23	22
374124 Koulunk. ja aamu- ja ip.ohjaajan at	615	563	646	585	7	5
377101 Hierojan eat	31	11	88	41	75	33
377102 Puhevammaisten tulkin eat	22	21	91	87	18	18
377103 Kipsimestarin eat	–	–	10	6	5	3
377104 Psykiatrisen hoidon eat	73	69	142	128	28	25
377105 Vanhustyön eat	162	158	303	296	66	65
377106 Koulunkäyntiavustajan eat	8	6	64	60	37	35
377107 Välinehuoltajan eat	12	9	19	15	1	1
377108 Kehitysvamma-alan eat	30	30	32	32	–	–
Palvelualojen koulutus	22 057	12 864	48 070	29 106	11 803	7 695
381101 Hot., rav., suurtal. perustutkinto	1	1	2	1	3	2
381103 Ruokapalvelun perustutkinto	–	–	–	–	1	–
381106 Matkailualan perustutkinto	1 126	972	2 739	2 302	715	611
381107 Catering-alan perustutkinto	31	26	1 556	1 132	1 206	938
381108 Hot., ravintola-alan perustutkinto	42	20	2 472	1 641	2 164	1 496
381109 Kotit., kulutt.palv.perustutkinto	1	1	245	201	222	177
381111 Puhdistuspalvelujen perustutkinto	24	24	200	170	137	113
381112 Hot., rav- ja cater.-alan perustutkinto	5 954	4 096	10 588	7 257	174	135
381113 Kotityö- ja puhdistuspalv. perustutkinto	797	669	1 315	1 099	27	24
381201 Nuor.-vap.ajan ohj.perustutkinto	577	399	1 585	1 070	413	298
381203 Liikunnanohjauksen perustutkinto	365	188	850	407	307	171
381204 Lapsi- ja perhetyön perustutkinto	400	385	1 123	1 076	288	277
381303 Hiusalan perustutkinto	1 396	1 367	3 464	3 391	957	937
381304 Kauneudenhoitoalan perustutkinto	728	725	1 757	1 751	461	459
381402 Merenkulkualan perustutkinto	264	18	729	47	110	18
381405 Ammattilentäjä	28	4	109	8	53	2
381408 Logistiikan perustutkinto	2 859	363	5 928	745	1 430	197
381410 Lennonjohdon perustutkinto	10	2	33	6	12	2
381501 Pelastajan tutkinto; palomies	126	–	192	–	126	–
381502 Alipääll.tutk. (palontorj.)	20	–	20	–	20	1
381503 Hätäkeskuspäivystäjän tutkinto	44	33	67	47	47	29
381504 Turvallisuusalan perustutkinto	655	229	1 596	531	299	101
381514 Poliisin perustutkinto	179	43	734	170	165	43
381521 Vankeinh. perustutk; vartija	39	8	39	8	38	8
384101 Hotellivirkailijan at	82	71	163	140	44	40
384102 Kokin at	35	19	79	43	23	14
384103 Laitoshuoltajan at	1 316	1 233	2 427	2 283	820	775
384105 Matkailuoppaan at	10	10	30	25	6	3
384106 Tarjoilijan at	111	98	238	206	61	53
384108 Suurtalouskokin at	94	84	251	224	94	82
384109 Ravintolakokkin at	139	85	279	170	76	47
384111 Matkailun ohjelmalvelujen at	131	106	189	143	19	15
384112 Matkaoppaan at	63	58	84	76	40	36
384113 Tekstiilihuollon at	20	16	23	18	1	–
384114 Kotityöpalvelujen at	369	312	740	643	277	248
384201 Asioimistulkin at	81	57	128	91	41	27
384202 Liikuntapaikkojenhoitajan at	20	–	29	–	22	–
384203 Suntion at	57	28	142	72	54	29
384204 Liikunnan at	146	115	443	293	70	47
384205 Valmentajan at	53	9	109	17	38	4
384301 Hiusalan at	1	–	9	8	1	1
384401 Lastinkäsittelyalan at	38	1	55	1	–	–
384402 Linja-autonkuljettajan at	264	24	478	54	84	16
384403 Yhdistelmäajoneuvonkulj. at	481	42	764	65	109	8
384405 Lentoasempalvelujen at	10	–	20	2	9	1

15. Jatkuu

Koulutusala Koulutus	Kaikki koulutukset					
	Uusia opiskelijoita	Naisia	Opiskelijoita	Naisia	Tutkintoja	Naisia
384501 Vartijan at.	2 332	610	2 774	710	255	55
387101 Baarimestarin eat.	119	60	193	99	37	22
387102 Dieettikokin eat.	26	24	91	86	14	14
387103 Hot., rav., suurtal.esim. eat.	135	106	282	218	69	48
387104 Siivoustyönohjaajan eat.	79	73	201	190	39	35
387105 Siivousteknikon eat.	19	19	69	65	13	13
387201 Liikuntapaikkamestarin eat.	12	1	27	1	13	–
387202 Valmentajan eat.	–	–	11	3	–	–
387303 Kauneudenhoitoalan eat.	–	–	6	6	2	2
387304 Hiusalan eat.	6	5	32	28	7	7
387501 Turvallisuusvalvojan eat.	117	20	277	54	29	6
581514 Poliisialipäällystön virkatutkinto.	–	–	44	6	45	7
581516 Poliisipääll. tutk., A-opinnot.	25	5	40	6	16	1

at=ammattitutkinto

eat=erikoisammattitutkinto

1) Sisältää tutkintoon johtavan ammatillisen peruskoulutuksen ja lisäkoulutuksen uudet opiskelijat, opiskelijat ja tutkinnon suorittaneet

16. Oppisopimuskoulutuksen uudet opiskelijat, osallistuneet ja tutkinnot ¹⁾ koulutuksittain
(Tilastokeskuksen luokitus) 2011

Koulutusala Koulutus	Kaikki koulutukset		Osallistuneita	Naisia	Tutkintoja	Naisia
	Uusia opiskelijoita	Naisia				
Yhteensä	21 977	11 576	56 876	29 584	13 271	7 273
Kasvatustieteellinen ja opettajankoulutus	85	27	85	27	–	–
311101 Liikenneopettaja	8	3	8	3	–	–
317101 Liikenneopettajan eat	77	24	77	24	–	–
Humanistinen ja taidealan koulutus	491	269	1 261	700	231	152
321101 Artesaani, käsi-taide perustutkinto	27	16	83	57	19	15
321204 Musiikkialan perustutkinto	5	1	12	2	1	–
321301 Kuvallisen ilmaisun perustutkinto	47	27	117	63	18	10
321602 Audiovis. viestinnän perustutkinto	11	1	46	11	5	4
324103 Kaivertajan at	–	–	1	1	–	–
324108 Kultasepän at	6	4	11	7	1	2
324109 Lasinpuhaltajakisällin at	–	–	8	2	8	3
324115 Restauraointikisällin at	1	–	5	3	3	1
324116 Romanikulttuurin ohjaajan at	–	–	6	4	2	2
324119 Seppäkisällin at	5	1	5	1	–	–
324125 Puusepänalän at, käsi-taide	1	–	1	–	–	–
324123 Veneenrakentajan at, käsi-taide	–	–	4	–	–	–
324127 Vaatetusalan at, käsi-taide	1	1	1	1	–	–
324128 Käsityöntekijän at	1	1	3	3	–	–
324129 Sisustusalan at, käsi-taide	28	22	36	30	4	4
324201 Rytmimusiikkituotannon at	–	–	1	–	–	–
324301 Valokuvaajan at	23	11	36	17	9	4
324502 Teatterialan at	19	4	40	9	–	–
324601 Audiovisuaalisen viestinnän at	274	163	781	470	149	107
327108 Kultaseppämestarin eat	–	–	1	–	–	–
327114 Lasinpuhaltajamestarin eat	–	–	5	–	5	–
327110 Maalarimestarin eat, käsi-taide	3	–	3	–	–	–
327109 Restauraointimestarin eat	–	–	4	1	–	–
327114 Soitinrakentajamestarin eat	–	–	6	–	6	–
327119 Puusepänalän at, käsi-taide	–	–	3	–	1	–
327126 Vaatetusalan at, käsitaide	2	2	3	3	–	–
327301 Valokuvaajan eat	15	7	15	7	–	–
327302 Audiovisuaalisen viest. eat	19	8	20	8	–	–
327503 Teatterialan eat	3	–	4	–	–	–
Kaupallinen ja yhteiskuntatieteellinen koulutus	8 399	5 064	21 238	12 767	5 099	3 288
331101 Merkonomi, liiketal. perustutkinto	2 709	1 675	6 962	4 442	1 860	1 301
334101 Automyynnin at	27	–	47	2	10	–
334102 Ulkomaankaupan at	15	13	25	19	2	–
334103 Isännöinnin at	100	35	267	102	61	25
334104 Markkinointiviestinnän at	90	81	170	151	39	38
334105 Myynnin at	21	10	43	23	9	6
334106 Sihteerin at	151	149	310	307	57	57
334108 Varaosamyynnin at	23	4	94	14	26	3
334109 Varastoalan at	93	18	285	66	57	14
334111 Virastomestarin at	126	42	234	81	54	19
334112 Yrittäjän at	836	438	1 904	993	355	197
334113 Tieto- ja kirjastopalv. at	42	28	103	71	18	14
334114 Taloushallinnon at	268	245	578	527	117	105
334115 Rahoitus- ja vak.alan at	202	141	524	403	177	152
334116 Viestinvälit- ja log.palv. at	45	22	96	43	16	6
334117 Asiakirjahall. ja arkistot. at	38	35	124	117	45	43
334118 Kiinteistövälitysalan at	239	135	468	260	129	78
337101 Johtamisen eat	2 049	1 318	5 588	3 449	1 328	823
337102 Kaupan esimiehen eat	422	275	1 061	671	307	204
337104 Ruokamestarin eat	40	21	81	44	12	8
337106 Ulkomaankaupan eat	24	15	25	16	1	1
337107 Yritysjohtamisen eat	697	304	2 010	868	392	184
337108 Autoalan myynnin eat	50	1	79	4	4	–
337109 Taloushallinnon eat	26	25	50	45	5	4
337110 Markkinointiviestinnän eat	7	6	13	10	3	3
337111 Viestinvälit- ja log.palv. eat	–	–	31	7	14	2
337112 Yritysneuvojan eat	59	28	66	32	1	1
Luonnontieteellinen koulutus	159	24	602	127	186	37
341101 Tieto- ja viestintätekn. pt	92	14	463	109	169	36
344101 Tieto- ja viestintätekn. at	67	10	131	18	15	1
347101 Tieto- ja viestintätekn. eat	–	–	8	–	2	–

16. Jatkuu

Koulutusala Koulutus	Kaikki koulutukset					
	Uusia opiskelijoita	Naisia	Osallistuneita	Naisia	Tutkintoja	Naisia
Tekniikan koulutus.....	5 899	1 100	15 318	2 699	3 031	510
351101 Kone- ja metallialan perustutkinto	186	7	547	33	138	11
351107 Kaivosalan perustutkinto	1	—	1	—	—	—
351203 Talotekniikan perustutkinto	162	3	791	28	228	8
351204 Kiinteistöpalvelujen perustutkinto	404	88	599	97	7	1
351301 Autoalan perustutkinto	230	17	565	46	114	12
351307 Lentokoneasennuksen perustutkinto	—	—	3	—	—	—
351401 Sähköalan perustutkinto	10	—	154	9	76	7
351407 Sähkö- ja autom. perustutkinto	189	8	452	21	58	3
351502 Tieto- ja tietoliik. perustutkinto	14	—	47	1	4	1
351602 Paperiteollisuuden perustutkinto	—	—	12	5	11	5
351603 Laboratorioalan perustutkinto	11	8	18	14	3	3
351604 Kemianteeniikan perustutkinto	—	—	52	20	26	5
351605 Prosessiteollisuuden perustutkinto	32	2	42	2	1	—
351701 Puualan perustutkinto	44	5	148	14	41	6
351703 Veneenrakennuksen perustutkinto	3	1	10	1	5	—
351704 Verhoilu- ja sis.alan perustutkinto	13	8	30	16	7	4
351805 Pintakäsittelyalan perustutkinto	81	22	172	55	34	19
352101 Elintarvikealan perustutkinto	107	58	295	156	74	42
352201 Rakennusalan perustutkinto	316	10	912	23	187	2
352301 Maanmittausalan perustutkinto	39	5	76	17	15	5
352401 Tekstiili, vaatetus perustutkinto	37	23	110	75	29	21
352405 Jalkinealan perustutkinto	—	—	6	3	5	3
352408 Vaatetusalan perustutkinto	—	—	5	5	4	4
352503 Painoviestinnän perustutkinto	37	20	133	78	9	3
352902 Muovi- ja kumitek. perustutkinto	6	2	31	5	5	—
352903 Suunnitteluassistent. perustutkinto	8	4	41	23	4	2
354101 Hitsaajan at	7	—	18	1	6	1
354102 Kivimiehen at	8	1	23	3	7	—
354103 Koneenasentajan at	28	3	61	5	4	—
354104 Koneistajan at	40	1	84	9	17	3
354105 Levytekniikan at	19	—	41	1	6	1
354106 Lukkosepän at	32	4	65	4	6	—
354107 Rakennuspeltisepän at	11	—	33	—	3	—
354108 Valajan at	—	—	5	1	4	1
354109 Valumallin valmistajan at	—	—	1	—	—	—
354110 Metallien jalostuksen at	62	1	168	4	37	3
354111 Hissiasentajan at	12	—	23	—	2	—
354112 Työvälinevalmistajan at	—	—	2	1	1	1
354113 Kaivosalan at	12	1	15	1	2	—
354114 Laivanrakentajan at	—	—	36	7	4	—
354115 Kunnossapidon at	89	—	233	1	64	—
354201 Ilmastointiasentajan at	2	—	4	—	—	—
354202 Kaukolämpöasentajan at	8	1	24	1	9	—
354203 Kiinteistöhoitajan at	148	3	331	6	88	—
354205 Kylmäasentajan at	124	—	375	—	74	—
354206 Nuohoojan at	87	6	199	14	26	—
354207 Putkiasentajan at	14	—	20	—	2	—
354209 Teknisen eristäjän at	—	—	1	—	—	—
354211 Teollisuusputkiasentajan at	3	—	11	—	2	—
354212 Ilmastointijärj. puhd. at	15	—	22	—	1	—
354301 Ajoneuvonosturinkuljettajan at	8	—	12	—	—	—
354302 Autokorimekaanikon at	48	—	71	1	2	—
354305 Autosähkömekaanikon at	—	—	3	—	2	—
354307 Automaalarin at	7	1	14	2	1	—
354309 Pienkonemekaanikon at	15	—	55	—	16	—
354310 Raskaskalustomekaanikon at	77	—	186	1	43	—
354311 Maatalouskoneenasentajan at	6	—	19	—	2	—
354312 Henkilöautomekaanikon at	87	3	240	4	42	1
354401 Automaatioasentajan at	10	—	38	—	7	—
354403 Kottitalouskoneenasentajan at	61	—	106	—	49	—
354404 Lämmityslaiteasentajan at	20	—	41	—	—	—
354405 Sähköasentajan at	55	1	160	3	59	1
354406 Sähköverkkoasentajan at	103	2	199	2	27	—
354407 Elektron.- ja sähköteoll. at	47	5	81	15	—	—
354408 Voimalaitoksen käyttäjän at	107	1	223	1	51	—
354501 Tietokoneasentajan at	6	1	15	1	3	—
354502 Tietoliikenneasentajan at	4	—	9	1	—	—
354601 Kemianteollisuuden at	63	11	158	28	24	1
354602 Kumialan at	7	2	7	2	6	2

16. Jatkuu

Koulutusala	Koulutus	Kaikki koulutukset					
		Uusia opiskelijoita	Naisia	Osallistuneita	Naisia	Tutkintoja	Naisia
354603	Muovimekaanikon at	22	2	38	5	3	2
354604	Paperiteollisuuden at	37	—	93	11	25	3
354605	Lasikeraamisen alan at	1	—	15	2	4	1
354702	Levyalan at	64	17	101	34	1	—
354703	Puusepän at, pros,kem,mat	—	—	2	—	—	—
354705	Saha-alan at	23	1	26	1	1	—
354708	Veneenrakent. at	1	—	1	—	—	—
354709	Verhoilijan at	2	2	4	3	1	—
354710	Puusepänanalan at, pros,kem,mat	21	1	73	8	20	3
354801	Korroosionestomaalarin at	4	—	4	—	—	—
354802	Lattianpäällystäjän at	3	—	8	—	1	—
354803	Maalarin at, pros,kem,mat	14	5	20	8	2	1
354804	Teollisen pintakäsittelijän at	7	1	10	1	2	—
355101	Kondiittorin at	7	6	13	12	2	2
355102	Leipurin at	16	12	40	28	15	9
355103	Lihanjalostajan at	—	—	6	2	3	1
355104	Elintarvikejalostajan at	1	1	1	1	—	—
355105	Elintarviketeollisuuden at	7	4	80	54	64	46
355106	Lihateollisuuden at	—	—	37	1	37	1
355107	Maidonjalostajan at	2	1	2	1	—	—
355108	Leipomoteollisuuden at	21	12	44	27	—	—
355109	Meijeriteollisuuden at	19	6	30	13	—	—
355208	Rakennustuotannon at	74	6	118	13	19	1
355209	Talonrakennusalan at	31	—	140	5	52	4
355210	Maarakennusalan at	23	—	173	1	6	—
355211	Rakennustuotealan at	84	2	177	2	78	—
355212	Vesihuoltoalan at	24	1	122	7	43	2
355402	Nahanvalmistajan at	1	—	1	—	—	—
355407	Turkkurin at	—	—	1	1	—	—
355410	Laukku- ja nahka-alan at	—	—	4	2	4	2
355411	Jalkinealan at	—	—	8	5	1	1
355413	Vaatet. alan at, tekst.	1	1	2	2	—	—
355501	Jälkikäsitteilykoneenhoit. at	3	2	23	10	2	2
355502	Kirjansitojan at	2	1	2	1	—	—
355503	Painajan at	29	—	76	6	8	2
355504	Painopinnanvalmistajan at	18	9	86	58	30	21
355505	Digitaalipainajan at	24	3	72	12	25	3
355901	Suunnitteluassistentin at	1	—	9	5	4	2
355902	Ympäristöhuollon at	6	3	129	24	17	7
355903	Rautatiekal. kunnossapidon at	—	—	14	—	—	—
355904	Sisustusalan at, tekn.	8	6	46	37	13	11
357101	Hitsaajamestarin eat	1	—	1	—	—	—
357102	Koneenasentajamestarin eat	6	—	7	—	—	—
357103	Koneistajamestarin eat	8	3	18	3	2	—
357104	Levytyömestarin eat	2	—	12	—	1	—
357107	Valajamestarin eat	—	—	1	—	—	—
357109	Kunnossapidon eat	15	—	42	1	4	—
357110	Rakennuspeltiseppämestarin eat	1	—	3	—	2	—
357201	Ilmastointiasentajan eat	—	—	6	—	4	—
357203	Kaukolämpöyliasentajan eat	1	—	1	—	—	—
357204	Kiinteistöhoitajan eat	12	1	37	1	4	—
357205	Nuohoojamestarin eat	20	1	44	2	1	—
357206	Putkiasentajan eat	1	—	6	—	2	—
357207	Kylmämestarin eat	10	—	23	—	8	—
357301	Autokorimestarin eat	20	—	38	—	5	—
357302	Automaalarimestarin eat	1	—	3	—	—	—
357303	Liikenne-esimiehen eat	27	2	80	8	18	4
357304	Automekaanikon eat	17	—	33	—	5	—
357305	Autoalan työjohtajan eat	31	3	113	3	12	—
357306	Varastoalan eat	10	3	45	12	5	2
357401	Automaatioyliasentajan eat	2	—	6	—	1	—
357403	Sähköverkkoalan eat	19	—	50	—	22	—
357404	Sähköyliasentajan eat	11	—	49	1	5	—
357501	Tietokoneyliasentajan eat	1	—	4	—	1	—
357601	Kemianteollisuuden eat	16	1	25	3	8	2
357602	Paperiteollisuuden eat	7	—	19	3	5	3
357603	Muovitekniikan eat	1	1	6	1	—	—
357708	Verhoilijamestarin eat	1	1	5	4	2	1
357709	Puusepänanalan eat	—	—	13	—	3	—
357802	Maalarimest. eat	7	1	23	4	12	2

16. Jatkuu

Koulutusala	Kaikki koulutukset						
	Koulutus	Uusia opiskelijoita	Naisia	Osallistuneita	Naisia	Tutkintoja	Naisia
357803	Lattiamestarin eat.	—	—	1	—	1	—
358101	Kondiittorimestarin eat.	3	1	3	1	—	—
358102	Leipurimestarin eat.	—	—	4	1	—	—
358103	Elintarviketekniikan eat.	4	1	27	6	1	—
358204	Rakennusalan työmaapääll. eat.	2	—	22	—	1	—
358205	Talonrakennusalan eat.	3	—	22	—	9	—
358206	Maarakennusalan eat.	—	—	9	—	6	—
358410	Jalkinealan eat.	2	—	5	1	—	—
358412	Vaatealan eat, tekst.	5	5	9	9	1	1
358503	Konesitojamestarin eat.	—	—	2	1	—	—
358504	Painajamestarin eat.	—	—	3	—	1	—
358505	Rotaatiomestarin eat.	—	—	1	—	—	—
358506	Sivunvalmistajamestarin eat.	1	—	9	6	3	1
358508	Faktorin eat.	10	3	30	6	5	1
358901	Tekniikan eat.	900	172	2 385	443	418	74
358902	Tuotekehittäjän eat.	668	438	1 468	890	186	110
358903	Sisustusalan eat, tekniikka	1	1	1	1	—	—
358904	Ympäristöalan eat.	69	18	69	18	—	—
Maa- ja metsätalousalan koulutus	514	307	1 271	807	212	143	
361101	Maatalousalan perustutkinto	86	23	253	99	45	22
361104	Hevostalouden perustutkinto	77	74	177	171	9	9
361201	Puutarhuri, puutarhat, perustutkinto	43	28	94	63	17	13
361301	Metsäalan perustutkinto	46	2	80	2	10	—
361401	Kalatalouden perustutkinto	2	1	4	1	—	—
361902	Luonto- ja ympäristöalan perustutkinto	7	1	26	6	5	1
364101	Hevostenvalmentajan at.	3	3	6	5	—	—
364102	Tuotantoeläint. hoid. at.	93	57	182	113	28	20
364105	Porotalouden at.	2	—	6	1	—	—
364107	Viljelijän at.	1	—	1	0	—	—
364108	Ratsastuksenopettajan at.	—	—	1	1	—	—
364109	Mehiläistarhaajan at.	1	1	2	1	—	—
364201	Floristin at.	21	21	75	74	14	14
364202	Puistopuutarhurin at.	1	1	5	4	1	1
364203	Viinintuotannon at.	—	—	2	1	2	1
364204	Viljelypuutarhurin at.	7	4	18	8	9	4
364301	Metsäkoneasentajan at.	1	—	1	—	—	—
364305	Metsäkoneenkuljettajan at.	8	—	22	—	2	—
364307	Puutavaran autokuljetuksen at.	2	—	3	—	—	—
364308	Arboristin at.	5	—	13	4	4	2
364401	Kalanjalostajan at.	1	—	2	—	—	—
364402	Kalanviljelijän at.	—	—	6	1	—	—
364403	Kalastusoppaan at.	4	—	8	—	—	—
364901	Golfkentänhoitajan at.	3	—	4	—	2	—
364902	Eläintenhoitajan at.	84	82	218	213	44	44
364904	Erä- ja luonto-oppaan at.	3	2	6	4	—	—
364905	Maaseutumatkailun at.	—	—	6	6	—	—
367101	Tarhaajamestarin eat.	3	—	15	5	12	5
367104	Tallimestarin eat.	1	1	1	1	—	—
367201	Floristimestarin eat.	4	4	10	10	—	—
367203	Puistomestarin eat.	1	—	8	3	3	3
367302	Metsämestarin eat.	—	—	1	—	—	—
367901	Keruutuotetarkastajan eat.	—	—	2	2	—	—
367903	Maaseudun kehittäjän eat.	2	2	7	6	5	4
367904	Golfkenttämestarin eat.	2	—	6	2	—	—
Terveys- ja sosiaalialan koulutus	2 963	2 481	8 197	7 068	2 147	1 944	
371101	Lähihoitaja, sos-terv. perustutkinto	1 914	1 565	5 426	4 593	1 401	1 255
371109	Hammastekniikan perustutkinto	5	2	22	15	—	—
371110	Lääkealan perustutkinto	51	47	159	150	43	41
374111	Hierojan at.	14	12	42	35	8	8
374112	Koulunkäyntiavustajan at.	25	20	408	352	217	196
374113	Välinehuoltajan at.	20	19	54	50	19	19
374114	Perhepäivähoitajan at.	163	162	530	528	164	163
374115	Päihdetyön at.	46	22	119	71	34	23
374117	Jalkojenhoidon at.	17	17	63	62	27	27
374118	Lasten- ja nuort. erit.ohj. at.	73	53	208	161	60	51
374119	Optiikkahiojan at.	19	10	69	47	34	26
374120	Koul. aamu- ja iltap. ohj. at.	2	1	5	2	—	—
374121	Obduktiopreparaattorin at.	67	62	136	127	14	14

16. Jatkuu

Koulutusala	Koulutus	Kaikki koulutukset					Tutkintoja	Naisia
		Uusia opiskelijoita	Naisia	Osallistuneita	Naisia			
	374122 Kehitysvamma-alan at	244	201	249	206	–	–	
	377101 Hierojan eat	10	8	22	15	–	–	
	377102 Puhevammaisten tulkin eat	1	1	7	7	2	2	
	377103 Kipsimestarin eat	–	–	2	1	2	1	
	377104 Psykiatrisen hoidon eat	52	48	116	103	27	25	
	377105 Vanhustyön eat	191	185	448	440	71	71	
	377106 Koulunkäyntiavustajan eat	9	7	36	33	21	20	
	377107 Välinehuoltajan eat	2	2	22	18	1	1	
	377108 Kehitysvamma-alan eat	38	37	54	52	2	1	
	Palvelualojen koulutus	3 467	2 304	8 904	5 389	2 365	1 199	
	381106 Matkailualan perustutkinto	25	21	51	41	23	18	
	381107 Catering-alan perustutkinto	14	10	219	176	113	99	
	381108 Hot., ravintola-alan	5	5	33	29	7	7	
	381109 Kotit., kulutt.palv.	–	–	8	8	5	5	
	381111 Puhdistuspalvelujen perustutk	2	2	175	145	69	61	
	381112 Hot., rav. ja cater.-alan	354	235	578	394	44	30	
	381113 Kotityö- ja puhdistuspalv. pt	81	74	134	116	2	1	
	381201 Nuor.-vap.ajan ohj.	141	56	378	150	73	33	
	381203 Liikunnanohjauksen perustutk	74	35	201	91	28	15	
	381204 Lapsi- ja perhetyön perustutk	201	191	501	479	110	107	
	381303 Hiusalan perustutk	82	77	194	179	36	33	
	381304 Kauneudenhoitoalan perustutk	33	32	87	86	13	13	
	381408 Logistiikan perustutk	325	40	1 564	136	780	38	
	381504 Turvallisuusalan perustutk	45	8	107	23	19	6	
	384101 Hotellivirkailijan at	–	–	4	4	2	2	
	384102 Kokin at	–	–	2	2	–	–	
	384103 Laitoshuoltajan at	673	637	1 492	1 422	318	305	
	384106 Tarjoilijan at	20	14	43	34	14	11	
	384108 Suurtalouskokin at	81	64	179	156	59	56	
	384109 Ravintolakokin at	11	8	31	22	12	8	
	384111 Matkailun ohjelmapalvelujen	10	5	16	8	–	–	
	384112 Matkaoppaan at	12	10	12	10	–	–	
	384113 Tekstiilihuollon at	6	5	12	11	4	4	
	384114 Kotityöpalvelujen at	105	90	190	160	28	25	
	384201 Asioimistulkin at	–	–	1	1	–	–	
	384202 Liikuntapaikkojenhoitajan at	38	–	78	1	11	1	
	384203 Suntion at	31	17	89	46	21	9	
	384204 Liikunnan at	53	45	91	73	28	23	
	384205 Valmentajan at	12	–	27	3	6	1	
	384301 Hiusalan at	8	8	8	8	–	–	
	384401 Lastinkäsittelyalan at	21	4	61	5	34	1	
	384402 Linja-autonkuljettajan at	1	1	36	3	25	–	
	384403 Yhdistelmäajoneuvonkulj. at	29	1	81	3	26	1	
	384405 Lentoasemapalvelujen at	3	–	3	–	–	–	
	384501 Vartijan at	67	10	243	32	95	7	
	387101 Baarimestarin eat	37	25	73	42	22	11	
	387102 Dieetikokin eat	48	45	122	114	55	52	
	387103 Majoitus- ja rav., esim. eat	399	275	839	604	172	134	
	387104 Siivoustyönohjaajan eat	159	147	366	339	53	52	
	387105 Siivoustehtävän eat	68	61	152	141	20	20	
	387106 Pesulateknikon eat	2	1	12	9	2	1	
	387201 Liikuntapaikkamestarin eat	1	–	2	–	1	–	
	387303 Kauneudenhoitoalan eat	1	1	1	1	–	–	
	387304 Hiusalan eat	19	18	24	22	–	–	
	387401 Lastinkäsittelyalan eat	–	11	–	11	–	–	
	387501 Turvallisuusvalvojan eat	–	159	26	373	60	35	

at=ammattitutkinto

eat=erikoisammattitutkinto

1) Sisältää tutkintoon johtavan ammatillisen peruskoulutuksen ja lisäkoulutuksen uudet opiskelijat, opiskelijat ja tutkinnon suorittaneet

17. Ammattikorkeakoulukoulutuksen uudet opiskelijat, opiskelijat ja tutkinnot koulutuksittain
(Tilastokeskuksen luokitus) 2011

Koulutusala Koulutus	Kaikki tutkintoon johtavat koulutukset						Nuorten koulutus		
	Uusia opiskelijoita		Opiskelijoita		Tutkintoja		Uusia opiskelijoita	Opiskelijoita	Tutkintoja
	Yhteensä	Naisia	Yhteensä	Naisia	Yhteensä	Naisia			
Yhteensä	38 839	21 199	139 857	74 936	22 898	14 505	29 593	110 921	17 373
Alempi korkeakouluaste	36 007	19 459	132 536	70 318	21 377	13 504	29 593	110 921	17 373
Ylempi korkeakouluaste	2 832	1 740	7 321	4 618	1 521	1 001	-	-	-
Kasvatustieteellinen ja opettajankoulutus	354	228	1 633	1 064	281	199	294	1 444	227
611101 Musiikkipedagogi (AMK)	316	203	1 456	911	232	157	275	1 301	197
611201 Tanssinopettaja (AMK)	19	16	155	142	30	30	19	143	30
711101 Musiikkipedagogi (AMK,yl)	19	9	22	11	19	12	-	-	-
Humanistinen ja taidealan koulutus	2 816	2 002	11 647	8 092	1 973	1 460	2 381	10 077	1 613
621101 Artonomi (AMK)	67	62	517	480	147	140	67	445	129
621102 Muotoilija (AMK)	631	520	2 547	2 003	351	283	552	2 241	307
621103 Konservattori (AMK)	26	16	144	111	15	13	15	132	13
621104 Vestonomi (AMK)	22	21	219	212	31	29	22	193	29
621201 Muusikko (AMK)	115	60	525	281	53	27	104	496	51
621299 Muu musiikin AMK	41	19	169	86	10	7	41	169	10
621301 Kuvataiteilija (AMK)	192	149	720	528	160	117	166	653	118
621501 Teatteri-ilmaisun ohj. (AMK)	84	60	391	289	62	47	68	340	56
621601 Medianomi (AMK)	806	455	3 636	1 971	624	368	738	3 265	569
621701 Viittomakielentulkki (AMK)	95	86	345	326	48	47	89	338	42
621702 Kulttuurituottaja (AMK)	267	208	1 014	761	150	122	205	797	121
621703 Yhteisöpedagogi (AMK)	346	260	1 158	864	246	203	267	946	168
621799 Muu humanistisen alan AMK	47	26	47	26	-	-	47	47	-
621999 Muu taidealan AMK	-	-	15	7	-	-	-	15	-
721102 Muotoilija (AMK,yl)	15	11	33	24	16	10	-	-	-
721201 Muusikko (AMK,yl)	2	2	3	2	1	-	-	-	-
721301 Kuvataiteilija (AMK,yl)	8	6	9	6	9	5	-	-	-
721601 Medianomi (AMK,yl)	16	8	40	20	11	8	-	-	-
721701 Viittomakielentulkki (AMK,yl)	16	16	25	24	13	13	-	-	-
721702 Kulttuurituottaja (AMK,yl)	20	17	26	22	17	14	-	-	-
721703 Yhteisöpedagogi (AMK,yl)	-	-	64	49	9	7	-	-	-
Kaupallinen ja yhteiskuntatieteellinen koulutus	9 301	5 072	33 864	18 339	5 449	3 473	7 095	26 198	4 124
631101 Tradenomi, tal., hall., markk.	6 686	3 928	24 902	14 543	4 177	2 801	5 485	20 293	3 307
631104 Tradenomi, sihteerityö, kielet	280	257	966	911	147	143	280	965	147
631107 Tradenomi, tietojenkäsittely	1 499	329	5 608	1 223	728	223	1 248	4 633	620
631109 Tradenomi, kirjasto-,inform.p.	108	83	360	296	50	47	82	307	50
731109 Tradenomi (AMK,yl), kir.ja inf.	18	18	18	18	-	-	-	-	-
731201 Tradenomi (AMK,yl), tal.,markk.	594	415	1 716	1 212	293	230	-	-	-
731207 Tradenomi (AMK,yl), tietojenk.	74	26	238	113	50	27	-	-	-
731299 Tradenomi (AMK,yl), muu ala	42	16	56	23	4	2	-	-	-
Tekniikan koulutus	11 215	1 807	40 644	6 121	5 344	974	8 879	33 452	4 252
651101 Ins. (AMK), konetekniikka	1 600	115	6 169	378	850	57	1 295	5 168	681
651102 Ins. (AMK), energiatekniikka	186	18	565	66	31	5	149	426	30
651104 Ins. (AMK), kuljetustekniikka	341	18	1 307	48	186	14	300	1 213	177
651105 Ins. (AMK), merenkulku	7	-	141	6	34	2	-	107	16
651201 Ins. (AMK), sähkötekniikka	745	40	2 849	168	358	21	638	2 455	314
651202 Ins. (AMK), automaatiotekn.	391	25	1 512	71	175	6	324	1 225	140
651203 Ins. (AMK), elektroniikka	148	5	706	30	114	5	146	689	111
651301 Ins. (AMK), tietotekniikka	2 004	228	7 183	616	862	91	1 731	6 307	755
651401 Ins. (AMK), kemia	152	50	477	171	67	38	116	412	62
651402 Ins. (AMK), prosessitekniikka	56	10	265	38	53	13	56	264	52
651403 Ins. (AMK), ympäristötekniikka	437	181	1 358	607	167	99	367	1 199	155
651404 Ins. (AMK), puunjalostustekn.	74	14	312	44	70	10	74	302	65
651408 Ins. (AMK), materiaalitek.	204	76	549	155	33	7	186	516	32
651409 Ins. (AMK), bio-, elint.tekn.	271	142	986	578	100	69	252	860	99
651410 Ins. (AMK), pap.,tekst., kemia	95	29	317	133	2	1	95	317	2
651501 Ins. (AMK), rakennus, yhdysk.	1 744	237	6 761	974	968	183	1 473	5 851	802
651502 Ins. (AMK), maanmittaustekn.	141	30	509	105	65	24	113	407	50
651503 Ins. (AMK), rakennusarkkiteht.	33	4	33	4	-	-	33	33	-
651601 Ins. (AMK), tuotantotalous	412	116	1 529	409	234	73	314	1 210	197
651602 Ins. (AMK), logistiikka	266	66	940	164	131	23	221	758	109
651901 Ins. (AMK), tekstiilivaatetus	-	-	84	76	36	35	-	84	36
651902 Ins. (AMK), graaf.,viest.tekn.	332	96	1 379	325	127	38	302	1 285	119
651999 Ins. (AMK), muu tekniikka	238	65	910	280	92	33	226	866	89
652101 Rakennusmestari (AMK)	471	33	1 568	96	132	11	353	1 104	86
652401 Laboratorioanalytikko (AMK)	133	73	429	246	74	49	115	394	73

17. Jatkuu

Koulutusala	Koulutus	Kaikki tutkintoon johtavat koulutukset						Nuorten koulutus		
		Uusia opiskelijoita		Opiskelijoita		Tutkintoja		Uusia opiskelijoita	Opiskelijoita	Tutkintoja
		Yhteensä	Naisia	Yhteensä	Naisia	Yhteensä	Naisia			
750302	Ins. (AMK,yl), automaatiotekn.	64	2	114	6	39	1	–	–	–
750303	Ins. (AMK,yl), elektroniikka	–	–	1	–	–	–	–	–	–
750401	Ins. (AMK,yl), tietotekniikka	98	12	187	19	31	4	–	–	–
750503	Ins. (AMK,yl), ympäristötekn.	73	30	143	53	25	13	–	–	–
750601	Ins. (AMK,yl), raken., yhdysk.	361	63	1 020	189	227	41	–	–	–
750701	Ins. (AMK,yl), tuotantotalous	90	21	207	47	46	8	–	–	–
750702	Ins. (AMK,yl), logistiikka	26	4	70	11	9	–	–	–	–
750899	Ins. (AMK,yl), muu tekniikka	22	4	64	8	6	–	–	–	–
Maa- ja metsätalouden koulutus		1 159	613	4 326	2 113	633	359	854	3 351	506
661101	Agrologi (AMK)	454	281	1 720	961	253	174	364	1 402	210
661201	Hortonomi (AMK)	142	123	560	460	73	60	107	447	69
661301	Metsätalousinsinööri (AMK)	335	70	1 408	302	213	57	275	1 105	172
661401	Ikkyonomi (AMK)	32	11	88	28	11	6	32	88	11
661501	Ympäristösuunnittelija (AMK)	107	79	360	260	44	39	76	309	44
761101	Agrologi (AMK,yl)	48	33	95	67	21	14	–	–	–
761201	Hortonomi (AMK,yl)	9	7	27	18	1	–	–	–	–
761301	Metsätalousinsinööri (AMK,yl)	28	6	64	14	17	9	–	–	–
761501	Ympäristösuunnitt. (AMK,yl)	4	3	4	3	–	–	–	–	–
Terveys- ja sosiaalialan koulutus		10 625	9 249	35 874	31 294	7 316	6 592	7 469	27 174	5 192
671101	Sairaanhoitaja (AMK)	3 918	3 319	12 810	10 928	2 515	2 237	2 898	9 830	1 834
671103	Terveystenhoitaja (AMK)	982	963	3 525	3 461	807	798	858	3 148	661
671104	Bioanalyttikko (AMK)	252	219	910	803	181	169	213	820	164
671105	Röntgenhoitaja (AMK)	201	157	628	506	140	116	173	579	134
671106	Kättilö (AMK)	293	291	1 108	1 104	178	177	252	1 039	147
671107	Suuhygienisti (AMK)	164	154	522	504	103	102	131	467	86
671108	Hammasteknikko (AMK)	27	16	100	67	20	13	25	98	20
671111	Optometristi (AMK)	86	75	307	277	60	56	83	304	60
671112	Fysioterapeutti (AMK)	645	501	2 469	1 876	587	454	585	2 254	495
671113	Jalkaterapeutti (AMK)	51	44	101	84	12	10	51	101	12
671114	Toimintaterapeutti (AMK)	186	176	767	744	133	128	174	665	109
671115	Apuvälineteknikko (AMK)	–	–	46	28	4	1	–	46	4
671116	Ensihoitaja (AMK)	183	103	723	378	101	45	125	560	80
671117	Osteopaatti (AMK)	22	15	48	32	13	8	22	48	13
671118	Kuntoutuksen ohjaaja (AMK)	73	68	244	225	57	54	30	94	27
671119	Naprapaatti (AMK)	–	–	47	28	–	–	–	47	–
671201	Sosionomi (AMK, sosiaaliala)	2 397	2 139	8 616	7 655	1 795	1 658	1 801	6 803	1 303
671901	Geronomi (AMK)	121	112	421	374	71	67	48	271	43
771102	Sos-terv.AMK-jatkot., terv.ed.	–	–	–	–	2	2	–	–	–
771201	Sairaanhoitaja (AMK,yl)	497	428	1 090	959	236	215	–	–	–
771203	Terveystenhoitaja (AMK,yl)	60	59	179	176	27	27	–	–	–
771204	Bioanalyttikko (AMK,yl)	6	6	23	22	12	12	–	–	–
771205	Röntgenhoitaja (AMK,yl)	10	9	17	14	2	2	–	–	–
771206	Kättilö (AMK,yl)	2	2	10	10	6	6	–	–	–
771207	Suuhygienisti (AMK,yl)	5	5	16	16	4	4	–	–	–
771208	Hammasteknikko (AMK,yl)	1	–	1	–	–	–	–	–	–
771211	Optometristi (AMK,yl)	1	–	3	2	1	1	–	–	–
771212	Fysioterapeutti (AMK,yl)	58	46	124	99	35	30	–	–	–
771213	Jalkaterapeutti (AMK,yl)	3	3	3	3	–	–	–	–	–
771214	Toimintaterapeutti (AMK,yl)	9	9	38	37	12	11	–	–	–
771215	Apuvälineteknikko (AMK,yl)	–	–	3	1	1	–	–	–	–
771216	Ensihoitaja (AMK,yl)	3	2	17	8	1	–	–	–	–
771217	Osteopaatti (AMK,yl)	2	1	2	1	–	–	–	–	–
771218	Kuntoutuksen ohjaaja (AMK,yl)	6	5	32	31	9	8	–	–	–
771301	Sosionomi (AMK,yl), sos.ala	360	321	918	835	187	177	–	–	–
771901	Geronomi (AMK,yl)	1	1	6	6	4	4	–	–	–
Palvelualojen koulutus		3 369	2 228	11 869	7 913	1 902	1 448	2 621	9 225	1 459
681101	Restonomi (AMK), majoit,ravits.	707	521	2 393	1 747	395	321	549	1 864	328
681102	Restonomi (AMK), matkailu	1 144	891	4 040	3 181	630	551	988	3 568	581
681103	Restonomi (AMK), liikkeenjohto	430	342	1 649	1 341	366	314	315	1 219	273
681104	Restonomi (AMK), puhd, tal.ala	85	50	212	125	13	8	85	212	13
681199	Restonomi (AMK), muu ala	27	20	82	61	4	2	27	82	4
681202	Liikunnanohjaaja (AMK)	272	139	928	473	167	93	238	812	137
681301	Estenomi (AMK)	90	89	337	332	48	48	67	254	37
681401	Merikapteeni (AMK)	221	27	834	85	67	10	198	691	43

17. Jatkuu

Koulutusala Koulutus	Kaikki tutkintoon johtavat koulutukset						Nuorten koulutus		
	Uusia opiskelijoita		Opiskelijoita		Tutkintoja		Uusia opiskelijoita	Opiskelijoita	Tutkintoja
	Yhteensä	Naisia	Yhteensä	Naisia	Yhteensä	Naisia			
681501 Poliisipäällystön tutk. AMK	–	–	123	16	18	3	–	–	–
681502 Ins. (AMK), palopääll. koul.	58	7	191	23	28	–	38	157	17
681901 Tradenomi, turvallisuusala	85	13	280	51	48	14	60	208	26
682402 Ins. (AMK), liikenneala	89	15	207	39	–	–	56	158	–
781102 Restonomi (AMK,yl), matkailu.	15	12	63	55	12	11	–	–	–
781103 Restonomi (AMK,yl), liikkeenj.	116	95	430	352	77	64	–	–	–
781202 Liikunnanohjaaja (AMK,yl)	17	5	39	16	9	3	–	–	–
781401 Merikapteeni (AMK,yl)	12	2	23	6	4	–	–	–	–
781901 Tradenomi (AMK,yl), turv.ala.	1	–	38	10	16	6	–	–	–

18. Yliopistokoulutuksen uudet opiskelijat, opiskelijat ja tutkinnot koulutuksittain (Tilastokeskuksen luokitus) 2011

Koulutusala	Uusia opiskelijoita		Opiskelijoita		Tutkintoja	
	Yhteensä	Naisia	Yhteensä	Naisia	Yhteensä	Naisia
Koulutusaste						
Koulutus						
Yhteensä	21 037	11 628	168 983	90 857	28 482	16 998
Alempi korkeakouluaste	15 627	8 769	99 396	50 623	13 395	8 074
Ylempi korkeakouluaste	4 819	2 574	49 392	29 727	13 231	7 940
Tutkijakoulutusaste	591	285	20 195	10 507	1 856	984
Kasvatustieteellinen ja opettajankoulutus	1 988	1 641	13 886	11 333	3 165	2 600
Alempi korkeakouluaste	1 776	1 471	9 440	7 639	1 690	1 399
612101 KK (al), lastentarhanopettaja	307	287	1 316	1 212	252	231
612102 KK (al), luokanopettaja, ei opettajankelpoisuutta	690	502	4 032	2 968	723	552
612103 KK (al), erityisopettaja, ei opettajankelpoisuutta	57	49	306	251	70	56
612104 KK (al), kotitalousopettaja, ei opettajankelpoisuutta	66	62	366	350	62	62
612105 KK (al), käsityönopettaja, ei opettajankelpoisuutta	101	82	578	398	98	60
612107 KK (al), opinto-ohaja, ei opettajankelpoisuutta	14	14	98	81	12	10
612108 KK (al), musiikinopettaja, ei opettajankelpoisuutta	16	7	101	71	10	8
612201 KK (al), kasvatustiede	310	275	1 654	1 436	310	281
612202 KK (al), aikuiskasvatus	70	57	380	311	54	45
612203 KK (al), erityispedagogiikka	90	83	362	333	44	42
612204 KK (al), varhaiskasvatus	55	53	228	210	49	46
612205 KK (al), tekstiilityö, tekninen työ, kotitalous	–	–	19	18	6	6
Ylempi korkeakouluaste	186	151	3 156	2 703	1 377	1 129
712101 KM, luokanopettaja	35	32	1 006	808	649	504
712102 KM, erityisopettaja	2	2	122	106	72	59
712104 KM, kotitalousopettaja	–	–	57	56	50	49
712105 KM, käsityönopettaja	–	–	88	65	71	36
712108 KM, peruskoulun, lukion opinto-ohjaaja	3	3	35	33	21	19
712109 KM, musiikinopettaja	–	–	10	7	11	10
712201 KM, kasvatustiede	125	94	1 268	1 098	319	281
712202 KM, aikuiskasvatus	1	1	130	109	52	47
712203 KM, erityispedagogiikka	8	8	133	127	47	44
712204 KM, varhaiskasvatus	12	11	303	290	82	77
712205 KM, tekstiilityö, tekninen työ, kotitalous	–	–	4	4	3	3
Tutkijakoulutusaste	26	19	1 290	991	98	72
812101 KL, kasvatustiede	–	–	102	80	9	8
812102 KL, aikuiskasvatus	–	–	4	3	–	–
812103 KL, erityispedagogiikka	–	–	9	8	1	1
812105 KL, tekstiilityö, tekninen työ, kotitalous	–	–	3	3	1	1
815101 KT, kasvatustiede	12	9	813	630	53	41
815102 KT, aikuiskasvatus	–	–	44	35	2	1
815103 KT, erityispedagogiikka	3	2	72	56	6	3
815105 KT, tekstiilityö, tekninen työ, kotitalous	1	1	37	32	–	–
815201 FT, kasvatustiede	10	7	206	144	26	17
Humanistinen ja taidealan koulutus	3 666	2 619	32 696	23 201	5 450	4 075
Alempi korkeakouluaste	2 960	2 116	19 446	13 661	2 778	2 082
622101 Taiteen kandidaatti (al)	221	161	1 305	880	196	148
622201 Musiikin kandidaatti (al)	128	66	606	323	131	68
622301 Kuvataiteen kandidaatti	24	16	138	73	25	12
622501 Teatteritaiteen kandidaatti (al)	52	24	137	59	37	18
622502 Tanssitaiteen kandidaatti (al)	–	–	24	12	11	9
623101 HuK, suomen kieli	230	203	1 369	1 160	231	208
623102 HuK, ruotsin kieli	190	171	1 122	1 008	158	145
623103 HuK, englannin kieli	338	226	2 162	1 493	266	198
623104 HuK, saksan kieli	139	118	899	788	103	89
623105 HuK, ranskan kieli	79	69	470	423	68	61
623106 HuK, venäjän kieli	74	53	420	334	43	37
623107 HuK, espanjan kieli	31	28	158	139	12	9
623108 HuK, italian kieli	14	12	96	77	12	9
623109 HuK, saamen kieli	6	3	21	13	2	2
623110 HuK, itämerensuomalaiset kielet	–	–	28	18	1	1
623111 HuK, unkarin kieli	–	–	1	–	–	–
623112 HuK, balttilaiset kielet	2	1	20	15	1	1
623113 HuK, klassilliset kielet	16	8	121	61	13	5
623114 HuK, slaavilaiset kielet	20	15	172	128	14	14
623115 HuK, viittomakieli	–	–	24	21	2	2

18. Jatkuu

Koulutusala	Uusia opiskelijoita		Opiskelijoita		Tutkintoja	
	Yhteensä	Naisia	Yhteensä	Naisia	Yhteensä	Naisia
Koulutusaste						
Koulutus						
623199	HuK, muu kieli	—	—	1	—	—
623202	HuK, ruotsin kielen kääntäminen ja tulkkkaus	9	9	46	42	9
623203	HuK, englannin kielen kääntäminen ja tulkkkaus	39	26	439	304	68
623204	HuK, saksan kielen kääntäminen ja tulkkkaus	23	19	236	208	33
623205	HuK, ranskan kielen kääntäminen ja tulkkkaus	19	18	112	96	20
623206	HuK, venäjän kielen kääntäminen ja tulkkkaus	4	4	175	140	33
623207	HuK, espanjan kielen kääntäminen ja tulkkkaus	—	—	35	33	5
623208	HuK, italian kielen kääntäminen ja tulkkkaus	—	—	13	13	7
623299	HuK, muu kielen kääntäminen ja tulkkkaus	41	34	133	109	—
623301	HuK, historia	266	114	1 828	828	271
623302	HuK, arkeologia	15	11	154	101	23
623401	HuK, kirjallisuuden tutkimus	150	119	1 141	862	200
623402	HuK, kulttuurien tutkimus	196	156	1 256	952	147
623403	HuK, kielentutkimus	26	18	204	124	17
623404	HuK, puhetiheet	107	101	632	574	112
623501	HuK, taidehistoria, taidekasvatus	37	37	336	287	50
623502	HuK, musiikkitiede, musiikkikasvatus	76	40	488	268	59
623503	HuK, teatteritiede	8	6	123	91	20
623601	HuK, viestintätieteet, informaatiotutkimus	109	77	652	427	103
623701	HuK, filosofia	31	10	323	101	37
624101	Teologian kandidaatti (al)	240	143	1 826	1 076	238
Ylempi korkeakouluaste	629	457	9 912	7 439	2 444	1 853
722101	Taiteen maisteri	216	130	1 429	935	262
723111	Musiikin maisteri	51	36	628	398	144
724101	Kuvataiteen maisteri	18	12	109	71	47
725111	Teatteritaiteen maisteri	16	9	139	74	47
725201	Tanssitaiteen maisteri	17	17	59	51	17
726101	FM, suomen kieli	24	23	693	627	175
726102	FM, ruotsin kieli	10	8	389	348	125
726103	FM, englannin kieli	33	27	761	607	209
726104	FM, saksan kieli	20	17	279	245	99
726105	FM, ranskan kieli	2	2	199	177	40
726106	FM, venäjän kieli	6	5	171	144	33
726107	FM, espanjan kieli	2	1	71	65	10
726108	FM, italian kieli	2	1	44	36	5
726109	FM, saamen kieli	1	1	8	8	1
726110	FM, itämerensuomalaiset kielet	—	—	11	7	2
726111	FM, unkarin kieli	—	—	2	2	1
726112	FM, balttilaiset kielet	—	—	2	1	—
726113	FM, klassilliset kielet	—	—	44	25	6
726114	FM, slaavilaiset kielet	4	3	49	39	11
726115	FM, viittomakieli	1	—	20	19	—
726202	FM, ruotsin kielen kääntäminen ja tulkkkaus	—	—	25	23	4
726203	FM, englannin kielen kääntäminen ja tulkkkaus	1	1	182	151	38
726204	FM, saksan kielen kääntäminen ja tulkkkaus	—	—	81	73	19
726205	FM, ranskan kielen kääntäminen ja tulkkkaus	1	1	37	33	5
726206	FM, venäjän kielen kääntäminen ja tulkkkaus	2	2	78	67	12
726207	FM, espanjan kielen kääntäminen ja tulkkkaus	—	—	17	15	3
726208	FM, italian kielen kääntäminen ja tulkkkaus	—	—	11	11	5
726299	FM, muu kielen kääntäminen ja tulkkkaus	—	—	6	5	—
726301	FM, historia	19	14	856	493	239
726302	FM, arkeologia	2	2	135	102	21
726401	FM, kirjallisuuden tutkimus	17	14	575	463	144
726402	FM, kulttuurien tutkimus	37	30	725	601	145
726403	FM, kielentutkimus	5	2	70	40	14
726404	FM, puhetiheet	6	6	253	234	114
726501	FM, taidehistoria, taidekasvatus	18	18	252	230	47
726502	FM, musiikkitiede, musiikkikasvatus	18	16	232	160	52
726503	FM, teatteritiede	1	1	83	71	25
726601	FM, viestintätieteet, informaatiotutkimus	43	39	416	338	113
726701	FM, filosofia (hum. ala)	1	—	140	60	24
726999	FM, muu humanistinen ala	14	9	17	12	—
727101	Teologian maisteri	21	10	614	378	186
Tutkijakoulutusaste	77	46	3 338	2 101	228	140
822211	Musiikin lisensiaatti	—	—	9	6	1
822401	Teatteritaiteen lisensiaatti	—	—	4	1	1
823101	FL, suomen kieli	—	—	8	7	—

18. Jatkuu

Koulutusala Koulutusaste Koulutus	Uusia opiskelijoita		Opiskelijoita		Tutkintoja		
	Yhteensä	Naisia	Yhteensä	Naisia	Yhteensä	Naisia	
823102	FL, ruotsin kieli	—	—	5	4	—	—
823103	FL, englannin kieli	—	—	4	3	2	1
823104	FL, saksan kieli	—	—	3	1	—	—
823105	FL, ranskan kieli	—	—	1	1	—	—
823108	FL, italian kieli	—	—	1	1	—	—
823113	FL, klassilliset kielet	—	—	3	2	—	—
823204	FL, saksan kielen kääntäminen ja tulkkaus	—	—	2	2	1	1
823301	FL, historia	—	—	51	19	5	2
823302	FL, arkeologia	—	—	1	—	—	—
823401	FL, kirjallisuuden tutkimus	—	—	11	8	2	2
823402	FL, kulttuurien tutkimus	—	—	22	12	2	2
823403	FL, kielentutkimus	—	—	5	5	—	—
823404	FL, puhetiheet	—	—	3	2	—	—
823501	FL, taidehistoria, taidekasvatus	—	—	12	12	4	3
823502	FL, musiikkitiede, musiikkikasvatus	—	—	7	3	—	—
823601	FL, viestintätieteet, informaatiotutkimus	—	—	6	2	1	1
823701	FL, filosofia (hum. ala)	—	—	3	2	—	—
824101	Teologian lisensiaatti	—	—	23	8	8	4
825101	Taiteen tohtori	9	3	283	166	8	5
825211	Musiikin tohtori	4	1	128	63	7	6
825301	Kuvataiteen tohtori	3	3	32	18	2	2
825401	Teatteritaiteen tohtori	2	2	34	18	2	1
825501	Tanssitaiteen tohtori	2	1	15	11	—	—
825901	FT, taideteollisuus	—	—	1	—	2	1
826101	FT, suomen kieli	3	3	144	125	11	11
826102	FT, ruotsin kieli	1	1	75	67	4	4
826103	FT, englannin kieli	—	—	142	107	12	7
826104	FT, saksan kieli	1	—	51	39	2	2
826105	FT, ranskan kieli	—	—	28	25	2	1
826106	FT, venäjän kieli	1	1	25	20	2	1
826107	FT, espanjan kieli	—	—	13	7	—	—
826108	FT, italian kieli	2	—	15	8	2	1
826109	FT, saamen kieli	—	—	3	2	1	1
826110	FT, itämerensuomalaiset kielet	—	—	7	4	—	—
826111	FT, unkarin kieli	1	—	5	3	3	3
826113	FT, klassilliset kielet	—	—	35	17	1	1
826114	FT, slaavilaiset kielet	1	1	13	11	—	—
826115	FT, viittomakieli	—	—	2	1	—	—
826203	FT, englannin kielen kääntäminen ja tulkkaus	1	1	23	16	1	1
826204	FT, saksan kielen kääntäminen ja tulkkaus	1	1	14	14	1	1
826206	FT, venäjän kielen kääntäminen ja tulkkaus	—	—	8	8	1	1
826299	FT, muu kielen kääntäminen ja tulkkaus	—	—	1	1	—	—
826301	FT, historia	10	4	448	208	24	6
826302	FT, arkeologia	—	—	61	40	4	2
826401	FT, kirjallisuuden tutkimus	4	2	215	144	13	10
826402	FT, kulttuurien tutkimus	8	6	355	257	30	20
826403	FT, kielentutkimus	4	4	98	70	6	2
826404	FT, puhetiheet	3	3	95	92	3	3
826501	FT, taidehistoria, taidekasvatus	3	2	120	100	9	8
826502	FT, musiikkitiede, musiikkikasvatus	4	3	126	73	11	4
826503	FT, teatteritiede	—	—	27	20	2	1
826601	FT, viestintätieteet, informaatiotutkimus	4	2	72	50	7	6
826701	FT, filosofia (hum. ala)	—	—	92	27	6	2
826901	FT, teologia	1	—	9	4	—	—
827101	Teologian tohtori	4	2	339	164	22	10
Kaupallinen ja yhteiskuntatieteellinen koulutus		5 827	3 402	44 735	25 349	8 072	4 997
Alempi korkeakouluaste		4 349	2 471	27 807	14 842	3 994	2 478
632101	KTK (al), liiketaloustieteet	1 801	823	10 442	4 325	1 510	772
632105	KTK (al), yhteiskuntatieteet	88	34	1 090	336	139	58
632114	KTK (al), tilastotiede	—	—	6	3	—	—
632115	KTK (al), tietojärjestelmätiede	139	45	806	190	51	13
633101	VTK (al), politiikkatieteet	154	85	1 175	633	200	126
633102	VTK (al), taloustieteet	85	18	646	192	64	23
633103	VTK (al), sosiaalitieteet	201	164	1 327	1 027	239	193
633105	VTK (al), psykologia	55	47	245	205	50	44
633106	VTK (al), viestintätieteet	49	42	374	275	60	50
633107	VTK (al), filosofia	22	9	201	89	35	15

18. Jatkuu

Koulutusala Koulutusaste Koulutus	Uusia opiskelijoita		Opiskelijoita		Tutkintoja		
	Yhteensä	Naisia	Yhteensä	Naisia	Yhteensä	Naisia	
633108	VTK (al), tilastotiede	16	7	160	63	15	7
633199	VTK (al), muu pääaineryhmä	96	52	148	84	1	1
633201	YTK (al), politiikkatieteet	80	39	661	381	103	63
633202	YTK (al), taloustieteet	15	7	224	96	25	14
633203	YTK (al), sosiaalitieteet	384	308	2 396	1 876	334	275
633205	YTK (al), psykologia	35	31	263	221	53	46
633206	YTK (al), viestintätieteet	41	32	336	228	52	36
633207	YTK (al), filosofia	16	5	155	54	25	7
633208	YTK (al), tilastotiede	–	–	18	10	–	–
633209	YTK (al), matkailu	30	26	165	128	16	12
633210	YTK (al), alue- ja ympäristötieteet	51	29	125	71	13	8
633299	YTK (al), muu pääaineryhmä	–	–	1	1	–	–
633301	HTK (al), hallintotieteet	314	202	2 028	1 275	203	161
633310	HTK (al), alue- ja ympäristötieteet	37	20	352	230	43	26
633501	Psykologian kandidaatti (al)	155	126	1 021	806	220	191
634101	Oikeusnotaari	485	320	3 442	2 043	543	337
Ylempi korkeakouluaste		1 314	862	12 536	7 997	3 708	2 291
732101	KTM, liiketaloustieteet	762	497	5 521	3 190	1 501	810
732105	KTM, yhteiskuntatieteet	37	18	388	174	123	48
732114	KTM, tilastotiede	–	–	1	–	2	–
732115	KTM, tietojärjestelmätiede	61	16	377	102	70	21
733101	VTM, politiikkatieteet	53	37	798	524	186	105
733102	VTM, taloustieteet	11	3	188	92	51	22
733103	VTM, sosiaalitieteet	48	40	774	621	194	148
733105	VTM, psykologia	9	9	163	147	57	48
733106	VTM, viestintätieteet	13	10	171	137	38	29
733107	VTM, filosofia	4	2	82	37	18	5
733108	VTM, tilastotiede	–	–	37	20	11	7
733199	VTM, muu pääaineryhmä	–	–	17	13	1	1
733201	YTM, politiikkatieteet	18	8	294	188	88	57
733202	YTM, taloustieteet	7	5	74	36	14	7
733203	YTM, sosiaalitieteet	109	94	1 088	898	340	290
733205	YTM, psykologia	–	–	69	60	32	26
733206	YTM, viestintätieteet	32	24	270	191	41	28
733207	YTM, filosofia	4	–	76	32	17	6
733208	YTM, tilastotiede	–	–	2	1	–	–
733210	YTM, alue- ja ympäristötieteet	1	1	44	29	16	9
733211	YTM, matkailu	14	10	69	62	19	16
733299	YTM, muu pääaineryhmä	–	–	24	24	3	3
733301	HTM, hallintotieteet	63	38	810	531	192	140
733310	HTM, alue- ja ympäristötieteet	2	1	82	61	34	27
733405	FM, psykologia	–	–	4	3	3	1
733501	Psykologian maisteri	15	14	445	386	177	150
734101	Oikeustieteen maisteri	20	14	637	417	480	287
734102	Kansainvälisen ja vertailevan oikeustieteen maisteri	31	21	31	21	–	–
Tutkijakoulutusaste		164	69	4 392	2 510	370	228
832101	KTL, liiketaloustieteet	–	–	19	9	6	4
832105	KTL, yhteiskuntatieteet	–	–	6	3	2	1
832115	KTL, tietojärjestelmätiede	–	–	2	–	–	–
833101	VTL, politiikkatieteet	–	–	11	6	3	1
833102	VTL, taloustieteet	–	–	6	3	–	–
833103	VTL, sosiaalitieteet	–	–	73	63	8	8
833105	VTL, psykologia	–	–	3	2	2	2
833106	VTL, viestintätieteet	–	–	4	3	–	–
833107	VTL, filosofia	–	–	4	3	–	–
833203	YTL, sosiaalitieteet	–	–	82	71	11	11
833205	YTL, psykologia	–	–	1	1	–	–
833207	YTL, filosofia	–	–	3	2	–	–
833210	YTL, alue- ja ympäristötieteet	–	–	1	1	–	–
833301	HTL, hallintotieteet	3	1	11	5	3	1
833501	Psykologian lisensiaatti	–	–	162	132	32	27
834101	Oikeustieteen lisensiaatti	1	1	195	93	15	11
835101	KTT, liiketaloustieteet	54	18	934	467	82	44
835105	KTT, yhteiskuntatieteet	3	–	96	44	5	4
835114	KTT, tilastotiede	1	–	5	2	–	–
835115	KTT, tietojärjestelmätiede	1	1	69	23	11	7
835199	KTT, muu pääaineryhmä	–	–	6	5	–	–

18. Jatkuu

Koulutusala		Uusia opiskelijoita		Opiskelijoita		Tutkintoja	
		Yhteensä	Naisia	Yhteensä	Naisia	Yhteensä	Naisia
Koulutusaste							
Koulutus							
836101	VTT, politiikkatieteet	7	–	277	134	19	5
836102	VTT, taloustieteet	2	1	90	28	8	1
836103	VTT, sosiaalitieteet	7	5	321	224	20	13
836105	VTT, psykologia	–	–	67	54	5	2
836106	VTT, viestintätieteet	1	1	45	29	5	4
836107	VTT, filosofia	2	–	53	19	1	–
836108	VTT, tilastotiede	–	–	12	8	1	–
836199	VTT, muu pääaineryhmä	1	1	4	4	–	–
836201	YTT, politiikkatieteet	7	2	104	54	8	5
836202	YTT, taloustieteet	–	–	14	2	4	1
836203	YTT, sosiaalitieteet	11	7	343	247	29	20
836205	YTT, psykologia	1	1	37	27	2	2
836206	YTT, viestintätieteet	4	3	61	30	3	3
836207	YTT, filosofia	–	–	17	4	–	–
836210	YTT, alue- ja ympäristötieteet	2	1	17	9	2	1
836211	YTT, matkailu	–	–	8	7	–	–
836299	YTT, muu pääaineryhmä	–	–	12	12	–	–
836301	HTT, hallintotieteet	15	7	283	157	12	9
836310	HTT, alue- ja ympäristötieteet	1	1	76	44	3	2
836501	Psykologian tohtori	9	8	237	176	24	19
837301	Oikeustieteen tohtori	9	1	364	159	22	11
839101	FT, kauppatiede	10	5	102	56	6	1
839102	FT, yhteiskuntatiede	7	1	96	49	11	5
839103	FT, psykologia	5	3	59	39	5	3
Luonnontieteellinen koulutus		3 619	1 596	24 171	10 366	3 327	1 630
Alempi korkeakouluaste		2 958	1 345	16 418	6 775	1 543	746
642101	LuK, matematiikka	577	260	3 058	1 236	220	97
642102	LuK, tilastotiede	28	15	198	91	24	15
642201	LuK, tietojenkäsittelytiede	610	133	4 392	757	340	43
642301	LuK, fysiikka	495	154	2 062	508	133	27
642302	LuK, geofysiikka	–	–	18	8	7	2
642303	LuK, meteorologia	1	1	17	7	12	4
642304	LuK, tähtitiede	–	–	54	14	13	4
642401	LuK, kemia	475	274	1 838	966	141	71
642501	LuK, geologia	75	26	522	246	45	24
642601	LuK, maantiede	100	69	732	467	156	118
642701	LuK, biologia	297	216	1 615	1 219	231	190
642702	LuK, biotieteet, biokemia	169	115	1 049	695	132	96
642703	LuK, ympäristötiede	102	62	596	375	65	39
642999	LuK, muu ala	29	20	267	186	24	16
Ylempi korkeakouluaste		549	207	4 865	2 247	1 410	721
742101	FM, matematiikka	10	3	361	166	152	63
742102	FM, tilastotiede (luonnontiet.)	3	1	68	32	27	15
742201	FM, tietojenkäsittelytiede	245	69	1 836	435	355	104
742301	FM, fysiikka	39	6	302	73	124	29
742302	FM, geofysiikka	–	–	5	3	4	3
742303	FM, meteorologia	3	–	25	12	7	2
742304	FM, tähtitiede	7	2	33	8	12	3
742401	FM, kemia	61	28	406	231	148	83
742501	FM, geologia	5	3	79	48	33	18
742601	FM, maantiede	11	8	327	239	110	77
742701	FM, biologia	31	18	535	444	207	163
742702	FM, biotieteet, biokemia	73	36	446	269	139	98
742703	FM, ympäristötiede	44	23	245	138	62	41
742999	FM, muu luonnontiet. ala	17	10	197	149	30	22
Tutkijakoulutusaste		112	44	2 888	1 344	374	163
842101	FL, matematiikka	–	–	24	4	6	1
842102	FL, tilastotiede (luonnontiet.)	–	–	1	1	–	–
842201	FL, tietojenkäsittelytiede	–	–	25	11	3	2
842301	FL, fysiikka	–	–	22	2	9	5
842302	FL, geofysiikka	–	–	1	–	–	–
842304	FL, tähtitiede	–	–	1	–	1	1
842401	FL, kemia	1	1	21	11	9	5
842601	FL, maantiede	–	–	2	1	–	–
842701	FL, biologia	–	–	13	11	1	–

18. Jatkuu

Koulutusala	Koulutusaste	Koulutus	Uusia opiskelijoita		Opiskelijoita		Tutkintoja	
			Yhteensä	Naisia	Yhteensä	Naisia	Yhteensä	Naisia
842702	FL, biotieteet, biokemia		–	–	14	9	3	3
842703	FL, ympäristötiede		–	–	7	2	2	2
845101	FT, matematiikka		6	2	171	37	21	4
845102	FT, tilastotiede		2	2	40	13	3	2
845201	FT, tietojenkäsittelytiede		20	4	446	117	53	16
845301	FT, fysiikka		25	6	431	107	70	14
845302	FT, geofysiikka		1	–	28	13	2	2
845303	FT, meteorologia		2	1	41	23	6	2
845304	FT, tähtitiede		–	–	41	14	5	1
845401	FT, kemia		4	1	296	150	36	13
845501	FT, geologia		3	1	76	41	8	2
845601	FT, maantiede		4	3	109	66	15	9
845701	FT, biologia		28	13	552	360	68	48
845702	FT, biotieteet, biokemia		9	5	264	175	31	19
845703	FT, ympäristötiede		6	4	207	134	20	12
845999	FT, muu luonnontiet. ala		1	1	55	42	2	–
Tekniikan koulutus			3 597	890	32 707	7 105	4 640	1 165
Alempi korkeakouluaste			2 360	555	20 339	3 835	2 235	531
655101	Tekn. kand., konetekniikka		288	18	2 892	178	320	28
655102	Tekn. kand., energiatekniikka		72	9	567	84	69	12
655201	Tekn. kand., sähkötekniikka		324	33	2 723	286	249	48
655202	Tekn. kand., automaatiotekniikka		130	12	977	61	127	11
655203	Tekn. kand., teknillinen fysiikka		69	5	499	50	62	6
655204	Tekn. kand., teknis-luonnontieteellinen koulutus		49	15	292	79	35	13
655301	Tekn. kand., tietotekniikka		389	67	3 822	468	313	39
655302	Tekn. kand., tietoliikennetekniikka		73	15	868	101	117	10
655401	Tekn. kand., kemian tekniikka		111	57	846	291	95	43
655402	Tekn. kand., prosessitekniikka		51	10	360	76	39	8
655403	Tekn. kand., ympäristötetekniikka		91	37	593	258	75	36
655404	Tekn. kand., puunjalostustekniikka		30	17	367	130	44	21
655408	Tekn. kand., materiaalitekniikka, kalliotekniikka		123	56	776	319	62	27
655409	Tekn. kand., biotekniikka		31	18	156	72	20	14
655501	Tekn. kand., rakennustekniikka, yhdyskuntatekniikka		173	45	1 458	328	154	42
655502	Tekn. kand., maanmittaustekniikka		53	23	418	131	59	23
655601	Tekn. kand., tuotantotalous		190	50	1 635	369	253	62
655801	Tekn. kand., arkkitehtuuri		113	68	1 076	543	132	78
655901	Tekn. kand., tekstiili- ja vaatetustekniikka		–	–	14	11	10	10
Ylempi korkeakouluaste			1 123	293	7 187	1 826	2 051	533
751101	DI, konetekniikka		104	13	824	92	259	28
751102	DI, energiatekniikka		21	6	165	37	65	17
751201	DI, sähkötekniikka		134	22	723	118	229	32
751202	DI, automaatiotekniikka		18	–	334	27	94	8
751203	DI, teknillinen fysiikka		36	13	158	42	67	19
751204	DI, teknis-luonnontieteellinen koulutus		–	–	56	28	14	1
751301	DI, tietotekniikka		264	59	1 484	265	294	55
751302	DI, tietoliikennetekniikka		80	14	388	46	111	21
751401	DI, kemian tekniikka		62	21	332	142	125	50
751402	DI, prosessitekniikka		4	1	69	15	40	7
751403	DI, ympäristötetekniikka		66	31	287	145	87	51
751404	DI, puunjalostustekniikka		13	6	98	43	37	14
751408	DI, materiaalitekniikka, kalliotekniikka		29	17	180	75	65	34
751409	DI, biotekniikka		16	9	76	41	18	7
751501	DI, rakennustekniikka, yhdyskuntatekniikka		37	10	433	153	132	47
751502	DI, maanmittaustekniikka		31	12	195	72	50	20
751601	DI, tuotantotalous		180	45	1 097	302	278	74
751901	DI, tekstiili- ja vaatetustekniikka		–	–	36	36	5	5
754101	Arkkitehti		23	9	221	123	76	38
754201	Maisema-arkkitehti		5	5	31	24	5	5
Tutkijakoulutusaste			114	42	5 181	1 444	354	101
851101	TkL, konetekniikka		–	–	72	4	1	–
851102	TkL, energiatekniikka		–	–	35	8	2	–
851201	TkL, sähkötekniikka		–	–	127	13	7	4
851202	TkL, automaatiotekniikka		–	–	47	6	1	–
851203	TkL, teknillinen fysiikka		–	–	35	8	4	1
851204	TkL, teknis-luonnontieteellinen koulutus		–	–	9	4	–	–

18. Jatkuu

Koulutusala Koulutusaste Koulutus	Uusia opiskelijoita		Opiskelijoita		Tutkintoja	
	Yhteensä	Naisia	Yhteensä	Naisia	Yhteensä	Naisia
851301 Tkl, tietotekniikka	—	—	199	23	3	1
851302 Tkl, tietoliikennetekniikka	—	—	46	9	3	—
851401 Tkl, kemian tekniikka	1	—	37	13	4	1
851402 Tkl, prosessitekniikka	—	—	15	4	—	—
851403 Tkl, ympäristötekniikka	—	—	4	2	—	—
851404 Tkl, puunjalostustekniikka	—	—	15	6	1	1
851408 Tkl, materiaalitekniikka, kalliitekniikka	—	—	38	15	1	1
851501 Tkl, rakennustekniikka, yhdyskuntatekniikka	—	—	111	33	7	3
851502 Tkl, maanmittaustekniikka	—	—	31	15	1	1
851601 Tkl, tuotantotalous	—	—	102	38	6	4
851801 Tkl, arkkitehtuuri	—	—	26	13	2	1
851901 Tkl, tekstiili- ja vaatetustekniikka	—	—	5	5	—	—
855101 TkT, konetekniikka	4	1	276	36	10	—
855102 TkT, energiatekniikka	6	1	89	17	5	1
855201 TkT, sähkötekniikka	10	3	557	113	54	8
855202 TkT, automaatiotekniikka	4	1	177	16	10	1
855203 TkT, teknillinen fysiikka	10	5	309	60	32	8
855204 TkT, teknis-luonnontieteellinen koulutus	—	—	99	15	8	2
855301 TkT, tietotekniikka	11	3	736	113	42	8
855302 TkT, tietoliikennetekniikka	6	—	170	23	33	2
855401 TkT, kemian tekniikka	6	2	320	143	27	12
855402 TkT, prosessitekniikka	3	1	76	31	6	1
855403 TkT, ympäristötekniikka	10	4	90	58	6	1
855404 TkT, puunjalostustekniikka	1	—	94	43	8	3
855408 TkT, materiaalitekniikka, kalliitekniikka	4	1	168	74	5	3
855409 TkT, biotekniikka	—	—	12	4	4	3
855501 TkT, rakennustekniikka, yhdyskuntatekniikka	4	1	172	68	6	3
855502 TkT, maanmittaustekniikka	1	1	84	34	4	2
855601 TkT, tuotantotalous	13	6	481	206	30	12
855801 TkT, arkkitehtuuri	3	2	99	59	3	3
855901 TkT, tekstiili- ja vaatetustekniikka	—	—	16	9	—	—
856101 FT, tekniikka	17	10	202	103	18	10
Maa- ja metsätalouden koulutus	487	288	3 500	2 035	544	347
Alempi korkeakouluaste	338	209	2 097	1 197	255	175
662101 MMK (al), maatalous	96	66	583	356	65	40
662102 MMK (al), metsätalous	89	31	574	183	56	33
662103 MMK (al), ympäristöala	53	41	161	107	20	15
662104 MMK (al), kotitalousala	11	8	77	51	10	5
662105 MMK (al), biotekniikka	13	11	62	43	7	6
662199 MMK (al), muu ala	12	6	81	41	13	9
662201 Elintarviketieteiden kandidaatti (al)	64	46	559	416	84	67
Ylempi korkeakouluaste	132	69	917	563	240	146
762201 MMM, maatalous	29	18	189	119	43	28
762202 MMM, metsätalous	52	21	305	134	98	47
762203 MMM, ympäristöala	1	—	35	25	11	8
762204 MMM, kotitalousala	—	—	30	22	9	6
762205 MMM, biotekniikka	5	3	29	15	4	3
762299 MMM, muu ala	5	3	34	24	2	2
762301 Elintarviketieteiden maisteri	40	24	295	224	73	52
Tutkijakoulutusaste	17	10	486	275	49	26
862202 MML, metsätalous	—	—	1	1	—	—
862204 MML, kotitalousala	—	—	—	—	1	1
865201 MMT, maatalous	—	—	110	61	6	4
865202 MMT, metsätalous	1	—	159	67	22	9
865203 MMT, ympäristöala	1	1	32	21	2	—
865204 MMT, kotitalousala	—	—	12	10	—	—
865205 MMT, biotekniikka	—	—	5	4	1	1
865299 MMT, muu ala	—	—	30	21	2	2
865301 Elintarviketieteiden tohtori	—	—	49	36	4	3
865501 FT, maa- ja metsätalous	15	9	88	54	11	6
Terveys- ja sosiaalialan koulutus	1 543	1 114	15 742	11 043	2 809	2 052
Alempi korkeakouluaste	671	569	2 990	2 492	706	616
672301 Eläinlääketieteen kandidaatti	49	48	279	255	78	70

18. Jatkuu

Koulutusala	Koulutusaste	Koulutus	Uusia opiskelijoita		Opiskelijoita		Tutkintoja	
			Yhteensä	Naisia	Yhteensä	Naisia	Yhteensä	Naisia
672401	Farmaseutti (1994–)		316	239	1 306	979	315	257
672501	Terveystieteiden kandidaatti (al)		306	282	1 405	1 258	313	289
Ylempi korkeakouluaste			793	490	10 251	6 742	1 731	1 187
772101	Lääketieteen lisensiaatti		397	201	4 198	2 362	583	346
772201	Hammaslääketieteen lisensiaatti		98	56	843	544	90	65
772301	Eläinlääketieteen lisensiaatti		–	–	166	155	38	33
772401	Proviisori		5	5	359	271	96	69
772501	Terveystieteiden maisteri		121	105	997	878	352	322
775101	Erikoislääkäri		165	118	3 476	2 340	527	315
775201	Erikoishammaslääkäri		5	3	76	64	30	22
775301	Erikoiseläinlääkäri		2	2	136	128	15	15
Tutkijakoulutusaste			79	55	2 501	1 809	372	249
872401	Farmasian lisensiaatti		–	–	11	10	1	1
872501	Terveystieteiden lisensiaatti		–	–	31	27	1	1
875101	Lääketieteen tohtori		17	12	891	574	161	88
875201	Hammaslääketieteen tohtori		1	–	77	57	10	8
875301	Eläinlääketieteen tohtori		2	1	74	63	9	9
875401	Farmasian tohtori		2	2	123	91	19	12
875501	Terveystieteiden tohtori		9	7	397	371	35	32
875601	FT, lääketiede		41	28	690	487	104	77
875602	FT, hammaslääketiede		2	2	10	8	1	1
875603	FT, eläinlääketiede		–	–	32	24	8	7
875604	FT, farmasia		3	2	54	26	5	2
875605	FT, terveystiede		2	1	111	71	18	11
Palvelualojen koulutus			310	78	1 546	425	475	132
Alempi korkeakouluaste			215	33	859	182	194	47
682201	Liikuntatieteiden kandidaatti (al)		60	32	398	174	73	42
682601	Sotatieteiden kandidaatti		155	1	461	8	121	5
Ylempi korkeakouluaste			93	45	568	210	270	80
782201	Liikuntatieteiden maisteri		93	45	370	202	126	76
782602	Yleisesikuntaupseeri		–	–	67	–	67	–
782603	Sotatieteiden maisteri		–	–	131	8	77	4
Tutkijakoulutusaste			2	–	119	33	11	5
882201	Liikuntatieteiden lisensiaatti		–	–	1	–	3	2
885201	Liikuntatieteiden tohtori		–	–	52	26	7	3
885301	FT, liikuntatiede		1	–	10	4	1	–
885601	Sotatieteiden tohtori		1	–	56	3	–	–

19. Yliopistokoulutuksen uudet alemman ja ylempään korkeakoulututkinnon opiskelijat, opiskelijat ja tutkinnot opintoalan (vuoden 1995 opetushallinnon luokitus) mukaan 1990–2011

Opintoala	Vuosi													
	1990 ²⁾	1995	2000	2001	2002 ³⁾	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010 ⁵⁾	2011
Uusia opiskelijoita yhteensä ¹⁾	15 329	17 132	19 969	21 240	21 642	20 782	20 972	20 786	20 150	19 648	19 643	20 169	20 168	20 274
Teologinen	212	186	259	259	290	302	332	275	323	286	313	278	287	261
Humanistinen	2 380	2 595	2 906	3 021	2 938	3 034	2 910	3 038	2 804	2 816	2 658	2 651	2 681	2 585
Taideteollinen	193	233	357	426	430	334	431	385	383	406	405	419	410	437
Musiikkiala	191	161	146	165	155	163	198	180	166	165	163	171	166	179
Teatteri- ja tanssiala	49	73	73	68	88	79	73	70	71	46	76	75	57	85
Kasvatustieteellinen ⁴⁾	1 811	2 012	2 031	2 101	2 128	2 109	2 050	1 994	1 980	2 044	1 967	1 986	1 930	1 962
Liikuntatieteellinen	82	60	73	101	133	124	136	156	119	154	151	156	117	153
Yhteiskuntatieteellinen	1 419	1 595	1 833	1 817	1 829	1 960	2 069	2 104	2 060	1 956	1 973	2 031	2 008	2 069
Psykologia	130	139	173	172	171	175	149	155	167	170	159	165	171	170
Terveystieteet	271	350	370	450	387	437	408	441	438	426	394	427	410	427
Oikeustieteellinen	454	529	484	486	463	495	471	546	506	500	527	493	490	536
Kauppatieteellinen	1 432	1 669	2 259	2 476	2 631	2 517	2 530	2 622	2 644	2 517	2 597	2 842	2 835	2 888
Luonnontieteellinen	2 516	3 260	3 435	3 699	3 904	3 483	3 719	3 499	3 359	3 214	3 178	3 452	3 408	3 507
Maatalous-metsätieteellinen	331	376	364	371	422	435	410	413	415	432	416	422	431	470
Teknillistieteellinen	3 020	3 206	4 397	4 674	4 754	4 235	4 041	3 895	3 770	3 605	3 731	3 667	3 671	3 483
Lääketieteellinen	372	282	360	424	468	454	472	463	494	443	437	429	426	397
Hammaslääketieteellinen	107	46	47	44	50	55	78	72	67	70	71	86	96	98
Eläinlääketieteellinen	42	50	34	31	39	37	39	36	39	40	55	49	55	49
Farmasia	317	278	338	417	325	317	416	402	301	315	329	324	296	321
Kuvataideala	–	32	30	38	37	37	40	40	44	43	43	46	43	42
Sotilas- ja rajavartiokoulutus	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	180	155
Opiskelijoita yhteensä	112 921	133 359	157 796	162 939	164 312	169 846	173 974	176 061	176 555	176 304	164 068	168 475	169 404	168 983
Teologinen	1 977	1 910	2 478	2 574	2 597	2 687	2 828	2 890	2 945	2 967	2 807	2 771	2 835	2 811
Humanistinen	19 699	22 394	26 191	26 560	26 431	26 837	26 996	27 331	27 387	27 340	25 476	25 762	25 793	24 805
Taideteollinen	1 142	1 666	2 379	2 497	2 557	2 404	2 723	2 760	2 828	2 857	2 829	2 874	2 919	3 018
Musiikkiala	1 323	1 445	1 437	1 453	1 510	1 481	1 513	1 531	1 478	1 475	1 259	1 353	1 367	1 371
Teatteri- ja tanssiala	303	352	367	383	421	453	454	440	473	455	414	418	405	412
Kasvatustieteellinen ⁴⁾	10 126	12 061	14 079	14 282	14 238	14 468	14 416	14 543	14 286	14 332	12 727	13 447	13 803	13 886
Liikuntatieteellinen	580	604	695	707	688	757	788	814	799	812	789	851	825	831
Yhteiskuntatieteellinen	11 649	13 872	15 908	16 313	16 237	16 849	17 607	18 175	18 462	18 576	17 143	17 802	18 333	18 268
Psykologia	1 455	1 565	1 849	1 858	1 856	1 869	1 907	1 870	1 938	1 938	1 841	1 912	1 941	1 928
Terveystieteet	1 523	2 290	2 626	2 745	2 734	2 829	2 866	2 977	3 033	3 052	2 698	2 824	2 936	2 941
Oikeustieteellinen	4 130	4 336	4 615	4 663	4 542	4 640	4 623	4 648	4 709	4 756	4 480	4 611	4 690	4 669
Kauppatieteellinen	10 672	12 990	15 455	16 454	17 192	17 792	18 865	19 187	19 606	19 781	17 131	18 587	19 312	19 870
Luonnontieteellinen	15 140	18 735	23 007	24 075	24 930	25 639	26 527	26 867	26 817	26 401	24 198	24 541	24 867	24 171
Maatalous-metsätieteellinen	3 050	3 309	3 422	3 449	3 436	3 568	3 587	3 609	3 664	3 713	3 144	3 286	3 427	3 500
Teknillistieteellinen	21 473	26 922	32 900	34 314	35 104	36 978	37 628	37 529	37 165	36 655	35 765	35 621	32 670	32 707
Lääketieteellinen	6 164	6 307	7 602	7 642	6 816	7 587	7 549	7 573	7 644	7 769	7 984	8 293	8 935	9 255
Hammaslääketieteellinen	924	705	494	538	545	561	606	662	721	746	818	862	934	1 006
Eläinlääketieteellinen	332	425	475	492	508	524	503	537	566	583	617	616	653	687
Farmasia	1 259	1 285	1 601	1 713	1 746	1 703	1 764	1 875	1 782	1 824	1 702	1 779	1 818	1 853
Kuvataideala	–	186	216	227	224	220	224	243	252	272	246	265	261	279
Sotilas- ja rajavartiokoulutus	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	680	715
Tutkintoja yhteensä	10 982	13 521	16 845	16 822	17 708	18 197	18 293	19 176	19 410	22 310	38 211	23 831	29 118	28 482
Teologinen	162	173	189	187	224	196	237	264	290	397	626	466	450	454
Humanistinen	1 277	1 716	2 424	2 282	2 508	2 681	2 751	2 684	3 019	3 645	6 578	3 547	3 950	4 056
Taideteollinen	60	166	331	305	312	310	367	334	381	438	629	410	425	468
Musiikkiala	120	122	158	145	151	198	148	168	241	229	548	290	267	283
Teatteri- ja tanssiala	16	45	55	64	53	83	62	97	66	105	191	98	88	115
Kasvatustieteellinen	1 475	1 794	2 344	2 299	2 483	2 656	2 551	2 637	2 328	2 751	4 455	2 593	2 829	3 165
Liikuntatieteellinen	54	78	111	88	95	109	118	106	115	150	255	183	195	210
Yhteiskuntatieteellinen	1 315	1 427	1 587	1 606	1 619	1 589	1 649	1 770	1 915	2 239	4 521	2 468	2 785	3 043
Psykologia	174	187	214	244	242	231	260	268	275	297	480	344	458	461
Terveystieteet	159	304	378	329	371	386	366	401	450	572	874	649	592	719
Oikeustieteellinen	479	492	587	592	546	511	518	478	479	611	1 053	856	1 049	1 060
Kauppatieteellinen	1 221	1 412	1 589	1 659	1 882	1 887	2 070	2 159	2 215	2 461	5 482	2 812	3 250	3 508
Luonnontieteellinen	1 110	1 440	2 218	2 237	2 287	2 397	2 234	2 395	2 436	2 840	5 947	2 593	3 079	3 327
Maatalous-metsätieteellinen	314	301	350	359	341	314	322	307	350	422	1 051	343	638	544
Teknillistieteellinen	1 579	2 193	2 506	2 581	2 689	2 675	2 735	2 854	2 962	3 191	3 417	4 080	6 779	4 640
Lääketieteellinen	1 016	1 063	1 212	1 260	1 332	1 222	1 295	1 610	1 177	1 286	1 284	1 389	1 419	1 375
Hammaslääketieteellinen	137	151	104	67	79	74	89	99	88	99	106	137	125	131
Eläinlääketieteellinen	46	78	57	58	76	83	65	62	72	60	107	132	154	148
Farmasia	268	347	379	398	389	546	426	441	511	470	484	390	423	436
Kuvataideala	–	32	52	62	29	49	30	42	40	47	123	51	36	74
Sotilas- ja rajavartiokoulutus	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	127	265

1) Uudet alemman ja ylempään korkeakoulututkinnon opiskelijat ovat tässä taulukossa vuoden 1995 opetushallinnon koulutusasteluokituksen mukaan. – 2) Vuoden 1990 luvuissa ovat mukana vain syyslukukauden uudet opiskelijat. – 3) Vuodesta 2002 lähtien uusien opiskelijoiden ja opiskelijoiden tiedot eivät ole täysin vertailukelpoisia edellisten vuosien tietoihin, koska tilastointijankkohtaa on muutettu. – 4) Aineenopettajien erillisiä kasvatustieteellisiä opintoja suorittavat ovat mukana vuonna 1990. – 5) Vuodesta 2010 alkaen mukana myös Sotilas- ja rajavartiokoulutus. –
| Viivan eri puoleilla olevat tiedot eivät ole täysin vertailukelpoisia.

20. Oppilaitosten tutkintoon johtamattomaan aikuiskoulutukseen osallistuneet (brutto) oppilaitos- ja koulutustyyppiin mukaan 2011

Oppilaitostyyppi	Koulutustyyppi								Yhteensä
	Ammatillinen lisäkoulutus, ei oppisopimus	Ammatillinen lisäkoulutus, oppisopimus	Työvoimapolitiittinen aikuis-koulutus	Työnantajan tilaamat kurssit	Vapaana sivistystyönä järjestetty koulutus	Avoin ammatti-korkea-koulu-opetus	Avoin yliopisto-opetus	Muut koulutukset	
Yhteensä	103 916	5 527	66 355	238 189	1 661 913	15 800	43 226	95 512	2 230 438
Ammatilliset oppilaitokset yhteensä.	85 522	3 888	60 458	164 596	4 714	–	–	37 069	356 247
Ammatilliset oppilaitokset	34 244	1 982	24 580	20 319	4 371	–	–	20 673	106 169
Ammatilliset erityisoppilaitokset	338	63	656	2 176	–	–	–	2 133	5 366
Ammatilliset erikoisoppilaitokset	26 155	771	2 314	94 354	–	–	–	9 166	132 760
Ammatilliset aikuiskoulutuskeskukset ..	19 054	1 072	32 908	44 897	–	–	–	5 074	103 005
Palo-, poliisi- ja vartiointialojen oppilaitokset	5 731	–	–	1 466	–	–	–	–	7 197
Muut oppilaitokset	–	–	–	1 384	343	–	–	23	1 750
Ammattikorkeakoulut	6 628	690	1 824	40 414	–	15 092	665	28 291	93 604
Vapaan sivistystyön oppilaitokset ..	11 702	949	4 073	33 179	1 657 199	708	42 561	28 247	1 778 618
Liikunnan koulutuskeskukset	479	12	–	16 784	95 999	–	126	16 393	129 793
Kansanopistot	3 977	74	760	1 048	135 168	91	4 039	1 631	146 788
Kansalaisopistot	171	40	3 083	8 657	1 144 809	–	5 811	4 749	1 167 320
Opintokeskukset	4 701	–	35	–	228 967	–	–	647	234 350
Kesäyliopistot	2 374	823	195	6 690	52 256	617	32 585	4 827	100 367
Musiikkioppilaitokset	64	–	–	–	–	–	–	1 905	1 969

21. Koulutukseen hakeneet sukupuolen, koulutussektorin ja aikaisemman koulutuksen (opetushallinnon luokitus) mukaan 2011 ¹⁾

Koulutussektori Sukupuoli	Aikaisempi koulutus											
	Ylioppilastutkinto		Ylioppilastutkinto ja toisen asteen ammatillinen tutkinto		Toisen asteen ammatillinen tutkinto		Ylioppilastutkinto ja opistoasteen tai ammatillinen korkea-asteen tutkinto		Opistoasteen tai ammatillinen korkea-asteen tutkinto		Ylioppilastutkinto ja ammattikorkeakoulututkinto	
		%		%		%		%		%		%
Yhteensä	113 875	31,1	20 594	5,6	59 755	16,3	6 481	1,8	5 482	1,5	17 016	4,6
Miehiä	46 958	29,0	6 249	3,9	28 950	17,9	1 585	1,0	2 085	1,3	4 598	2,8
Naisia	66 917	32,7	14 345	7,0	30 805	15,0	4 896	2,4	3 397	1,7	12 418	6,1
Lukiokoulutus	—	—	—	—	808	2,1	—	—	114	0,3	—	—
Miehiä	—	—	—	—	318	1,8	—	—	42	0,2	—	—
Naisia	—	—	—	—	490	2,2	—	—	72	0,3	—	—
Toisen asteen ammatillinen koulutus ..	16 721	11,8	6 289	4,4	31 856	22,5	3 044	2,2	3 192	2,3	3 297	2,3
Miehiä	5 890	8,7	1 851	2,7	16 133	23,8	895	1,3	1 336	2,0	1 008	1,5
Naisia	10 831	14,7	4 438	6,0	15 723	21,3	2 149	2,9	1 856	2,5	2 289	3,1
Ammattikorkeakoulukoulutus	48 195	44,9	10 152	9,5	24 343	22,7	2 245	2,1	1 734	1,6	6 872	6,4
Miehiä	19 773	44,7	3 014	6,8	11 235	25,4	455	1,0	561	1,3	1 705	3,9
Naisia	28 422	45,0	7 138	11,3	13 108	20,7	1 790	2,8	1 173	1,9	5 167	8,2
Yliopistokoulutus	48 959	62,4	4 153	5,3	2 748	3,5	1 192	1,5	442	0,6	6 847	8,7
Miehiä	21 295	65,2	1 384	4,2	1 264	3,9	235	0,7	146	0,4	1 885	5,8
Naisia	27 664	60,3	2 769	6,0	1 484	3,2	957	2,1	296	0,6	4 962	10,8

21. Jatkuu

	Ammattikorkeakoulututkinto		Ylioppilastutkinto ja yliopistotutkinto		Yliopistotutkinto		Peruskoulu tai aikaisempi koulutus tuntematon		Yhteensä	
		%		%		%		%		%
Yhteensä	5 385	1,5	11 804	3,2	1 556	0,4	124 586	34,0	366 534	100,0
Miehiä	2 392	1,5	3 646	2,3	582	0,4	64 728	40,0	161 773	100,0
Naisia	2 993	1,5	8 158	4,0	974	0,5	59 858	29,2	204 761	100,0
Lukiokoulutus	46	0,1	—	—	—	—	38 251	97,5	39 219	100,0
Miehiä	11	0,1	—	—	—	—	16 828	97,8	17 199	100,0
Naisia	35	0,2	—	—	—	—	21 423	97,3	22 020	100,0
Toisen asteen ammatillinen koulutus ..	1 220	0,9	2 939	2,1	625	0,4	72 222	51,1	141 405	100,0
Miehiä	541	0,8	957	1,4	181	0,3	38 915	57,5	67 707	100,0
Naisia	679	0,9	1 982	2,7	444	0,6	33 307	45,2	73 698	100,0
Ammattikorkeakoulukoulutus	2 559	2,4	1 954	1,8	476	0,4	8 864	8,3	107 394	100,0
Miehiä	1 093	2,5	455	1,0	209	0,5	5 695	12,9	44 195	100,0
Naisia	1 466	2,3	1 499	2,4	267	0,4	3 169	5,0	63 199	100,0
Yliopistokoulutus	1 560	2,0	6 911	8,8	455	0,6	5 249	6,7	78 516	100,0
Miehiä	747	2,3	2 234	6,8	192	0,6	3 290	10,1	32 672	100,0
Naisia	813	1,8	4 677	10,2	263	0,6	1 959	4,3	45 844	100,0

1) Hakija sisältyy yhden kerran koulutussektorin lukumäärään.

22. Uudet opiskelijat sukupuolen, koulutussektorin ja aikaisemman koulutuksen (opetushallinnon luokitus) mukaan 2011 ¹⁾

Koulutussektori	Aikaisempi koulutus										
	Sukupuoli	Ylioppilastutkinto	Ylioppilastutkinto ja toisen asteen ammatillinen tutkinto		Toisen asteen ammatillinen tutkinto	Ylioppilastutkinto ja opistoasteen tai ammatillinen korkeasteen tutkinto		Opistoasteen tai ammatillinen korkeasteen tutkinto			
			%	%	%	%	%	%	%		
Yhteensä	Yhteensä	43 581	20,5	9 777	4,6	37 312	17,6	4 392	2,1	4 002	1,9
	Miehiä	19 292	19,2	3 206	3,2	19 701	19,7	1 209	1,2	1 649	1,6
	Naisia	24 289	21,6	6 571	5,8	17 611	15,7	3 183	2,8	2 353	2,1
Lukiokoulutus	Yhteensä	–	–	–	–	789	2,1	–	–	92	0,3
	Miehiä	–	–	–	–	312	2,0	–	–	32	0,2
	Naisia	–	–	–	–	477	2,3	–	–	60	0,3
Toisen asteen ammatillinen koulutus ²⁾	Yhteensä	11 370	10,0	5 113	4,5	28 673	25,1	2 969	2,6	3 118	2,7
	Miehiä	4 477	7,9	1 533	2,7	15 046	26,6	878	1,5	1 315	2,3
	Naisia	6 893	12,0	3 580	6,2	13 627	23,7	2 091	3,6	1 803	3,1
Ammatillinen peruskoulutus	Yhteensä	8 328	10,7	2 425	3,1	14 414	18,4	773	1,0	1 014	1,3
	Miehiä	2 869	7,4	621	1,6	6 776	17,4	213	0,5	380	1,0
	Naisia	5 459	13,9	1 804	4,6	7 638	19,5	560	1,4	634	1,6
Opetussuunnitelmaperusteinen ammatillinen peruskoulutus	Yhteensä	5 502	10,8	711	1,4	3 637	7,2	94	0,2	97	0,2
	Miehiä	1 668	6,4	181	0,7	1 321	5,1	13	0,1	28	0,1
	Naisia	3 834	15,4	530	2,1	2 316	9,3	81	0,3	69	0,3
Näyttötutkintoon valmistava ammatillinen peruskoulutus	Yhteensä	2 826	10,4	1 714	6,3	10 777	39,5	679	2,5	917	3,4
	Miehiä	1 201	9,3	440	3,4	5 455	42,1	200	1,5	352	2,7
	Naisia	1 625	11,4	1 274	8,9	5 322	37,2	479	3,3	565	3,9
Ammatillinen lisäkoulutus	Yhteensä	3 042	8,5	2 688	7,5	14 259	39,7	2 196	6,1	2 104	5,9
	Miehiä	1 608	9,1	912	5,1	8 270	46,7	665	3,8	935	5,3
	Naisia	1 434	7,9	1 776	9,7	5 989	32,9	1 531	8,4	1 169	6,4
Ammattitutkinto	Yhteensä	2 455	9,2	2 011	7,6	11 130	41,8	1 293	4,9	1 379	5,2
	Miehiä	1 258	9,4	638	4,8	6 524	49,0	372	2,8	566	4,2
	Naisia	1 197	9,0	1 373	10,3	4 606	34,6	921	6,9	813	6,1
Erikoisammattitutkinto	Yhteensä	587	6,3	677	7,3	3 129	33,6	903	9,7	725	7,8
	Miehiä	350	8,0	274	6,2	1 746	39,8	293	6,7	369	8,4
	Naisia	237	4,8	403	8,2	1 383	28,1	610	12,4	356	7,2
Ammattikorkeakoulukoulutus	Yhteensä	17 482	45,2	3 906	10,1	7 595	19,6	1 102	2,8	688	1,8
	Miehiä	8 077	46,0	1 359	7,7	4 204	23,9	258	1,5	266	1,5
	Naisia	9 405	44,5	2 547	12,1	3 391	16,0	844	4,0	422	2,0
Ammattikorkeakoulututkinto, nuorten koulutus	Yhteensä	16 715	56,7	2 885	9,8	5 599	19,0	184	0,6	132	0,4
	Miehiä	7 656	54,6	1 047	7,5	3 301	23,5	36	0,3	51	0,4
	Naisia	9 059	58,7	1 838	11,9	2 298	14,9	148	1,0	81	0,5
Ammattikorkeakoulututkinto, aikuiskoulutus	Yhteensä	753	11,8	1 020	15,9	1 993	31,1	914	14,3	547	8,5
	Miehiä	414	16,9	312	12,8	902	36,9	219	9,0	209	8,5
	Naisia	339	8,6	708	17,9	1 091	27,5	695	17,5	338	8,5
Ylempi ammattikorkeakoulututkinto	Yhteensä	14	0,5	1	0,0	3	0,1	4	0,1	9	0,3
	Miehiä	7	0,6	–	–	1	0,1	3	0,3	6	0,6
	Naisia	7	0,4	1	0,1	2	0,1	1	0,1	3	0,2
Yliopistokoulutus	Yhteensä	14 729	63,9	758	3,3	255	1,1	321	1,4	104	0,5
	Miehiä	6 738	66,9	314	3,1	139	1,4	73	0,7	36	0,4
	Naisia	7 991	61,6	444	3,4	116	0,9	248	1,9	68	0,5
Alempi korkeakoulututkinto	Yhteensä	13 846	80,5	727	4,2	244	1,4	269	1,6	74	0,4
	Miehiä	6 372	85,0	299	4,0	134	1,8	51	0,7	20	0,3
	Naisia	7 474	77,0	428	4,4	110	1,1	218	2,2	54	0,6
Ylempi korkeakoulututkinto	Yhteensä	883	15,1	31	0,5	11	0,2	52	0,9	30	0,5
	Miehiä	366	14,3	15	0,6	5	0,2	22	0,9	16	0,6
	Naisia	517	15,8	16	0,5	6	0,2	30	0,9	14	0,4

1) Uusi opiskelija sisältyy yhden kerran koulutussektorin lukumäärään.

2) Sisältää sekä oppilaitosmuotoisen ammatillisen koulutuksen että oppisopimuskoulutuksen.

												Yhteensä			
Ylioppilastutkinto ja ammattikorkeakoulututkinto	Ammattikorkeakoulututkinto		Ylioppilastutkinto ja alempi korkeakoulututkinto			Alempi korkeakoulututkinto		Ylioppilastutkinto ja ylempi korkeakoulututkinto tai tutkijakoulutus		Ylempi korkeakoulututkinto tai tutkijakoulutus		Peruskoulu tai aikaisempi koulutus tuntematon			
	%		%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%
8 125	3,8	2 786	1,3	1 762	0,8	304	0,1	4 180	2,0	584	0,3	95 767	45,1	212 572	100,0
2 457	2,5	1 334	1,3	419	0,4	93	0,1	1 476	1,5	213	0,2	49 176	49,1	100 225	100,0
5 668	5,0	1 452	1,3	1 343	1,2	211	0,2	2 704	2,4	371	0,3	46 591	41,5	112 347	100,0
-	-	46	0,1	-	-	4	0,0	-	-	18	0,0	35 832	97,4	36 781	100,0
-	-	11	0,1	-	-	2	0,0	-	-	8	0,1	15 570	97,7	15 935	100,0
-	-	35	0,2	-	-	2	0,0	-	-	10	0,0	20 262	97,2	20 846	100,0
3 041	2,7	1 173	1,0	461	0,4	197	0,2	2 298	2,0	364	0,3	55 292	48,5	114 069	100,0
959	1,7	520	0,9	100	0,2	49	0,1	820	1,4	119	0,2	30 854	54,4	56 670	100,0
2 082	3,6	653	1,1	361	0,6	148	0,3	1 478	2,6	245	0,4	24 438	42,6	57 399	100,0
900	1,2	331	0,4	160	0,2	113	0,1	464	0,6	162	0,2	49 048	62,8	78 132	100,0
247	0,6	150	0,4	37	0,1	28	0,1	172	0,4	52	0,1	27 411	70,4	38 956	100,0
653	1,7	181	0,5	123	0,3	85	0,2	292	0,7	110	0,3	21 637	55,2	39 176	100,0
248	0,5	69	0,1	43	0,1	30	0,1	84	0,2	28	0,1	40 312	79,3	50 855	100,0
62	0,2	26	0,1	11	0,0	8	0,0	21	0,1	3	0,0	22 644	87,1	25 986	100,0
186	0,7	43	0,2	32	0,1	22	0,1	63	0,3	25	0,1	17 668	71,0	24 869	100,0
652	2,4	262	1,0	117	0,4	83	0,3	380	1,4	134	0,5	8 736	32,0	27 277	100,0
185	1,4	124	1,0	26	0,2	20	0,2	151	1,2	49	0,4	4 767	36,8	12 970	100,0
467	3,3	138	1,0	91	0,6	63	0,4	229	1,6	85	0,6	3 969	27,7	14 307	100,0
2 141	6,0	842	2,3	301	0,8	84	0,2	1 834	5,1	202	0,6	6 244	17,4	35 937	100,0
712	4,0	370	2,1	63	0,4	21	0,1	648	3,7	67	0,4	3 443	19,4	17 714	100,0
1 429	7,8	472	2,6	238	1,3	63	0,3	1 186	6,5	135	0,7	2 801	15,4	18 223	100,0
1 281	4,8	441	1,7	176	0,7	73	0,3	693	2,6	139	0,5	5 561	20,9	26 632	100,0
400	3,0	212	1,6	40	0,3	19	0,1	239	1,8	45	0,3	3 013	22,6	13 326	100,0
881	6,6	229	1,7	136	1,0	54	0,4	454	3,4	94	0,7	2 548	19,1	13 306	100,0
860	9,2	401	4,3	125	1,3	11	0,1	1 141	12,3	63	0,7	683	7,3	9 305	100,0
312	7,1	158	3,6	23	0,5	2	0,0	409	9,3	22	0,5	430	9,8	4 388	100,0
548	11,1	243	4,9	102	2,1	9	0,2	732	14,9	41	0,8	253	5,1	4 917	100,0
3 120	8,1	1 088	2,8	182	0,5	46	0,1	518	1,3	111	0,3	2 844	7,4	38 682	100,0
870	5,0	547	3,1	43	0,2	22	0,1	138	0,8	49	0,3	1 721	9,8	17 554	100,0
2 250	10,6	541	2,6	139	0,7	24	0,1	380	1,8	62	0,3	1 123	5,3	21 128	100,0
760	2,6	153	0,5	120	0,4	32	0,1	271	0,9	53	0,2	2 553	8,7	29 457	100,0
174	1,2	77	0,5	27	0,2	15	0,1	59	0,4	29	0,2	1 552	11,1	14 024	100,0
586	3,8	76	0,5	93	0,6	17	0,1	212	1,4	24	0,2	1 001	6,5	15 433	100,0
498	7,8	183	2,9	44	0,7	10	0,2	200	3,1	37	0,6	207	3,2	6 406	100,0
122	5,0	79	3,2	8	0,3	4	0,2	61	2,5	9	0,4	106	4,3	2 445	100,0
376	9,5	104	2,6	36	0,9	6	0,2	139	3,5	28	0,7	101	2,5	3 961	100,0
1 862	66,1	752	26,7	18	0,6	4	0,1	47	1,7	21	0,7	84	3,0	2 819	100,0
574	52,9	391	36,0	8	0,7	3	0,3	18	1,7	11	1,0	63	5,8	1 085	100,0
1 288	74,3	361	20,8	10	0,6	1	0,1	29	1,7	10	0,6	21	1,2	1 734	100,0
1 964	8,5	479	2,1	1 119	4,9	57	0,2	1 364	5,9	91	0,4	1 799	7,8	23 040	100,0
628	6,2	256	2,5	276	2,7	20	0,2	518	5,1	37	0,4	1 031	10,2	10 066	100,0
1 336	10,3	223	1,7	843	6,5	37	0,3	846	6,5	54	0,4	768	5,9	12 974	100,0
790	4,6	75	0,4	300	1,7	11	0,1	683	4,0	25	0,1	165	1,0	17 209	100,0
156	2,1	17	0,2	77	1,0	6	0,1	271	3,6	7	0,1	90	1,2	7 500	100,0
634	6,5	58	0,6	223	2,3	5	0,1	412	4,2	18	0,2	75	0,8	9 709	100,0
1 174	20,1	404	6,9	819	14,0	46	0,8	681	11,7	66	1,1	1 634	28,0	5 831	100,0
472	18,4	239	9,3	199	7,8	14	0,5	247	9,6	30	1,2	941	36,7	2 566	100,0
702	21,5	165	5,1	620	19,0	32	1,0	434	13,3	36	1,1	693	21,2	3 265	100,0

23. Uudet opiskelijat koulutusalan, koulussektorin ja aikaisemman koulutuksen (opetushallinnon luokitus) mukaan 2011¹⁾

Koulutusala Koulutussektori	Aikaisempi koulutus									
	Ylioppilastutkinto		Ylioppilastutkinto ja toisen asteen ammatillinen tutkinto		Toisen asteen ammatillinen tutkinto		Ylioppilastutkinto ja opistoasteen tai ammatillinen korkea-asteen tutkinto		Opistoasteen tai ammatillinen korkea-asteen tutkinto	
		%		%		%		%		%
Yhteensä	43 581	20,5	9 777	4,6	37 312	17,6	4 392	2,1	4 002	1,9
Yleissivistävä koulutus	—	—	—	—	789	2,1	—	—	92	0,3
Lukiokoulutus	—	—	—	—	789	2,1	—	—	92	0,3
Humanistinen ja kasvatusala	3 929	51,9	429	5,7	803	10,6	140	1,9	72	1,0
Toisen asteen ammatillinen koulutus ²⁾	228	11,6	110	5,6	625	31,9	40	2,0	44	2,2
Opetussuunnitelmaperusteinen ammatillinen peruskoulutus	118	13,7	10	1,2	107	12,4	1	0,1	2	0,2
Näyttötutkintoon valmistava ammatillinen peruskoulutus	72	13,1	48	8,7	253	46,1	18	3,3	12	2,2
Ammattitutkinto	38	6,9	52	9,5	265	48,4	21	3,8	30	5,5
Ammattikorkeakoulukoulutus	265	52,6	64	12,7	96	19,0	15	3,0	10	2,0
Ammattikorkeakoulututkinto, nuorten koulutus	257	63,8	43	10,7	64	15,9	3	0,7	2	0,5
Ammattikorkeakoulututkinto, aikuiskoulutus	8	9,4	21	24,7	32	37,6	12	14,1	8	9,4
Ylempi ammattikorkeakoulututkinto	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Yliopistokoulutus	3 436	67,3	255	5,0	82	1,6	85	1,7	18	0,4
Alempi korkeakoulututkinto	3 403	76,1	250	5,6	80	1,8	80	1,8	16	0,4
Ylempi korkeakoulututkinto	33	5,2	5	0,8	2	0,3	5	0,8	2	0,3
Kulttuuriala	3 511	35,2	802	8,0	1 206	12,1	220	2,2	113	1,1
Toisen asteen ammatillinen koulutus ²⁾	1 093	20,2	338	6,3	816	15,1	157	2,9	85	1,6
Opetussuunnitelmaperusteinen ammatillinen peruskoulutus	866	24,0	105	2,9	368	10,2	22	0,6	11	0,3
Näyttötutkintoon valmistava ammatillinen peruskoulutus	82	14,3	46	8,0	174	30,3	24	4,2	22	3,8
Ammattitutkinto	136	11,8	176	15,3	254	22,1	105	9,1	50	4,3
Erikoisammattitutkinto	9	13,4	11	16,4	20	29,9	6	9,0	2	3,0
Ammattikorkeakoulukoulutus	1 483	53,3	366	13,1	357	12,8	52	1,9	27	1,0
Ammattikorkeakoulututkinto, nuorten koulutus	1 427	60,8	311	13,3	320	13,6	15	0,6	5	0,2
Ammattikorkeakoulututkinto, aikuiskoulutus	56	16,5	55	16,2	35	10,3	37	10,9	21	6,2
Ylempi ammattikorkeakoulututkinto	—	—	—	—	2	2,0	—	—	1	1,0
Yliopistokoulutus	935	52,2	98	5,5	33	1,8	11	0,6	1	0,1
Alempi korkeakoulututkinto	902	76,1	93	7,8	30	2,5	9	0,8	—	—
Ylempi korkeakoulututkinto	33	5,5	5	0,8	3	0,5	2	0,3	1	0,2
Yhteiskuntatieteiden, liiketalouden ja hallinnon ala	9 588	28,5	2 038	6,1	5 162	15,3	1 730	5,1	1 315	3,9
Toisen asteen ammatillinen koulutus ²⁾	2 220	11,0	1 224	6,1	4 096	20,3	1 408	7,0	1 171	5,8
Opetussuunnitelmaperusteinen ammatillinen peruskoulutus	812	14,0	93	1,6	368	6,4	8	0,1	5	0,1
Näyttötutkintoon valmistava ammatillinen peruskoulutus	655	15,9	398	9,6	1 263	30,6	137	3,3	163	3,9
Ammattitutkinto	514	8,3	509	8,2	1 847	29,8	641	10,3	555	8,9
Erikoisammattitutkinto	239	5,8	224	5,4	618	15,0	622	15,1	448	10,9
Ammattikorkeakoulukoulutus	3 857	50,4	651	8,5	1 003	13,1	230	3,0	115	1,5
Ammattikorkeakoulututkinto, nuorten koulutus	3 610	62,3	405	7,0	740	12,8	20	0,3	24	0,4
Ammattikorkeakoulututkinto, aikuiskoulutus	242	19,8	246	20,1	262	21,4	209	17,1	90	7,3
Ylempi ammattikorkeakoulututkinto	5	0,8	—	—	1	0,2	1	0,2	1	0,2
Yliopistokoulutus	3 511	60,9	163	2,8	63	1,1	92	1,6	29	0,5
Alempi korkeakoulututkinto	3 420	79,7	158	3,7	63	1,5	80	1,9	25	0,6
Ylempi korkeakoulututkinto	91	6,2	5	0,3	—	—	12	0,8	4	0,3
Luonnontieteiden ala	3 689	47,0	304	3,9	740	9,4	113	1,4	71	0,9
Toisen asteen ammatillinen koulutus ²⁾	209	8,9	75	3,2	306	13,1	46	2,0	43	1,8
Opetussuunnitelmaperusteinen ammatillinen peruskoulutus	115	7,4	11	0,7	70	4,5	6	0,4	5	0,3
Näyttötutkintoon valmistava ammatillinen peruskoulutus	71	14,6	40	8,2	145	29,8	20	4,1	19	3,9
Ammattitutkinto	23	8,0	24	8,3	91	31,5	20	6,9	19	6,6
Erikoisammattitutkinto	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ammattikorkeakoulukoulutus	674	42,9	131	8,3	388	24,7	44	2,8	21	1,3
Ammattikorkeakoulututkinto, nuorten koulutus	617	49,5	98	7,9	318	25,5	4	0,3	1	0,1
Ammattikorkeakoulututkinto, aikuiskoulutus	56	22,3	33	13,1	70	27,9	40	15,9	20	8,0
Ylempi ammattikorkeakoulututkinto	1	1,4	—	—	—	—	—	—	—	—
Yliopistokoulutus	2 806	71,3	98	2,5	46	1,2	23	0,6	7	0,2
Alempi korkeakoulututkinto	2 793	86,0	97	3,0	46	1,4	22	0,7	5	0,2
Ylempi korkeakoulututkinto	13	1,9	1	0,1	—	—	1	0,1	2	0,3
Tekniikan ja liikenteen ala	10 385	17,4	2 195	3,7	15 381	25,7	704	1,2	1 030	1,7
Toisen asteen ammatillinen koulutus ²⁾	3 035	6,8	1 205	2,7	12 405	27,9	496	1,1	830	1,9
Opetussuunnitelmaperusteinen ammatillinen peruskoulutus	1 028	4,9	139	0,7	1 103	5,3	13	0,1	22	0,1
Näyttötutkintoon valmistava ammatillinen peruskoulutus	820	8,0	384	3,7	4 462	43,3	123	1,2	252	2,4
Ammattitutkinto	970	9,6	454	4,5	5 399	53,4	177	1,7	356	3,5
Erikoisammattitutkinto	217	6,7	228	7,1	1 441	44,8	183	5,7	200	6,2

Ylioppilastutkinto ja ammattikorkea- koulututkinto	Ammattikorkea- koulututkinto		Ylioppilastutkinto ja alempi korkea- koulututkinto		Alempi korkeakoulu- tutkinto		Ylioppilastutkinto ja ylempi korkea- koulututkinto tai tutkijakoulutus		Ylempi korkea- koulututkinto tai tutkijakoulutus		Peruskoulu tai aikaisempi koulutus tuntematon		Yhteensä		
		%		%		%		%		%		%		%	
8 125	3,8	2 786	1,3	1 762	0,8	304	0,1	4 180	2,0	584	0,3	95 767	45,1	212 572	100,0
–	–	46	0,1	–	–	4	0,0	–	–	18	0,0	35 832	97,4	36 781	100,0
–	–	46	0,1	–	–	4	0,0	–	–	18	0,0	35 832	97,4	36 781	100,0
356	4,7	45	0,6	354	4,7	31	0,4	375	5,0	47	0,6	986	13,0	7 567	100,0
37	1,9	18	0,9	3	0,2	8	0,4	17	0,9	18	0,9	810	41,4	1 958	100,0
6	0,7	1	0,1	–	–	–	–	–	–	1	0,1	616	71,5	862	100,0
16	2,9	4	0,7	1	0,2	1	0,2	5	0,9	3	0,5	116	21,1	549	100,0
15	2,7	13	2,4	2	0,4	7	1,3	12	2,2	14	2,6	78	14,3	547	100,0
29	5,8	4	0,8	4	0,8	2	0,4	5	1,0	1	0,2	9	1,8	504	100,0
13	3,2	3	0,7	4	1,0	2	0,5	3	0,7	1	0,2	8	2,0	403	100,0
2	2,4	1	1,2	–	–	–	–	–	–	–	–	1	1,2	85	100,0
14	87,5	–	–	–	–	–	–	2	12,5	–	–	–	–	16	100,0
290	5,7	23	0,5	347	6,8	21	0,4	353	6,9	28	0,5	167	3,3	5 105	100,0
254	5,7	17	0,4	120	2,7	7	0,2	195	4,4	10	0,2	40	0,9	4 472	100,0
36	5,7	6	0,9	227	35,9	14	2,2	158	25,0	18	2,8	127	20,1	633	100,0
696	7,0	119	1,2	198	2,0	14	0,1	354	3,5	34	0,3	2 707	27,1	9 974	100,0
237	4,4	52	1,0	37	0,7	4	0,1	147	2,7	21	0,4	2 413	44,7	5 400	100,0
64	1,8	14	0,4	12	0,3	2	0,1	27	0,7	6	0,2	2 112	58,5	3 609	100,0
32	5,6	6	1,0	9	1,6	1	0,2	24	4,2	3	0,5	151	26,3	574	100,0
138	12,0	32	2,8	16	1,4	1	0,1	87	7,6	12	1,0	143	12,4	1 150	100,0
3	4,5	–	–	–	–	–	–	9	13,4	–	–	7	10,4	67	100,0
209	7,5	35	1,3	32	1,1	7	0,3	94	3,4	8	0,3	114	4,1	2 784	100,0
84	3,6	10	0,4	21	0,9	5	0,2	42	1,8	5	0,2	102	4,3	2 347	100,0
48	14,2	13	3,8	10	2,9	2	0,6	48	14,2	3	0,9	11	3,2	339	100,0
77	78,6	12	12,2	1	1,0	–	–	4	4,1	–	–	1	1,0	98	100,0
250	14,0	32	1,8	129	7,2	3	0,2	113	6,3	5	0,3	180	10,1	1 790	100,0
68	5,7	3	0,3	21	1,8	–	–	28	2,4	–	–	31	2,6	1 185	100,0
182	30,1	29	4,8	108	17,9	3	0,5	85	14,0	5	0,8	149	24,6	605	100,0
2 560	7,6	752	2,2	610	1,8	81	0,2	1 777	5,3	179	0,5	7 846	23,3	33 638	100,0
1 322	6,5	467	2,3	213	1,1	51	0,3	1 309	6,5	121	0,6	6 625	32,8	20 227	100,0
23	0,4	10	0,2	5	0,1	6	0,1	9	0,2	9	0,2	4 434	76,7	5 782	100,0
193	4,7	61	1,5	42	1,0	15	0,4	90	2,2	25	0,6	1 087	26,3	4 129	100,0
583	9,4	159	2,6	75	1,2	24	0,4	331	5,3	48	0,8	916	14,8	6 202	100,0
523	12,7	237	5,8	91	2,2	6	0,1	879	21,4	39	0,9	188	4,6	4 114	100,0
620	8,1	127	1,7	33	0,4	7	0,1	87	1,1	33	0,4	887	11,6	7 650	100,0
83	1,4	24	0,4	19	0,3	5	0,1	34	0,6	13	0,2	814	14,1	5 791	100,0
67	5,5	10	0,8	11	0,9	1	0,1	39	3,2	13	1,1	35	2,9	1 225	100,0
470	74,1	93	14,7	3	0,5	1	0,2	14	2,2	7	1,1	38	6,0	634	100,0
618	10,7	158	2,7	364	6,3	23	0,4	381	6,6	25	0,4	334	5,8	5 761	100,0
198	4,6	26	0,6	85	2,0	2	0,0	165	3,8	6	0,1	61	1,4	4 289	100,0
420	28,5	132	9,0	279	19,0	21	1,4	216	14,7	19	1,3	273	18,5	1 472	100,0
310	4,0	118	1,5	139	1,8	11	0,1	276	3,5	25	0,3	2 048	26,1	7 844	100,0
44	1,9	13	0,6	3	0,1	6	0,3	33	1,4	9	0,4	1 551	66,3	2 338	100,0
4	0,3	–	–	–	–	1	0,1	1	0,1	–	–	1 348	86,4	1 561	100,0
9	1,8	5	1,0	1	0,2	3	0,6	14	2,9	6	1,2	154	31,6	487	100,0
31	10,7	8	2,8	2	0,7	2	0,7	18	6,2	3	1,0	48	16,6	289	100,0
–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	1	100,0	1	100,0
75	4,8	28	1,8	9	0,6	1	0,1	18	1,1	6	0,4	176	11,2	1 571	100,0
17	1,4	8	0,6	4	0,3	1	0,1	5	0,4	4	0,3	169	13,6	1 246	100,0
10	4,0	4	1,6	–	–	–	–	12	4,8	1	0,4	5	2,0	251	100,0
48	64,9	16	21,6	5	6,8	–	–	1	1,4	1	1,4	2	2,7	74	100,0
191	4,9	77	2,0	127	3,2	4	0,1	225	5,7	10	0,3	321	8,2	3 935	100,0
72	2,2	6	0,2	36	1,1	–	–	151	4,6	4	0,1	16	0,5	3 248	100,0
119	17,3	71	10,3	91	13,2	4	0,6	74	10,8	6	0,9	305	44,4	687	100,0
1 647	2,8	895	1,5	141	0,2	51	0,1	594	1,0	119	0,2	26 694	44,6	59 836	100,0
633	1,4	354	0,8	77	0,2	38	0,1	384	0,9	78	0,2	25 005	56,1	44 540	100,0
44	0,2	14	0,1	9	0,0	8	0,0	13	0,1	3	0,0	18 509	88,5	20 905	100,0
140	1,4	87	0,8	20	0,2	19	0,2	78	0,8	34	0,3	3 882	37,7	10 301	100,0
207	2,0	127	1,3	19	0,2	8	0,1	64	0,6	22	0,2	2 312	22,9	10 115	100,0
242	7,5	126	3,9	29	0,9	3	0,1	229	7,1	19	0,6	302	9,4	3 219	100,0

23. Jatkuu

Koulutusala Koulutussektori	Aikaisempi koulutus									
	Ylioppilastutkinto		Ylioppilastutkinto ja toisen asteen ammattillinen tutkinto		Toisen asteen ammattillinen tutkinto		Ylioppilastutkinto ja opistoasteen tai ammattillinen korkea-asteen tutkinto		Opistoasteen tai ammattillinen korkea-asteen tutkinto	
		%		%		%		%		%
Ammattikorkeakoulukoulutus	4 973	43,1	924	8,0	2 971	25,8	186	1,6	186	1,6
Ammattikorkeakoulututkinto, nuorten koulutus	4 735	51,9	743	8,1	2 382	26,1	28	0,3	38	0,4
Ammattikorkeakoulututkinto, aikuiskoulutus	234	14,0	181	10,8	589	35,1	156	9,3	143	8,5
Ylempi ammattikorkeakoulututkinto	4	0,5	–	–	–	–	2	0,3	5	0,7
Yliopistokoulutus	2 377	63,1	66	1,8	5	0,1	22	0,6	14	0,4
Alempi korkeakoulututkinto	2 364	92,1	65	2,5	5	0,2	4	0,2	1	0,0
Ylempi korkeakoulututkinto	13	1,1	1	0,1	–	–	18	1,5	13	1,1
Luonnonvara- ja ympäristöala	1 538	20,3	535	7,1	1 689	22,3	194	2,6	151	2,0
Toisen asteen ammattillinen koulutus ²⁾	695	11,8	393	6,7	1 423	24,1	151	2,6	126	2,1
Opetussuunnitelmaperusteinen ammattillinen peruskoulutus	368	13,8	61	2,3	255	9,6	6	0,2	7	0,3
Näyttötutkintoon valmistava ammattillinen peruskoulutus	170	10,6	123	7,7	587	36,6	61	3,8	48	3,0
Ammattitutkinto	148	9,8	189	12,6	538	35,8	76	5,1	63	4,2
Erikoisammattitutkinto	9	6,7	20	14,9	43	32,1	8	6,0	8	6,0
Ammattikorkeakoulukoulutus	518	44,7	130	11,2	262	22,6	40	3,5	25	2,2
Ammattikorkeakoulututkinto, nuorten koulutus	495	58,0	95	11,1	203	23,8	7	0,8	1	0,1
Ammattikorkeakoulututkinto, aikuiskoulutus	21	9,7	35	16,2	59	27,3	33	15,3	24	11,1
Ylempi ammattikorkeakoulututkinto	2	2,2	–	–	–	–	–	–	–	–
Yliopistokoulutus	325	61,7	12	2,3	4	0,8	3	0,6	–	–
Alempi korkeakoulututkinto	323	85,9	12	3,2	4	1,1	3	0,8	–	–
Ylempi korkeakoulututkinto	2	1,3	–	–	–	–	–	–	–	–
Sosiaali-, terveys- ja liikunta-ala	8 172	24,3	2 743	8,2	8 218	24,5	1 078	3,2	901	2,7
Toisen asteen ammattillinen koulutus ²⁾	2 609	12,6	1 312	6,4	6 038	29,2	525	2,5	614	3,0
Opetussuunnitelmaperusteinen ammattillinen peruskoulutus	1 406	16,5	194	2,3	914	10,7	21	0,2	33	0,4
Näyttötutkintoon valmistava ammattillinen peruskoulutus	756	9,7	597	7,7	3 365	43,2	264	3,4	348	4,5
Ammattitutkinto	426	11,7	440	12,0	1 392	38,1	178	4,9	192	5,3
Erikoisammattitutkinto	21	3,2	81	12,2	367	55,4	62	9,4	41	6,2
Ammattikorkeakoulukoulutus	4 388	40,0	1 378	12,6	2 166	19,7	468	4,3	252	2,3
Ammattikorkeakoulututkinto, nuorten koulutus	4 296	55,4	1 023	13,2	1 362	17,6	103	1,3	56	0,7
Ammattikorkeakoulututkinto, aikuiskoulutus	91	4,2	354	16,2	804	36,8	364	16,7	196	9,0
Ylempi ammattikorkeakoulututkinto	1	0,1	1	0,1	–	–	1	0,1	–	–
Yliopistokoulutus	1 175	60,4	53	2,7	14	0,7	85	4,4	35	1,8
Alempi korkeakoulututkinto	479	54,6	39	4,4	8	0,9	71	8,1	27	3,1
Ylempi korkeakoulututkinto	696	65,2	14	1,3	6	0,6	14	1,3	8	0,7
Matkailu-, ravitsemis- ja talousala	2 498	16,4	664	4,4	3 187	20,9	202	1,3	252	1,7
Toisen asteen ammattillinen koulutus ²⁾	1 141	9,0	399	3,2	2 834	22,4	135	1,1	200	1,6
Opetussuunnitelmaperusteinen ammattillinen peruskoulutus	649	9,9	41	0,6	322	4,9	6	0,1	7	0,1
Näyttötutkintoon valmistava ammattillinen peruskoulutus	200	10,9	78	4,2	528	28,7	32	1,7	53	2,9
Ammattitutkinto	200	6,3	167	5,3	1 344	42,4	75	2,4	114	3,6
Erikoisammattitutkinto	92	8,3	113	10,2	640	57,8	22	2,0	26	2,3
Ammattikorkeakoulukoulutus	1 324	52,7	262	10,4	352	14,0	67	2,7	52	2,1
Ammattikorkeakoulututkinto, nuorten koulutus	1 278	65,5	167	8,6	210	10,8	4	0,2	5	0,3
Ammattikorkeakoulututkinto, aikuiskoulutus	45	10,5	95	22,2	142	33,2	63	14,7	45	10,5
Ylempi ammattikorkeakoulututkinto	1	0,8	–	–	–	–	–	–	2	1,5
Yliopistokoulutus	33	57,9	3	5,3	1	1,8	–	–	–	–
Alempi korkeakoulututkinto	31	73,8	3	7,1	1	2,4	–	–	–	–
Ylempi korkeakoulututkinto	2	13,3	–	–	–	–	–	–	–	–
Muu koulutus (suojeluala)	271	48,2	67	11,9	137	24,4	11	2,0	5	0,9
Toisen asteen ammattillinen koulutus ²⁾	140	34,3	57	14,0	130	31,9	11	2,7	5	1,2
Opetussuunnitelmaperusteinen ammattillinen peruskoulutus	140	34,3	57	14,0	130	31,9	11	2,7	5	1,2
Yliopistokoulutus	131	85,1	10	6,5	7	4,5	–	–	–	–
Alempi korkeakoulututkinto	131	85,1	10	6,5	7	4,5	–	–	–	–
Ylempi korkeakoulututkinto	131	85,1	10	6,5	7	4,5	–	–	–	–

1) Uusi opiskelija sisältyy yhden kerran koulutussektorin lukumäärään.

2) Sisältää sekä oppilaitosmuotoisen ammattillisen koulutuksen että oppisopimuskoulutuksen.

												Yhteensä			
Ylioppilastutkinto ja ammattikorkeakoulututkinto	Ammattikorkeakoulututkinto		Ylioppilastutkinto ja alempi korkeakoulututkinto		Alempi korkeakoulututkinto		Ylioppilastutkinto ja ylempi korkeakoulututkinto tai tutkijakoulutus		Ylempi korkeakoulututkinto tai tutkijakoulutus		Peruskoulu tai aikaisempi koulutus tuntematon				
	%		%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	
697	6,0	399	3,5	29	0,3	9	0,1	88	0,8	25	0,2	1 043	9,0	11 530	100,0
154	1,7	48	0,5	19	0,2	5	0,1	33	0,4	8	0,1	924	10,1	9 117	100,0
152	9,1	72	4,3	9	0,5	2	0,1	42	2,5	7	0,4	89	5,3	1 676	100,0
391	53,1	279	37,9	1	0,1	2	0,3	13	1,8	10	1,4	30	4,1	737	100,0
317	8,4	142	3,8	35	0,9	4	0,1	122	3,2	16	0,4	646	17,2	3 766	100,0
41	1,6	4	0,2	10	0,4	—	—	59	2,3	2	0,1	11	0,4	2 566	100,0
276	23,0	138	11,5	25	2,1	4	0,3	63	5,3	14	1,2	635	52,9	1 200	100,0
356	4,7	107	1,4	60	0,8	9	0,1	223	2,9	11	0,1	2 714	35,8	7 587	100,0
202	3,4	65	1,1	43	0,7	9	0,2	183	3,1	10	0,2	2 601	44,1	5 901	100,0
24	0,9	8	0,3	6	0,2	3	0,1	11	0,4	2	0,1	1 909	71,8	2 660	100,0
87	5,4	23	1,4	15	0,9	2	0,1	85	5,3	4	0,2	399	24,9	1 604	100,0
81	5,4	33	2,2	20	1,3	3	0,2	77	5,1	4	0,3	271	18,0	1 503	100,0
10	7,5	1	0,7	2	1,5	1	0,7	10	7,5	—	—	22	16,4	134	100,0
101	8,7	34	2,9	4	0,3	—	—	23	2,0	1	0,1	21	1,8	1 159	100,0
17	2,0	4	0,5	3	0,4	—	—	9	1,1	1	0,1	19	2,2	854	100,0
24	11,1	4	1,9	1	0,5	—	—	13	6,0	—	—	2	0,9	216	100,0
60	67,4	26	29,2	—	—	—	—	1	1,1	—	—	—	—	89	100,0
53	10,1	8	1,5	13	2,5	—	—	17	3,2	—	—	92	17,5	527	100,0
18	4,8	—	—	3	0,8	—	—	13	3,5	—	—	—	—	376	100,0
35	23,2	8	5,3	10	6,6	—	—	4	2,6	—	—	92	60,9	151	100,0
1 899	5,7	605	1,8	232	0,7	64	0,2	466	1,4	109	0,3	9 077	27,0	33 564	100,0
381	1,8	141	0,7	61	0,3	49	0,2	135	0,7	75	0,4	8 705	42,2	20 645	100,0
37	0,4	10	0,1	5	0,1	7	0,1	4	0,0	4	0,0	5 904	69,1	8 539	100,0
138	1,8	63	0,8	23	0,3	29	0,4	64	0,8	45	0,6	2 099	26,9	7 791	100,0
166	4,5	56	1,5	30	0,8	13	0,4	58	1,6	25	0,7	677	18,5	3 653	100,0
40	6,0	12	1,8	3	0,5	—	—	9	1,4	1	0,2	25	3,8	662	100,0
1 278	11,6	431	3,9	69	0,6	14	0,1	182	1,7	27	0,2	321	2,9	10 974	100,0
377	4,9	53	0,7	48	0,6	9	0,1	140	1,8	14	0,2	267	3,4	7 748	100,0
184	8,4	78	3,6	13	0,6	5	0,2	35	1,6	11	0,5	51	2,3	2 186	100,0
717	68,9	300	28,8	8	0,8	—	—	7	0,7	2	0,2	3	0,3	1 040	100,0
240	12,3	33	1,7	102	5,2	1	0,1	149	7,7	7	0,4	51	2,6	1 945	100,0
136	15,5	17	1,9	25	2,9	1	0,1	69	7,9	3	0,3	2	0,2	877	100,0
104	9,7	16	1,5	77	7,2	—	—	80	7,5	4	0,4	49	4,6	1 068	100,0
263	1,7	90	0,6	26	0,2	37	0,2	103	0,7	42	0,3	7 855	51,6	15 219	100,0
148	1,2	54	0,4	22	0,2	31	0,2	79	0,6	32	0,3	7 577	59,9	12 652	100,0
9	0,1	3	0,0	4	0,1	2	0,0	8	0,1	3	0,0	5 475	83,9	6 529	100,0
37	2,0	13	0,7	6	0,3	13	0,7	20	1,1	14	0,8	848	46,0	1 842	100,0
60	1,9	13	0,4	12	0,4	15	0,5	46	1,4	11	0,3	1 116	35,2	3 173	100,0
42	3,8	25	2,3	—	—	1	0,1	5	0,5	4	0,4	138	12,5	1 108	100,0
111	4,4	30	1,2	2	0,1	6	0,2	21	0,8	10	0,4	273	10,9	2 510	100,0
15	0,8	3	0,2	2	0,1	5	0,3	5	0,3	7	0,4	250	12,8	1 951	100,0
11	2,6	1	0,2	—	—	—	—	11	2,6	2	0,5	13	3,0	428	100,0
85	64,9	26	19,8	—	—	1	0,8	5	3,8	1	0,8	10	7,6	131	100,0
4	7,0	6	10,5	2	3,5	—	—	3	5,3	—	—	5	8,8	57	100,0
2	4,8	2	4,8	—	—	—	—	2	4,8	—	—	1	2,4	42	100,0
2	13,3	4	26,7	2	13,3	—	—	1	6,7	—	—	4	26,7	15	100,0
38	6,8	9	1,6	2	0,4	2	0,4	12	2,1	—	—	8	1,4	562	100,0
37	9,1	9	2,2	2	0,5	1	0,2	11	2,7	—	—	5	1,2	408	100,0
37	9,1	9	2,2	2	0,5	1	0,2	11	2,7	—	—	5	1,2	408	100,0
1	0,6	—	—	—	—	1	0,6	1	0,6	—	—	3	1,9	154	100,0
1	0,6	—	—	—	—	1	0,6	1	0,6	—	—	3	1,9	154	100,0
1	0,6	—	—	—	—	1	0,6	1	0,6	—	—	3	1,9	154	100,0

24. Lukiokoulutuksessa, ammatillisessa koulutuksessa, ammattikorkeakoulukoulutuksessa ja yliopistokoulutuksessa keskeyttäminen sukupuolen ja iän mukaan lukuvuonna 2009/2010

Sukupuoli Opiskelijan ikä 31.12.2010	Koulussektori Lukiokoulutus (nuorille suunnattu)		Ammatillinen koulutus (nuorille suunnattu)		Ammattikorkeakoulukoulutus (ammattikorkeakoulututkinnot)		Yliopistokoulutus (alemmat ja ylempät korkeakoulu- tutkinnot)	
	Keskeyttämisen laskennassa käytetty opiskelijamäärä 20.9.2009 ¹⁾	Keskeytti lukio- koulutuksen kokonaan 21.9.2009– 20.9.2010 %	Keskeyttämisen laskennassa käytetty opiskelijamäärä 20.9.2009 ¹⁾	Keskeytti ammatil- lisen koulutuksen kokonaan 21.9.2009– 20.9.2010 %	Keskeyttämisen laskennassa käytetty opiskelijamäärä 20.9.2009 ¹⁾	Keskeytti ammatti- korkeakoulukoulu- tuksen kokonaan 21.9.2009– 20.9.2010 %	Keskeyttämisen laskennassa käytetty opiskelijamäärä 20.9.2009 ¹⁾	Keskeytti yliopisto- koulutuksen kokonaan 21.9.2009– 20.9.2010 %
Yhteensä	102 290	4,0	127 893	9,1	128 150	8,6	143 927	5,9
–19	94 816	3,3	84 269	6,0	188	9,6	182	5,5
20–24	7 443	12,6	32 398	15,4	61 869	7,1	48 606	3,1
25–29	25	..	6 477	13,9	37 441	8,7	49 547	4,5
30–39	6	..	2 891	15,0	17 195	12,1	30 668	10,3
40–49	–	–	1 383	11,9	8 846	10,2	9 671	10,0
50–	–	–	475	14,1	2 611	12,2	5 253	11,5
Miehet yhteensä	43 767	4,0	68 027	8,8	58 892	10,0	67 109	6,6
–19	40 266	3,0	49 678	5,6	73	5,5	82	11,0
20–24	3 494	14,6	13 843	18,2	27 501	8,3	21 905	3,6
25–29	6	..	2 753	14,8	19 451	9,9	23 860	5,0
30–39	1	..	1 138	15,6	8 089	14,6	15 217	11,3
40–49	–	–	438	16,7	2 941	12,7	4 008	11,1
50–	–	–	177	16,9	837	16,2	2 037	13,2
Naiset yhteensä	58 523	4,0	59 866	9,4	69 258	7,3	76 818	5,3
–19	54 550	3,5	34 591	6,7	115	12,2	100	1,0
20–24	3 949	10,7	18 555	13,3	34 368	6,1	26 701	2,6
25–29	19	..	3 724	13,2	17 990	7,5	25 687	4,0
30–39	5	..	1 753	14,7	9 106	9,9	15 451	9,3
40–49	–	–	945	9,7	5 905	9,0	5 663	9,2
50–	–	–	298	12,4	1 774	10,3	3 216	10,4

1) Keskeyttämisen laskennassa käytetyt opiskelijamäärät poikkeavat kokonaisopiskelijamääristä, koska aineistosta on jouduttu poistamaan osa opiskelijoista.

Poistetut opiskelijaryhmät on kuvattu luvussa "Käsitteet ja luokitukset".

25. New students by field and level of ISCED in 2011 ¹⁾

Broad field Field of education		Level of education					Total	Women %	
		Primary 1	Upper secondary 3	Post secondary non-tertiary 4	First stage of tertiary 5B	First stage of tertiary 5A			Second stage of tertiary 6
Total		59,076	143,281	9,495	25	59,285	591	271,753	51.7
0	General programmes	59,076	36,784	–	–	–	–	95,860	51.6
01	Basic programmes	59,076	36,784	–	–	–	–	95,860	51.6
1	Education	–	20	187	–	2,316	26	2,549	75.8
14	Teacher training and education science	–	20	187	–	2,316	26	2,549	75.8
2	Humanities and arts	–	5,860	86	–	5,953	75	11,974	67.2
21	Arts	–	5,778	86	–	3,213	27	9,104	65.1
22	Humanities	–	82	–	–	2,740	48	2,870	73.8
3	Social sciences, business and law	–	16,624	4,278	–	13,237	164	34,303	62.7
31	Social and behavioural science	–	–	–	–	2,123	81	2,204	66.7
32	Journalism and information	–	58	–	–	413	9	480	77.1
34	Business and administration	–	16,548	4,278	–	10,165	64	31,055	62.1
38	Law	–	–	–	–	536	10	546	65.4
39	Other or unknown social sciences business and law	–	18	–	–	–	–	18	88.9
4	Science	–	2,359	1	–	5,150	108	7,618	31.2
42	Life science	–	–	–	–	570	37	607	66.4
44	Physical science	–	–	–	–	1,272	40	1,312	44.5
46	Mathematics and statistics	–	–	–	–	634	9	643	45.1
48	Computing	–	2,359	1	–	2,628	21	5,009	21.3
49	Other or unknown science	–	–	–	–	46	1	47	66.0
5	Engineering, manufacturing and construction	–	33,969	2,744	–	14,820	114	51,647	17.9
52	Engineering and engineering trades	–	22,660	2,342	–	10,703	84	35,789	12.7
54	Manufacturing and processing	–	5,243	189	–	672	5	6,109	57.8
58	Architecture and building	–	5,991	97	–	3,185	8	9,281	10.8
59	Other or unknown engin., manufact. and constr.	–	75	116	–	260	17	468	39.1
6	Agriculture	–	5,882	141	–	1,382	18	7,423	54.3
62	Agriculture, forestry and fishery	–	5,882	141	–	1,331	16	7,370	54.0
64	Veterinary	–	–	–	–	51	2	53	96.2
7	Health and welfare	–	17,701	641	–	12,038	77	30,457	85.3
72	Health	–	15,256	556	–	9,281	77	25,170	84.6
76	Social services	–	2,445	85	–	2,757	–	5,287	88.7
8	Services	–	24,082	1,417	25	4,389	9	29,922	60.1
81	Personal services	–	16,242	1,130	–	3,457	1	20,830	77.9
84	Transport services	–	4,333	11	–	322	–	4,666	11.7
85	Environmental protection	–	–	–	–	311	7	318	67.0
86	Security services	–	3,507	276	25	299	1	4,108	24.7

1) Unesco: International Standard Classification of Education (ISCED 1997).

26. Students by field and level of ISCED in 2011 ¹⁾

Broad field Field of education	Level of education							Total	Women
	Primary ²⁾	Lower secondary	Upper secondary	Post secondary non-tertiary	First stage of tertiary	First stage of tertiary	Second stage		
	1	2	3	4	5B	5A	6		%
Total	359,884	182,047	364,801	23,427	84	288,645	20,195	1,239,083	51.0
0 General programmes	359,884	182,047	109,046	—	—	—	—	650,977	50.0
01 Basic programmes	359,884	182,047	109,046	—	—	—	—	650,977	50.1
1 Education	—	—	20	268	—	14,229	1,290	15,807	79.0
14 Teacher training and education science	—	—	20	268	—	14,229	1,290	15,807	79.1
2 Humanities and arts	—	—	15,463	232	—	39,229	3,337	58,261	68.2
21 Arts	—	—	15,280	232	—	16,096	798	32,406	64.8
22 Humanities	—	—	183	—	—	23,133	2,539	25,855	72.3
3 Social sciences, business and law	—	—	39,377	11,222	—	67,274	4,297	122,170	61.0
31 Social and behavioural science	—	—	—	—	—	16,964	2,489	19,453	65.9
32 Journalism and information	—	—	134	—	—	2,597	188	2,919	72.6
34 Business and administration	—	—	39,184	11,222	—	43,603	1,061	95,070	59.7
38 Law	—	—	—	—	—	4,110	559	4,669	58.5
39 Other or unknown social sciences, business and law ..	—	—	59	—	—	—	—	59	81.4
4 Science	—	—	6,733	18	—	27,695	2,762	37,208	34.0
42 Life science	—	—	—	—	—	3,645	843	4,488	70.9
44 Physical science	—	—	—	—	—	6,420	1,069	7,489	43.5
46 Mathematics and statistics	—	—	—	—	—	3,909	253	4,162	40.5
48 Computing	—	—	6,733	18	—	13,257	542	20,550	20.2
49 Other or unknown science	—	—	—	—	—	464	55	519	72.6
5 Engineering, manufacturing and construction	—	—	81,995	6,608	—	69,115	5,235	162,953	17.8
52 Engineering and engineering trades	—	—	54,599	5,886	—	50,831	4,125	115,441	12.7
54 Manufacturing and processing	—	—	13,044	438	—	3,587	385	17,454	56.8
58 Architecture and building	—	—	14,087	168	—	13,723	523	28,501	13.6
59 Other or unknown engin., manufact. and constr.	—	—	265	116	—	974	202	1,557	35.5
6 Agriculture	—	—	14,491	459	—	6,309	494	21,753	54.1
62 Agriculture, forestry and fishery	—	—	14,491	459	—	5,728	388	21,066	52.9
64 Veterinary	—	—	—	—	—	581	106	687	91.0
7 Health and welfare	—	—	43,950	1,456	—	48,534	2,395	96,335	84.2
72 Health	—	—	38,281	1,270	—	39,000	2,395	80,946	83.3
76 Social services	—	—	5,669	186	—	9,534	—	15,389	88.9
8 Services	—	—	53,726	3,164	84	16,260	385	73,619	61.2
81 Personal services	—	—	38,093	2,503	—	12,504	83	53,183	77.2
84 Transport services	—	—	9,861	11	—	1,064	—	10,936	11.0
85 Environmental protection	—	—	—	—	—	1,401	246	1,647	64.7
86 Security services	—	—	5,772	650	84	1,291	56	7,853	22.5

1) Unesco: International Standard Classification of Education (ISCED 1997).

2) Including pre-primary education (12,639) in comprehensive schools.

27. Completed qualifications and degrees by field and level of ISCED in 2011 ¹⁾

Broad field Field of education		Level of education						Total	Women %
		Lower secondary 2	Upper secondary 3	Post secondary non-tertiary 4	First stage of tertiary 5B	First stage of tertiary 5A	Second stage of tertiary 6		
Total.....		63,435	98,462	4,880	61	49,524	1 856	218,218	53.9
0	General programmes.....	63,435	32,807	–	–	–	–	96,242	51.5
01	Basic programmes.....	63,435	32,807	–	–	–	–	96,242	51.5
1	Education.....	–	–	2	–	3,348	98	3,448	81.2
14	Teacher training and education science.....	–	–	2	–	3,348	98	3,448	81.2
2	Humanities and arts.....	–	3,855	91	–	6,819	221	10,986	70.9
21	Arts.....	–	3,832	91	–	2,827	49	6,799	67.5
22	Humanities.....	–	23	–	–	3,992	172	4,187	76.6
3	Social sciences, business and law.....	–	10,136	2 511	–	12,310	365	25,322	66.7
31	Social and behavioural science.....	–	–	–	–	3,198	218	3,416	71.8
32	Journalism and information.....	–	29	–	–	457	16	502	77.5
34	Business and administration.....	–	10,099	2 511	–	7,632	94	20,336	65.8
38	Law.....	–	–	–	–	1,023	37	1,060	60.9
39	Other or unknown social sciences, business and law.....	–	8	–	–	–	–	8	87.5
4	Science.....	–	1,496	3	–	3,753	364	5,616	37.5
42	Life science.....	–	–	–	–	709	103	812	76.0
44	Physical science.....	–	–	–	–	945	161	1,106	46.9
46	Mathematics and statistics.....	–	–	–	–	451	31	482	43.8
48	Computing.....	–	1,496	3	–	1,594	67	3,160	22.8
49	Other or unknown science.....	–	–	–	–	54	2	56	67.9
5	Engineering, manufacturing and construction.....	–	21,540	1 228	–	9,798	359	32,925	17.8
52	Engineering and engineering trades.....	–	14,022	1 069	–	7,179	299	22,569	11.7
54	Manufacturing and processing.....	–	3,489	105	–	521	19	4,134	58.2
58	Architecture and building.....	–	3,988	54	–	2,000	23	6,065	12.5
59	Other or unknown engin., manufact. and constr.....	–	41	–	–	98	18	157	36.3
6	Agriculture.....	–	3,158	106	–	997	58	4,319	56.7
62	Agriculture, forestry and fishery.....	–	3,158	106	–	866	41	4,171	55.5
64	Veterinary.....	–	–	–	–	131	17	148	90.5
7	Health and welfare.....	–	11,946	356	–	9,622	355	22,279	86.7
72	Health.....	–	10,193	296	–	7,640	355	18,484	85.8
76	Social services.....	–	1,753	60	–	1,982	–	3,795	91.3
8	Services.....	–	13,524	583	61	2,877	36	17,081	63.7
81	Personal services.....	–	9,788	519	–	2,229	12	12,548	80.7
84	Transport services.....	–	2,672	–	–	71	–	2,743	10.7
85	Environmental protection.....	–	–	–	–	202	24	226	69.0
86	Security services.....	–	1,064	64	61	375	–	1,564	19.5

1) Unesco: International Classification of Education (ISCED 1997).

28. Median age of those having completed a post-compulsory education qualification in 2011 according to the ISCED broad field of education and level of education ¹⁾

Broad field of education	Level of education					
	Total	Upper secondary	Post secondary non-tertiary	First stage of tertiary	First stage of tertiary	Second stage of tertiary
		3	4	5B	5A	6
Total	24	20	42	35	27	35
General programmes	19	19	.	.	.	.
Education	27	.	33	.	27	47
Humanities and Arts	26	23	40	.	27	39
Social sciences, Business and Law	28	29	44	.	26	38
Science	26	21	38	.	27	32
Engineering, Manufacturing and Construction	24	20	40	.	26	33
Agriculture	25	23	41	.	26	35
Health and Welfare	29	30	43	.	28	35
Services	24	23	37	35	26	37
Number of qualifications	154,783	98,462	4,880	61	49,524	1,856

1) Unesco: International Classification of Education (ISCED 1997).

29. Population aged 15 or over by field and level of ISCED in 2011 ¹⁾

Broad field Field of education		Level of education						Total	Women %
		Basic education or less	Upper secondary	Post secondary non-tertiary	First stage of tertiary	First stage of tertiary	Second stage of tertiary		
		1-2	3	4	5B	5A	6		
Total		1,455,959	1,760,651	22,738	467,164	768,343	37,430	4,512,285	51.0
0	General programmes	1,455,959	327,011	—	—	—	—	1,782,970	49.6
01	Basic programmes	1,455,959	327 011	—	—	—	—	1,782,970	49.6
1	Education	—	2,135	2	12,157	77,958	1,818	94,070	77.2
14	Teacher training and education science	—	2,135	2	12,157	77,958	1,818	94,070	77.2
2	Humanities and arts	—	48,358	473	7,101	97,728	4,570	158,230	68.2
21	Arts	—	47,787	473	6,337	31,297	738	86,632	61.7
22	Humanities	—	229	—	123	65,943	3,805	70,100	76.3
29	Other or unknown humanities and arts	—	342	—	641	488	27	1,498	68.8
3	Social sciences, business and law	—	156,088	6,318	203,829	179,373	6,530	552,138	68.3
31	Social and behavioural science	—	—	—	—	48,383	3,991	52,374	61.7
32	Journalism and information	—	292	—	1,347	6,319	262	8,220	77.3
34	Business and administration	—	154,423	6,318	199,830	104,048	1,311	465,930	70.0
38	Law	—	—	—	—	19,693	952	20,645	45.8
39	Other or unknown social sciences, business and law	—	1,373	—	2,652	930	14	4,969	52.4
4	Science	—	16,598	234	10,781	53,612	7,610	88,835	42.8
42	Life science	—	—	—	—	8,652	2,694	11,346	67.9
44	Physical science	—	—	—	—	14,650	3,292	17,942	44.6
46	Mathematics and statistics	—	—	—	—	9,410	865	10,275	43.3
48	Computing	—	16,598	234	10,781	20,307	687	48,607	36.0
49	Other or unknown science	—	—	—	—	593	72	665	58.3
5	Engineering, manufacturing and construction	—	614,070	6,766	86,924	191,686	7,202	906,648	16.1
52	Engineering and engineering trades	—	392,637	5,109	55,175	139,474	5,400	597,795	7.0
54	Manufacturing and processing	—	140,518	877	8,050	12,096	799	162,340	53.0
58	Architecture and building	—	75,774	757	22,437	36,668	774	136,410	10.5
59	Other or unknown engin., manufact. and constr.	—	5,141	23	1,262	3,448	229	10,103	31.4
6	Agriculture	—	96,610	660	15,273	20,241	1,012	133,796	32.5
62	Agriculture, forestry and fishery	—	96,610	660	15,273	18,380	799	131,722	31.9
64	Veterinary	—	—	—	—	1,861	213	2,074	70.3
7	Health and welfare	—	191,242	1,909	102,569	111,316	7 883	414,919	89.0
72	Health	—	143,508	1,488	93,331	87,585	7 844	333,756	87.8
76	Social services	—	43,941	413	8,983	23,155	—	76,492	94.6
79	Other or unknown health and welfare	—	3,793	8	255	576	39	4,671	86.3
8	Services	—	307,573	6,376	28,314	35,232	724	378,219	69.4
81	Personal services	—	255,944	5,656	15,824	23,251	226	300,901	84.5
84	Transport services	—	28,907	10	1,284	2,546	—	32,747	7.8
85	Environmental protection	—	—	—	—	2,576	481	3,057	64.9
86	Security services	—	22,244	708	11,148	6,747	10	40,857	7.4
89	Other or unknown services	—	478	2	58	112	7	657	67.3
9	Not known or unspecified	—	966	—	216	1 197	81	2 460	55.2

1) Unesco: International Classification of Education (ISCED 1997).

Oppilaitostilastot 2012 sisältää tuoreimmat koulutustilastot peruskouluista yliopistoihin. Siinä on tietoja oppilaitoksista, opiskelijoista, tutkinnoista, aikuiskoulutuksesta, opettajista, koulutuksen taloudesta, peruskoulun ja lukion ainevalinnoista, erityisopetuksesta, koulutuksen keskeyttämisestä, opiskelijoiden työssäkäynnistä, opintojen kulusta perusasteen jälkeen sekä sijoittumisesta työhön ja jatko-opintoihin. Julkaisu on tarkoitettu kaikille koulutusalan perustilastoja tarvitseville.

ISSN 1795-5165
= Suomen virallinen tilasto
ISSN 2242-8461 (pdf)
ISBN 978-952-244-427-1 (pdf)
ISSN 1455-4402 (print)
ISBN 978-952-244-401-1 (print)
Tuotenumero 3232 (print)

9 789522 444011

Tietopalvelu ja viestintä
Tilastokeskus
puh. 09 1734 2220
www.tilastokeskus.fi

Julkaisutilaukset
Edita Publishing Oy
puh. 020 450 05
asiakaspalvelu.publishing@edita.fi
www.editapublishing.fi

Kommunikation och informationstjänst
Statistikcentralen
tfn 09 1734 2220
www.stat.fi

Beställning av publikationer
Edita Publishing Oy
tfn 020 450 05
www.editapublishing.fi

Communication and Information Services
Statistics Finland
tel. +358 9 1734 2220
www.stat.fi

Publication orders
Edita Publishing Oy
tel. +358 20 450 05
www.editapublishing.fi